

C:\Users\Plazma\Desktop\308\Bukowski_Charles-Hollywood.PDB

PDB Name: Bukowski_Charles-Hollywood
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 26.8.2003
Modification Date: 26.8.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Charles Bukowski

Hollywood

Barbet Schroederové

Toto dílo je zcela vymyšleno a jakákoli podobnost mezi postavami v románu a postavami žijícími či zemřelými je čistě náhodná atd.

Hollywood

1

O pár dnů později volal Pinchot. Říkal, že by rád hnul se scénářem. Nemohli bychom za ním zajít? Tak jsme si nechali vysvětlit cestu a jeli Broukem směrem na Marina del Rey. Podivný kus země. Náhle jsme byli dole u přístavu a míjeli jsme lodě. Většinou to byly plachetnice, na jejichž palubách se potloukali lidé. Měli na sobě speciální námořní oblečení, čapky, tmavé brýle proti slunci. Většina z nich zcela zřetelně právě unikla každodenní dřině. Nikdy tu dřinu neměli rádi a nikdy taky mít nebudou. Byla to odměna Vyvolených v zemi naprosté pohody. Podle oblečení mi připadali jako blbci. Já jsem pro ně byl samozřejmě vzduch. Odbočili jsme doprava od doků a míjeli jsme ulice módních jmen seřazené v abecedním pořadí. Našli jsme tu naši, odbočili doleva, našli jsme číslo a zahnuli na příjezdovou cestu. Písek dosahoval až k nám a oceán byl dost blízko, aby se na něj dalo dohlédnout, a dost daleko, abychom nebyli v nebezpečí. Písek se zdál čistší než jiný písek a voda vypadala modřejší a vánek příjemnější.

"Podívej," řekl jsem Sarah, "právě jsme se vylodili na nejzazší výspě smrti. Má duše z toho blíže."

"Přestaneš se už starat o tu svoji dušičku?" odvětila Sarah.

Brouka nebylo třeba zamykat. Jsem jediný, kdo ho umí nastartovat.

Stáli jsme u dveří. Zaklepal jsem.

Otevřely se a za nimi stál takový vysoký štíhlý týpek, ze kterého přímo vyzařuje umění! Vidíte, že byl přímo zrozen, aby Tvořil, Tvořil velké věci, naprosto neomezeně, nikdy neobtěžován takovými podružnostmi jako je bolení zubů, pochybnosti o sobě samém nebo mizerná smůla. Byl to jeden z těch, kteří vypadají jako géniové. Já vypadal tak na umývače nádobí, takže tihle týpci mě vždycky trochu brali.

"Jsme tady pro to špinavý prádlo," řekl jsem.

"Nevšímejte si ho," vložila se do toho Sarah, "pozval nás Pinchot."

"Jejda," pravil ten pán, "tak tedy pojdte dál..."

Vešli jsme za ním a za jeho králičím obličejem. Na speciálně vybraném místě se pak zastavil, byl okouzlující, a přes levé rameno pronesl vkusný proslov, jako by mu naslouchal celý svět:

"Jdu si teď dát svoji VOD-KU!"

A zmizel do kuchyně.

"Jon se o něm kterýsi večer zmiňoval," řekla Sarah. "Je to Paul Renoir. Píše opery a taky se zabývá žánrem, kterému se říká operní kinematografie. Velmi avantgardní."

"Možná je to skvělý člověk, ale nechtěl bych, aby mi srkal u ucha."

"Přestaň být, prosím tě, tak defenzivní! Tobě se přece nikdo nevyrovná!"

"Já vím. To je jejich problém."

"Tvá největší síla je v tom," řekla Sarah, "že se bojíš úplně všeho."

"Tohle kdyby tak napadlo mě."

Paul se vrátil s panákem. Vypadal dobře. Dokonce tam bylo kolečko citrónu a míchal ho skleněnou tyčinkou. Koktajl. Opravdová třída.

"Paule," zeptal jsem se, "je tam ještě něco k pití?"

"Jejda, pardon," řekl, "prosím vás, poslužte si sami!"

Dosáhl jsem kuchyně v těsném závěsu za Sarah. Všude tam byly láhve. Zatímco jsme se rozhodovali, rubnul jsem jedno pivo.

"Tvrď raději necháme být," navrhl můj anděl strážný. "Viš, jak vypadáš, když piješ tvrdý."

"Dobrá. Zůstaňme u vína."

Našel jsem vývrtku a vzal dobře vypadající láhev červeného.

Oba jsme si pořádně přihnuli. Znova jsme si dolili a vyšli jsme z kuchyně. Jeden čas jsem o sobě a o Sarah mluvil jako o Zeldě a Scottovi, ale ji to štvalo, protože se jí nelíbilo, jak Zelda skončila. A mně se nelíbilo, co Scott psal. Takže jsme našeho smyslu pro humor nechali.

Paul Renoir stál u obrovského okna a sledoval panoráma Pacifiku.

"Jon má zpoždění," pravil k oknu a oceánu, "ale říkal, abych vám vyřídil, že hned přijde a abyste na něho laskavě počkali."

"Fajn, kámo..."

Se Sarah jsme si ke svým skleničkám sedli. Dívali jsme se do králičího obličejce. Ten se díval na oceán. Zdálo se, že je zamyšlený.

"Chinaski," pravil, "většinu vašich věcí jsem četl. Je to tedy pěkný úlet. Jste moc dobřej..."

"Děkuju. Víme ale, kdo je opravdu nejlepší. Vy jste nejlepší."

"Jejda," řekl a dál se díval na moře, "to je od vás moc, moc pěkný, že... že si to uvědomujete..."

Dveře se otevřely a bez zaklepání vešla mladá dívka s dlouhými černými vlasy. Hledíme na ni a ona se natáhla po celé délce na opěradlo pohovky jako kočka.

"Já jsem Popppy," řekla, "se čtyřma 'p'."

Měl jsem recidivu: "My jsme Scott a Zelda."

"Nech si ty žvásty!" řekla Sarah.

Sdělil jsem naše pravá jména.

Paul se otočil od moře:

"Popppy je jedna ze sponzorů vašeho scénáře."

"Nenapsal jsem ani slovo," řekl jsem.

"Však napíšete..."

"Nalila bys mi ještě?" podíval jsem se na Sarah a nastavil svou prázdnou sklenici.

Sarah byla hodná holka. Zmizela i se sklenicí. Věděla, že kdybych tam šel já, načal bych všemožný flašky a pak bych začal být po svém způsobu protivný.

Později jsem se dozvěděl, že Popppy se jinak říkalo "Brazilská princezna". A pro začátek vložila deset papírů. Ne moc. Ale zaplatilo to trochu nájmu a něco pití.

Princezna mě pozorovala ze své kočičí pozice na opěradle pohovky.

"Čtu vaše věci. Jste moc zábavnej."

"Děkuju."

Pak jsem se podíval na Paula: "Slyšels to, kámo? Jsem zábavnej!"

"Zaujímáte," pravil, "jistě místo..."

Zmizel znova do kuchyně a potkal se se Sarah, která se vracela s našimi naplněnými sklenicemi. Posadila se vedle mě a já si loknul.

V té chvíli mě napadlo, že bych mohl blafovat se scénářem a pár měsíců posedávat a popíjet v Marina del Rey. Než jsem tu myšlenku stačil vychutnat, dveře se prudce rozletěly a byl tu Jon Pinchot.

"Á, vy jste už tady!"

"Jejda," pravil jsem.

"Myslím, že mám sponzora! Teď už to musíš jenom napsat."

"To může trvat pár měsíců."

"No jistě..."

Vrátil se Paul. Pro Princeznu přinesl podivně vyhlížející růžový nápoj.

Pinchot zmizel v kuchyni, aby si nalil sám.

Bylo to první z mnoha setkání, která se později rozvinula v sérii těžkých pařeb, zvláště z mé strany. Měl jsem za to, že to potřebuji k podepření své sebedůvěry, jelikož jsem se ve skutečnosti zajímal jen o básně a o povídky. Psát scénář mi připadalo jako naprosto idiotská záležitost. Ale do téhle absurdní pasti už nacyhtali lepší lidi než mě.

Jon Pinchot vyšel s panákem a posadil se.

Byl z toho dlouhý večer. Povídali jsme a povídali, nebyl jsem si jistý, o čem. Nakonec jsme toho já i Sarah vypili příliš mnoho, abychom byli schopni dojet zpátky. Laskavě nám nabídli ložnici.

Právě v téhle ložnici, kde jsme dopíjeli poslední dobré červené víno, se mě Sarah zeptala: "Napíšeš ten scénář?"

"V žádném případě," odpověděl jsem.

2

Další telefonát od Jona Pinchota přišel za 3 nebo za 4 dny. Znal se s Dannym Serverem, mladým producentem a režisérem, který měl kdesi v Benátkách celé filmové studio. Danny nám měl zapůjčit svoji projekční místnost, abychom se mohli podívat na Pinchotův dokument *Usměvavá bestie* o nějakém černém panovníkovi, který si s krvavým gustem dělal všechno po svém. Měli jsme se napřed u Pinchota sejít na pár panáků. A tak jsme se znova ocitli v Jachtařské ulici...

Dveře otevřel Jon a my jsme se Sarah vešli. Jon nebyl sám. Stál tam nějaký chlápek. Na hlavě měl podivný vlasy: vypadaly jako bílý i blond zároveň. Obličej měl zarůžovělý, až trochu do ruda. Oči byly bláznivě kulaté a modré, strašně

kulaté a strašně modré. Vypadal jako školák, který se chystá provést nějakou příšernou lotrovinu. Měl jsem zjistit, že ho tento pohled nikdy neopouští. Byl pravděpodobně úplně mimo. "Tohle je François Racine," řekl Jon. "Hraje ve spoustě mých filmů, i v některých jiných."

"A v jiných mě platí..." Uklonil se: "Těší mě, že vás poznávám."

Jon šel pro pití.

"Omluvte mě, prosím," řekl François, "za chvíli budu hotov."

Na stole ležela malá ruleta na elektriku, kolo se spouštělo zmáčknutím knoflíku. Před sebou měl zásobníky plné žetonů a dlouhý pás papíru plný výpočtů. Byla tam i podložka na sázení. Rozmístil své žetony, zmáčkl knoflík a řekl: "Tohle je dáma mého srdce s roztočenou hlavou. Jsem zamilovaný."

Jon přišel s pitím.

"Pokud François zrovna nehraje hazard, tak obvykle trénuje nebo o něm přinejmenším přemýšlí."

Kolo se zastavilo a François shrábl výhru.

"Studoval jsem permutace čísel, která padají, a mám to," řekl François, "takže je jedno, co padne, uhádnou to a vyhrávám."

"A jeho systém funguje," pravil Jon, "jenže když jde do kasina, nehraje vždycky podle systému."

"Často mě přemůže Touha po smrti," vysvětloval François.

"Hank taky hraje," řekla Sarah. "Sází na koníčky. Je tam každý den, kdy jsou dostihy."

François se na mě podíval: "Aha, koníci! Vyhráváte?"

"Rád si myslím, že ano..."

"Tak to jednou půjdeme spolu!"

"Určitě."

François se vrátil ke své ruletě a my se posadili ke svým skleničkám.

"Vyhrál už statisíce a zase o ně přišel," pověděl nám Jon. "Hercem chce být jedině ve chvílích, kdy je úplně na dně."

"To dává smysl," řekl jsem.

"Mimochodem," řekl Jon, "mluvil jsem s producentem Haroldem Pheasantem a velmi ho ten scénář zajímá. Je připraven sponzorovat film."

"Harold Pheasant!" vykřikla Sarah. "Slyšela jsem o něm. Je to v tomhle oboru jeden z největších producentů."

"To je pravda," řekl Jon.

"Jenže já žádný scénář nenapsal," kontroval jsem.

"To je jedno. Zná to, co napsals. Jde do toho."

"To zní neuvěřitelně."

"Často pracuje tímhle způsobem a vydělává ohromný prachy."

Jon odešel pro další láhev.

"Možná bys měl napsat nějaký scénář," navrhla Sarah.

"Vem si, co to udělalo s Francisem Scottem Fitzgeraldem."

"Ty nejsi Fitzgerald."

"To ne, ten nechal pití. A to ho zabilo."

François pořád roztáčel svou malou ruletu. Jon přišel s lahví.

"Dáme si ještě jednu a budeme muset jít."

"Dobrá," řekl jsem.

"Poslyš, François, jdeš s námi?" zeptal se Jon.

"Ne, ne, omluvte mě, prosím, musím si ještě něco prostudovat..."

3

Byl to pěkný projekční sál. Bokem po jedné straně byl docela prostorný bar s číšníkem. Projekční sál měl dokonce vlastního promítače. Danny Server tam nebyl.

U baru bylo sedm osm lidí. Neznal jsem z nich vůbec nikoho. Přesedlal jsem na velký vodky a Sarah pila cosi fialového či zeleného nebo snad zelenofialového. Jon byl mimo, chystal s promítačem film.

Z konce barového pultu na mě zíral nějaký chlápek. Donekonečna.

Konečně jsem se na něho podíval.

"Co děláte?" zeptal jsem se.

Chvilí byl zticha, napil se a ohlédl se:

"Stydím se až do kořínků nehtů na nohách, když vám to mám říct, ale já... točím filmy."

Měl jsem se dozvědět, že to je Wenner Zergog, významný německý filmový tvůrce. Byl tak trochu blázen, mimouš, jak se říká, který vždycky ve svém vlastním životě i v životech jiných volil nenormální možnosti.

"Měl byste dělat něco, co má cenu," řekl jsem mu.

"Já vím," odpověděl, "jenže nic jiného neumím."

Pak se objevil Jon.

"Pojďte, budeme začínat..."

Následovali jsme ho se Sarah do projekčního sálu. Někteří od baru, včetně Wennera a jeho společníce, šli s námi.

Usadili jsme se a Jon nám pravil: "Ten u baru, to byl Wenner Zergog. Minulý týden po sobě se ženou střídali z revolveru, vystříleli plný zásobník, ale nic netrefili..."

"Doufám, že ve filmech má lepší mušku..."

"To ano."

Sál potmě a na plátně se objevila Usměvavá bestie.

Lido Mamin byl obrovský muž, co se týče postavy i ambicí, ale jeho země byla malá a chudá. S velkými zeměmi to hrál jak s levicí, tak s pravicí, s oběma frakcemi vyjednával a dohadoval se o peníze, jídlo i o zbraně. Ve skutečnosti to byl ale on, kdo chtěl vládnout světu. Byl to zkrátka kurevskej parchant s nádherným smyslem pro humor. Dospěl k závěru, že veškerý život, kromě jeho vlastního, nemá cenu. Kdokoli sebe méně podezřelý byl v jeho zemi rychle zavražděn a vhozen do řeky. Po řece plulo tolik mrtvol, že se krokodýli nadmuli a nemohli dál jít.

Lido Mamin miloval filmovou kameru. Pinchot přiměl Lido Mamina uspořádat pro kameru zasedání státní rady. Jeho podřízení před ním seděli a třáslí se, a Mamin kladl otázky a pronášel politická rozhodnutí. Bez přestání se usmíval a ukazoval velké žluté zuby. Když někoho nevraždil nebo nevydával rozkazy, aby někoho zavraždili, tak souložil. Měl tucet nebo kolik žen a dětí víc, než si mohl zapamatovat.

Chvillemi se během zasedání rady přestal usmívat, jeho obličej se stal ztělesněním Boží vůle, mohl a taky dělal úplně cokoli. Cítil strach svých kompliců, těšil ho a uměl ho využívat.

Zasedání rady skončilo, aniž byl kdokoli zavražděn.

Potom svolal schůzi všech lékařů z celé země. Shromáždil je v ústřední nemocnici, ve velkém operačním sále, seděli do kruhu nahoře na židlích a Mamin stál dole uprostřed a promlouval k nim.

"Vy jste lékaři, ale nejste nic, pokud já vám neřeknu, že něčím jste. Jste vycvičeni jen pro svou úzkou oblast. Necht' je váš cvik užitečný pro tuto zemi a ne pro váš prospěch. Žijeme ve světě, kde své schopnosti prokáží jen ti, kteří přežijí až do konce. Povím vám, jak zacházet s chirurgickým nářadím a s vlastními životy. Nebud'te, prosím, bláhoví a nezpěčujte se mým přáním. Nepřejí si, abyste zahodili své vzdělání a svou dovednost. Musíte mít vždy na paměti, že umíte jen to, co vás naučili. Já vím víc, než co se lze naučit. Budete vždy konat tak, jak já řeknu, chci, abychom v tomhle měli ÚPLNĚ JASNO. Rozumíte?"

Bylo ticho.

"Je zde, prosím, někdo," pokračoval Mamin, "kdo by chtěl oponovat tomu, co jsem právě řekl?"

Další ticho.

Mamin byl loutka, hrůzostrašná loutka, a svým způsobem se vám mohl líbit jeho hrubý a příšerný styl - dokud jste se nemuseli dívat na skutečné vraždy a mučení.

Dále předváděl Lido Mamin pro kameru své letectvo. Až na to, že žádné letectvo neměl. Zatím ne. Měl však letce a uniformy.

"Tohle," pravil Lido Mamin, "je naše letectvo."

První letec běžel po dlouhé řadě prken. Utíkal velmi svižně. Jakmile dosáhl konce ranveje z prken, vyskočil do vzduchu a roztáhl paže.

Potom přistál. Potom běžel další letec. Totéž.

Další letec.

Další.

Museli mít 14 nebo 15 letců. Každý když skákal, vydal tlumený výkřik, a na všech tvářích se objevil smích a veselí.

Když jste to domysleli, bylo to hrozně podivné: neboť všichni se smáli, jak je to absurdní, ale všichni tomu věřili.

Po posledním vzletnutí a přistání se Mamin obrátil do kamery:

"I když to musí vypadat bláznivě, je to velmi důležité. Co nemáme ve skutečnosti, na to jsme už předem připraveni ve svých duších. Jednoho dne budeme mít naše vlastní letectvo. Prozatím neupadáme do temných nálad nedůvěry.

Mnohokrát vám děkuji."

Následovalo několik záběrů z místností určených k mučení. Nikdo v nich nebyl. Ale byly zde výkaly. Řetězy. Krev na stěnách.

"Tohle je místo," říkal Lido Mamin, "kde zrádci a lháři nakonec začnou mluvit pravdu."

V závěrečné scéně byl Mamin v rozlehlé zahradě obklopen spoustou tělesných strážců, se všemi svými manželkami a všemi svými dětmi. Dívali se tiše do kamery stejně jako tělesná stráž. Manželky se všechny usmívaly, některé držely v náručí kojence. Lido Mamin se usmíval a ukazoval velké žluté zuby. Vypadal velmi sympaticky, takřka k pomilování. Poslední záběr patřil řece plné tlustých krokodýlů. Ti jen plavali, silně obézní a apatičtí, jen lehce kouleli očima, jak kolem nich řeka unášela mrtvá těla. Finis.

Byl to fascinující dokument a já byl rád, že to mohu Pinchotovi říct.

"Ano," odpověděl, "mám rád podiviny. Proto jsem si našel i tebe."

"Je mi ctí," pravil jsem, "být na tom stejně jako Lido Mamin."

"Je to tak," řekl a pak jsme odjeli zpátky k němu domů.

4

Když jsme se vrátili, François Racine se soustředěně skláněl nad svou malou ruletou. Evidentně vypil značné množství vína. Obličej měl poněkud zarudlý a před sebou obrovskou zásobu žetonů. Z konce doutníku měl každou chvíli upadnout velký kus popela. Spadl na stůl.

"Vyhrál jsem jeden milión čtyři sta padesát tisíc dolarů..."

Kulička se zastavila na nějakém čísle. François shraboval žetony:

"To stačí... Nesmím být zachtivý."

Šli jsme do obývacího pokoje a posadili se. Jon odešel pro víno a skleničky.

"Co budete dělat se všemi těmi penězi, co jste vyhrál?" zeptala se Sarah.

"Rozházím je. Nic to není. Život je k ničemu. Peníze nic neznamenaají."

"Peníze jsou jako sex," řekl jsem. "Zdají se být mnohem důležitější, když žádné nemáte..."

"Mluvíte jako spisovatel," řekl François.

Vrátil se Jon. Otevřel první láhev a všem nám nalil.

"Musíš přijet do Paříže," řekl mi, "velmi si tě tam považují. Vlast se k tobě chová jako k vyvrhelovi."

"Mají tam dostihy?"

"Ale jistě!" řekl François.

"Nesnáší cestování," řekla Sarah, "a tady jsou dostihy taky."

"Ne takové jako v Paříži," řekl François. "Přijďte do Paříže. Budeme chodit na dostihy spolu."

"Já musím psát scénář, do háje."

"Budeme sázet na koníčky a pak budeme psát."

"Nechte mi čas na rozmyšlenou."

Jon si zapálil doutník. Poté si našel nový doutník François a rovněž si zapálil. Doutníky byly dlouhé a kulaté a na hořícím konci vydávaly prskavé zvuky.

"Pámbu mě opatruj," řekla Sarah.

"Jednou večer jsme si s Françoisem vyrazili do Vegas."

"Jak to dopadlo?" zeptala se Sarah.

François se zhluboka napil vína, pořádně potáhl z doutníku a vypustil obrovský, kouzelný oblak kouře.

"Tohle si tedy poslechněte. Mám pět tisíc dolarů náskok, vládu světa, držím Osud ve svých rukou jako zapalovač.

Vím Vše. Jsem Všim. Nic mě nezastaví. Kontinenty se otřásají. A pak mi Jon poklepe na rameno. Říká: 'Pojďme se podívat na Taba Jonese.' 'Kdo je ten Tab Jones?' ptám se. 'To je jedno,' říká on, 'pojdme se na něho podívat...'"

François dopil svou sklenici s vínem. Jon mu ji hned dolil.

"Tak jdeme zase někam jinam. Tady je ten Tab Jones. Zpívá. Má rozhalenou košili a na prsou mu vykukují černé chlupy. Jsou na nich kapičky potu. V těch chlupcích se blýská velký stříbrný kříž. Jeho ústa vypadají jako příšerná díra, kterou někdo udělal do lívance. Má na sobě úzké přiléhavé kalhoty a na nich umělý penis. Chytne si koule a zpívá o tom, co všechno krásného umí udělat pro ženský. Zpívá opravdu mizerně, chci říct, že je fakt příšernej. Všechno je to o tom, co umí udělat ženským, ale je to přetvářka, ve skutečnosti chce svůj jazyk strkat do mužské prdele. Chce se mi zvracet, když ho poslouchám. A taky jsme za to zaplatili pěkný prachy. A když si platíte za noční můru, tak to jste opravdu idioti! Kdo je ten Tab Jones? Platějí tomu chlápku tisíce za to, že nosí umělej penis, chytá se za koule a naparuje se ve světle s tím svým křížem. Skvělí chlápci mají na ulici hlad a tady takovýho IDIOTA... ZBOŽŇUJÍ!

Ženské ječí! Myslejí si, že je skutečný! Ten nakreslenej panák, kterej sní o olizování hoven. 'Jone,' povídám, 'prosím tě, pojď pryč, má duše se vytrácí, obtěžuje mě to a v klíně z toho budu mít bolení!' 'Počkej,' říká, 'třeba se zlepší.' Nelepši se, nýbrž horší, je hlasitější, košile se rozhaluje ještě víc, vidíme mu na pupek. Nějaká ženská vedle mě vzdychá a strká si ruku do kalhotek. 'Madam,' ptám se jí, 'ztratila jste něco?' Pupek, to je něco jako mrtvé oko, je to špinavá věc. I ptáka by uráželo, kdyby se tam měl vykadit. A pak se tenhle Tab Jones otočí a ukáže nám svůj zadek. Zadků můžu vidět kolik chci, kdykoli a kdekoli, ani když po tom netoužím, a tady jsme museli dát PENÍZE, abychom uviděli tu tlustou, hladounkou a ošklivou prdel! Víte, mívám jsem zlý čas, například mě zmlátili pro nic za nic policajti. Nebo teda skoro za nic. Ale když jsem se díval na tu přiblblou zadnici, bylo mi hůř, než když mě pro nic za nic mlátili policajti. 'Jone', povídám, 'musíme odejít nebo mě to odrovná!'"

Jon se usmál: Tak jsme odešli. Chtěl jsem prostě jen vidět Taba Jonese."

François teď byl opravdu v ráži. V koutcích úst se mu udělaly bílé flíčky. Při řeči kolem sebe prskal. Konec doutníku mu zvlhl a pohasl.

"Tab Jones! KDO JE TEN TAB JONES? Co je mi do Taba Jonese? Tab Jones je vů! Já mám pět tisíc dolarů náskok a co děláme? Jdeme na Taba Jonese! Kdo je ten Tab Jones? Já žádnýho Taba Jonese neznám. Můj bratr se nejmenuje Tab Jones! Ani moje matka! Tenhle Tab Jones je vů!"

"A tak," řekl Jon, "jsme se vrátili k ruletě."

"Ano," pravil François, "mám pět tisíc dolarů náskok a jdeme se koukat, jak zpívá mrtvej vikslajvantovej čurák. Moje soustředění je v tahu! Kdo je ten Tab Jones? Viděl jsem i lepší chlápky zametat trus po raccích! Kde to jsem? Ruleta se točí a je mi úplně cizí! Jsem jako nemluvně, které strčili do sudu plného pavouků! Co je to za čísla? Co je to za barvy? Bílá kulička skáče rovnou do mého srdce a prokousává se zevnitř na povrch. Nemám šanci. Moje soustředění je v tahu! Uměli čuráci se předvádějí a ti idioti si křičí o přídavek! Mám závrať. Vkládám se do toho s nápořem žetonů. Svou lebku už vidím v pitomě vyzdobené rakvi. Kdo je ten Tab Jones? Prohrávám. Nevím, kde jsem. Jak je jednou soustředění v tahu, jakmile začneš prohrávat, tak se s tím nedá nic dělat. S vědomím, že jsem neměl pádnou šanci, prohrál jsem všechny žetony. Dělal jsem samé špatné tahy, jako by nepřítel přemohl mé tělo i duši. Byl jsem v koncích. A proč? PROTOŽE JSME SE MUSELI JÍT PODÍVAT NA TABA JONESE? Ptám se vás, KDO JE TEN ZASRANEJ TAB JONES?"

François byl v koncích, vyčerpaný. Doutník mu vypadl z pusy. Sarah jej zvedla a dala do popelníku. V kapse na košili François okamžitě našel nový, vytáhl ho ze stříbrného pouzdra, olíznul a ukousnul konec, poválel ho a strčil do úst, vzchopil se a pěkným rozmáchlým gestem si připálil. Natáhl se po láhvi, všem nalil, narovnal se a usmál:

"Do prdele, asi bych prohrál tak jako tak. Hazardní hráč, který se nemá nač vymluvit, v tom nemůže pokračovat."

"Mluvíte jako spisovatel," řekl jsem.

"Kdybych uměl psát jako někdo, napsal bych vám ten scénář."

"Děkuju."

"Kolik vám platí?"

Mávnul jsem rukou do vzduchu: neurčitá odpověď.

"Napišu za vás scénář a rozdělíme se na půl, ano?"

"Prima."

"Ne," řekl Jon, "já bych ten rozdíl poznal."

"Tak dobrá," pravil François, "napiše to Tab Jones svým vikslajvantovým čurákem."

Na tom jsme se všichni shodli a pozvedli sklenky k připitku. Začínal pěkný večer.

5

Opíral jsem se o nálevní pult v Musso's. Sarah odešla na záchodek. Bar Musso's jsem měl rád, bar jako bar, ale nelíbila se mi místnost, ve které byl. Říkalo se tam "Na novém". "Na starém" bylo na druhé straně a raději jsem jedl tam. Bylo tam větší šero i ticho. Za starých časů jsem chodíval "Na staré" jíst, ale vlastně jsem tam nikdy nejedl. Jen jsem si prohlížel jídelní lístek a říkal jim: "Zatím ne," a objednal jsem si další pití. Některé z dam, jež jsem tam brával s sebou, neměly nejlepší pověst, a jak jsme pořád pili, často vznikly i hlasité hádky, plné nadávek a porážení skleniček, což si žádalo další objednávky. Většinou jsem dal dámám na taxíka a řekl jim, aby odprejskly, a v pití jsem pokračoval sám. Pochybuji, že by někdy peníze na taxíka použily na taxíka. Ale jedna z nejpěknějších věcí na Musso's byla, že když jsem po takové scéně zase přišel, vždycky mě vítaly hřejivé úsměvy. Hodně podivný.

Nicméně, opíral jsem se o nálevní pult a "Na novém" bylo plno, většinou turisté kteří klábosili vytáčeli krky a vyzařovali paprsky smrti. Poručil sem si dalšího panáka a někdo mi poklepal na rameno.

"Chinaski, jak se máte?"

Otočil jsem se a podíval se na něho. Nikdy jsem nikoho nepoznal. Mohl jsem vás potkat včera večer a příští den jsem si vás nepamatoval. Kdyby mou matku vykopali z hrobu, nevěděl bych, o koho jde.

"Jde to," řekl jsem. "Můžu vás pozvat na panáka?"

"Ne, díky. My se dosud neznáme. Já jsem Harold Pheasant."

"A jo. Jon mi povídal, že hodláte..."

"Ano, chci poskytnout peníze na váš scénář. Četl jsem Vaše díla. Máte skvělý smysl pro dialogy. Četl jsem všechno.

Jsou to velmi filmařské věci!"

"Jste si jist, že nechcete panáka?"

"Ne, musím se vrátit ke svému stolu."

"Jo. Co teď děláte, Pheasante?"

"Právě jsem dokončil produkci filmu o životě Macka Derouaca."

"Jo? Jak se to jmenuje?"

"Píseň srdce."

Napil jsem se.

"Moment! To si děláte legraci! Snad tomu nedáte název Píseň srdce?"

"Ale ano, přesně tak se to bude jmenovat."

Usmíval se.

"Mě neoblbněš, Pheasante. S tebou je fakt sranda! Píseň srdce! Panebože!"

"Ne," řekl, "myslím to vážně."

Náhle se otočil a odešel...

V té chvíli se vrátila Sarah. Zahleděla se na mě.

"Čemu se pošklebuješ?"

"Objednám ti pití a hned ti to řeknu."

Kývnul jsem na barmana a objednal jsem si taky pro sebe.

"Hádej, koho jsem viděla Na starém," řekla.

"Koho?"

"Jonathana Winterse."

"Jo. Hádej, s kým jsem mluvil, když jsi byla pryč."

"S jednou ze svejch bejvalejch rajd."

"Ne, ne, něco horšího."

"Nic horšího než ony neexistuje."

"Mluvil jsem s Haroldem Pheasantem."

"S tím producentem?"

"Ano, je támhle u toho stolu v rohu."

"Aha, už ho vidím!"

"Ne, nedívej se tam. Nemávej na něho. V klidu popíjej. Já budu taky popíjet."

"Co to s tebou ksakru je?"

"Víš, je to producent, který měl dělat scénář, co jsem nenapsal."

"Já vím."

"Zatímco bylas pryč, přišel sem a mluvil se mnou."

"To už říkals."

"Nechtěl se se mnou ani napít."

"Takže's to všechno poslal a to ani nejsi opilej."
"Moment. On chtěl mluvit o filmu, který právě dokončil."
"Jak's to poslal?"
"Já to neposlal. On to poslal."
"Samozřejmě. Pověz mi o tom."
Podíval jsem se do zrcadla. Měl jsem sám sebe rád, ale neměl jsem se rád v zrcadle. Nevypadal jsem tak jako v něm.
Dopil jsem svou skleničku.
"Dopij," řekl jsem.
Dopila.
"Pověz mi o tom."
"Už dvakrát řeklas 'Pověz mi o tom'".
"Pozoruhodná paměť, a to ještě nejsi opilej."
Přivola jsem číšníka a znova objednal.
"Tak Pheasant přišel a vyprávěl mi o tom filmu, který produkoval. Je to o spisovateli, který neumí psát, ale proslaví se, protože vypadá jako jezdec z rodea."
"Kdo?"
"Mack Derouac."
"A to tě našťvalo?"
"Ne, to je jedno. Bylo to prima, dokud mi neřekl název toho filmu."
"Jaký?"
"Prosím tě. Snažím se na něho úplně zapomenout. Je naprosto stupidní."
"Pověz."
"Tak jo..."
Pořád tam stálo to zrcadlo.
"Pověz, pověz, pověz..."
"Tak jo: Kožené mouchy otravnejch pobudů."
"To se mi líbí."
"Mně ne. Řekl jsem mu to. Odešel Ztratili jsme jediného sponzora."
"Měl bys tam jít a omluvit se."
"To nejde. Úděsnej titul."
"Tys jen chtěl, aby ten jeho film byl o tobě."
"To je ono! Napišu scénář sám o sobě!"
"Máš název?"
"Jo: Otravné mouchy koženejch pobudů."
"Pojďme odtud."
A tak jsme šli.
6

Měli jsme se s Jonem Pinchotem setkat v hale hotelu Cheshire v Beverly Hills ve dvě odpoledne. Znamenalo to ztracený den na dostizích, což mi vadilo, ale Jon trval na svém. Byl tam chlápek, který uměl dávat dohromady peníze na sponzorování film. Tenhle chlápek, Jean-Paul Sanrah, sám žádné peníze neměl, ale to nehrálo roli: říkalo se o něm, že umí nahonit ptáka soše v parku, a prachy se jí vysypou z genitálií. Skvělé. Apartmá 530. Znělo to spíš jako zabíjení času.

Kolem apartmá 530 se motal rovněž francouzský filmový režisér Jon-Luc Modard. Pinchot řekl, že to, co jsem napsal, se mu víc než líbí. Skvělé.

Drahá Sarah šla se mnou pro případ, že bych potřeboval pomoct dostat se zpátky domů. Kromě toho věřila, že by se v apartmá 530 mohly ukazovat začínající hvězdičky.

Došli jsme tam a Jon seděl v hale ve velkém koženém křesle a pozoroval podivíny a šilence. Uviděl nás, povstal a oprašoval se na prsou. Jon byl mohutný chlápek, ale rád vypadal ještě větší, než byl.

Přivítali jsme se a následovali Jona Pinchota k výtahu.

"Jak jde scénář?"

"Je ve stavu zrodu."

"O čem to bude?"

"O chlastu. O spoustě opilců."

Dveře výtahu se otevřely. Uvnitř to bylo pěkné. Zelené čalounění, temně zelený chlupatý materiál, a když jste se do té zeleně zahleděli, uviděli jste v ní pávy, spoustu a spoustu pávů. Byli i na stropě.

"Třída," řekl jsem.

"Až moc," řekla Sarah.

Zastavili jsme v pátém a vystoupili z výtahu. Koberec byl z ještě chlupatější zelené a bylo na něm ještě víc pávů.

Kráčeli jsme po pávech. Pak jsme už byli u apartmá 530. Tvořily ho obrovské těžké černé dveře, mnohem větší než obyčejné dveře, možná dvakrát tak velké. Vypadaly spíš jako brána padacího mostu.

Jon vzal za železné klepadlo ve tvaru Balzacovy hlavy.

Nic.

Zaklepal znovu. Hlasitěji.

Čekali jsme.

Pak se dveře pomalu otevřely. Stál v nich drobný mužík bílý skoro jako list papíru.

"Henri-Leone!" pravil Jon Pinchot.

"Jone!" řekl Henri-Leon a pokračoval: "Pojďte, prosím, všichni dál!"

Vešli jsme. Bylo to zde prostorné. A všechno přemrštěných rozměrů. Obrovské židle, obrovské stoly. Dlouhé stěny. Vysoké stropy. Ale taky podivný pach zatuchliny. Celý ten prostor působil jako hrobka.

Všem nás představili.

Chlápek bílý jako list papíru byl Henri-Leon Sanrah, bratr Jeana-Paula Sanraha, toho sběrače peněz. A byl tam též Jon-Luc Modard. Stál tam velmi tiše a nic neříkal. Hned vás napadlo, že se tváří jako génius. Byl malý, tmavý a vypadal, jako by se špatně oholil elektrickým strojkem.

"A," řekl mně Henri-Leon Sanrah, "vy jste vzal s sebou svou dceru! Už jsem o ní slyšel, Reena, že?"

"Ne, ne," řekl jsem, "to je Sarah. Moje žena."

"Na stole je pití. Spousta vín. A jídlo. Poslužte si, prosím. Půjdu se podívat po Jeanu-Paulovi," řekl Henri.

S tím zmizel Henri-Leon do vedlejšího pokoje hledat Jean-Paula. A Jon-Luc Modard se otočil a odešel do jednoho tmavého kouta, kde se usadil a pozoroval nás. Šli jsme ke stolu.

"Otevři červené," řekl jsem Pinchotovi. "Otevři pár lahví červeného."

Pinchot se začal zabývat vývrtkou. Všude kolem leželo na stříbrných podnosech jídlo.

"Nejez maso," řekla Sarah. "Ani koláče: je v nich moc cukru."

Bohové mi seslali Sarah, aby mi prodloužila život o deset let. Bohové mi neustále cpali hlavu pod gilotinu a pak mi ji v poslední chuti dali stranou. Bylo to s těmi bohy moc podivné. Teď mě nutili napsat scénář. Neměl jsem k tomu vůbec chuť. Samozřejmě že jsem věděl, že když ho napíšu, bude dobrý. Ne snad skvělý. Ale dobrý. Byl jsem plný slov.

Pinchot nalil víno. Pozvedli jsme skleničky.

"Mmmmm hmm," řekla Sarah.

"Francouzské," pravil Pinchot.

"Odpouštím ti," řekl jsem já.

Pili jsme a já viděl, co se odehrává ve vedlejším pokoji. Dveře byly pootevřené. A Henri-Leon se pokoušel zvednout obrovské tělo spočívající na obrovské posteli. Tělo se nezvedalo.

Viděl jsem, jak Henri-Leon bere z kbelíku plnou hrst ledových kostek. Dvě plné hrsti. Přitiskl led z obou stran na obličej a na čelo. Rozepnul košili a roztíral led po prsou.

Tělo se pořád nezvedalo.

Pak se náhle posadilo a zajčelo: "TY HAJZLE, CO TO DĚLÁŠ? BUDU SE MUSET ODMRAZIT!"

"Jean-Paule, Jean-Paule... máš tady... návštěvu..."

"NÁVŠTĚVU? NÁVŠTĚVU? NÁVŠTĚVU POTŘEBUJU JAKO PES BLECHY! JDI A NACPI JIM DO HUBY ŽÁBY! POCHČIJ JE! UPAL JE!"

"Jean-Paule, Jean-Paule... máš s nimi schůzku... s Jonem Pinchotem a jeho scénáristou..."

"No dobře... do prdele... hned tam jsem... napřed si ho musím nahonit... Ne, ne, počkám s tím... aspoň se budu mít na co těšit..."

Henri-Leon přišel a promluvil s námi.

"Hned tu bude. Je pod strašným psychickým tlakem. Myslel si, že ho opouští žena. Dnes brzy ráno přišel kabelogram z Paříže; a teď si to rozmyslela. Byla to smrtelná rána, jako když jsou nádherné krávy roztrhány smečkou zdivočelých psů..."

Nevěděli jsme, co na to říct.

Potom se vymotal Jean-Paul. Měl na sobě bílé kalhoty se širokými žlutými lampasy. Růžové ponožky. Bosý. Vlasy mu splývaly v hnědých kudrlinách, nepotřeboval se česat. Ale ty hnědé vlasy vypadaly špatně. Byly jakoby obarvené a nemohly se rozhodnout, jakou mají mít barvu. Měl přes sebe přetažený nátělník a škrábal se. Škrábal se neustále. Na rozdíl od svého bratra byl veliký a růžový... ne, rudý, rudý červení, která se chvílemi rozjasňovala a zase mizela, někdy až k bratrově bledosti, a pak se zas rozhořela, rudější než jindy.

Představovali jsme se.

"Á, á, a," pravil.

Potom: "Kde je Modard?"

Rozhlédl se a spatřil Modarda v rohu.

"Zase se schováváš, co? Do prdele, kdybys tak uměl vymyslet něco nového."

Náhle se Jean-Paul otočil a utekl zpátky do ložnice. Bouchnul za sebou dveřmi.

Modard v rohu si trochu odkašlala my si nalili další víno. Bylo fakt výborný. Život byl prima. V tom jejich uzavřeném světě jste museli jen být spisovatelem, malířem, tanečníkem a mohli jste posedávat nebo postávat kolem, vdechovat a vydechovat, pít víno a předstírat, že víte, co je peklo.

Jean-Paul se pak s hmotem objevil znovu ve dveřích. Měl jsem pocit, že se praštil do ramene. Zastavil se, ohmatl rameno, pustil ho, poškrábal se a pokračoval v chůzi. Začal chodit v rychlém tempu kolem stolu a křičel:

"VŠICHNI MÁME PRDEL, NEMÁM PRAVDU? JE V TĚTO MÍSTNOSTI NĚKDO, KDO NEMÁ PRDEL? JESTLI ANO, AŽ SE HNED OZVE, OKAMŽITĚ, SLYŠÍTE?"

Jon Pinchot na mě významně pozvedl obočí: "Vidíte, je to génius, vidíte?"

Jean-Paul pořád ve stejném rychlém tempu kroužil kolem stolu a ječel: "VŠICHNI MÁME VZADU TU ŠKVÍRU, NEMÁM PRAVDU? TAM DOLE, PŘÍBLIŽNĚ UPROSTŘED, NEMÁM PRAVDU? SEREME TAMTUDY, ŽE? NEBO ASPOŇ

DOUFÁME, ŽE BUDEME! ZBAVTE SE HOVEN A JSTE V TU RÁNU MRTVÍ! POMYSLETE, KOLIK HOVEN NASEREME ZA CELÝ ŽIVOT! A ZEMĚ JE V OKAMŽIKU POZŘE! ALE MOŘÍM A ŘEKÁM SE OBRACÍ ŽALUDEK, KDYŽ MUSEJÍ POLYKAT NAŠE HOVNA! JSME HNUSNÍ, HNUSNÍ, HNUSNÍ! NENÁVIDÍM NÁS VŠECHNY! VŽDYCKY, KDYŽ SI UTÍRÁM PRDEL, TAK NÁS VŠECHNY NENÁVIDÍM!"

Pak přestal a zdálo se, že hledá Pinchota.

"Ty chceš prachy, nemám pravdu?"

Pinchot se usmál.

"Zmrde, seženu ti tvý posraný peníze," řekl Jean-Paul.

"Děkuju. Právě jsem říkal tady Chinaskimu, že jste génius."

"Drž hubu!"

Pak se Jean-Paul podíval na mě.

"Nejlepší na tvém psaní je to, že vzrušuje Struktury. A taky ty, které by to mělo vzrušovat. A lahodí to miliónům. Kdybys jen uměl zůstat ve své blbosti čistý, jednoho dne by ti zatelefonovali z pekla."

"Jean-Paule, mně už telefonují."

"Jo? Fakt? Kdo?"

"Bývalé přítelkyně."

"MĚ NEOBLBUJ!" zaječel a znova začal kroužit kolem stolu a škrábat se jako dřív.

Pak po posledním velkém kole utekl do ložnice, třísknul dveřmi a byl pryč.

"Můj bratr," řekl Henri-Leon, "se dnes necítí dobře. Je unavený."

Sáhl jsem po láhvi a dolil do skleniček.

Pinchot se ke mně naklonil a zašeptal: "V tomhle apartmá jsou celé dny, jedí a pijí a nemusejí platit účet..."

"Fakt?"

"Platí to Frances Ford Lopalla. Myslí si, že Jean-Paul je génius..."

"Láska a Génius jsou v jazyce dvě nejpoužívanější slova," pravil jsem.

"Začínáš mluvit hloupě," řekla mi Sarah, "začínáš mít pěknou opici."

V té chvíli se vynořil ze svého kouta Jon-Luc Modard. Zamířil k nám.

"Nalejte mi to zasraný víno," řekl.

Nalil jsem mu plnou. Jon-Luc ji vypil na ex. Nalil jsem mu další.

"Četl jsem ty vaše sračky," řekl. "Nejlepší na nich je, jak jsou jednoduchý. Měl jste něco s hlavou, ne?"

"Možná. V roce 1957 jsem ztratil takřka všechnu krev. Ležel jsem v suterénu charitní nemocnice dva dny, než mě našel nějaký bláznivý internista s trochou rozumu. Myslím, že jsem tehdy přišel o mnoho věcí, spíš duševních než fyzických."

"To je jedna z jeho nejoblíbenějších historek," pravila Sarah. "Miluju ho, ale nemáte ponětí, kolikrát jsem už musela tuhle historku poslouchat."

"Já tě taky miluju, Sarah," řekl jsem, "ale vyprávění starých historek znova a znova je jakýmsi způsobem přibližuje tomu, čím by měly být."

"Dobře, pejsánku, promiň," řekla Sarah.

"Poslyšte," pravil Jon-Luc, "chci vás požádat, abyste mi udělal anglické dialogy pro titulky do mého nového filmu."

Taky tam mám scénu, kde chci použít jednu vaši povídku o tom, jak chlápek pod stolem onanuje a přitom pokračuje v práci, telefonuje a všechny ty kraviny. Ujednáno?"

"Ujednáno," řekl jsem.

Pak jsme si prostě donesli židle a začali pít. A Jon-Luc začal vyprávět. Mluvil a mluvil a díval se jen na mě. Zpočátku jsem se cítil polichocen, pak už mň.

Jon-Luc mluvil pořád dál. Měl snědou plet a hrál si na Génia. Možná byl Génius. Nechtěl jsem to zpochybňovat. Ale Géniové mě štvali už ve škole: Shakespeare, Tolstoj, Ibsen, G. B. Shaw, Čechov, všichni ti pitomci. A ještě horší: Mark Twain, Hawthorne, sestry Bronteovy, Dreiser, Sinclair Lewis, to všechno na vás leží jako betonová deska, zpod které se snažíte dostat, jsou jako přísní stupidní rodiče trvající na pravidlech a způsobech, jaké by znechutily i mrtvého.

Jon-Luc prostě mluvil pořád dál. To je všechno, co si pamatuju. Jen sem tam se do toho vložila má dobrá Sarah:

"Hanku, neměl bys tolik pít. Přibrzdi trochu. Nechci tě mít ráno mrtvého."

Ale Jon-Luc jel.

Nerozuměl jsem už tomu, co povídá. Viděl jsem, jak se mu hýbou rty. Nebylo to nepříjemné, jen tam prostě byl.

Potřeboval oholit. A byli jsme v podivinském hotelu v Beverly Hills, kde chodíte po pávech. V kouzelném světě. Líbilo se mi tam, protože jsem nikdy nic takového neviděl. Nemělo to žádný smysl, bylo to dokonalé a bezpečné.

Víno teklo a Jon-Luc pořád jel.

Upadl jsem do svého patetického stavu nevnímání. S lidmi jak dobrými, tak špatnými se mé smysly často jednoduše uzavrou, unaví se a já to vzdám. Jsem zdvořilý. Příkvyvu. Předstírám, že poslouchám, protože nechci nikoho zraňovat. Je to jedna ze slabostí, která mě přivádí do většiny nesnází. Snažím se být laskavý k druhým a často tak svoji duši rozmělním na jakousi duchovní bryndu.

To je jedno. Mozek nepřijímá. Poslouchám. Odpovídám. A oni jsou příliš hloupí, aby poznali, že tam nejsem.

Pítí teče a Jon-Luc pořád mluví. Jsem si jist, že řekl spoustu pozoruhodných věcí. Já se prostě soustředil na jeho obočí...

Den nato zazvonil v jedenáct ráno u postele, kde jsme se Sarah spávali, telefon.

"Haló?"

Byl to Pinchot.

"Poslyš, něco ti musím říct!"

"Ano?"

"Modard NIKDY NEMLUVÍ. Nenašel se zatím NIKDO, NIKDO, KDO BY HO KDY PŘIMĚL K MLUVENÍ! MLUVIL CELÉ HODINY! VŠICHNI BYLI ŠOKOVANÍ!"

"Ach ano, dobře."

"TY TOMU NEROZUMÍŠ! ON NIKDY NEMLUVÍ! A S TEBOU MLUVIL CELÉ HODINY!"

"Poslyš, Jone, je mi líto, ale jsem ožralej. Musím spát."

"Dobrá. Ale musím ti říct ještě jednu věc."

"Tak rychle."

"Je to o Jean-Paulu Sanrahoovi."

"Ano?"

"Říká, že musím trpět, že jsem netrpěl dost, a že když budu trpět víc, sežene mi peníze."

"V pořádku."

"Je divnej, že? Skutečnej génius."

"Ano," odvětil jsem, "myslím, že je."

Zavěsil jsem

Sarah ještě spala. Otočil jsem se na pravý bok směrem k oknu, protože někdy chrápu, a chtěl jsem, aby zvuk nešel přímo na ni.

Zvolna jsem se nořil do něžné nicoty, posledního odpočinku, který je nám dopřán před smrtí, když se ze svého speciálního polštářku vedle Sářiny hlavy zvedla její nejoblíbenější kočka Beauty a přešla mi přes obličej. Jednu packu s drápky zabořila do mého levého ucha, pak skočila na podlahu, přešla přes pokoj a uvelebila se na okenní římse otevřeného okna obráceného k východu. Krvavé slunce stoupalo po obloze a mě neobtěžovaly žádné rušivé myšlenky.

7

Tu noc jsem si sedl za psací stroj, nalil si dva panáky, vypil dva panáky, vykouřil 3 cigarety a poslouchal v rádiu Brahmsovu Třetí, a pak jsem si uvědomil, že potřebuji něco, co by mi pomohlo dostat se ke scénáři. Vytočil jsem Pinchotovo číslo. Byl doma.

"Ano?"

"Jone, tady je Hank."

"Hanku, jak se máš?"

"Prima. Poslyš, vezmu těch deset táců."

"Ale říkal jsi, že kdyby sis to vzal napřed, mohlo by to překazit tvůj tvůrčí proces."

"Rozmyslel jsem si to. Žádný tvůrčí proces nebude."

"Chceš říct..."

"Chci říct, že to mám v hlavě celé hotové, ale nic není ještě na papíře."

"Co máš v hlavě hotové?"

"Je to o jednom ožralovi. Sedí prostě celé dny a noci na barové stoličce."

"Myslíš si, že lidi bude takový člověk zajímat?"

"Poslyš, Jone, kdybych se kdy staral o to, o co se lidi zajímají, nikdy bych nic nenapsal."

"Dobrá. Mám ti přinést ten šek?"

"Ne. Stačí, když ho pošleš poštou. Dnes večer. Děkuju."

"Já děkuju," řekl Jon.

Šel jsem k psacímu stroji a posadil se. Náhle to šlo. Psal jsem:

SMUTNÁ A ZBABĚLÁ DUŠE

OPILCE EXTERIÉR / INTERIÉR - DANDY'S BAR - DEN

KAMERA SJÍŽDÍ SHORA DOLŮ; POMALU S NÍ

PROCHÁZÍME barovými dveřmi dovnitř: INTERIÉR BARU.

Na barové stoličce sedí MLADÍK. Vypadá, jako by zde seděl odjakživa. Zvedá svou skleničku...

Dostal jsem se do toho. Potřebujete akorát první řádek, a pak už jde všechno samo. Měl jsem to v sobě, bylo to tu, jenom to potřebovalo něco, co by to dalo do pohybu.

Ten bar se vrátil do mé mysli. Vzpomněl jsem si, že ať jste seděli kdekoli, všude byly cítit záchodky. Museli jste si okamžitě dát panáka, abyste to snesli. A než jste znova na záchodek šli, chtělo jich to tak čtyři, pět. Vybavili se mi i všichni lidé z toho baru, jejich těla, tváře, hlasy. Znova jsem tam seděl. Viděl jsem znova čepované pivo ve sklenicích z tenkého skla, nahoře rozšířených, bílou pěnu pomrkávající po vás a pomalu propouštějící bublinky. Pivo bylo nazelenalé a po prvním doušku jste se tak do čtvrté sklenky vždycky otřásli, nadechli a zadrželi dech. Ranní výčepní

byl prima chlap. Měl jsem dialog, a ten se rozvíjel už sám od sebe. Psal jsem dál a dál...

Potom zazvonil telefon. Meziměsto. Byl to můj německý agent a překladatel Karl Vossner. Karl hrozně rád mluvil způsobem, o kterém se domníval, že jím mluví dnešní Američané z undergroundu.

"Čau, hajzlíku, jak se vede?"

"Prima, Karle, pořád si hraješ s tím svým kolíkem?"

"Jo, strop je od mého spermatu jak řešeto."

"Hodný chlapec"

"Díky, kámo. Všechny dobrý věci jsem se naučil od tebe. Ale já mám, kámo, dobrý zprávy. Chceš to slyšet, hajzlíku?"

"Ale jo, jo, kámo!"

"No, kromě toho, že jsem se naučil prdět dixieland, přeložil jsem taky tři tvoje knížky: básničky Krysy Posledního soudu; povídky Sny ze žumpy; a román Vlak do stanice Žhářství."

"Dlužím ti svou levou kouli, Karle."

"O.K., pošli ji letecky. Jenže, kámo, mám toho víc..."

"Jen povídej, povídej..."

"No tak měli jsme tady minulý měsíc knižní veletrh a já se setkal s šesti největšími nakladateli v Německu a mám tu čest ti oznámit, že jsou na tebe děsně nadrženi!"

"Nadrženi?"

"Nadrženi na tvoje dílo, víš. Chápeš?"

"Chápu, kámo."

"Měl jsem těch šest nakladatelů pohromadě v hotelovém apartmá, podával jsem pivo, víno, sýr a oříšky. Pak jsem jim řekl, že budou moc licitovat o ty tři knížky. Smáli se a začínali být ožralí. Prostě jsem si ty pitomce přihrál přímo do ruky. Ve světě letíš a oni to vědí. Pustil jsem pár vtípků, aby se uvolnili a pak se začalo licitovat. Abych to řekl stručně, nejvyšší nabídku dal Krumph. Přiměl jsem toho hajzlíka, aby hned podepsal smlouvu. Pak jsme si dali dohromady pořádně do kebul. Všichni jsme se, blbci, ožrali, Krumph obzvlášť. Takže jsme skórovali. Máme své doma!"

"Jsi pěkně mazanej frajer, Karle. Kolik je můj podíl?"

"Kámo, mohlo by to hodit něco kolem pětatřiceti papírů. Do týdne ti to telegraficky pošlu."

"Člověče, to je fakt nářez!"

"Budeš mít co chlastat, hajzlíku."

"A jak, kámo. Hele, Karle, slyšels tuhle? Jaký je rozdíl mezi řiťkou kuřete a králíka?"

"Nevím, jaký?"

"Optej se stojícího ptáka."

"Chápu! Prima!"

S tím náš rozhovor skončil.

Během hodiny jsem byl rázem bohatší o čtyřicet pět tisíc dolarů. 30 let hladovění a zavržení se začínalo zúročovat. Vrátil jsem se k psacímu stroji, nalil jsem si pořádného panáka, hodil ho do sebe a nalil si znova. Našel jsem tlustý vyschlý doutník a zapálil si. V rádiu hráli Šostakovičovu Pátou. Začal jsem mlátit do stroje:

Výčepní Luke se opře o barový pult a zkoumavě si mladíka prohlíží.

LUKE

Poslyš, ty tady vysedáváš ve dne v noci. Jen sedíš a nalejváš se.

MLADÍK

Samo.

LUKE

Fajn, koukni, já se tě nechci nějak dotknout nebo něco podobného, ale je dost možný, že takhle se srát v jednom baru nikam nevede.

MLADÍK

To je v cajku, Luke, neměj péči. Nalejvej a nesar se do mě.

LUKE

Jistě, chlapče. Ale copak neděláš nic jinýho?

MLADÍK

Hele, Luke, slyšels tuhle? Jaký je rozdíl mezi řiťkou kuřete a králíka?

LUKE

Nemám náladu na žádný vtipy, člověče. Chci vědět: ty neděláš vůbec nic jinýho?

MLADÍK

Tak jo, do prdele. Byl jsem, tuším, v šestce. Učitel po nás chtěl, abychom napsali něco o události, která námi nejvíc pohnula. A nemyslím tím, kdo se nejdál stěhoval.

LUKE

Jo.

MLADÍK

Já jsem nicméně napsal o tom žabákovi, kterého jsem našel v zahradě. Chytil se za nohu do drátěného plotku. Nemohl se dostat ven. Vyprostil jsem mu nohu z drátěného oka, ale on se pořád nehýbal.

LUKE

(zívá)

Jo?

MLADÍK

Tak jsem si ho dal do klína a mluvil jsem na něho. Řekl jsem mu, že mě dostali, že můj život taky do čehosi chytli. Mluvil jsem na něho hodně dlouho. Nakonec mi z klína seskočil, přeskákal přes trávník a zmizel někde v křoví. A já si řekl, že je tím prvním, co mi bude v životě chybět.

LUKE

Jo?

MLADÍK

Učitel to četl před třídou. Všichni brečeli.

LUKE

Jo? Fakt?

MLADÍK

No, myslel jsem si, že by ze mě mohl být jednou spisovatel.

LUKE

(předkloní se)

Chlapče, ty jsi na hlavu!

Rozhodl jsem se, že na jednu noc je toho psaní scénáře až dost. Zůstal jsem sedět za psacím strojem a poslouchal hudbu z rádia. Nevím, jak jsem se dostal do postele. Ale ráno jsem v ní byl.

8

Přišel Vin Marbad, vřele doporučovaný Michaellem Huntingtonem, mým oficiálním fotografem. Michael mě fotil bez ustání, ale teď tohoto úsilí nebylo zrovna moc potřeba.

Marbad byl daňový poradce. Byl to tmavý, drobný člověk a jednoho večera přijel s malým kufříkem. Tiše jsem už několik hodin pil, seděli jsme se Sarah a dívali se v mé staré černobílé televizi na nějaký film.

S přehnanou důstojností zaklepal a já ho pustil dovnitř, představil ho Sarah a nalil mu víno.

"Děkuju," řekl a trochu upil. "Víte, tady v Americe, když neutrácíte, tak se vám peníze stejně rozkutálejí."

"Jo? Co po mně chcete?"

"Zaplatit splátku na dům."

"Cože...?"

"Splátky hypotéky se odečítají z daní."

"Jo, co ještě?"

"Kupte si auto. Další odečitatelná položka."

"Celé?"

"Ne, jen část. Já se o to s dovolením postarám. Budeme muset vytvořit nějaké možnosti daňových únik. Podívejte se, tady --"

Vin Marbad otevřel svůj kufřík a vytáhl z něj spoustu papírů. Zvedl se a přistoupil s papíry ke mně.

"Nemovitosti. Tady, koupil jsem jeden pozemek v Oregonu. Tady je odpis z daní. Pár akrů je ještě možno přikoupit.

Můžete se do toho hned dát. Očekáváme každý rok zhodnocení o 23 %. Jinými slovy, za čtyři roky se váš vklad zdvojnásobí..."

"Moment, moment, prosím vás, posad'te se."

"Co je?"

"Nechci kupovat nic, co jsem neviděl, nechci kupovat nic, na co si nemohu sáhnout."

"Chcete říct, že mi nevěříte?"

"Sotva jsem se s vámi seznámil."

"Já mám světovou reputaci!"

"Vždycky se řídím svými instinkty."

Vin Marbad si to namířil zpátky k pohovce, kde si odložil kabát; navlékl si ho a pak i s kuffíkem vrazil do dveří, otevřel je, vypadl a zase je za sebou zavřel.

"Dotkl ses ho," řekla Sarah. "Chtěl ti ukázat, jak ušetřit peníze

"Mám dvě zásady. Jedna z nich zní: nikdy nevěř člověku, který kouří dýmku. A ta druhá: nikdy nevěř člověku s naleštěným botama."

"On nekouřil dýmku."

"Ale vypadal na to, že ji kouří."

"Dotkl ses ho."

"Neboj, on se vrátí..."

Dveře se rozletěly a stál v nich Vin Marbad. Přeběhl pokojem ke svému místu na pohovce, sundal si znova kabát a položil si kuffík k nohám. Podíval se na mě.

"Michael mi řekl, že sázíte na koníčky."

"No ano..."

"První místo, které jsem tady dostal, když jsem přijel z Indie, bylo v Hollywood Park. Dělal jsem tam správce. Znáte ty smetáky, kterými zametají neplatné sázenky?"

"Jo."

"Všiml jste si, jak jsou široké?"

"Jo."

"Tak to byl můj nápad. Měli tam normální smetáky. Já navrhl nové. Šel jsem s tím na ředitelství a oni to přijali. Přešel jsem na ředitelství a od té doby už mě jenom povyšovali."

Nalil jsem mu další sklenku vína. Upil.

"Poslyšte, pijete při psaní?"

"Ano, docela ano."

"Pak je to součást vaší inspirace. Udělám vám z toho odečitatelnou položku z daní."

"To byste uměl zařídit?"

"Samozřejmě. Víte, to já jsem dosáhl toho, že se začal odepisovat benzín do auta. To byl můj nápad."

"Vy jste ale hajzl," pravil jsem.

"To je velmi zajímavé," řekla Sarah.

"Zařídím to tak, že nebudete platit vůbec žádné daně, a to naprosto legálně."

"To zní pěkně."

"Michael Huntington neplatí daně. Zeptejte se ho."

"Věřím vám. Neplat' me tedy daně."

"Dobrá, ale musíte dělat, co vám řeknu. Zaprvé složíte zálohu na dům, pak na auto. Začněte. Pořídte si dobrý vůz. Kupte si nové BMW."

"Fajn."

"Na čem píšete? Na mechanickém?"

"Ano."

"Kupte si elektrický. Je to odečitatelná položka."

"Nevím, jestli bych na elektrickém uměl psát."

"To se za pár dní naučíte."

"Chci říct, že nevím, jestli bych na elektrickém uměl tvořit."

"Chcete říct, že se bojíte změny?"

"Ano, bojím se," řekla Sarah. "Veně si spisovatele z minulého století. Ti psali brkem. Tehdy by trval na psaní brkem, bránil by se jakékoli změně."

"Moc se bojím o svou zpropadenou duši."

"Druhy alkoholu ale střídáte, ne?" zeptal se Vin.

"To jo..."

"Dobrá, takže..."

Vin pozvednut skleničku a vypil ji na ex.

Dolil jsem všem víno.

"Bude potřeba udělat z vás společnost s ručením omezeným, abyste mohl využít všech daňových úlev."

"To zní hnusně."

"Řekl jsem vám, jestli nechcete platit daně, musíte dělat, co vám řeknu."

"Já chci jenom psát, nechci za sebou táhnout velkej náklad."

"Musíte jen jmenovat námětky, sekretářku, pokladníka, a tak dál... Je to prosté."

"Zní to hrozně. Poslyšte, vypadá to celé jako naprostá kravina. Snad by mi bylo lip, kdybych normálně platil daně. Nechci, aby mě někdo otravoval. Nechci, aby mně o půlnoci tloukl na dveře bernák. Radši jim i něco priplatím, jen abych měl jistotu, že mě nechají na pokoji."

"To je hloupé," řekl Vin, "nikdo by nikdy neměl platit daně."

"Proč to s Vinem nezkusíš? Snaží se ti jen pomoci," řekla Sarah.

"Podívejte, já vám pošlu papíry na zřízení společnosti. Přečtete si to a podepíšete. Uvidíte, že se není čeho bát."

"To jsou všechno samý překážky. Pracuju tady na scénáři a potřebuju mít v hlavě jasno."

"Scénář, jo? O čem to je?"

"O jednom ožralovi."

"O vás, co?"

"Existují i jiní."

"Přinutila jsem ho teď pít víno," řekla Sarah. "Když jsem se s ním seznámila, byl už skoro mrtvý. Skotská, pivo, vodka, gin, čůčo..."

"Dělám už několik let poradce Darbymu Evansovi. Určitě jste o něm slyšel, je to scénárista."

"Já nechodím do kina."

"Napsal filmy Kočka která skočila do nebe; Tlachání s Lulu; Teror v ZOO. Bere s klidem šestimístní částky. A všechno píše na firmu

Neodpověděl jsem.

"Neplatí ani cent na daních. A zcela legálně..."

"Zkus to s Vinem," řekla Sarah.

Pozvedl jsem sklenku.

"Tak jo. Do prdele. Tak na to!"

"Bravo," řekl Vin.

Hodil jsem do sebe sklenku a vstal jsem, abych našel další láhev. Vývrtkou jsem ji otevřel a všem dolil.

Popustil jsem uzdu své fantazii: teď jsi teda řádnej čachrář. Mazanej. Proč platit na bomby, které trhají na kusy bezmocné děti? Jezdí v BMW. Poříd' si výhled na přístav. Vol republikány.

Pak se mi do duše vkradla další myšlenka:

Stáváš se už tím, co jsi vždycky nenáviděl?

A hned přišla odpověď:

Do prdele, vždyť stejně nemáš žádný pořádný peníze. Proč si s tím z legrace trochu nepohrát?

Pokračovali jsme v pití, cosi jsme snad oslavovali.

9

Takže jsem se v pětasedesáti vydal hledat svůj první dům. Vzpomněl jsem si, jak můj otec prakticky celý život splácel hypotéku na dům. Říkal mi: "Podívej, já zaplatím za život jeden barák, a až umřu, ty ten barák zdědiš a pak za svůj život splatíš další barák, a až umřeš, přenecháš ty dva domy svému synovi. Takže budou dva domy. Pak tvůj syn..."

Celý proces se mi zdál hrozně pomalý: dům za domem, smrt za smrtí. Deset generací, deset domů. Pak stačí jediný člověk, aby všechny ty domy prohrál v kartách nebo je sirkou zapálil a běžel ulicí s koulemi v košíku na ovoce.

Tak jsem tedy hledal dům, který jsem ve skutečnosti nechtěl, a začínal jsem psát scénář, který jsem ve skutečnosti nechtěl psát. Začínal jsem ztrácet kontrolu a uvědomoval jsem si to, ale zvrátit celý proces se zdálo být nemožné.

U prvního obchodníka s nemovitostmi jsme se zastavili v Santa Monice. Jmenovalo se to Bydlení dvaadvacátého století. Takže to bylo moderní.

Vystoupili jsme se Sarah z auta a vešli dovnitř. Za pultem stál mladík v kravatě, pěkné pruhované košili a s rudými šlemi. Vypadal moderně. Přerovnával na pultě papíry. Přestal a vzhledl k nám.

"Čím vám mohu posloužit?"

"Chceme koupit dům," pravil jsem.

Mladík odvrátil hlavu na stranu a díval se mimo. Uběhla minuta. Dvě minuty. "Pojďme," řekl jsem Sarah.

Vrátili jsme se do auta a já jsem nastartoval.

"Co to mělo znamenat?" ptala se Sarah.

"Nechtěl s námi uzavřít obchod. Byl na školení a domníval se, že jsme nuzáci a že nestojíme za to. Myslel si, že by s námi ztrácel čas."

"To ale není pravda."

"Možná ne, ale cítím se z toho všeho, jako bych byl sám sliz."

Řídil jsem auto a sotva jsem věděl, kam jedu.

Jakýmsi způsobem mě to uráželo. Jistěže, byl jsem po opici a potřeboval jsem oholit a vždycky jsem nosíval oblečení, které mi zcela nepadlo, a snad mi i ta léta chudoby vtiskla do tváře jistý výraz. Ale nedomníval jsem se, že by bylo moudré soudit člověka podle toho, jak vypadá. Mnohem spíše bych soudil podle toho, jak se chová a mluví.

"Ježíšikriste," smál jsem se, "třeba nám barák nikdo neprodá!"

"Ten člověk byl blázen," řekla Sarah.

"Bydlení dvaadvacátého století má jednu z největších sítí obchodů s nemovitostmi ve státě."

"Ten člověk byl blázen," opakovala Sarah.

Cítil jsem se ještě pořád ponížený. Možná jsem byl jakýmsi způsobem idiot. Jediné, co jsem uměl, bylo psát na stroji - občas.

Náhle jsme se ocitli s autem v kopcích na předměstí.

"Kde to jsme?" zeptal jsem se.

"Topanga Canyon," odpověděla Sarah. "Vypadá to tady úplně k posrání."

"Není to tu špatný, až na povodně, požáry a depresivní týpky neohipiků."

Pak jsem zahlédl ceduli: OPIČÍ NEBE. Byl to bar. Zastavil jsem při kraji silnice a vystoupili jsme. Venku stála skrumáž motorek. Samé těžké mašiny.

Vešli jsme dovnitř. Bylo skoro úplně narváno. Chlápci v kožených bundičkách. Chlápci se šátky kolem krku. Někteří měli tváře plné strupů. Jiní měli ne zrovna dobře narostlé vousy. Oči měli většinou vyšisované, vyteřštěné a lhostejné. Seděli úplně potichu, jako by zde trávili celé týdny.

Našli jsme dvě židle.

"Dvě piva," řekl jsem, "jakýkoli lahvový."

Výčepní odklusal.

Donesl piva a my se Sarah jsme se oba pořádně napili.

Pak jsem si povšiml tváře sedící u baru přímo naproti nám. Byl to velmi tlustý kulatý obličej, lehce imbecilní. Patřil mladíkovi, jehož vlasy a vousy byly špinavě narezlé, zato obočí čistě bílé. Spodní ret mu visel dolů, jako by na něm měl zavěšené neviditelné závaží, ret byl zkroucený, že jej bylo vidět zevnitř, vlhký a lesklý. .

"Chinaski," řekl, "do prdele, to je CHINASKI!"

Zlehka jsem mu pokynul a díval se upřeně před sebe.

"Jeden z mých čtenářů," řekl jsem k Sarah.

"Ach jo," pravila.

"Chinaski," uslyšel jsem hlas zprava.

"Chinaski," zaslechl jsem další.

Objevila se přede mnou whisky. Pozvedl jsem ji: "Děkuju, hoši!" a hodil ji do sebe.

"Pomalu," řekla Sarah, "víš, jak to s tebou je. Nikdy se odsud nedostaneme."

Výčepní přinesl další whisky. Byl to drobný chlapík s temně rudými fleky po celém obličej. Vypadal agresivněji než všichni ostatní. Prostě stál a hleděl na mě.

"Chinaski," řekl, "největší světový spisovatel."

"Když na tom trváte," pravil jsem a pozvedl skleničku whisky. Pak jsem ji podal Sarah, která ji hodila do sebe.

Trochu zakašlala a položila sklenku na pult.

"Vypila jsem to, jen abych tě pomohla zachránit."

Pomalu se kolem nás začal vytvářet hlouček.

"Chinaski. Chinaski... Ty jebane... Četl jsem všechny tvoje knížky, VŠECKY TVOJE KNÍŽKY!... Na tebe se může tak vysrat, Chinaski... Hele, Chinaski, postaví se ti ještě?... Chinaski, Chinaski, můžu ti přečíst jednu svoji báseň?"

Zaplatil jsem výčepnímu a vycouvali jsme z našich stoliček a zamířili ke dveřím. Znova jsem si všiml kožených bund a laskavosti ve tvářích a pocitu, že v žádné z nich není příliš radosti ani odvahy. Těm ubohým chlápům cosi zcela chybělo a já cítil v té chvíli naprosté ztroskotání. Jako bych je všechny zval do svého náručí, utěšoval je a objímal jako nějaký Dostojevskij, ale věděl jsem zároveň, že by to nakonec k ničemu nevedlo než k směšnosti a ponížení, jak pro mě, tak pro ně. Svět zašel jaksi příliš daleko a spontánní laskavost to už nikdy nebude mít snadné. To je jedna z věcí, na které budeme muset všichni znova pracovat.

Vyšli s námi před bar. "Chinaski, Chinaski... Kdo je ta tvá krásná dáma? Tu k ničemu nepotřebuješ, člověče!... Chinaski, no tak, zůstaň tu a pij s náma! Buď prima chlap! Buď jak ve svejch knížkách, Chinaski! Nebuď čurák!"

Měli pravdu, samozřejmě. Nastoupili jsme do auta, nastartoval jsem motor a pomalu jsme se prodírali skrze ně, jak nás obstoupili, zvolna nám uvolňovali cestu, někteří posílali polibky, jiní mě gestem posílali do prdele, pár jich bušilo na okna. Nakonec jsme se jimi prodrali.

Dostali jsme se na silnici a pokračovali v jízdě.

"Takže," řekla Sarah, "tohle jsou tvoji čtenáři?"

"Myslím, že většina z nich

"Žádní inteligentní lidi tě nečtou?"

"Doufám."

Pokračovali jsme v cestě a nemluvili. Pak se Sarah zeptala: "Na co myslíš?"

"Na Dennise Bodyho."

"Dennise Bodyho? Kdo to je?"

"Byl to můj jedinej kamarád na střední škole. Zajímalo by mě, co se s ním stalo."

10

Spatřil jsem to za jízdy: Nemovitosti Rainbow.

Zajel jsem k tomu. Parkoviště nebylo vydlážděné a všude zely obrovské díry a vyježděné stopy. Našel jsem nejrovnější místo a zaparkoval. Vystoupili jsme a šli do kanceláře. Dveře byly dokořán a sedělo v nich tlusté špinavě bílé kuře.

Odšťouchnul jsem ho nohou. Vstalo, upustilo trošku ze své hmoty a vešlo do kanceláře, kde si našlo místočko v rohu a znova se usadilo.

Za přepážkou byla žena mezi čtyřicítkou a padesátkou, hubená, s rovnými vlasy barvy bláta ozdobenými rudou květinou z papíru. Popíjela pivo a kouřila pallmallku.

"Do prdele, brej den!" přivítala nás, "hledáte něco tady v okolí?"

"Dalo by se říct," odpověděl jsem.

"No tak se vymáčkňte! Ha ha ha!"

Dopila pivo a podala mi vizitku:

NEMOVITOSTI RAINBOW

Všechno, co chcete,
u mě najdete.

Lila Gantová,
k vašim službám

Lila se zvedla.

"Pojďte za mnou..."

Kancelář nezamkla. Nastoupila do svého auta. Byla to značka Comet, model 62. Vím to, protože jsem jednou Comet, model 62, měl. Po pravdě řečeno, vypadalo přesně stejně, jako to, které jsem prodal do šrotu.

Jeli jsme za ní po klikaté, blátivé polní cestě. Trvalo to několik minut. Všiml jsem si, že chybí pouliční osvětlení. Po obou stranách cesty se také rozprostíraly hluboké kaňony. Poznačil jsem si do paměti, že jízda na tohle místo v noci a s několika panáky v žilách může být riskantní.

Konečně jsme dorazili před neomítnutý dřevěný dům. Tedy, kdysi omítnutý byl, kdysi dávno, ale počasí takřka veškerou omítku, jež byla původně kuřincově bílá, smylo. Zdálo se, že dům se naklání dopředu a doleva - doleva vzhledem k nám, jak jsme vystoupili z auta. Byl to velký dům, vypadal útulně a prostorně.

To všechno, pomyslel jsem si, jen kvůli tomu, že jsem přijal zálohu na scénář a protože jsem dostal daňového poradce. Šli jsme nahoru verandou a podlahy se pod naší tíhou pochopitelně prohýbaly. Já vážil 228 liber, většinou sádlo místo svalů. Dny, kdy jsem se rvával, byly pryč. Jen pomyslet, že jsem kdysi vážil 144 liber při šesti stopách výšky: skvělé dávné dny hladu, kdy jsem psával dobré věci.

Lila zabušila na vstupní dveře.

"Darlene, kočička? Jsi oblečená? Měla bys být, protože tady máme kunčafy! Mám tu lidi, kteří chtějí vidět tvůj zámek! Ha ha ha!"

Lila strčila do dveří, které se otevřely, a my vešli.

Uvnitř bylo temno a páchlo to tu, jako by se v troubě páčil krocan. Také jste měli pocit, že kolem vás plují stínová okřídlená stvoření. Od stropu visela holá žárovka. Izolace opadala a bylo vidět přímo drát. Cítil jsem vzadu na krku podivné mrazení. Pak jsem si uvědomil, že to byl jen závan strachu. Zahnal jsem ho myšlenkou na to, jak musí být tohle místo skutečně laciné.

Pak se z přitímní vynořila Darlene. Obrovská namalovaná pusa: Vlasy na všechny strany. Oči přetékané laskavostí, která měla zakrýt léta opotřebování. V modrých džínách a vybledlé květované halence vypadala tlustá. Dvě náušnice velikosti oční bulvy s modrou duhovkou se zlehka pohybovaly. V ruce držela ubalenou cigaretu marihuany.

Přispěchala k nám.

"Lilo, ty děvko! O co kráčí?"

Lila si vzala z Darleniny ruky cigaretu, potáhla a vrátila ji zpět.

"Jakpak se má tvůj bratříček, krippl Willy?"

"Ale právě ho, do prdele, šoupli do okresního lapáku. On má děsnej strach a určitě ho tam pěkně ojebou!"

"Neboj se, miláčku, ten je na ně příliš velké prasák."

"Myslíš? Opravdu?"

"Opravdu."

"Doufám!"

Pak jsme se dokola představovali. Potom zavládlo ticho. Stáli jsme tam, jako bychom nebyli nikdo schopný myšlenky na to, kvůli čemu tam jsme. Docela se mi to líbilo. pomyslel jsem si, že je to takhle v pořádku, že tam můžu takhle stát stejně jako všichni ostatní. Soustředil jsem se na zkroucený drát ve šňůře vedoucí k žárovce.

Zvolna vešel vysoký hubený muž. Zamířil k nám, vždy jednou neohebnou nohou napřed. Předsunul ji dopředu a pak k ní přišoupl druhou. Choval se jako slepec bez hůlky. Přišel k nám. Obličej tvořil masív plnovousu a husté vlasy byly zkroucené a spletené do sebe. Měl ale krásné oči, temně tmavozelené. Smaragdy místo očí. Ten kořen měl něco do sebe. A měl široký úsměv. Přistoupil blíž. Zastavil se a nepřestával se usmívat a usmívat.

"To je můj manžel," řekla Darlene, "to je Dvojité kvarteto."

Pokynul hlavou. Pokynutí jsme se Sarah opětovali.

Lila se ke mně naklonila a zašeptala: "Oba dva dělávali ve filmu."

Sarah už pomalu začínala lézt na nervy doba, kterou to všechno trvalo.

"Tak si to pojďme prohlédnout!"

"Ale jistě, drahoušku, hejbněte všichni kostrou a pojďte za mnou..."

Šli jsme za Lilou do další místnosti a já se při chůzi ohlédl. Spatřil jsem, jak si Dvojité kvarteto bere od Darleny marihuanovou cigaretu a dává si šluka.

Panebože, ten měl fantastické oči; oči jsou opravdu průzory duše. Jenže, do háje, ten široký, široký úsměv to celé kazil. Zcela jistě jsme se nacházeli v jídelně nebo v obývacím pokoji. Nebyl zde žádný nábytek. Jen k jedné stěně byla přidělaná prázdná vodní matrace, přes kterou bylo rudou barvou načmáráno:

PAVOUK ZPÍVÁ SÁM

"Koukněte na tohle," řekla Lila, "podívejte se na ten dvorek. To je nádherný kus země!"

Podívali jsme se z okna. Dvorek vypadal podobně jako cesta, jen trochu hůř: obrovské jámy, zapomenuté hromady odpadků a kamení. A v pravém horním rohu zcela osamocená trůnila vyhozená záchodová mísa. Prkýnko chybělo.

"Je to pěkné," řekl jsem, "trošku výstřední."

"Ti lidé tady jsou UMĚLCI," řekla naše obchodnice s nemovitostmi.

Vrátili jsme se do pokoje. Dotkl jsem se záclony, která zakrývala okno. V té chvíli jí kus upadl.

"Ti lidé tady mají v sobě hloubku," řekla Lila. "Neobtěžují se s obyčejnostmi, víte."

Šli jsme nahoru a schody byly, kupodivu, pevné. Byla to dobrá a poctivá práce, a když jsem po nich kráčet, cítil jsem se trochu líp.

V ložnici bylo rovněž jenom vodní lůžko, tohle ale bylo napuštěné. Stálo ve vzdáleném rohu, zcela osamocené. Podivné bylo, že po jedné straně bylo hrozně vydulé. Vypadalo, jako by mělo každou chvíli explodovat.

Koupelna byla vykachličkovaná, ale podlahu nikdo už tak dlouho neumyl, že se dlaždice pod nánosem špíny a otisky bosých nohou takřka ztrácely.

Záchod byl navždy potažen hnědým škraloupem, se kterým se už nedalo nic dělat. Škraloup na škraloup na škraloup. Vypadal hůř, než všechny záchody, jaké jsem kdy viděl v zapadlých hospodách nebo barech, a při vzpomínce na všechny ty hajzly a při pohledu na tenhle zde se mi začalo chtít zvracet. Vyšel jsem na chvíli ven, abych se uklidnil, nadechl se, přinutil svůj mozek, aby na žádný z těch záchodů nemyslel, a pak jsem se vrátil.

"Promiňte," řekl jsem.

Lila pochopila. "Hovna, brácho," řekla. "To je v pořádku..."

Do vany jsem se nepodíval, ale všiml jsem si, že nad ní někdo načmáral různobarevné nápisy:

JESLI TIM LEARY NENÍ BŮH,
PAK BŮH JE MRTEV.

MÝHO OTCE ZABILI
VBRIGÁDĚ ABRAHAM A LINCOLNA
A ĎÁBEL MÁ
KUNDU

CHARLES LINDBERG BYL
ČURÁK

Bylo tam porůznu namalováno ještě několik dalších poselství, ta však byla rozmazaná nebo zkomolená a dala se těžko přečíst.

"Nechám vás, abyste si to tady sami prošli, abyste dostali do sebe ten pocit. Koupě domu, to je opravdový oříšek.

Nechci na vás nijak spěchat."

Pak Lila odešla. Slyšeli jsme, jak schází ze schodů. Vešli jsme se Sarah do chodby. Vedle nás se houpala na otřepeném provaze stará rezavá kávová konvice.

"Můj bože," vyhrkla náhle Sarah, "můj bože!"

"Co se děje?"

"Fotky z tohoto domu jsem už viděla! Teď si vzpomínám! Věděla jsem, že mi to něco připomíná!"

"Co? Co je?"

"Tohle je jeden z domů, kde někoho zavraždil Charles Manson!"

"Víš to jistě?"

"Ano, určitě!"

"Vypadneme odsud..."

Sešli jsme ze schodů. Dole na nás čekali: Lila, Darlene a Dvojité kvarteto.

"No," zeptala se Lila, "tak co vy na to?"

"Mám vaši vizitku a telefonní číslo," řekl jsem jí. "Můžeme se ozvat."

"Jestli jste vy dva umělci," pravila Darlene, "můžeme z ceny něco srazit. Máme umělce rádi. Jste umělci?"

"Ne," řekl jsem. "Já aspoň v žádném případě."

"Mohu vám ukázat několik dalších míst," řekla Lila.

"Ne, ne," odpověděla Sarah, "dnes jsme už toho viděli dost. Musíme si odpočinout."

Museli jsme se kolem nich protlačit a během celé té doby se Dvojité kvarteto jen usmíval, usmíval...

11

Doma mě čekaly dva dopisy. Zatímco Sarah chystala láhev vína, otevřel jsem první z nich. Jednaly se o jakýsi rukopis s příloženým komentářem:

Chinaski! Chci na tebe! Kdyby byl skvělejší spisovatel! Teď stojíš za hovno! Prodáváš se! Moje babka píše lepší srágořky než ty! Už příliš dlouho všem jenom lezeš do prdele! Poslal jsem své věci tvému nakladateli a ten mi odepsal:

"Děkuji za vaši zásilku, ale jsme přeplnění." Ten čurák, já mu přeplním řiť! Určitě žere sračky k snídani!

Velcí básníci jsou ignorováni. Oni se bojí velkých básníků! Tys kdysi býval velký básník, ale teď jsi jenom příležitostný ucpávač kundích děr! Hltáš vlastního pindoura pod oblohou zvratků! Tys prodal svoje koule řezníkovi! Tys zabil dítě své lásky! Ty jsi opičí puchna! Navždy a navždy a navždy!

Přikládám několik svých posledních věcí...

Podepsal se písmem stočeným doprava dolů, přičemž za posledním písmenem udělal vlnovku dolů pod celým jménem, takže to vypadalo jako kresba obličeje.

Byla to obálka plná básní, z nichž žádná nebyla napsána na stroji. Byly narychlo načmárány modrým inkoustem na žlutém papíře s tenkými modrými linkami.

Sarah přinesla láhev vína a vývrtku, sama láhev otevřela a nalila do dvou skleniček.

"Charles Manson," pravila, "žádný div, že to chtějí prodat lacino."

"Jsem rád, že sis na ty fotky vzpomněla."

Sarah si otevřela Herald Examiner a já začal s první básní:

BÁSNÍK

vraždí básníka
upalují básníka
ignorují básníka
nenávidí básníka

ale měsíc básníka
zná
a prostitutky
znají
agónii
básníka
a dávají mu
zadarmo
lížou ochlupení
jeho koulí ve
svaté modlitbě

básník
neumírá

i v smrti
dlí uvnitř
měsíce
a sere na
celý
vesmír!

BÁSNÍK SI HRAJE:

cucám její jahodové
kozy.
cucám chlupy na
jejím zadku.
polykám její vanilkový
orgasmus.
za svítání cucá
mé prsty na nohou.
kýchám
prdelí.
směje se.
spíme.

Necítil jsem chuť číst zbytek rukopisu. Věděl jsem, o čem bude zbytek básní pojednávat: o BÁSNÍKOVĚ.
Sarah vzhledla od Herald Examineru.

"Někdo ti poslal další básně k posouzení?"

"Ano, stává se to tak třikrát čtyřikrát do měsíce."

"Ty přece nejsi žádný nakladatel. Proč to dělají?"

"Je to směs lásky a nenávisti, kterou ke mně cítí."

"Jaký jsou jeho básničky?"

"Není tak dobrý, jak si o sobě myslí, ale tak se cítí většina z nás."

"Dostáváš básničky taky od ženských, že?"

"Jo. Některé s příloženými akty a fotkami orgasmů. Myslejí si, že jim mohu zařídit publikaci. Nebo chtějí otisknout reklamu v nějaké knížce s menším nákladem."

"Ty špinavý kundy!"

"Správně!"

Přiťukli jsme si, obrátili sklenky do sebe a já hned dolil dvě další. Otevřel jsem druhou obálku. Ta byla od Vína Marbada:

USTAVUJÍCÍ ČLÁNKY ORGANIZACE....

Začal jsem číst. Bylo to napsáno žargonem podnikových právníků. Pokusil jsem se přeložit si to do prosté angličtiny a okamžitě jsem narazil na část, která se mi nelíbila:

Jestliže je prezident Společnosti uznán soudním znaleckým posudkem psychiatra nesvéprávným, mohou zbývající členové řečené Společnosti rozdělit většinou hlasů všechna aktiva řečené Společnosti rovným dílem mezi sebe.

Vzal jsem pero a tlustými černými čarami jsem celou tuto pasáž zaškrtnal. Pak jsem si nalil další sklenici a pokračoval ve čtení:

Jestliže je prezident Společnosti uznán soudním rozhodnutím neschopným vykonávat své povinnosti v důsledku drogové nebo toxické závislosti, nebo je-li důvodné podezření, že jeho sexuální hyperaktivita je škodlivá pro obecné blaho společnosti nebo organizace, potom většinou hlasů zmíněných členů budou prezidentu Společnosti omezeny jeho pravomoci a všechna aktiva řečené Společnosti budou rozdělena rovným dílem mezi zbývající členy.

Vzal jsem pero a rázně jsem vyškrtnl celý oddíl. Četl jsem dál:

Pokud je prezident Společnosti uznán soudním rozhodnutím senilní....

Pasáž jsem vyškrtnl.

Propadne-li prezident Společnosti hazardu...

Vyškrtnout.

Prezident Společnosti má v rozhodujících otázkách jeden hlas, rovný hlasům ostatních členů...

Vyškrtnout.

Četl jsem dál a dál. Bylo to hrůzostrašné, zdálo se to barbarské. Bylo-to příšerné. Vyškrtoval jsem odstavce za odstavcem. Muselo toho být 17 nebo 18 stran. Když jsem skončil, byly stránky plné černých tlustých čar.

Sarah přinesla další láhev. Odložil jsem stránky na stůl.

"Panebože všemohoucí, je mi z toho na zvracení Tohle je podlý a ubohý materiál! Nemůže tomu věřit!"

"Tak to svinstvo nepodepisuj," řekla Sarah.

"Nikdy," odpověděl jsem.

Našel jsem list papíru a napsal na něj:

"Vine,

nemohu to udělat. Je to pekelná noční můra!"

Pak jsem všechno narval do ofrankované zpáteční obálky, kterou jsem odložil, abych ji později dal na poštu.

"Dneska byl dlouhý den," řekla Sarah.

"A Charles Manson není jediným vrahem," dodal jsem.

"Víš," řekla, "ten je oddělal přímo. Jiní to dělají zpovzdálí a málokdy se dají chytit."

"Pojďme chvilku pít," pravil jsem, "a vraťme se do naší vlastní reality."

"Pojďme pít až do svítání."

"Opravdu?"

"Jistě, proč ne?"

"Jseš na řadě," řekl jsem a cítil jsem se už mnohem líp.

12

Dům, ve kterém jsem v té době bydlel, měl opravdu své kvality. Jednou z nejpříjemnějších byla ložnice vymalovaná sytou tmavomodrou barvou. Tato sytá temná modř se stala azylem mnohých kocovin, z nichž některé byly tak drsné, že by dokázaly zabít chlapa, zvláště v době, kdy jsem polykal prášky, co mi lidé dávali, aniž bych je obtěžoval dotazy,

co je to zač. Byly noci, kdy jsem věděl, že kdybych usnul, je po mně. Chodíval jsem sám celou noc z ložnice do koupelny a z koupelny přes obývací pokoj do kuchyně. Otvíral a zavíral jsem ledničku, pořád dokola. Otvíral a zavíral jsem kohoutky. Pak jsem šel do koupelny a otevřel a zase zavřel kohoutky. Spláchl jsem na záchodě. Zatahal jsem se za uši. Nadechoval jsem se a vydechoval. Když pak vyšlo slunce, věděl jsem, že jsem v bezpečí. Pak jsem usínal mezi temně modrými stěnami a uzdravoval se.

Dalším rysem tohoto místa bývalo klepání necudných žen mezi třetí a čtvrtou ranní. Zajisté to nebyly dámy velkých půvabů, ale vzhledem k mému poblázněnému stavu mysli jsem cítil, že mi jakýmsi způsobem přinášejí dobrodružství. Skutečná příčina tohoto klepání byla, že většina z nich neměla kam jít. A líbilo se jim, že zde bylo co pít a že já se nesnažil dostat je za každou cenu do postele.

Samozřejmě když jsem poznal Sarah, tak se tato část mého životního stylu poněkud změnila.

Ta místa kolem Carlton Way a nedaleko Western Avenue se také měnila. Patřila převážně nižším sociálním třídám bílých, ale politické zvraty ve Střední Americe a v jiných částech světa sem zanesly nového typického obyvatele. Muži byli obvykle drobní, temně nebo světle hnědí a většinou mladí. Byly zde ženy, děti, bratři, bratřanci, sestřenice, přátelé. Začali zaplňovat byty a dvorky. V jednom bytě jich žilo moc a já byl jedním z mála bílých, kteří v bloku zůstali.

Děti běhaly sem a tam, nahoru a dolů po pěšince na dvorku. Všechny vypadaly mezi dvěma a sedmi lety. Neměly kola ani žádné hračky. Ženy bylo vidět zřídka. Zastávaly schované uvnitř. Nebylo rozumné, aby domácí zjistil, kolik lidí v jednom bytě žije. Jenom pár lidí, které bylo vídat venku, byli legální nájemníci. Alespoň platili nájemné. Z čeho žili, nikdo nevěděl. Muži byli drobní, hubení, tiší a bez úsměvu. Většinou seděli v nátečnicích na postranních schodech, jakoby skleslí, vzácně kouřící cigaretu. Seděli na těch schodech bez pohnutí celé hodiny. Někdy si koupili velmi staré automobilové vraky a muži pak jimi pomalu projížděli po čtvrti. Neměli žádné pojištění ani řidičský průkaz a jezdili s neplatnými poznávacími značkami. Většina těch aut měla poškozené brzdy. Muži téměř nikdy nezastavovali na stopce na rohu ulice a často se jim nepodařilo respektovat červená světla na křižovatce, ale nehod bylo málo. Něco nad nimi drželo ochrannou ruku.

Zakrátko se auta porouchala, ale mí noví sousedé je nenechali někde na ulici. Dojeli s nimi po chodnicích přímo před svoje dveře a tam je zaparkovali. Napřed pracovali na motoru. Sňali kapotu a motor rezavěl v dešti. Potom postavili auto na špalvy a odmontovali kola. Ta si vzali domů a nechali je tam, aby jim je v noci nikdo neukradl.

Když jsem tam bydlel, byly na dvorku vyrovnány dvě řady automobilů na špalcích. Muži seděli bez hnutí na verandách v nátečnicích. Někdy jsem jim pokynul nebo na ně zamával. Nikdy neodpovídali. Zcela zjevně nerozuměli ani neuměli přechíst rozhodnutí o soudním vystěhování, které roztrhali, ale přitom jsem je viděl studovat denní losangeleský tisk. Byli stoíctí a vyrovnaní, neboť ve srovnání s tím, odkud přišli, bylo teď všechno jednoduché.

Ale to je jedno. Daňový poradce mi navrhl, abych koupil dům, a tak z mého hlediska opravdu nešlo o "bílý útěk". I když, kdo ví? Všiml jsem si, že kdykoli jsem se za ta léta v Los Angeles stěhoval, vždycky to bylo směrem na sever a na západ.

Konečně jsme po několika týdnech hledání jeden našli. Po zaplacení zálohy přišly měsíční splátky na 789,81 dolaru. Dům byl od silnice oddělen hustým živým plotem a dvorkem, takže nebyl z cesty skoro vidět. Vypadal jako po čertech dobré místo k úkrytu. Měl dokonce schodiště, opravdové poschodí s ložnicí, koupelnou a místností, která se měla stát mým pokojem na psaní. A zůstal zde taky starý psací stůl, obrovský neforemný kus nábytku. Po desetiletích jsem se tedy stal spisovatelem s vlastním psacím stolem. Ano, pocíťoval jsem strach, strach, že začínám být jako oni. Ba co hůř, mým úkolem bylo napsat scénář. Byl jsem už odsouzený k záhubě a prokletí, měl jsem už být vysátý úplně do sucha? Necítil jsem, že by to tak mělo být. Ale copak se tak někdo někdy cítí?

Nastěhovali jsme si se Sarah dovnitř svůj skromný majetek.

Přišel ten velký okamžik. Položil jsem psací stroj na stůl, založil do něj kus papíru a udeřil do kláves. Psací stroj pořád ještě fungoval. A zůstalo spoustu místa na popelník, rádio a láhev. Nenechte si od nikoho namluvit, že jste se změnili. Život začíná v pětadesáti.

13

Dolů do Marina del Rey přišly zlé časy. Na dopravu používal Jon Pinchot zelený kabriolet Pontiac, model 1968, a François Racine jezdil hnědým Fordem 1958. Měli také dva motocykly Kawasaki, sedmsetpadesátku a litrák.

Wenner Zergog si vypůjčil Forda 1958, a protože jezdil, aniž by nalil vodu do chladiče, zavařil motor.

"Je to génius," řekl mi Jon. "O takových věcech vůbec nic neví."

První museli prodat motocykly. Forda používali pro kratší jízdy.

Pak se François Racine sbalil a odjel do Francie. Jon Forda prodal.

A pak přišel samozřejmě den, kdy zazvonil telefon a na drátě byl Jon.

"Musím se vystěhovat. Budou to tady bourat a stavět hotel nebo co. Nevím, do prdele, kam jít. Rád bych zůstal ve městě a vyřešil to s prostředky na Tvůj scénář. Jak to s ním jde?"

"No, začíná to jít..."

"Stojím před uzavřením smlouvy. A pokud to nevyjde, mám ještě jednoho chlápka v Kanadě. Ale teď se musím vystěhovat. Buldozery už jsou na cestě."

"Poslyš, Jone, můžeš zůstat u nás. Máme dole volnou ložnici."

"To myslíš vážně?"

"Jistě..."

"Většinu času budu pryč. Nebudete o mně ani vědět."

"Máš ještě ten Pontiac?"

"Ano..."

"Tak se sbal a přijď sem..."

Sešel jsem dolů a pověděl to Sarah. "Na čas se k nám nastěhuje Jon."

"Co?"

"Jon Pinchot. Budou to místo srovnávat se zemí. Zůstane chvíli u nás."

"Hanku, víš, jak nemůžeš vystát v bytě cizí lidi. Přivede tě to do bláznince."

"Bude to jen na malou chvíli..."

"Ty budeš nahoře psát a on dole poslouchat. To nebude fungovat."

"Bude to fungovat. Zařídím to. Jon mi zaplatil, abych tohle napsal."

"Tak hodně štěstí," řekla, otočila se a zmizela v kuchyni.

První dvě noci nebyly špatné: S Jonem a Sarah jsme jen pili a povídali. Jon vyprávěl své historky, většinou o problémech s herci a co všechno musel dělat, aby je dostal na natáčení. Byl třeba jeden chlápek, který náhle v polovině natáčení odmítl mluvit. Zkoušel jednotlivé scény, ale nemluvil. Požadoval, aby se jistá scéna točila způsobem, jakým si přál. Byli někde uprostřed džungle a utíkal čas i peníze. Nakonec Jon tomu herci povídá: "Do prdele, ať je po tvém!" A herec tu scénu zahrál svým způsobem, včetně dialogu. Jenom nevěděl, že v kameře není film. Potom už s ním nebyly žádné problémy.

Druhý večer teklo víno proudem. Sám jsem trochu taky mluvil, většinou staré historky, historky, které jsem už kdysi dávno napsal. Bylo už k ránu, když Jon řekl: "Giselle se zamilovala do režiséra s jednou koulí..."

Giselle byla Jonova přítelkyně z Paříže.

"To je mi líto," řekl jsem.

"Jenže je to teď horší. Rakovina. Uřízli mu i tu jednu. Giselle je silně rozrušená."

"To vypadá pochopitelně nepříjemně."

"Ano, ano, píšu jí, telefonuju... dělám všechno, co můžu, abych nějak pomohl. A navíc jsou uprostřed natáčení..."

(Všechno se vždycky děje uprostřed natáčení.)

Giselle byla ve Francii slavná herečka. Měla s Jonem v Paříži společný byt.

Snažili jsme se Jona povzbudit, aby tolik nemyslel na neštěstí své přítelkyně. Vytáhl dlouhý doutník, naslinil jej, ukousl konec, zapálil si, potáhl a vypustil první oblak kouře.

"Víš, Hanku, vždycky jsem věděl, že ty pro mě napíšeš scénář. Jsou věci, které člověk instinktivně ví. Tohle jsem věděl už dávno. A peníze jsem na to sháněl už dávno předtím, než jsem tě kontaktoval."

"Možná napíšu hodně špatný scénář."

"To ne. Četl jsem všechno, co jsi napsal."

"To je minulost. Ve spisovatelském řemesle je víc lidí passé než kdekoli jinde"

"To se na tebe nevztahuje."

"Věřím, že má pravdu, Hanku," řekla Sarah, "ty jsi spisovatel od přirození."

"Jenomže scénář! Do prdele, to je jako kdybych měl kolečkové brusle a ty mě s nima postavíš na kluziště!"

"Ty to dokážeš. Vím, že to dokážeš, věděl jsem, že to dokážeš, už když jsem byl v Rusku."

"V Rusku?"

"Ano, než jsem se s tebou poznal, jel jsem do Ruska shánět peníze na produkci tvého budoucího scénáře."

"O kterém jsem tehdy vůbec nevěděl."

"Přesně tak. Jenom já o něm věděl. Nicméně, ze spolehlivého zdroje jsem se dozvěděl, že v Rusku žije jedna žena, která má na švýcarském kontě 80 miliónů dolarů."

"To zní jako špatný televizní thriller."

"Ano, já vím. Ale ověřil jsem si to. Mám zdroje tohoto druhu, velmi dobré zdroje. Nemohu vám o nich moc říct."

"My to ani nechceme vědět," řekla Sarah.

"Tak jsem si zjistil adresu oné dámy. A nastal dlouhý pomalý proces. Začal jsem jí psát dopisy..."

"Cože jste dělal?" zeptala se Sarah. "Přikládal jste fotky, jak vypadáte nahý zepředu?"

"Nebo zezadu?" zeptal jsem se já.

"Zpočátku ne. Zpočátku to byly docela formální dopisy. Řekl jsem jí, že její adresu jsem získal velice podivným způsobem, že jsem ji našel načmáranou na malém kousku papírku v krabici s botami v jedné skříni v Paříži. Vyslovil jsem názor, že jsme si snad souzeni. Ach, nemáte představu, jak těžce jsem na těch dopisech dřel!"

"To všechno jste dělal, abyste získal peníze na produkci nějakého filmu?"

"Víc než jen tohle!"

"Zabil jste někoho?"

"Nato se mě, prosím, neptejte. Takže jsem posílal dopis za dopisem a pomalu je měnil v dopisy milostné."

"Nevěděla jsem, že umíte rusky," pravila Sarah.

"Psal jsem ty dopisy francouzsky. Ta dáma měla překladatelku. Ona odpovídala rusky a můj překladatel mi je překládal do francouzštiny."

"Tohle by nepoužili ani ve špatném televizním thrilleru," řekl jsem.

"Já vím. Jenže já myslel na jejich 80 miliónů dolarů na švýcarském kontě a moje dopisy se čím dál víc lepšily. Milostné dopisy. Plné vášně."

"Dej si ještě víno," řekl jsem a nalil Jonovi další sklenku.

"No nakonec mě pozvala, abych ji navštívil. A tak jsem se náhle ocitl v zasněžené Moskvě..."

"V zasněžené Moskvě..."

"Dostal jsem pokoj, o němž si myslím, že byl odposloucháván KGB. Myslím, že odposlouchávali i záchod. Mohli slyšet, i jak dopadají moje sračky."

"Myslím, že je slyším padat taky..."

"Ne, ne, poslouchejte... konečně jsem si dal s onou dámou schůzku. Šel jsem ní a zaklepal. Dveře se otevřely a stála tam nádherná dívka! V životě jsem tak nádhernou dívku nespatřili"

"Panebože, Jone, prosím vás..."

"Jenže to nebyla ta dáma, to byla překladatelka!"

"Jone," zeptala se Sarah, "co pijete ještě kromě vína?"

"Nic! Vůbec nic! Je to pravda! Vešel jsem do pokoje a tam seděla stará babizna, celá v černém. Zuby neměla, zato byla samá bradavice. Přistoupil jsem k ní, uklonil se, vzal její ruku, zavřel oči a políbil ji. Překladatelka se posadila na židli a sledovala nás. Obrátil jsem se k překladatelce.

'Chtěl bych být s vámi o samotě,' pravil jsem.

Promluvila k té staré ženě. Ta mluvila zase k ní. Pak se obrátila překladatelka na mě: 'Metra říká, že láska je možná, ale napřed chce, abyste s ní šel do kostela.'

Přikývl jsem, stará paní pomalu vstala z křesla a opustili jsme spolu pokoj, nechávající za sebou tu nádhernou mladou dívku..."

"Tahle sračka by mohla vyhrát Cenu Akademie," řekl jsem.

"Prosím tě. Vzpomeň si, že se snažím sehnat peníze na tvůj budoucí scénář."

"Ano, jen pokračujte, Jone. Dopovězte to..."

"Tak dobře, dali jsme do kostela. Poklekli jsme do lavice. Já nejsem nábožensky založený. Chvilí jsme klečeli zticha.

Potom mě zatahala za rukáv. Vstali jsme a šli dopředu k oltáři plnému svíček. Některé hořely. Většina ne. Začala je všechny zapalovat. Vzuřovalo ji to. Ústa se jí třásla a z koutků jí tekly potůčky slin, které mizely v jejích vráskách.

Prosím vás, věřte mi, že nemám nic, absolutně nic proti stáří! Ale proč někteří lidé zestárnou daleko horším způsobem než jiní?"

"To nevím," řekl jsem, "ale myslím si, že lidi, kteří příliš nepřemýšlejí, vypadají déle mladí."

"Nemyslím si, že by ta myšlenka byla něco extra... takže když zapálila spoustu svíček, zase ji to hrozně vzrušilo. Chytila mne za ruku a stiskla mi ji. Byla to silná, velmi silná stará dáma. Dovlekla mne k soše Krista..."

"Ano..."

"Pustila se mě, poklekla a začala líbat Kristovy nohy. Byla tím posedlá. Jeho palce byly mokré od jejích slin. Zažívala obrovskou vášeň. Celá se chvěla. Potom vstala, vzala mě za ruku a ukázala na ty nohy. Usmál jsem se. Ukázala na ně znova. Znova jsem se usmál. Pak mě stiskla a začala mě k těm nohám tlačit. Do prdele, pomyslel jsem si, a pak jsem si vzpomněl na 80 miliónů dolarů, poklekl jsem a ty nohy políbil. Víte, v Rusku se ty nohy nečistí. Metriny sliny... a prach... jenom s velkou silou vůle jsem je dokázal políbit. Pak jsem povstal. Metra mě vedla zpátky do lavice. Znova jsme poklekli. Náhle mě popadla a její ústa jsem ucítil na svých. Prosím vás, pochopte, nemám nic proti starým a přestárlým lidem, ale bylo to, jako bych líbal díru do kanálu. Odtáhl jsem se. Něco se mi obrátilo v žaludku a já přešel ke zpovědnici, odhrnul závěs, vešel dovnitř, poklekl a vyzvracel se. Opustil jsem ji hned u dveří. Pak jsem si pořídil láhev vodky a vrátil se zpátky do hotelu."

"Víš, kdybych psal scénář tímhle způsobem, vyženou mě z města."

"Já vím. Ale moment ještě. To není celé. Pil jsem vodku a celé si to promyslel. Nebylo třeba to vzdávat. Ta stará dáma byla jasný blázen. Nikdo se přece nelíbá v kostele, že ne? Snad při svatbě. Tak jsem..."

"...ji políbil a oženil se, co?" zeptal jsem se.

"No, chtěl jsem se přesvědčit o těch osmdesáti miliónech. Když jsem dopil vodku, začal jsem psát Metře dlouhý milostný dopis, jenom jsem celou dobu myslel na překladatelku. Byl to nějaký milostný dopis. A mezi milostnými žvásty jsem jí vysvětlil, že chci o nás dvou natočit film a že jsem slyšel o jejích penězích ve Švýcarsku, ale to že nemá absolutně nic společného s mojí zdejší přítomností, jenom jsem zrovna bez prostředků a ze srdce si přeji přenést náš milostný příběh na plátno, aby se dostal k veřejnosti a milovníkům Krista."

"To všechno proto, abyste mohl produkovat scénář, o kterém Hank ještě ani nevěděl, že by měl napsat?" zeptala se Sarah.

"Přesně tak," řekl Jon.

"Ty jsi blázen," podotkl jsem.

"Možná. Nicméně ta stará dáma dostala můj milostný dopis a myslím, že souhlasila, abychom spolu jeli do Švýcarska vyzvednout peníze. Zařizovali jsme to. Mezitím jsme absolvovali další dvě procházky s líbáním Kristových nohou a rozsvěcením spousty svíček, plus nějaké to další líbání. A potom... mi zavolal můj zdroj. Žena, která měla oněch osmdesát miliónů dolarů ve Švýcarsku se jmenovala naprosto stejně, byla stejně stará jako moje stará paní, ale narodila se v jiném městě a jiným rodičům. Byla to přihlouplá náhoda a pro mě to znamenalo konec. Podvedli mě. Budu muset sehnat peníze jinde..."

"Tohle je jedna z nejsmutnějších zasraných historek, jakou jsem kdy slyšel," pravil jsem.

"To je mi líto," řekl Jon. "Ale je pravdivá."

"Proč takhle trpíte jen kvůli tomu, abyste natočil film?" zeptala se Sarah.

"Protože to miluju," odpověděl Jon.

14

Za pár dnů nato jsme byli zase znova ve studiu Dannyho Servery v Benátkách.

"Další chlápek natočil film o vandrácích a o chlastu," řekl Jon, "pojďme se na to kouknout."
Tak jsme tam šli, Jon, Sarah a já. Lidi už seděli na svých místech. Bar byl zavřený.
"Bar je zavřený," řekl jsem Jonovi.
"Ano," odtušil.
"Poslyšte, musíme sehnat něco k pití..."
"Obchod je v dalším bloku směrem k vodě, na opačné straně ulice."
"Hned jsme zpátky..."

Našli jsme to, vzali dvě láhve červeného a vývrtku. Cestou zpátky nás dvakrát zastavili o almužnu. Dostali jsme se před studio. Zatlačil jsem na dveře a vešli jsme dovnitř. Byla tma. Film už běžel.

"Do prdele," řekl jsem, "nic nevidím! Nevidím jedinou zasranou věc!"

Někdo na mě zasyčel.

"Ty mně taky," řekl jsem.

"Byl byste tak laskav a byl zticha?!" řekla nějaká žena.

"Zkusme první řadu," řekla Sarah, "myslím, že tam vidím pár sedadel, ale jistá si nejsem."

Začali jsme se protláčet dopředu dolů. Zakopl jsem o něčí nohu.

"Ty hajzle," uslyšel jsem, jak řekl nějaký muž tlumeně.

"Vylíž si," odpověděl jsem mu.

Konečně jsme našli dvě místa a posadili se. Sarah vytáhla cigarety a zapalovač, zatímco já jsem vývrtkou otevíral láhev. Neměli jsme skleničky na pití, takže jsem si loknul a podal láhev Sarah. Loknula si také a vrátila mi ji. Potom pro nás zapálila dvě cigarety.

Člověku, který film Návrat z Hádu napsal, běžel kdysi v televizi seriál, taková ta show z jednoho města. Jmenoval se Pat Sellers. Tak seriál běžel dál a dál, jenže Pat si to rozdál s láškou a prohrál a seriál byl brzy odsouzen k zániku. Rozvod. Ztráta rodiny, domova. Pat se stal vandrákem. Tohle byl Patův comeback. Natočil tenhle film. Je abstinent. A pořádá osvětová turné, pomáhá druhým.

Dal jsem si další doušek vína a předal láhev Sarah.

Díval jsem se na film. Byli to vandráci na šikmé ploše. Byla noc a oni si udělali malý ohniček. Muži i ženy byli na vandráky na šikmé plaše docela pěkně oblečení. Určitě nevypadali jako tuláci a ožralové. Vypadali spíš jako lidé, pracující v hollywoodských filmech, jako herci z televize. A každý z nich měl košík ze samoobsluhy, ve kterém měl veškeré své pozemské jmění. Jenže ty košíky byly úplně nové. V záblescích ohně jiskřily. Takhle nové košíky jsem v žádné samoobsluze v životě neviděl. Evidentně je koupili přímo pro film.

"Dej mi láhev," řekl jsem Sarah.

Vysoko jsem ji zdvihнул a pořádně si loknul. Zase jsem uslyšel sykot, a hned nato další.

"Ti lidi tady jsou oškliví," řekl jsem Sarah. "Co s nima do prdele je?"

"Nevím."

Ale zpátky k filmu a lidem s košíky ze samoobsluhy při ohničku. Mluvil nějaký muž. Ostatní naslouchali.

"...vstal jsem a nemohl jsem poznat postel, ve které ležím, nevěděl jsem, kde jsem... oblékl jsem se, vyšel ven a hledal svoje auto. Nikdy jsem nevěděl, kde mám auto. Někdy to trvalo celé hodiny, než jsem ho našel..."

"Hele, to je dobrý," řekl jsem Sarah, "to se mi stalo už mockrát!"

Další sykot.

"...Byl jsem každou chvíli na záchytce... často jsem ztrácel peněženku... měl jsem vyražené zuby... byl jsem ztracená duše... ztracená... ztracená... Potom se můj kamarád Mike, který se mnou chlatal, zabil v opilosti při autonehodě... to rozhodlo..."

Sarah si přihnula.

"Teď jsem vyrovnaný... dobře spím... začínám se opět cítit jako funkční lidská bytost... A Kristus je to nejvyšší, co znám, víc než jakékoli pití, které kdy donesl ďábel na tuto zemi"

V chlápkových očích se třpytily slzy.

Dal jsem si další hlt.

On začal recitovat básničku:

Jsem znovu nalezen.

Tisíckrát přemožen,

Chutí na drogu zaskočen.

Teď jsem tvůj bratr, bližní tvůj

Jsem znovu nalezen.

Skromně se uklonil a ostatní zatleskali.

Pak začala mluvit nějaká žena. Říkala, že začala pít na večírcích. A potom už to pokračovalo. Začala pít sama doma. Kytky zvadly, protože je nezalévala. Během hádky pořežala svou dceru kuchyňským nožem. Její manžel začal taky chlastat. Přišel o práci. Zůstal doma. Pili spolu. Potom jeho pořežala kuchyňským nožem. Jednoho dne prostě nasedla do auta a odjela s kufrem a svými kreditními kartami. Chlastala po motelích. Kouřila, pila a dívala se na televizi. Vodka. Milovala vodu. Jednou v noci podpálila pod sebou postel. Do motelu přijeli hasiči. Byla v noční košilce a opilá. Jeden z hasičů ji chytil za zadek. Skočila do auta jen v noční košili a s peněženkou. Jela a jela v naprostém omámení. Kolem poledne příštího dne byla na rohu Čtvrté a Broadwaye. Během jízdy jí praskly dvě pneumatiky. Gummy se nesmekly a

ona jela po ráfcích a nechávala za sebou v asfaltu hluboké drážky. Zastavil ji nějaký policajt. Sebrali ji - na pozorování. Ubíhaly dny. Nepřišel ani její muž, ani dcera. Byla sama. Jednoho dne seděla u psychoanalytika a ten se jí zeptal: "Proč trváte na svém sebezničení?" A když jí položil tuto otázku, nebyl to náhle obličej psychoanalytika, nýbrž obličej Kristův. To rozhodlo...

"Jak věděla, že je to obličej Krista?" zeptal jsem se nahlas.

"Co je to za chlapa?" slyšel jsem, jak se někdo ptá.

Moje láhev vína byla prázdná. Otevřel jsem vývrtkou další.

Teď zase jiný chlápek vyprávěl svůj příběh. Táborák prostě pořád hořel a hořel. Nikdo nemusel přikládat. A nepřišli ani žádní jiní vandráci, kteří by je otravovali. Když chlápek dokončil svou historku, sáhl do svého košíku a vytáhl velmi drahou kytaru.

Loknul jsem si a předal červené Sarah.

Chlápek naladil kytaru a pak na ni začal hrát a zpívat. Zpíval úplně přesně, trénovaným hlasem. Zpíval furt dál.

Kamera přejížděla v širokém záběru dokola a zabírala všechny obličeje. Tváře vyzařovaly okouzlení, někteří plakali, jiní měli jemné, krásné úsměvy. Potom zpěvák dozpíval a následoval srdečný a nadšený potlesk.

"Takovýhle vandráky a ožraly jsem v životě neviděl," pravil jsem Sarah.

Film pokračoval. Hovořili další herci. Několik dalších mělo drahé kytary. Byla to kytarová noc. Pak přišlo velké finále.

Byla tam nějaká filmová hvězda. Polepšené obličeje se rozzářily. Nastalo krátké ticho. Pak začal nějaký muž zpívat. Brzy se k němu přidala žena. Přidávaly se další hlasy. Všichni znali slova. Vytáhla se spousta kytar. Byl to pohnutý refrén naděje a jednoty. Pak byl konec. Film skončil. Rozsvítila se světla. Stálo tam malé pódium. Pat Sellers na ně vylezl. Strhl se potlesk.

Pat Sellers vypadal příšerně. Ospale, bez života, jako mrtvola. Měl prázdné oči. Začal mluvit.

"Právě je to pět set devadesát pět dní, co jsem nepozřel alkohol..."

Následoval burácející potlesk.

Sellers pokračoval: "Jsem vyléčený alkoholik... My všichni jsme vyléčení alkoholici..."

"Vypadněme odsud!" řekl jsem Sarah.

Dopili jsme víno. Vstali jsme a zamířili k východu a k našemu autu.

"Takovej hajzl," řekl jsem, "kde je Jon? Proč není tady?"

"Ale jsem si jista, že film viděl," řekla Sarah.

"Docela nás osvěžil. Je to vlastně legrace, když o tom přemýšlíš."

"Byli to samí Anonymní Alkoholici..."

Nasedli jsme do auta a zamířili na dálnici.

Já si o celé záležitosti myslel, že většina z těch lidí nebyla alkoholiky, že si to o sobě jen mysleli. To je něco, co se nedá uspěchat. Dá to přinejmenším dvacet let práce, než se člověk stane alkoholikem bona fide. Já to táhl čtyřicátý pátý rok a nelitoval jsem ani týdne.

Dostat jsme se na dálnici a zamířili zpátky do reality.

15

Pořád tu byl scénář, co jsem měl napsat. Seděl jsem nahoře u elektrického IBM. Sarah byla v ložnici po mé pravici. Jon se dole díval na televizi.

Já tam prostě jen seděl. Půl láhve vína bylo v tahu. Nikdy dřív jsem neměl žádné potíže. Celá desetiletí jsem nikdy nepotřeboval spisovatelský zápisníček. Psaní bylo pro mě vždycky snadné. Slova se prostě sypala, zatímco já pil a poslouchal rádio.

Věděl jsem, že Jon dole poslouchá, jestli se ozve zvuk psacího stroje. Musel jsem něco psát. Pustil jsem se do psaní dopisu jednomu chlápkovi, který učí angličtinu na univerzitě v Long Beach. Psali jsme si už několik desítek let.

Začal jsem:

Ahoj Harry,

jak se vede? Běhá jim to skvěle. Jednou jsem s příšernou kocovinou dorazil na druhý dostih a vyhrál jsem desetinásobek na koně s poměrem 10 ku jedné. Nepoužívám už Dostihový program. Vidím, jak to každý čte a skoro všichni prohrávají. Mám nový systém, o kterém ti pochopitelně nemohu nic říct. Víš, jestli budu někdy se psaním v prdeli, doufám, že se užívím na dostizích. Hovno. Povím ti ten svůj systém, proč bych ti ho nepověděl? Fajn. Koupím si noviny, jakýkoli noviny. Snažím se kupovat každé den jiný noviny, jen abych prostřídal různá božstva. Pak si z těch novin vyberu kteréhokoli odborníka, který stanovuje handicap. Jeho tip si seřadím po pořádku. hekněme, že v dostihu běží osm koní. Na mém lístku si ke každému koni poznačím jeho tip. Příklad:

kůň 1. 7

kůň 2. 3

kůň 3. 5

kůň 4. 1

kůň 5. 2

kůň 6. 4

kůň 7. 8

kůň 8. 6

A systém? Vezmeš poměr sázky, který jde níž než číslo pořadí stanovené daným novinářem. Jestliže jde níž víc jak jeden poměr, pak se bere ten s největším rozdílem. Například kůň jedna v pořadí 7 má poměr 4 ku jedné, což je lepší než kůň 6 v pořadí 4, který má poměr 3 ku jedné. V systému existuje jediná výjimka. Jestliže kůň čtyři má poměr sázky nižší než jedna, pak, pokud tomu nestojí nic v cestě, v tom dostihu nesázej. To proto, že sázení na nic jiného než na favority nikdy nevychází.

Způsob, jak jsem přišel na tenhle systém, pochází z vojenské přípravy na střední škole, kde jsme museli číst Armádní rukověť a v této tlusté knize byla též krátká zmínka o dělostřelectvu. Musíš si uvědomit, že to bylo v roce 1936, dávno před radarem a zaměřoval technikou. Popravdě řečeno kniha snad byla napsána pro podmínky první světové války, i když snad mohla být vydána později, nejsem si už jistý. Nicméně, způsob, jakým se zaměřoval dostřel dělostřelectva, spočíval v dosažení konsensu. Velitel se dotázal: Tak, Larry, jak daleko je, myslíš, nepřítel?"

"625 yardů, pane."

"Miku?"

"400 yardů, pane."

"Barney?"

"100 yardů, pane."

"Slime?"

"800 yardů, pane."

"Bille?"

"300 yardů."

Potom velitel yardy sečetl a vydělil počtem dotázaných.

V tomto případě by výsledek byl 445 yardu. Nabili děla a vystřelili pěkný příděl na nepřítele.

Po desetiletích jsem jednoho dne seděl na dostizích, vzpomněl jsem si na Armádní rukověť a řekl jsem si: proč neaplikovat systém užívaný v dělostřelectvu na koničky? Většinou mi ten systém vycházel, jenže problémem byla lidská povaha: člověka začne rutina nudit a vydá se jiným směrem. Musím mít přinejmenším 25 různých systémů založených na nějakém svým způsobem zvrhlé logice. Rád je střídám.

Teď se určitě ptáš, jak se mi povedl tenkrát ten kůň s poměrem 10 ku jedné. No, to se stalo tak, že jsem si pořadí z novin napsal před stanovením pořadí jezdců. V té chvíli zněl jeho tip na šestnáctou pozici. Když vyšel na 10 ku jedné, kupodivu šlo o největší rozdíl v pořadí z novin. Šlo zajisté o raritu, ale bylo to tak. A když se objeví takováhle věc, člověku je z toho všelijak. Jako že by to snad mohlo někdy vyjít. No, doufám, že tobě je fajn a že ti při pohledu na tvoje studentky pořád nestojí, nebo bych ti snad měl přát, aby ti stál.

Poslyš, je pravda, že Cline a Hemingway zemřeli v ten samý den?

Doufám, že jsi v pořádku...

Ať si řvou,

tvůj

Henry Chinaski

Vytáhl jsem papír ze stroje, poskládal, rukou napsal na obálku adresu, vložil dopis do ní, našel známku a bylo to hotovo: mé psaní za dnešní večer. Seděl jsem tam, dopil jsem zbytek vína, otevřel další láhev a sešel dolů.

Jon už dřív vypnul televizi a jen tam seděl. Přinesl jsem dvě sklenky a sedl si vedle něho. Nalil jsem nám.

"Ta mašina zní skvěle," řekl Jon.

"Jone, já psal dopis."

"Dopis?"

"Napij se."

"Prima."

Napili jsme se oba.

"Jone, ty jsi mi zaplatil, abych napsal ten zsranej scénář..."

"Ale to samozřejmě..."

"Nemůžu ho napsat. Já se tam nahoře pokouším začít psát a ty tady dole posloucháš zvuk stroje. Je to těžký..."

"Můžu večer někam chodit."

"Ne, poslyš, budeš se muset vystěhovat! Já takhle nemůžu dál! Je mi to líto, člověče, jsem pes, čurák, psi čurák! I když pes se snad za čurák nestydí. V každém případě si ale budeš muset najít místo k bydlení. Já takhle nemůže psát, nejsem na to dost silný."

"Rozumím."

"Opravdu?"

"Samozřejmě. Ale já se stejně chystal odstěhovat."

"Co?"

"François se vrací. Má ty záležitosti ve Francii hotové. Budeme si muset najít byt společně. Už se po nějakém ohlížím.

Popravdě řečeno, myslím, že dnes jsem na něco kápl. Jenom jsem tě tím vším nechtěl otravovat."

"Ale jste vy dva schopní...?"

"My máme peníze. Dáváme do pořádku své zdroje."

"Panebože, takže mi odpustíš, že jsem tě chtěl vyhodit na ulici?"

"Není co odpouštět. Já měl jen strach, jak ti říct, že se musím odstěhovat."
"Ty bys jen tak neblbnul starýho ožralu, že ne?"
"Ne. Ale napsal jsi vůbec něco?"
"Ždibec..."
"Mohu to vidět?"
"Jistě, kamaráde."
Šel jsem nahoru, donesl stránky dolů a položil je na stolek. Pak jsem se vrátil nahoru a vešel do ložnice.
"Pojď, Sarah, budeme oslavovat!"
"Co oslavovat?"
"Jon se stěhuje. Zase budu moct psát!"
"Dotkl ses ho nějak?"
"Myslím, že ne. Víš, vrací se François, musejí si najít byt společně."
Šli jsme dolů. Sarah si vzala další skleničku. Jon byl zabrán do scénáře.
Když mě uviděl, usmál se.
Tohle je k posrání skvělý! Věděl jsem, že bude!"
"Neblbnul bys jen tak starýho ožralu, že ne?"
"Ne. Nikdy."
Sarah si přisedla a mlčky jsme spolu popíjeli.
Pak promluvil Jon: "Volával jsem od Wennera Zergoga Françoisovi. Zjistil jsem, že je v prdeli. Nadrátoval se. Dostal plat za pár dnů a nadrátoval se. Pořád stejná písnička..."
"Jako co?" zeptala se Sarah.
"Je to skvělý herec, ale sem tam se zblázní. Prostě zapomene scénář a věci, který má dělat, a začne si dělat svoje. Myslím, že je to nějaká nemoc. Musí to pak přetáčet. Nadrátoval se."
"Co pak dělá?"
"Je to vždycky stejné. Chvilí to jde normálně. Pak se přestane řídit příkazy. Řeknu mu: 'Přejdeš semhle a řekneš svou větu.' Neudělá to. Půjde někam jinam a řekne něco jiného. A já se ho zeptám: 'Proč to děláš?' a on mi odpoví: 'Já nevím. Nevím, co si o tom myslet. Jednou jsme točili a on poodešel, spustil si kalhoty a předklonil se. Neměl na sobě spodky.'
"Do háje," řekl jsem.
"Nebo začne říkat věci jako: 'Musíme urychlit přirozený proces smrti.' Nebo: 'Životy všech lidí mě ponižují.'"
"To vypadá na chlapa, se kterým jsou pěkný potíže "No, to jsou..."
Pili jsme do časných ranních hodin, dlouho do časných ranních hodin.
Probudil jsem se kolem poledne, sešel dolů a zaklepal na Jonovy dveře. Nikdo se neozyval. Otevřel jsem. Jon byl pryč. Ležel tam vzkaz.

Milá Sarah a Hanku,

mockrát díky za všechno pití a vůbec za všechno. Cítil jsem se jako vážený host.
Hanku, tvůj scénář je ospravedlněním mé víry v tebe. Je snad ještě lepší. Prosim tě, pokračuj v něm.
Brzy vám zavolám svou adresu a telefonní číslo.
Dneska je nádherný den. Mozart má narozeniny. Celý den budou hrát nádhernou muziku...

Váš
Jon

Ze vzkazu jsem měl zároveň příšerný i hřejivý pocit, což je stav, ve kterém se stejně nalézám nejčastěji. Šel jsem nahoru, vyčural se, vyčistil si zuby a vrátil se k Sarah do postele.
16

Tu noc, bez Jona naslouchajícího dole, se začal scénář hýbat. Psal jsem o mladíkovi, který chtěl psát a chlastat, ale úspěchy měl převážně v tom druhém. Tím mladíkem jsem byl já sám. Pokud to nebyl čas zrovna nešťastný, byl to většinou čas marnosti a čekání. Jak jsem psal, vracely se mi postavy jednoho jistého baru. Znova jsem viděl každický obličej, držení těla, slyšel jsem hlasy, dialogy. Existoval takový jeden bar, který měl jisté morbidní kouzlo. Zaměřil jsem se na oživení barových potyček s výčepním. Nebýval jsem dobřej rváč. Hlavně proto, že jsem měl drobné ruce, a pak jsem byl podvyživený, příšerně podvyživený. Ale měl jsem jistou dávku odvahy a údery jsem přijímal velmi dobře. Mým hlavním problémem během rvačky bylo to, že jsem se neuměl skutečně naštvat, ani když to vypadalo, že je v sázce můj život. Vždycky mi to připadalo neskutečné. Trochu na tom záleželo a trochu taky ne. Porvat se s výčepním patřilo k věci a potěšilo to stálé hosty, kteří tvořili pěknou vybranou společnost. Já byl mimo. Mělo by se taky říct něco ohledně pití kdybych byl střízlivý, tak by mě tyhle rvačky určitě zabily, ale v opilosti jako by bylo tělo celé z gumy a hlava z betonu. Vyvrtnutá zápěstí, naběhlé rty a odřená kolena byly tím jediným, o čem jsem měl příští den ponětí. A boule na hlavě od věčných pádů. Jak by z toho všeho měl vzniknout scénář, mi nebylo jasné. Věděl jsem jen, že je to jediné období mého života, o kterém jsem toho moc nenapsal. Věřil jsem, že jsem byl v té době při smyslech jako všichni ostatní. A věděl jsem, že po barech žije ve dne v noci celá zvláštní civilizace ztracených duší odsouzených k smrti. Nikdy jsem o této civilizaci nic nečetl, tak jsem se rozhodl o ní něco napsat, o tom, co jsem si zapamatoval. Starý

dobrý psací stroj si to ťukal jako o závod.

Příštího dne kolem poledne zazvonil telefon. Byl to Jon.

"Našel jsem bydlení. François je tu se mnou. Je to nádherný, má to dvě kuchyně a nájemné nestojí vůbec za řeč..."

"Kde bydlíte?"

"Jsme v ghettu ve Venice. Brooks Avenue. Samí černoši. Na ulicích panuje válka a destrukce. Je to nádherný!"

"Opravdu?"

"Musíš se k nám přijít podívat!"

"Kdy?"

"Dnes!"

"Já nevím."

"O tohle byste ale neměli přijít! Pod našim domem bydlí nějací lidé. Slyšíme je tam dole, jak mluví a pouštějí si rádio! Všude vládou gangy! Tady dole kdosi postavil obrovský hotel. Jenže nikdo jim neplatí nájemné. Zatloukli dům prkny, odpojili elektřinu, vodu, plyn. Jenže lidé tam bydlí pořád. TOHLE JE VÁLEČNÉ PÁSMO! Policie sem nejezdí, je to tady jako zvláštní stát s vlastními zákony. Miluju to tady! Musíš za námi přijít!"

"Jak se tam dostanu?"

Jon mi popsál cestu a zavěsil.

Našel jsem Sarah:

"Poslyš, musím se jet podívat za Jonem a Françoisem."

"To já jdu s tebou!"

"Ne, to není pro tebe. Je to někde v ghettu ve Venice."

"V ghettu! O to nemůžu v žádném případě přijít!"

"Podívej, udělej mi laskavost: nechod' se mnou!"

"Cože? Myslíš, že tě tam nechám jít úplně samotnýho?"

Vzal jsem si svou břitvu a peníze jsem si dal do bot. "Tak fajn," pravil jsem...

Pomalů jsme vjeli do ghetta. Nebyla pravda, že tam jsou samí černoši. Na předměstích žili i nějací Jihoameričané. Všiml jsem si skupinky sedmi či osmi postávajících Mexičanů, opírajících se o kapotu starého automobilu. Většina mužů měla na sobě nátělníky nebo byla do půl těla. Pomalu jsem je míjel, moc jsem si je neprohlížel, jen jsem je bral na vědomí. Nezdálo se, že by něco dělali. Prostě čekali. Čekali a byli přichystaní. Nakonec se možná jenom nudili. Vypadali jako prima chlápci. A nevypadali, že by je něco dokázalo nasrat.

Pak jsme dojeli do černošského rajónu. Ulice byly náhle plné odpadků: levá bota, oranžové tričko, stará kabelka... shnilý grapefruit... další levá bota... modré džíny... gumová pneumatika...

Musel jsem tím vším kličkovat. Dva černí, asi jedenáctiletí kluci na nás zírali ze svých bicyklů. Byla to čistá, dokonalá nenávisť. Úplně hmatatelná. Chudí černoši nenávidí. Chudí bílí taky. Jenom když černí mají peníze a bílí mají peníze, tak se spolu dávají dohromady. Někteří bílí milují černochoy. Velmi málo černochů, jestli vůbec nějací, má rádo bílé. Pořád si mezi sebou vyřizují účty. To snad nikdy neskončí. V kapitalistické společnosti slouží poražení vítězům, a k tomu musíte mít víc poražených než vítězů. Co jsem si o tom myslel? Věděl jsem, že politika to nikdy nevyřeší, a na to, aby to dobře dopadlo, už není dost času.

Jeli jsme, dokud jsme nenašli dům podle adresy, zaparkovali auto, vystoupili a zaklepali.

V kukátku na dveřích se objevilo oko, které nás pozorovalo.

"Á, Hank a Sarah!"

Dveře se otevřely, zavřely, a my byli uvnitř.

Přešel jsem k oknu a podíval se dolů.

"Co děláš?" zeptal se Jon.

"Chci se jen sem tam mrknout na auto..."

"Ach ano, pojdte se podívat, ukážu vám naše dvě kuchyně!"

Skutečně tam byly dvě kuchyně, v každé sporák, lednička, dřež.

"Bývaly to dva byty. Předělali to na jeden."

"Pěkný," řekla Sarah, "vy můžete vařit v jedné kuchyni a François v druhé..."

Teď zrovna jíme většinou vejce. Máme slepice, a ty snášejí spoustu vajec..."

"Kristenanebi, Jone, to je to tak zlé?"

"Ne, vlastně ne. Počítáme, že jsme tu na dlouhou dobu. Většinu peněz utratíme za víno a za doutníky. Jak ti jde scénář?"

"Jsem rád, že může říct, že už pár stránek mám. Jenom si někdy nevím rady s KAMEROU, NAJÍŽDĚNÍM NA DETAIL... a se všema těma kravinama..."

O to se nestarej, to udělám já."

"Kde je François?" zeptala se Sarah.

"Ale, je vedle v pokoji... pojdte..."

Vešli jsme, a François tam roztáčil svou ruletu. Když pil, nos mu zrudnul jako na karikatuře opilce. Taky čím víc pil, tím měl větší depresi. Cumlal vlhký, zpolá dokouřený doutník. Povedlo se mu pár smutných kroužků. Vedle něj stála téměř prázdná láhev vína.

"Do háje," řekl, "mám šedesát tisíc v prdeli a piji tohle laciný Jonovo víno, o kterém on říká, že je dobrý, ale ve skutečnosti to jsou naprostý sračky. Láhev stojí dolar a pětatřicet cent. Břícho mám jako balón plnej chcanek! Mám

šedesát tisíc v prdeli a zaměstnání v nedohlednu. Musím... se... zabít..."

"Ale notak, François," řekl Jon, "ukážeme přátelům slepice..."

"Slepice! VÉCA! Pořád žereme VÉCA! Nic než VÉCA! Nasrat, nasrat, nasrat! Slípky jen serou VÉCA! Celý dny a celý noci musím hlídat slípky před černošskými kluky! Černí kluci pořád lezou přes plot a ženou si to do kurníku! Já je mlátím dlouhým bidlem a říkám jim: 'Vy dobytci, nechte moje slepice, které serou VÉCA, na pokoji!' Nemůže vůbec přemýšlet o svém vlastním životě nebo o vlastní smrti, pořád honím ty černý kluky s dlouhým klackem! Jone, potřebuju víc vína a další doutník!"

Znova roztočil ruletu.

To byla další špatná zpráva. Systém přestával fungovat.

"Víte, ve Francii mají pro celé kasino jedinou nulu! Tady v Americe mají nulu a dvojitou nulu! OBEROU VÁS O OBĚ KOULE! PROČ? Pojd'te, ukážu vám slepice..."

Šli jsme na dvorek a byly tam slepice a kurník. François ho vlastnoručně postavil. Byl na tyhle věci dobrý. Měl pro to opravdový talent. Až na to, že nepoužil pletivo. Byly tam mříže. A na všech dvířkách zámky.

"Každý večer kontroluje prezenci. 'Cecilie, jsi tam?' 'Kvok, kvok,' odpoví. 'Bernadetto, jsi tam?' 'Kvok, kvok,' odpoví. A tak dál. 'Nicole?' zeptal jsem se jednou večer. Nezakvokala. Věřili byste tomu, přes všechny ty mříže a zámky dostali Nicole! Už ji dostali! Nicole je pryč, navždy pryč! Jone, Jone, potřebuje víno!"

Vrátili jsme se zpátky a rozlili novou láhev vína. Jon dal Françoisovi nový doutník.

"Dokud mohu mít doutník, kdy chci," řekl François, "mohu žít."

Chvilí jsme pili a pak se zeptala Sarah: "Poslyšte, Jone, váš domácí je černoš?"

"No jistě..."

"Neptal se, proč se sem chcete nastěhovat?"

"Ptal..."

"A co jste mu řekli?"

"Řekl jsem mu, že jsme filmaři a herci z Francie."

"A on?"

"On řekl: 'Ach tak.'"

"Nic víc?"

"Ano, řekl: 'No, vám půjde o kejhák!'"

Pili jsme dál a mluvili málo.

Sem tam jsem vstal a šel se podívat k oknu, je-li tam pořád ještě auto.

Jak jsme pili pořád dál, začal jsem cítit, že celá věc je moje vina.

"Poslyš, Jone, dovoľ, abych ti vrátil zpátky peníze za scénář. Přitlačil jsem tě ke zdi. Tohle je příšerný..."

"Ne, chci, abys ten scénář udělal. Bude z něho film, to ti slibuju..."

"Tak dobrá, čert to vem..."

Pili jsme ještě trochu.

Pak Jon řekl: "Koukněte..."

Dírou ve zdi, u které jsme seděli, bylo vidět ruku, černou ruku. Plazila se skrz rozbitou omítku, sevřené prsty v pohybu. Vypadala jako drobné tmavé zvířátko.

"TÁHNI," zaječel François. "TÁHNI, TY VRAHU NICOLE! V MÉM SRDCI JSI ZANECHAL NAVŽDY PUSTO! TÁHNI!"

Ruka neodtáhla.

François přešel ke stěně s rukou.

"Povídám ti: táhni. Chci si jen v klidu vykouřit doutník a vypít sklenku vína. Rušíš mě! Nemůžu se cítit dobře s tvými bídnými černými prsty, které chmátnou po všem, na co přijdou!"

Ruka neodtáhla.

"TAK TEDY DOBŘE!"

Klacek tam byl přímo po ruce. Jediným démonickým pohybem popadl François tu dlouhou hůl a začal s ní mlátit o stěnu, pořád dokola...

"TY VRAHU SLEPIC, MÉ SRDCE JSI NAVŽDY ZASÁHL!"

Byl to ohlušující randál. Potom François přestal.

Ruka zmizela.

François se opět posadil.

"Do prdele, Jone, zhasnul mi doutník. Proč nekoupíš lepší doutníky, Jone?"

"Poslyš, Jone," řekl jsem, "my budeme muset jít..."

"Ale prosím vás... prosím... večer sotva začal! Ještě jste nic neviděli..."

"Budeme muset jít... musím ještě dělat na scénáři..."

"No... v tom případě..."

Když jsme se vrátili domů, šel jsem nahoru a opravdu pracoval na scénáři, ale kupodivu nebo snad ani ne kupodivu se mi můj minulý život nezdál tak zvláštní, divoký a bláznivý jako to, co jsem prožíval nyní.

Scénář mi šel dobře. Psaní pro mě nikdy nepředstavovalo práci. Bylo to tak vždy, kam sahala má paměť: naladit rádio na stanici s vážnou hudbou, zapálit si cigaretu nebo doutník, otevřít láhev. Zbytek obstaral psací stroj. Musel jsem jenom být na místě. Celý ten proces mi dovoľoval žít v dobách, kdy život sám toho nabízel velmi málo, kdy život sám byl strašidelným představením. Vždycky zde byl psací stroj, aby mě ukonejšil, aby se mnou hovořil, pobavil mne, zachránil mi prdel. V podstatě kvůli tomu jsem psal: abych si zachránil prdel, abych si zachránil prdel před blázcem, před životem na ulici, před sebou samým.

Jedna z mých bývalých přítelkyň na mě křičela: "Chlastáš, abys utekl před realitou!"

"Samozřejmě, miláčku," odpověděl jsem jí.

Měl jsem láhev a k tomu psací stroj. Držel jsem rád vrabce v obou hrstech, a holubi mi můžou být ukradení.

Ale scénář mi šel dobře. Narozdíl od románu, povídky nebo básně, kde jsem si brával čas od času na den na dva volno, na scénáři jsem pracoval každou noc. A najednou byl hotový.

Zatelefonoval jsem Jonovi: "No, nevím, co z toho vzniklo, ale mám to hotový."

"Skvělé! Přišel bych si pro to, ale máme tady takovou společnost na oběd. Pití, jídlo, hosté. François vaří. Mohl bys mi sem ten scénář hodit?"

"Rád bych, ale bojím se tam k vám přijet s autem."

"Do prdele, Hanku, toho tvýho starýho Brouka nikdo neukradne."

"Jone, já si právě koupil nové BMW."

"Cože?"

"Předevčirem. Můj daňový poradce říká, že je to odečitatelná položka."

"Odečitatelná položka? To se mi zdá nemožné..."

"On mi to tvrdil. Říkal, že v Americe musíš svoje peníze utratit, jinak ti je seberou. Ty moje mi teď nemůžou sebrat: žádné nemám."

"Ale já ten scénář musím vidět! Musím mít co ukázat producentům, abych se do toho mohl pořádně pustit."

"Dobrá, víš, kde je hned na okraji ghetta Ralphovo tržiště?"

"Ano."

"Zaparkuju na parkovišti a zavolám ti odtamtud. Přijedeš pro mě, ano?"

"Dobře, udělám to..."

Čekali jsme se Sarah u našeho černého BMW 320i. Jon přijel. Vlezli jsme si dovnitř a odjeli směrem do ghetta.

"Co řeknou tví čtenáři a kritici, až zjistí, že sis koupil BMW?"

"Jako obvykle mě budou muset nakonec ti zmrdit posuzovat podle toho, co napíšu."

"To ale vždycky právě nedělají."

"To je jejich problém."

"Máš scénář s sebou?"

"Má ho tady," promluvila Sarah.

"Moje sekretářka."

"Napsal to na jeden zátať," řekla Sarah.

"Jsem génius z bavoráku," pravil jsem.

Dojeli jsme k Jonovu bytu. Venku byla zaparkována spousta automobilů. Bylo ještě světlo. Snad nějak kolem půl druhé. Prošli jsme domem na dvorek.

Hostina už nějakou chvíli běžela. Na dřevěných stolech se válely prázdné láhve. Zpola sněžené plátky melounu vypadaly na slunci smutně. Usedaly na ně mouchy, které hned odlétaly. Hosté vypadali na to, že zde jsou již přinejmenším tři hodiny. Byla to jedna z oněch roztržitých sešlostí: skupinky o třech až čtyřech lidech ignorující jiné skupinky tří, čtyř lidí. Navíc zde byli některé evropské a hollywoodské typy, a taky pár dalších. Ti další neměli žádné výrazné rysy, byli jen prostě tady a byli pevně rozhodnutí zde setrvat. Cítil jsem v ovzduší nenávisť, ale nevěděl jsem, co s tím dělat. Jon to věděl: otevřel pár nových lahví vína.

Našli jsme François. Obsluhoval gril. Byl opilecky pobryndaný a v naprosté depresi. Točil na grilu napíchnutými částmi kuřat. Byly již hotové, pomalu černaly, ale François jimi pořád otáčel.

François vypadal hrozně. Měl na sobě obrovskou bílou kuchařskou čepici, jenomže mu evidentně již několikrát spadla z hlavy a byla celá od bláta. Všiml si nás:

"ÁÁ! NA VÁS JSEM ČEKAL! JDETE POZDĚ! CO JE S VÁMA? JÁ TO NECHÁPU!"

"Promiň, François, museli jsme zaparkovat u Ralphova tržiště."

"VYŠETŘIL JSEM PRO VÁS PÁR KUŘAT! VEMTE SI!"

Popadl dva papírové tácky a na každý hodil kousek kuřete.

"Děkujeme, François."

Našli jsme si se Sarah stůl a posadili se. Jon si sedl s námi.

"François je rozrušený. Myslí si, že jsem zabil jednu slepici. Nikdy se žádná slepice nenarodila s tolika nohama, prsama a křídly. Přepočítával jsem s ním naše slepice pořád dokola. Jsou všechny. Dal se ale do pití a myslí si, že jsem jednu z nich zabil. Já je přitom koupil porcované u Alpha."

"François je velmi citlivý," řekla Sarah.

"A jak," řekl Jon. "A co horšího, vzal si teď do hlavy, že nás bude chránit proti zlodějům. Všude jsou drátky a signální aparatury. Všechna možná nejbáznivější poplašná zařízení. Strašně citlivá. Prdnuł jsem si a jedno z nich spustilo."

"Neval, Jone..."

"Fakt, je to pravda. A co horšího, jednoho dne šel François nastartovat auto. Motor naskočil. Zařadil zpátečku a nic."

Myslel si, že je zpátečka v tahu. Vystoupil z auta a zjistil, že obě zadní kola chybí..."

"To je neuvěřitelné..."

"Bylo to tak. Zadek auta seděl na sloupku z kamenů a kola byla pryč..."

"Přední kola nechali?"

"Ano."

"Kde jste sehnali nová kola a pneumatiky?" zeptala se Sarah.

"Koupili jsme je od těch chmatáků zpátky."

"Cože?" řekl jsem. "Mohli bychom si ještě nalít?"

Jon dolil.

"Zaklepali na dveře. Povídají: 'Chcete svoje kola? My je máme.' Pozval jsem je dál. 'JÁ VÁS ZABIJU!' řval na ně François. Řekl jsem mu, ať je potichu. Dali jsme si s nimi víno a smlouvali o cenu. Stálo to hodně smlouvání a hodně vína, ale nakonec jsme došli k vzájemné dohodě a oni kola i pneumatiky přinesli a hodili je na podlahu. Tak to bylo."

"Na kolik vás to přišlo?" zeptala se Sarah.

"Na 33 dolarů. Za dvě kola a dvě pneumatiky se to zdála být dobrá cena."

"To není špatný," řekl jsem.

"No, přišlo to vlastně na osmácticet. Museli jsme zaplatit pět dolarů za to, že nám kola znovu neukradnou."

"Ale kola může ukrást někdo jiný?"

"Říkali, že za pět dolarů zaručují, že se našich kol už nikdo nedotkne. Dodali ale, že těch pět dolarů platí pouze pro kola, ale pro nic jiného z auta."

"Máte s nimi ještě další dohody?"

"Ne, oni potom odešli. Ale zjistili jsme, že nám chybí rádio. Celou dobu jsme je sledovali a rádio přesto zmizelo. Vůbec nechápu, jak to dokázali. Bylo to normální velké rádio. Jak je mohli schovat? Jak je pronesli dveřmi? Já tomu nerozumím. Zaslouží to obdiv."

"Ano."

Jon se zvednul. V rukou držel scénář.

"Teď musím ukrýt tohle. Mám jedno zvláštní místočko. A děkuju ti, Hanku, za tu práci."

"To byla hrávka. Lehce vydělaný peníze."

Jon se scénářem zmizel. Podíval jsem se do svého talíře na kuře:

"Kristepane, tohle já nemůžu sníst... je to spálený na uhel..."

"Já to svoje taky nemůžu..."

"Tamhle za plotem je popelnice. Pokusíme se to tam nepozorovaně strčit..."

Šli jsme k popelnici. Po celé délce plotu na nás zírala z drobných černých obličejů malá očka.

"Hele, dáme si kuřata!"

"Naval křídýlko, jebane..."

Přistoupil jsem k plotu:

"Je to úplně spálený... to se nedá jíst..."

Drobná ruka vystřelila a kus kuřete byl pryč. Zároveň se vymrštila jiná ruka a Sarah o svůj připálený kousek přišla taky. Dva kluci se s ječením dali na útěk, pronásledování tlupou dalších ječících kluků.

"Někdy je mi nanic z toho, že jsem bílá," řekla Sarah.

"Existují i bílá ghetta. A bohatí černoši."

"To se nedá srovnávat."

"Nedá, ale nevím, co se s tím dá dělat."

"Někde se musí začít..."

"Nemám na to dost odvahy. Strašně se bojím o svou vlastní bílou prdel. Vrazme se do téhle veselé společnosti a dejme si ještě něco k pití."

"To je tvá odpověď na všechno: chlastat."

"Ne, to není odpověď na nic."

Společnost byla pořád ještě rozdělená na malé skupinky. I na tomhle rozmláceném dvorku existovalo ghetto, přepychové Malibu, stejně jako Beverly Hills. Například ti nejlip oblečení, v modelových šatech, se drželi spolu. Všechny typy dobře rozeznávaly své protějšky a nejevily chuť se navzájem mísit. U některých mě překvapovalo, že byli ochotni přijet do černošského ghetta ve Venice. Snad si mysleli, že to patří k věci. Pochopitelně na celé záležitosti nejvíc smrdělo, že většina bohatých a slavných byli ve skutečnosti přiblíblí hajzlíci. Prostě někde přišli k velkým penězům. Nebo zbohatli na stupiditě širokého publika. Obvykle byli bez talentu, bez názoru, bez duše, byli ztělesněním tuposti, jenže obecenstvo je mělo za božstvo, nádherné a hodné úcty. Ze špatného vkusu vzniklo daleko víc milionářů než z vkusu dobrého. Nakonec šlo vlastně o to, kdo dostane víc hlasů. V zemi křečků byl králem křeček. Kdo tedy po něčem toužil? Nikdo po ničem...

U stolu seděl François a my šli a přisedli si k němu. Vypadal sklíčeně a naprosto mimo. Sotva nás poznal. V puse měl zvlhlý, zlomený doutník a tiše zíral do své sklenice. Pořád byl ještě ve své špinavé kuchařské čepici. Vždycky, i ve svých nejhorších chvílích, si zachovával jistý styl. Ten byl teď nadobro pryč. Bylo to příšerné.

"PROČ JSTE PŘIŠLI POZDĚ? JÁ TOMU NEROZUMÍM! NECHAL JSEM VÁM OBĚD A ČEKAL JSEM NA VÁS! PROČ JSTE PŘIŠLI POZDĚ?"

"Podívej, příteli, proč nejdeš spát? Zítřka to bude vypadat líp..."

"ZÍTŘEK VYPADÁ VŽDYCKY ÚPLNĚ STEJNĚ! VTOM TO JE!"

Přistoupil k nám Jon:

"Já se o něho postarám. Bude v pořádku. Pojdte, představím vám některé hosty."

"Ne, ne, budeme muset jít..."

"Tak brzo?"

"Ano, mám strach o bavoráka."

"Zavezu vás..."

Ještě tam byl. Nasedli jsme a zamávali Jonovi, jak se vracel zpátky směrem ke ghettu, večírku a ubohému Françoisovi. Brzy jsme vyjeli na dálnici.

"Tak napsals scénář," řekla Sarah. "Aspoň to."

"Aspoň to..."

"Myslíš, že z toho někdy bude film?"

"Je to o životě opilce. Koho zajímá život opilce?"

"Mě. Koho bys měl rád v hlavní roli?"

"François."

"François?"

"Ano."

"Máme doma něco k pití?"

"Půl basy červeného."

"To by mohlo stačit..."

Sešlápl jsem plyn, abychom tam byli rychleji.

18

Jon byl zaneprázdněný. Nechali udělat ze scénáře kopie a poslali je producentům, agentům a hercům. Já se vrátil k bezcílným hrátkám s básničkami. Taky jsem objevil nový systém sázek na dostihy. Dostihy pro mě byly důležité, protože mi dovozovaly zapomenout, že jsem považován za spisovatele. Psaní byla podivná záležitost. Psát jsem potřeboval, bylo to jako nemoc, droga, neodolatelné nutkání. A přesto jsem o sobě nerad přemýšlel jako o spisovateli. Možná jsem jich znal příliš mnoho. Spisovatelé ztráceli víc času tím, že shazovali jeden druhého, než vlastní práci. Byli to nervózní tlachalové a pomlouvači, staré panny; nadávali, likvidovali se navzájem a byli plni prázdnoty. Tohle byli naši stvořitelé? Bylo to tak vždycky? Asi ano. Snad je psaní jen jakási forma žvanění. Někteří pouze žvaní líp než ostatní.

Avšak scénář běhal sem a tam, a nikdo ho nebral. Někteří říkali, že je to zajímavé, ale hlavní výtku směřovala k tomu, že takový druh filmu nenajde obecnost. Bylo v pořádku ukazovat, jak kdysi slavná nebo neobyčejná osobnost podléhá sebestrukci z chlastu. Ale zaměřit se na chlastajícího vandraka nebo na skupinu vandráků nedávalo žádný smysl.

Koho to zajímá? Koho zajímá, jak žijí a umírají?

Nakonec ale Jon zavolal: "Poslyš, scénář si vzal Mack Austin a líbí se mu. Chtěl by to režirovat a do hlavní role chce obsadit toho samýho chlápka, co já."

"Koho?"

"Toma Pella."

"Jo, ten by zahrál skvělého opilce..."

"Pell je do scénáře úplně blázen. Je blázen do tvýho psaní, četl všechno, cos napsal. Tak se do scénáře zamiloval, že říká, že bude hrát za dolar."

"Kristepane..."

"Jenom trvá na tom, že režirovat bude Mack Austin. Já toho Macka Austina nemám moc v lásce. Je to můj nepřítel."

"Proč?"

"Ale, máme spolu nějaký problémy."

"Proč si nedáte pusu a neudobříte se?"

"NIKDY! MACK AUSTIN NEBUDE V ŽIVOTĚ REŽIROVAT MŮJ FILM!"

"Dobrá, Jone, tak na to zapomeň."

"Ne, počkej, chci zaranžovat setkání u tebe doma mezi Mackem Austinem, Tomem Pellem a mnou. A tebou, samozřejmě. Třeba se ti podaří přimět Toma Pella, aby si to rozmyslel a dělal ten film i bez Austina. Je to skvělej herec, však víš."

"Já vím. Tak je sem přiveď. Vezme s sebou Ramonu?"

"Ne."

Tom se oženil s Ramonou, slavnou pop zpěvačkou.

"Takže kdy by se to hodilo?"

"Dohodli jsme se na zítřek na půl devátou večer, jestli se ti to hodí."

"Jdeš na to zostra."

"V téhle hře na to musíš jít zostra, jinak zhebneš."

"To není jako šachy?"

"Spíš jako žravá dáma hraná idioty."

"Jeden idiot vyhrává?"

"A druhý jde ke dnu."

Dozvěděl jsem se něco víc o té záležitosti mezi Jonem Pinchotem a Mackem Austinem. Třebaže Jon většinu svých filmů točil v Evropě a Austin v Americe, jejich filmové štáby se poflakovaly v Hollywoodu na těch samých místech. Jon s Mackem Austinem byli jednou ve stejné lepší restauraci. Nevím jistě, kdo z nich pil a kdo ne, ale myslím, že tahanice mezi oběma režiséry začaly od stolů, které nebyly zrovna blízko u sebe. Jedna paní povídala, znáte to. Technika. Zázemí. Cvik. Proniknutí k podstatě, atd.

To lítalo mezi stoly před slušně velkým publikem lidí "od filmu".

Nakonec Mack vstal a zařval na Jona:

"TY SI ŘÍKÁŠ REŽISÉR? A ŘEDITEL SPOLEČNOSTI? TY BYS NEMOHL ŘÍDIT ANI KŘÍŽOVATKU!"

No, nevím. Řídit křižovatku vyžaduje jistou dávku zručnosti.

Nicméně nějací lidé jednou obvinili na veřejnosti Macka, že by neuměl řídit křižovatku. Ted' ten kompliment poslal dál. V nenávisti je v Hollywoodu všechno dovoleno.

Později jsem slyšel ještě o jiných nevyřízených účtech a potyčkách mezi Mackem a Jonem.

Nicméně, ke schůzce došlo...

INTERIÉR. SPISOVATELŮV DŮM. 20:15

Jon přijel o trochu dřív.

"Počkej, až uvidíš tohohle Austina," řekl. "Nebere drogy a nechlastá. Je jak prasklá pneumatika, jako prázdná ponožka..."

"Já myslím, že je to skvělé," řekla Sarah, "když s tím dokázal přestat. To chce odvahy."

"Tak jo," pravil Jon.

Přijeli asi ve 20:35. Tom měl koženou bundu. Mack v saku z teletiny s koženými trásněmi. Měl na sobě půl tuctu zlatých řetízků. Když jsme se představili, nalil jsem Tomovi víno. Dřepěli jsme kolem konferenčního stolku.

Tom začal:

"Viděl jsem scénář. Je to fantastický. Hned bych si v tom smočil parůžek. Už to přímo cítím. To je moje role

"Díky, jste můj člověk. Jste jediný, kdo zabral."

"Máme už s Tomem dokonce sponzora. Můžeme začít točit," řekl Mack.

"Víte určitě, že se nechcete napít, Macku?" zeptal jsem se.

"Ne, díky."

"Donesu vám sodovku," řekla Sarah. "Nebo byste si dal spíš čaj?"

"Sodovka bude prima."

Sarah odešla, aby přinesla Mackovi něco, při čem by se dobře cítil. Sodovku jsme kupovali v obchodě se zdravotně nezávadnými potravinami. Tu nejlepší.

Svou sklenku jsem vypil na ex a hned si dolil další. Začínal jsem chápat marnost úsilí o jakýkoli kompromis či dohodu.

"Potřebuju, aby to režíroval Mack. Znáám jeho práci. Věřím mu," řekl Tom.

"Mně nevěříš?" zeptal se Jon.

"V tom to není. Jenom cítím, že s Mackem bychom lépe spolupracovali."

"Já jsem jediný, kdo bude tenhle film točit," řekl Jon.

"Poslyš," řekl Tom, "vím, že pro tebe ten film hodně znamená. Můžeš v něm dostat dobrý místo. Dostaneš dobře zapláceno a budeš mít spoustu pravomocí. Přijmi tu nabídku, prosím tě. Chci tuhle věc točit. Snaž se to, prosím tě, pochopit

Sarah se vrátila s Mackovou sodovkou.

"Vím, že s Tomem to budu umět," řekl Mack.

"Ty neumíš ani..., začal Jon.

"...řídit křižovatku," dokončil Mack.

Diskuse se protahovala. Celé hodiny. Sarah, Jon a já jsme pořád pili. Tom taky. A Mack si dával pořád dokola zdravotní minerálky.

"Všichni jste skopový hlavy," řekla Sarah. "Určitě se to dá nějak vyřešit "

Ale všechno bylo pořád stejné jako na začátku. Nikdo neustoupil. A mě nic nenapadalo. Neuměl jsem pohnout záležitostí z mrtvého bodu.

Začali jsme dokonce mluvit i o jiných věcech. Říkali jsme na přeskáčku nejružnější legrační historky. Pilo se pořád dál.

Ke konci někdo, nevím už kdo, vyprávěl příhodu, která Macku Austinovi konečně došla. Bacilo ho to, zdravotní minerálky a všechno. Padl dozadu a hlasitě se smál. Zlaté řetízky na něm poskakovaly.

Pak se zase ovládl.

Za chvíli byl čas se rozloučit. Tom s Mackem museli jít. Rozloučit jsme se s nimi. Když couvali z příjezdové cestičky, Jon se na mě zadíval:

"Slyšels ten strojený smích? Viděls, jak se mu na krku natřásají ty kurevský řetízky? Čemu se to smál? Viděls ty kurevský řetízky?"

"Jo, viděl jsem je," řekl jsem.

"Byl nervózní," pravila Sarah. "Byl jediný, kdo nepil. Byli jste někdy v pokoji plném opilců, aniž byste cokoli vypili?"

"Ne," řekl jsem.

"Hele," zeptal se Jon, "můžu si zavolat?"

"Jistě..."

"Musím zavolat do Paříže! Hned ted'!"

"Kam?"

"Neboj se, řeknu si o účet. Chci mluvit se svým právníkem. Kvůli dodatku k závěti..."

"Jen do toho."

Jon šel k telefonu a začal si zařizovat spojení. Přistoupil jsem k němu a dolil mu sklenici. Pak jsem se vrátil na místo.

"To je hnusný," řekla Sarah, "takhle to chodí u filmu."

"Ale něco je lepší než nic."

"Určitě?"

"Já nevím, zkus to promyslet..."

Pak dostal Jon spojení. Měl trochu víc než pár skleniček a byl rozrušený. Bylo ho zřetelně slyšet:

"PAULE! ANO, TADY JON PINCHOT! ANO, JE TO NALÉHAVÉ! CHCI DOPLNIT POSLEDNÍ VŮLI! JSEŠ PŘIPRAVEN? ANO, POČKÁM!"

Jon se po nás ohlédl:

"Je to hrozně důležité..."

Pak pokračoval:

"ANO, PAULE! TEN FILM EXISTUJE. JÁ TO ŘÍDÍM. JMENUJE SE TO TANEC JIMA BEAMA. NAPSAL HENRY CHINASKI! DOBŘE, ZAPIŠ SI TOHLE: V PŘÍPADĚ MÉ SMRTI NEBUDE TENHLE FILM NIKDY REŽÍROVAT MACK AUSTIN! MŮŽE HO NATOČIT KDOKOLI NA SVĚTĚ KROMĚ MACKA AUSTINA! MÁŠ TO, PAULE? ANO, MOCKRÁT TI DĚKUJU. ANO, JE MI DOBŘE. CO TVOJE ZDRAVÍ? SPRÁVNĚ, KDOKOLI KROMĚ MACKA AUSTINA! MOC TI DĚKUJU, PAULE! DOBROU NOC, DOBROU!"

Potom jsme si dali spolu další skleničku. Pak musel Jon jít. Ve dveřích se zastavil:

"Slyšeli jste ten strojený smích? Viděli jste, jak se mu natřásají ty zlatý řetízky?"

"Ano, Jone..."

Pak byl pryč a noc taky. Šli jsme před barák zavolat kočky. Měli jsme 5 koček a nemohli jsme usnout, dokud nebylo všech 5 doma.

Sousedí nás slyšeli svolávat kočky každý den pozdě v noci nebo k ránu. Měli jsme hodné sousedy. A těch 5 prokletých koček se pomalu docouralo domů.

19

Za tři nebo čtyři dny Jon opět telefonoval:

"Jack Bledsoe četl scénář a líbí se mu, chtěl by v tom hrát. Snažil jsem se ho přimět, aby tě navštívil, ale on tvrdí, že nechce, abys ho moc ovlivnil. Říká, že ty musíš zajít za ním."

"To ho ovlivním mň?"

"Asi si to myslí."

"To myslíš, že by to mohl zahrát?"

"Jistě, ten zná život na ulici! Jednou prodával na ulici kaštiny! Je z New Yorku!"

"Pár jeho filmů jsem viděl..."

"No a co si o něm myslíš?"

"Snad... Poslyš, musí se přestat pitomě usmívat, když neví, co má dělat. A musí přestat tlouct pěsti do ledniček. A musí nechat těch newyorských způsobů, kde lidi chodějí, jako by měli v prdeli zaražený banán."

Tenhle Jack Bledsoe býval boxer..."

"Do háje, všichni jsme bývali boxeři..."

"Dokáže to zahrát, věř mi..."

"Jone, nemůže to být New York. Ta hlavní postava, to je kluk z Kalifornie. Tihle kalifornští kluci číhají pěkně v závětrí.

Nikam se necpou, kliděnkou si rozmyslí každý další pohyb. Mň panikaří. A pod tím vším je schopnost zabít. Ale nedělají před tím žádný velký bengál."

"Tohle řekni jemu..."

"Dobře, kdy a kde?"

V severním Hollywoodu bylo osm hodin večer. Měli jsme asi pět minut zpoždění. Procházeli jsme různými temnými uličkami a hledali byt.

"Doufám, že má něco k pití. Měli jsme vzít něco s sebou."

"Určitě bude něco mít," řekla Sarah.

Bylo těžké přečíst čísla. Pak se na jednom balkóně objevil. Jon:

"Sem nahoru..."

Vyšel jsem po schodech a následoval Jona. Byl to jeden z Jackových úkrytů.

Jon zatlačil na dveře a vešli jsme dovnitř. Seděli na staré pohovce: Jack Bledsoe a jeho kamarád Lenny Fidelo. Fidelo hrál v několika filmech. Jack Bledsoe vypadal přesně jako Jack Bledsoe. Lenny byl rozložitý chlapík, trochu při těle. Byl poznamenaný životem, měl ho vepsaný ve tváři. Líbil se mi. Velké smutné oči. Obrovské ruce. Vypadal sešle, osaměle, docela fajn.

Navzájem jsme se představovali.

"Co je to za chlápka?" zeptal jsem se Jacka a kývl směrem k Lennymu: "Vaše tělesná stráž?"

"Jo," odušil Jack.

Jon tam jen stál a usmíval se, jako by šlo o setkání dvou velkých duší. No, jeden nikdy neví.

"Máte něco k pití?" zeptal jsem se.

"Máme tu jen pivo. Stačí?"

"Stačí," řekl jsem.

Lenny odešel do vedlejšího pokoje pro pivo. Bylo mi líto Sarah, nebyla zrovna na pivo.

Po stěnách všude visely plakáty boxerů. Obcházel jsem kolem a prohlížel si je. Skvělé. Některé se odchlipovaly. Cítil jsem se jako chlap jen při pohledu na ně.

Z pohovky čouhala péra a po podlaze se válely polštáře, boty, časopisy, papírové pytlíky.

"Tohle je opravdová mužská nora," zasmála se Sarah.

"Jo, jo, líbí se mi to tady," řekl jsem. "Bydlel jsem v pár pěkných barabiznách, ale v něčem takovém nikdy."

"Nám se tady líbí," řekl Jack.

Lenny se vrátil s pivem. Plechovky. Otevřeli jsme je, posadili se a dali si jeden dva hlty.

"Takže vy jste četl scénář?" zeptal jsem se Jacka.

"Jo. Ten chlápek, to jste vy?"

"Já, před lety."

"Dostával jste pěkně přes držku," řekl Lenny.

"Většinou."

Pivo bylo dobré. Nastalo ticho.

"Takže co si o tom myslíš?" zeptal se Jon.

"Jako o Jackovi?"

"Ano."

"Zvládne to. Možná ho budeme muset trochu zmlátit."

"Ukažte mi, jak jste boxoval," pravil Jack.

Vstal jsem a zaboxoval naprázdno.

"Bleskové ruce," řekla Sarah.

Posadil jsem se zpátky. "Uměl jsem dobře udeřit. Ale chyběla mi ta touha. Nebyl jsem si tím, co dělám, jistý. Máte ještě pivo?"

"Ach, jistě," řekl Lenny a zvedl se, aby mi je donesl.

V Hollywoodu bylo známo, že Jack Bledsoe nesnáší Toma Pella. S oblibou dělal na Toma narážky téměř ve všech rozhovorech pro noviny: "Tom pochází z Malibu. Já přímo z ulice." Mně nezáleželo na tom, odkud herec pochází, když uměl hrát. Hrát uměli oba dva. A ani jeden z nich neměl zapotřebí chovat se tak, jak se chovají spisovatelé.

Lenny se vrátil s pivem.

"Poslední pivo," řekl.

"Do prdele, to snad ne," odpovědět jsem.

"Hned jsem zpátky," řekl Jon.

V následujícím okamžiku zmizel ve dveřích. Běžel pro pivo. Měl jsem Jona rád.

"Líbí se vám tenhle Jon Pinchot jako režisér?" zeptal se Jack.

"Viděl jste jeho dokument o Lido Maminovi?"

"Ne."

"Pinchot se vůbec nebojí. Rád si zadává se smrtí."

"Postaví se mu, když cítí smrt, jo?"

"Vypadá to tak. Ale dělal i jiné věci než film o Maminovi. Jako režisérovi mu naprosto věřím. Hollywood ho zatím nezkazil, i když jednoho dne k tomu může dojít."

"A co vy?"

"Já jako co?"

"Skřípl vás Hollywood za koule?"

"V žádném případě."

"Slavná poslední slova?"

"Ne, slavná první slova."

"Hank filmy nenávidí," řekla Sarah. "Poslední film, který se mu líbil, byl Ztracený víkend, a víte dobře, kolik je to let."

"Ray Milland to jen trochu přehrává. Ale bylo to super," pravil jsem.

Pak jsem se musel jít vyčcat a zeptat se, kde je hajzl.

Šel jsem tam, otevřel dveře a udělal si svoje.

Pak jsem se otočil k umyvadlu, abych si umyl ruce.

Co to, do prdele, bylo?

V umyvadle byl nacpaný bílý ručník. Jeden konec byl zastrčený v odtoku a druhý visel přes okraj a dotýkal se podlahy. Nevypadalo to hezky. Ručník byl celý nasáklý vodou. Kvůli čemu to tak měli? Co to znamenalo? Zůstalo to tak po nějaké orgii? Nedávalo mi to smysl. Bylo mi jasné, že to něco musí znamenat. Byl jsem už starý člověk. Utíká mi svět? Prožil jsem si pár dnů a nocí úplně k posrání, plných nejruznějších protimluv, a přesto jsem nemohl tomu velkému mokrému ručníku přijít na kloub.

A co hůř, Jack věděl, že mám přijít. Proč tam tu věc takhle nechal? Byl to vzkaz?

Vrátil jsem se zpátky.

Kdybych byl z New Yorku, hned bych spustil: "Hele, co dělá ten zasranej bílej ručník, z kterýho kape voda, v tom zasaným umyvadle, co?"

Jenže já byl kluk z Kalifornie. Přišel jsem, posadil se a nic neříkal, protože jsem měl za to, že to, co udělali, je jejich věc, a já s tím nechci mít nic společného.

Jon se vrátil s dalším pivem a na mém místě byla jedná plechovka otevřená. Zamířil jsem k ní. Život byl zase dobrý.

"Chci, aby hlavní ženskou roli hrála Francine Bowersová," řekl Jack. "Myslím, že bych ji uměl získat."

"Francinu znám," řekl Jon, "myslím, že bych ji mohl získat taky."

"Proč na tom nezapracujete společně?" zeptala se Sarah.

Lenny odešel pro další pivo. Vypadal na pivaře. Můj člověk.

"Máte dojem, že by se v tom filmu našla role pro mě?" zeptal se.

Podíval jsem se na Jona.

"Mám Lennyho ve svých filmech rád," řekl Jack.

"Myslím, že by se pro vás našla role. Slibuju," řekl Jon, "že vás do toho zapracujeme."

"Četl jsem scénář," řekl Lenny, "myslím, že bych mohl hrát výčepního."

"Ale no tak," vložil jsem se do toho já, "přece byste nechtěl dávat přes držku tady svému kámošovi Jackovi?"

"Beze všeho," odpověděl Lenny.

"Jo," řekl Jack, "po pravdě řečeno, už to jednou udělal. Vyrázil mi jeden zub."

"Skutečně?" zeptala se Sarah.

"A jak," odpověděl Jack.

Pili jsme pivo. Většinou se hovor točil už jen kolem spousty Lennyho pozoruhodných výkonů. Nejen že takové zážitky měl, ale uměl je i dobře podat.

Když pivo pomalu docházelo, došlo mi, že je čas odejít.

Zašel jsem ještě jednou na záchod, a pak jsme se se Sarah zvedli a zamířili ke dveřím. Jon zde evidentně zůstával, aby s nimi ještě probral nějaké věci.

Ve dveřích se pak stalo cosi zvláštního. Zeptal jsem se Jacka: "Člověče, co dělá na hajzlu ten velkej skrz naskrz promáčeněj, posranej bílej ručník, kterej tam visí z umyvadla?"

"Jakej velkej skrz naskrz promáčeněj, posranej bílej ručník?" zeptal se Jack.

A to byl závěr tohoto výjimečného večera.

20

Uběhly tři čtyři týdny.

Jednou večer zazvonil telefon. Byl to Jon.

"Jak se máš? Jak se má Sarah?"

"Nám se vede dobře. Ty ještě žiješ?"

"Ano. A zrovna tak Tanec Jima Beama. Francine Bowersová četla scénář a zamilovala si ho. Dokonce souhlasila s nižším honorářem než mívá, jen aby to mohla dělat. Jack to samé, ale nikomu to neříkej."

"Neřeknu, ale proč ty nižší honoráře?"

"Jednáme s Firepower Productions, s Harry Friedmanem a Natem Fischmanem. Pořádně skrouhli rozpočet, ale všechno je podepsané. Byl v tom háček, protože Jackův agent požadoval ve smlouvě klauzuli 'Za jakýchkoli okolností'."

"Co to je?"

"To znamená, že musíme Jackovi zaplatit, ať už se bude film točit nebo ne."

Většina velkých hvězd má ve smlouvách 'Za jakýchkoli okolností'."

"Těžko věřit, že z toho jednou opravdu bude film."

"Moc pro to udělal Tom Pell, když se nabídl, že bude hrát za jeden dolar. Dodalo to celému projektu jistou důvěryhodnost."

"Přál bych si tam mít Toma..."

"No... pomohl. Když Jack slyšel, že to chce Tom udělat za dolar, začal se zajímat. Ve Firepower se začali zajímat. Měli jsme štěstí."

"Viš, co řekl Lippy Leo Durocher?"

"Kdo to je?"

"Hráč baseballu ze starých časů. Řekl: 'Radši bych měl štěstí, než byl dobrý.'"

"Myslím, že máme štěstí a navíc jsme dobří."

"Snad. Ale co je to za chlápky, ti Firepowers?"

"Jsou v Hollywoodu noví. Takoví vyvrhelové. Nikdo neví, co s nimi. Dřív dělali reklamní filmy v Evropě. Přijeli přes noc a začali vyrábět filmy po tuctech, jeden za druhým. Všichni je nenávidí. Ale berou filmy, i když jsou s nimi potíže"

"Přinejmenším vzali Jima Beama."

"Ano, ve chvíli, kdy by to nikdo jiný neudělal. Mají sídlo v North Hollywood. Vešel jsem do kanceláře a seděl tam Harry Friedman. 'Máte Bledsoea a Bowersovou?' zeptal se. 'Ano,' odpověděl jsem. 'Dobře,' pravil, 'tak máme film.'

'Nechcete si ale přečíst scénář?' zeptal jsem se ho. A on řekl: 'Ne.'"

"Zajímavý člověk."

"Celý Hollywood ho nenávidí."

"To je zlý..."

"Měl by ses s ním vidět. Velká vazba. Mimochodem, ve čtvrtek večer pořádá u sebe večírek ke svým narozeninám. Měli byste se Sarah přijít. Jeho společník Nat Fischman tam bude taky."

"Přijdeme. Řekni mi, kde to je..."

Během deseti minut zazvonil telefon znovu.

"Hanku, tady je Tim Ruddy. Jsem jedním z producentů Jima Beama."

"Děláte pro Firepower?"

"Ne, já pracuju s Jonem. Produkujeme společně s Lancem Edwardsem."

"Aha..."

"Niměně, znáte Victora Normana?"

"Četl jsem jeho knihy."

"On vaše taky. Píše a režíruje pro Firepower nějaký film. A jde na ten večírek. Chce vědět, jestli byste se s ním mohl sejít v Chateau Marmont. Mohli byste pak jít spolu."

"Jaké má číslo pokoje...?"

V onen čtvrtek jsme jeli do Chateau Marmont. Sluha odjel zaparkovat naše auto a my zamířili ke vchodu. Čekal nás usměvavý, proplešatělý muž. Byl to Tim Ruddy. Vzájemně jsme se představili a šli za ním dovnitř. Na naše zaklepání otevřel Victor Norman. Zalíbily se mi jeho oči. Vypadal jako klidný člověk, který se vyzná.

Představování. Sarah vypadala dobře. Norman na ni civěl.

Podal jsem mu ruku a pravil: "Barový povaleč potkává mistra."

Líbilo se mu to.

Victor Norman byl asi nejznámějším americkým romanopiscem. Věčně byl v televizi. Vyjadřoval se obratně a přesvědčivě. Nejvíce se mi na něm líbilo, že se vůbec nebál feministek. Patřil k těm několika málo posledním obhájcům mužství a koulí ve Státech. To chtělo odvahy. To, co psal, se mi ne vždy zrovna líbilo, ale to, co jsem psal já, se mi občas nelíbilo taky.

"Dali mi se slevou největší byt v baráku. Říkali, že je to pro ně dobrá reklama. Ale v každém případě Firepower zvedají rozpočet."

Vešli jsme za ním na balkón. Přenáherný výhled na přenáherné město.

Venku bylo chladno.

"Poslouchejte, člověče," zeptal jsem se, "to tady nemáte nic k pití?"

Šli jsme za Victorem zpátky do rozlehlých přijímacích místností. Vevnitř se člověk cítil chráněný před čímkoli. Pevnost bezpečí. Pěkné, moc pěkné.

Victor přišel s lahví vína.

"Mám tady nějaké víno, ale nemůžu najít vývrtku..."

"Panebože," povzdychl jsem si. Opilec amatér.

Victor Norman už telefonoval: "Potřebujeme otvírák. Vývrtku... A taky nějaké víno... Pár lahví..."

Ohlédl se po nás.

Chvíli trvalo, než víno donesli.

"Dělám pro Firepower dva filmy. Jeden píšu i režírují. V tom druhém hraju. Režíruje ho Jon-Luc Modard. Doufám, že s ním vyjdu."

"Hodně štěstí," řekl jsem.

Ještě chvíli jsme povídali. Potom nám Victor vyprávěl, jak se setkal s Charliem Chaplinem. Byla to dobrá historka, zábavná a divoká.

Přinesli víno a my se posadili. Sarah se dala do hovoru s Timem Ruddym. Cítila, že si Tim Ruddy připadá, jako by tu byl navíc, a snažila se ho povzbudit. Na tohle byla Sarah dobrá. Já zas tolik ne.

Victor se na mě zadíval: "Děláte teď něco?"

"Seru se s básní."

Victor nasadil smutný výraz.

"Dali mi milión dolarů, abych napsal další román. To bylo před rokem. Nenapsal jsem ani řádku a prachy jsou v tahu."

"Ježíši."

"Ježíš mi s tím nepomůže."

"Slyšel jsem o vašich alimentech, o všech těch bývalých manželkách..."

"Jo."

Přisunul jsem k němu svoji sklenici. Byla prázdná. Dolil ji.

"Slyšel jsem o vašem pití..."

"Jo."

"Co to kouříte?"

"Beedi's. Indické. Balí je malomocní."

"Opravdu?"

Víno teklo a čas ubíhal.

"No, myslím, že bychom měli vyrazit na večírek," řekl Victor Norman.

"Můžeme jet mým autem," řekl jsem Victorovi.

"Prima."

Sešli jsme dolů. Tim Ruddy si přál jet vlastním vozem.

Sluha předjel s mým autem. Dal jsem mu spropitné a Victor se Sarah nastoupili. Vyjel jsem, protáhl se a zamířil na oslavu narozenin Harryho Friedmana.

"Mám taky černé BMW," řekl Victor Norman.
"Správní chlapi jezdí v černých BMW," odpověděl jsem.
21

Přišli jsme na večírek trochu pozdě, ale pořád tam ještě bylo dost lidí. Victora Normana usadili několik stolů od nás. Když nás se Sarah uvedli ke stolu, objevil se číšník s vínem. S bílým vínem. No, bylo to zadarmo. Vyprázdnil jsem svou sklenku a kývl na číšníka, aby mi dolil.

Všiml jsem si, jak ze mě Victor nespouští oči. Pořád přicházeli další lidé. Zhlédl jsem slavného herce, známého tím, že byl neustále dokonale opálený. Slyšel jsem, že chodí téměř na každý hollywoodský večírek, kamkoli.

Pak do mě Sarah šťouchla loktem. Byl to Jim Serry, zestárlý drogový guru šedesátých let. Také chodil na příliš mnoho večírků. Vypadal unaveně, smutně, vyschle. Bylo mi ho líto. Chodil od stolu ke stolu. Náhle stál u našeho. Sarah se potěšeně zasmála. Patřila ke generaci šedesátých let. Já jsem mu podal ruku.

"Ahoj, chlapče," řekl jsem.

Náhle začínalo být přeplněno. Většinu lidí jsem neznal. Neustále jsem mával na číšníka, aby mi dolil víno. Nakonec přinesl celou láhev a s bouchnutím ji postavil přede mě.

"Až ji dopijete, přinesu další."

"Díky, kámo..."

Sarah zabalila pro Harryho Friedmana malý dárek. Měl jsem ho v klíně.

Dorazil Jon a přisedl si k nám.

"Jsem rád, že se vám se Sarah podařilo přijít," řekl. "Podívejte, už se to tady plní lidmi, samí gangsteři a vrahouni, nejhorší z nejhorších!"

Jon to miloval. Měl jistou dávku fantazie. Ta mu pomáhala přežívat dny i noci.

Vešel velice důležitě vyhlížející muž. Zaslechl jsem i nějaký potlesk.

Vyskočil jsem s dárkem k narozeninám v ruce. Zamířil jsem k němu.

"Pane Friedmane, je mi potěšením..."

Jon vystřelil z místa a zezadu mě popadl. Přitáhl mě zpátky ke stolu.

"Ne! Ne! To není Friedman! To je Fischman!"

"Aha..."

Posadil jsem se zpátky.

Všiml jsem si, že na mě hledí Victor Norman. Myslel jsem si, že toho za chvíli nechá. Když jsem se však na něho podíval podruhé, zíral pořád dál. Díval se na mě, jako by nemohl věřit svým očím.

"Tak dobře, Victore," řekl jsem nahlas, "tak si seru do kalhot! Chceš z toho dělat další světovou?"

Obrátil se jinam.

Vstal jsem a začal hledat záchodky.

Když jsem se vracel, ztratil jsem se a vešel do kuchyně. Uklízeč nádobí tam kouřil cigaretu. Sáhnut jsem do peněženky a vylovil pětku. Podal jsem mu ji. Zastrčil jsem mu ji do kapsy košile.

"To si nemohu vzít, pane."

"Proč ne?"

"Prostě nemohu."

"Všichni dostávají spropitné. Tak proč ne uklízeč nádobí? Vždycky jsem chtěl být uklízeč nádobí."

Odešel jsem a našel zase hlavní místnost a náš stůl.

Když jsem se posadil, natáhla se ke mně Sarah a pošeptala mi: "Přišel sem Victor Norman, zatímco jsi byl pryč. Říkal, že je od tebe hezké, žeš vůbec nemluvil o jeho psaní."

"Já jsem moc hodný, že, Sarah?"

"Ano."

"Že jsem hodný kluk?"

"Ano."

Ohlédl jsem se po Normanovi, pořád nás pozoroval. Lehce jsem na něho kývnul a zamrkal.

Právě v té chvíli vešel skutečný Harry Friedman. Někteří povstali a začali tleskat. Jiní se tvářili znuděně.

Friedman se posadil ke svému stolu a podávalo se jídlo. Těstoviny po italsku. Pasta. Mísa šla kolem dokola. Harry Friedman si nandal a hned se do toho pustil. Vypadal na jedlíka. Byl tlustý, to ano. Měl na sobě starý oblek a ošoupané boty. Měl obrovskou hlavu a tlusté tváře. Mezi ty tváře si házel italskou pastu. Měl obrovské kulaté oči a ty oči byly smutné a podezíravé. Žít v tomhle světě, běda! Na pomáčkané bílé košili mu chyběl knoflík, hned u pupku, takže mu břicho vykukovalo ven. Vypadal jako velké mimino, které se jaksi vymklo z normálu, rychle vyrostlo, a téměř se proměnilo v muže. Měl jisté kouzlo, ale mohlo být nebezpečné v ně uvěřit - dalo se použít proti vám. Bez kravaty, Všechno nejlepší k narozeninám, Harry Friedmane!

Vešla jakási mladá žena převlečená za policajta. Zamířila rovnou k Friedmanovu stolu.

"JSTE ZATČEN!" zaječela.

Harry Friedman přestal jíst a usmál se. Rty měl vlhké od jídla.

Potom si žena odložila plášť a posléze i halenku. Měla obrovská prsa. Zatřásla jimi Harry Friedmanovi pod nosem.

"JSTE ZATČEN!" zaječela.

Všichni tleskali. Proč tleskali, nevím.

Potom Friedman policajtku přiměl, aby přistoupila blíž. Sehnula se a on jí něco pošeptal do ucha. Nikdo nevěděl, co. (Vezměte mě k sobě. Uvidíme co se bude dít. Zapomněla jste na pendrek. Já se o něj postarám. Přijďte mě navštívit. Dostanu vás k filmu.)? Policajtko si oblékla halenku, pak svůj plášť a zmizela. Lidi chodili k Friedmanovu stolu a každý mu řekl pár vět. Díval se na ně, jako by neměl tušení, o koho se jedná. Brzy skončil s jídlem a začal pít víno. Vedl si s vínem dobře: To se mi líbilo. Pro víno měl opravdu slabost. Po chvíli začal obcházet stoly, naklánět se k lidem a hovořit s nimi. "Panebože," řekla Sarah, "podívejte se na to!" "Co?" "Visí mu z koutku úst kus těsta a nikdo mu to neřekne. Prostě mu to tam visí!" "Vidím! Vidím to!" řekl Jon. Harry Friedman pořád obcházet stoly, nakláněl se a rozmlouval. Nikdo mu to neřekl. Konečně se přiblížil k nám. Byl asi tak stál od nás, když jsem vstal a přistoupil k němu. "Pane Friedmane," řekl jsem. Podíval se na mě tím svým příšerným miminovským obličejem. "Ano?" "Nehýbejte se!" Natáhl jsem ruku, chytil koneček těsta a škubnul. Těsto se odlepilo. "Chodil jste dokola a tohle se vám tam houpalo. Už jsem to nemohl vydržet." "Děkuji," řekl. Vrátil jsem se k našemu stolu. "Dobře, dobře," zeptal se Jon, "co si o něm myslíš?" "Myslím, že je kouzelný." "Říkal jsem ti to. Po Lidovi Maminovi jsem se s nikým podobným nesetkal." "Stejně ale," řekla Sarah, "bylo od tebe pěkné, žeš mu sundal z tváře ten kousek těsta, když na to nikdo jiný neměl nervy. Bylo to od tebe moc pěkné." "Děkuju, já jsem moc hodnej chlap, fakt." "Skutečně? Jaký další dobrý skutek jsi v poslední době udělal?" Naše láhev vína byla prázdná. Přivolal jsem číšníka. Zamračil se na mě a přiběhl s další. A já nemohl přijít na žádný dobrý skutek, který bych poslední dobou udělal.

22

Začala produkční příprava. Zdálo se, že věci běží dobře. Pak zazvonil telefon. Byl to Jon. "Jsme v průšvih..." "Co se děje?" "Friedman s Fischmanem..." "Ano?" "Chtějí se zbavit mých spoluproducentů, Tima Ruddyho a Lence Edwardse..." "S Ruddym se znám, s Edwardsem ne... O co jde?" "Tihle hoši se mnou na tomhle filmu pracují už dlouhou dobu. Vložili do něj čas i peníze. A teď je chtějí Friedman s Fischmanem vykopnout. Tlačí na mě ze všech možných stran. Jdou po nich tajně. Jejich akcie stály na čtyřiceti, teď se prodávají za čtyři..." "Ale?" "Zbav se těch chlapů, hučí do mě. 'Nepotřebujeme je!' 'Jenže,' říkám jim, 'já je potřebuju...' 'K čemu je potřebuješ?' ptají se mě. 'Copak nejsme stejně dobří jako oni?' 'Jenže oni mají smlouvu,' povídám jim. 'Smlouvu, kterou jste podepsali.' 'Víš, co je to smlouva?' zeptají se a pak mi řeknou: 'Smlouva je něco, co se musí znova vyjednat!'" "Ježíši..." "Ti chlapi pořád tlačí a snaží se mě ždímat... A budou ždímat pořád dál, dokud bude co... Už jsem souhlasil s natočením filmu za 32 dní místo 34. Rozpočet se pořád a pořád snižuje... Nelíbí se jim můj zvukař... Nelíbí se jim můj kameraman... Chtějí někoho lacinějšího. 'A musí se zbavit těch producentů,' říkají mi, 'my je nepotřebujeme...'" "Co budeš dělat?" "No, nemohu se Tima a Lence vzdát... Máme plán. Zítra jdeme Tim a já na oběd s jedním právníkem. Toho právníka dobře znají všude v Hollywoodu. Jenom zmínka o jeho jménu nažene všem strach. Má skutečnou, absolutní moc. A je Timovi zavázán. Takže po obědě půjdeme navštívit Friedmana s Fischmanem a budeme mít toho právníka s sebou. A bylo by dobré, kdybys tam šel s námi. Můžeš?" "Jasně... V kolik hodin a kde?"

Obědvali jsme v Musso's. Měli jsme velký stůl v rohu. Objednali jsme si pití a jídlo. Cestou kolem se zastavovala spousta lidí, aby s velkým právníkem prohodili pár slov. Byla to pravda, všichni se ho báli. Veliký právník byl elegantní a měl na sobě velmi drahý oblek. Právník, Lence a Jon plánovali strategii na Friedmana a Fischmana. Moc jsem tomu nevěnoval pozornost. Právník

dával konkrétní pokyny: ty řekneš tohle, já toto. Tohle neříkej. To nech na mně.
Právníci, doktoři a instalatéři vydělávají veškeré peníze. Spisovatelé? Spisovatelé žijí o hladu. Spisovatelé páchají sebevraždy. Spisovatelé končí v blázinci.
Oběd skončil a my zamířili každý ke svému automobilu a rozjeli se k vysoké zelené budově, kde čekali Friedman s Fischmanem. Měli jsme se setkat u vchodu.

Sekretářka nás odvedla do kanceláře Harryho Friedmana, a když jsme vešli, Friedman se za psacím stolem postavil a rovnou začal: "Je mi líto, ale tahle společnost nemá žádné peníze, a nedá se nic dělat. Ti další producenti musejí zmizet. Nemůžeme je platit. Nemáme peníze!"

Našli jsme si u stěny židle a posadili se.

Jon pravil: "Pane Friedmane, já ty lidi potřebuju, jsou pro produkci nezbytní."

Friedman zůstal stát. Klouby prstů se opřel o desku stolu.

"NIKDO NENÍ POTŘEBA! A NEJMÍŇ ZE VŠEHO TY LIDI. NA CO JE POTŘEBUJEME? ŘEKNI MI, K ČEMU JE POTŘEBUJEME?"

"Jsou to moji spoluproducenti, pane Friedmane..."

"JÁ JSEM PRODUCENT! A JSEM LEPŠÍ NEŽ ONI! JÁ TY LIDI NEPOTŘEBUJU! JSOU TO VYDĚRAČI! VYDĚRAČI!"

Za Friedmanovým stolem se otevřely dveře a vešel Fischman. Fischman nebyl tak tlustý jako Friedman. Běhal dokola Friedmanova stolu v malých kruzích. Byl pohyblivý. Za běhu vykřikoval:

"VYDĚRAČI! VYDĚRAČI! VYDĚRAČI!"

Potom proběhl dveřmi, které evidentně vedly do jeho kanceláře, zpátky.

Friedman se posadil za stůl. Bylo jasné, že ví, o koho se v případě velkého právníka jedná.

Seděl za stolem a tiše pronesl: "Nikoho nepotřebujeme."

Veliký právník si odkašlal a pak řekl: "Promiňte, prosím, ale je tady... smlouva..."

Friedman se vymrštil zpoza stolu:

"TY DRŽ HUBU, TY CHYTRÁKU!"

"Zůstanu s vámi ve spojení," řekl veliký právník.

"ANO! ZŮSTANEŠ VE SPOJENÍ! TAK DO TOHO, ZŮSTAŇ SI VE SPOJENÍ, TY CHYTRÁKU! TY JSI PRO MĚ NULA!"

Vstali jsme a tiše se u dveří radili. Některá slova létala šeptem sem a tam a potom Tim s velkým právníkem odešli. Jon řekl, že si chce ještě s panem Friedmanem promluvit. Zůstal jsem.

Opět jsme se posadili.

"Nemůžu ty lidi zaplatit," řekl Friedman.

Jon se předklonil a gestikuloval rukou: "Ale, Harry, nemůžeš přece chtít po těch lidech, aby pro tebe pracovali jen tak... zadarmo!"

"JÁ MILUJU, když lidi pracují ZADARMO! MILUJU TO!"

"Ale... to není správné... ti lidi na tom dělali už celé měsíce! Něco jim dát musíš!"

"Dobře, dám jim patnáct tisíc..."

"Jenom 30 tisíc za celé ty měsíce dřiny?"

"Ne, patnáct tisíc je pro oba dva..."

"To ale nejde..."

"Všechno jde..." Podíval se na mě: "Co je to za chlapa?"

"Ten to napsal."

"Je starý. Nebude už dlouho naživu. Dám mu o deset tisíc míň..."

Ne, toho platím já..."

"Takže dám o deset míň tobě a ty o deset míň jemu."

"Harry, nech toho, prosím tě..."

Friedman vstal ze židle a přešel ke kožené pohovce u stěny. Hodil sebou na pohovku jak široký tak dlouhý. Hleděl do stropu. Mlčel. Zdálo se, že se rozvzlykal. Oči Harryho Friedmana zvlhly.

"Nemáme peníze. Nemáme vůbec žádný peníze. Nevím, co mám dělat. Pomoz mi, pomoz!"

Mlčel další dobré dvě minuty. Jon si zapálil a čekal.

Pak Friedman promluvil, s pohledem pořád upřeným do stropu:

"Dalo by se tomu říkat umělecký film, že ano?"

"No, jistě," řekl Jon.

Harry Friedman vyskočil z gauče a přiběhl k Jonovi:

"UMĚLECKÝ FILM! UMĚLECKÝ FILM! TAKŽE TY BUDEŠ PRACOVAT ZADARMO!"

"Pane Friedmane, musíme jít..."

Zamířili jsme ke dveřím.

"Jone," řekl Friedman, "ti vyděrači budou muset zmizet."

"Vyděrači," zaslechli jsme zpoza dveří Fischmanův hlas.

Zamířili jsme do ulice.

23

Rozhodli jsme se se Sarah zajet znova do ghetta. Poněvadž jsme ještě měli i starého Brouka, rozhodl jsem se tam jet v

něm.

Když jsme tam přijeli, vypadalo to tam úplně stejně, až na to, že kdosi nechal uprostřed vozovky starou matraci a my ji museli objet.

Celé to místo vypadalo jako vybombardovaná vesnice. Toho dne nebyl nikdo v dohledu. Jako by všichni dostali nějaký signál, aby se ukryli. Ale cítil jsem, že se na nás upírají stovky očí. Nebo jsem si to vyfantazíroval.

Zaparkoval jsem a vystoupili jsme se Sarah z auta. Zaklepal jsem na dveře. Ve dveřích bylo pět děr po kulkách. Další novinka.

Zaklepal jsem znova.

"Ano?" uslyšel jsem Jonův hlas.

"Tady jsou Hank a Sarah. Telefonovali jsme. Tak jsme tady."

"Ach..."

Dveře se otevřely. "Pojďte dál, prosím..."

François Racine seděl za stolem s lahví vína.

"Život nestojí za nic," řekl.

Jon zajistil dveře na řetěz. Sarah prostrčila dírami po kulkách prsty.

"Vidím, že tady byli nějakí termiti..."

Jon se zasmál: "Ach, jo... to ano... posadte se..."

Přinesl sklenice a všichni jsme se usadili. Nalil víno.

"Před nedávnem znásilnili na kapotě mého auta jednu holku. Bylo jich pět nebo šest. Protestovali jsme. A oni se strašně naštváli. Uběhlo pár dnů, pak jsme tu jednou v noci seděli a prásk, prásk, prásk, prásk, prásk, kulky prolétly dveřmi. Pak nastalo ticho..."

"Ještě jsme naživu," řekl François. "Sedíme a pijeme víno"

"Je to jen taktický manévr," řekl Jon. "Chtějí, abychom se odstěhovali. Já se stěhovat odmítám."

"Jednoho dne se už nebudeme moct přestěhovat," řekl François.

"Mají víc zbraní než policie," řekl Jon, "a daleko častěji zabíjejí policajty než oni je."

"Měli byste se odsud odstěhovat," řekla Sarah.

"Děláš si legraci? Zaplatili jsme tady na tři měsíce dopředu. Přišli bychom o všechny peníze."

"Tak raději přijďeme o život?" řekl François a zhluboka se napil.

"Můžete v noci spát?" zeptal jsem se.

"Musíme pít, abychom usnuli. A potom si nemůžeš být nikdy jistý. Ty mříže na oknech nemusejí nic znamenat. Soused je má taky. A jednou v noci večerel sám a najednou za ním stál chlápek s pistolí. Dostal se tam nějak střechou. Jsou tam nahore nějaké průchody. A oni jsou pod domem i ve střeše. Slyší všechno, co si povídáme. I teď nás poslouchají."

Z podlahy se ozvaly čtyři silné údery.

"Vidíte?"

François vyskočil a začal dupat na podlahu.

"TICHO! TICHO! CO JSTE TO ZA STRAŠNÝ LIDI?"

Dole se vůbec nic neozvalo. Řekl bych, že nám jen chtěli dát vědět, že tam jsou. Nijak netoužili se do našich záležitostí plést.

François se posadil zpátky.

"Celé to nahání hrůzu," řekla Sarah.

"Já vím," odpověděl Jon. "Ukradli nám televizi, ale my tady televizi nepotřebujeme."

"Myslel jsem, že to je jenom černošský ghetto," řekl jsem, "ale viděl jsem tady minule pár lidí zjevně španělského původu..."

"Ale jistě," řekl Jon, "máme tady jeden z nejtvrdších mexikánských gangů, V-66. Aby ses stal členem, tak musíš někoho zabít."

Dlouho bylo ticho.

"Jak jde natáčení?" zeptal jsem se, abych mlčení přerušil.

"Příprava produkce běží. Jsem tam každý den, spousta hodin práce s lidmi. Brzy začneme točit. Jak běží dny, jak Firepower investuje pořád víc a víc peněz, stává se film čím dál víc realitou. Ale nějaký zmatky jsou na denním pořádku..."

"Například?" zeptala se Sarah.

"No, už jsme si šli pronajmout kameru..."

"Vy si pronajímáte kameru?"

"Ano. Takže jsme si šli pronajmout kameru a řekli nám, že nám ji nemůžou pronajmout."

"Proč?" zeptal jsem se a přešel k oknu, abych si zkontroloval Brouka.

"Firepower nezaplatila pronájem už minule. Půjčovna trvala na tom, aby jim ve Firepower dali šek za užívání minulé kamery a zároveň za pronájem kamery, kterou jsme si chtěli půjčit my."

"Udělal to?" zeptal jsem se.

"Ano."

François vstal.

"Jdu spočítat slepice," pravil a odešel.

"Nebojí se François tohoto způsobu života?" zeptala se Sarah.

"Ne," řekl Jon, "on je blázen. Jednou tady seděl sám, vzhledla viděl, že tu stojí dva chlápci. Jeden měl nůž. 'Naval prachy!' řekl ten chlápek. 'Ne,' odpověděl François, 'to ty mi dáš všechny vaše peníze!' Byl opilý a popadl své bidlo a

začal je jím oba dva mlátit. Utekli z domu a François je honil po ulici, mlátil je bidlem a řval: 'VY ZA MNOU NEBUDETE LOZIT DO BARÁKU! BĚŽTE SI K NĚKOMU JINÝMU! A MOJE SLEPICE NECHTE NA POKOJI!' Běžel za nimi až na konec ulice."

"Mohli ho zabít."

"Je příliš velký blázen, aby si to uvědomil."

"Má štěstí, že je naživu," řekla Sarah.

"Ano. Ale myslím, že pomáhá, že je Francouz. Plete je to, protože k Francouzům necítí tu samou nenávist jako k Američanům. Vycítí, že je to blázen a ne všichni ti chlápci jsou zabijáci. Někteří z nich jsou obyčejní lidé, kteří se snaží uživit."

"Copak to nejsou všechno lidé?" zeptala se Sarah.

"Všichni jsou lidé až příliš," odpověděl Jon.

Vešel François.

"Spočítal jsem slepice. Ještě pořád jsou všechny. Mluvil jsem s nimi. Mluvil jsem se svými slepicemi."

François se posadil. Jon mu nalil.

"Chci hrad," pravil François, "chci 6 dětí a velkou tlustou ženu."

"K čemu tohle všechno chceš?" zeptal jsem se.

"Aby, když prohraju v hazardu, se mnou někdo mluvil. Teď když prohraju, tak se mnou nikdo nemluví."

Chtěl jsem namítnout, že když prohraje v hazardu, tak s ním možná tlustá žena a 6 dětí nebudou mluvit taky. Ale neudělal jsem to. François už trpěl dost.

Namísto toho jsem řekl: "Musíme jít někdy spolu na dostihy."

"KDY?" zeptal se.

"Uděláme to brzy."

"Mám nový systém."

"Všichni máme nový systém."

Pak zazvonil telefon. Jon to vzal po třetím zazvonění.

"Haló...."

"Ano... ano, tady je Jon..."

Podíval se po nás se sluchátkem pořád v ruce.

"Zavěsil..."

"Kdo?"

Jon odložil sluchátko. Jen tam stál.

"To byl Harry Friedman..."

"A?" zeptal jsem se.

"A film právě zrušili," odpověděl.

24

Uběhlo několik dní. Moc jsem toho nedělal, jen chodil na dostihy, vracel se domů a hrál si s básní. Pracoval jsem dosud na třech věcech: na básni, na povídce a na románu. Čtvrtou teď byl scénář. Existovala vůbec ta čtvrtá? Byl jsem bez filmu scénárista? Jim Beam netančil.

Pak volal Jon: "Jak ti běží koně?"

"Koně jsou v pořádku. A jak se máš ty?"

"Mám se dobře... jen jsem ti chtěl dát vědět, co se děje..."

"Ano?..."

"No, když to zrušili, tak jsme s Françoisem dva dny a dvě noci jenom chlastali..."

"Vypláchnutí mozku, ano?"

"Ano. Takže potom jsem šel do sídla Firepower navštívit Friedmana a zjistit, proč ten film zrušil. Byla to pro mě rána."

"Pro mě taky..."

"Takže jsem tam šel. Vrátný mě nepustil dovnitř. Evidentně Friedman vydal příkaz, aby mě za ním nepouštěli."

"Hajzl."

"Ano, to občas je. Ale stejně, šel jsem k druhému vchodu, jsou tam dva vchody..."

"Ano, já vím..."

"Znám tam jednoho právníka. Takže jsem řekl vrátnému, že bych chtěl mluvit s právníkem, a on mě pustil dovnitř. Ale já nešel za právníkem, šel jsem přímo do Friedmanovy kanceláře a vrazil dovnitř."

"Výborně..."

"Friedman vzhledl a uviděl mě. Povídá: 'Ale nazdar, Jone, jak se máš?' Řekl jsem mu, že se mám dobře. Rozhodl jsem se, že se ho nebudu ptát, proč zrušil film. To je přece jenom jeho věc. Takže mu povídám: 'Budeme teď mít na ten film někoho jiného.' A on se zeptal: 'Už někoho máte?' a já mu povídám, že ještě ne. A pak jsem řekl: 'Právě s někým jednáme. A až to dojednáme, chci, abyste nám na něco dali své slovo.' 'O co jde?' zeptal se. 'No, když někoho získáme, budeme se snažit, aby vám zaplatil všechny vaše výdaje do dnešního dne za produkční přípravu.' 'Dobře,' řekl. 'Ale,' povídám já, 'chci tvoje slovo, že za těchto podmínek povolíte, aby se film točil, aniž by Firepower požadovala další peníze.' 'Prima,' řekl mi Friedman, 'dejte se do toho. Najděte si někoho. S podmínkami souhlasím. A přeju vám hodně štěstí.'"

"A to je všechno?"

"Ano, potřásli jsme si rukou. Myslím, že ho potěšila možnost pokrytí nákladů na přípravu."

"Teď už jen musíme někoho najít."

"Už jsme našli..."

"Cože?"

"Víš, celou dobu, co jsme jednali s Firepower, dokonce i poté, co podepsali, že film natočí, potají jsme hledali jiné sponzory. Firepower jsme nikdy úplně nevěřili. Takže když ten druhý sponzor zjistil, že film zrušili, rovnou se do toho vložil."

"Ale? Co je to za lidi?"

"Je to Edleman, veliký obchodník s nemovitostmi na východě. Jeho člověk pro západ se jmenuje Sorenson. Všechno jsme si předem ověřili. Mají peníze, to je fakt. A říkají: 'Ano, my máme peníze. Ano, chceme točit film. Jdeme do toho.'"

"Jseš si jistý, že jsou to ti správní chlápci?"

"Jsou tu peníze. Jsou zavedená firma. Jsme na tom líp než u Firepower. A líbí se jim scénář i herci. Jsou připraveni začít točit. Chystají se papíry. Podepisujeme to ve čtvrtek odpoledne."

"To je nádherný, Jone. Jsem šťastný už kvůli tobě. A kvůli sobě taky."

"Film by se natočil tak jako tak. O tom jsem byl přesvědčený. Ale teď se do toho můžeme rovnou pustit."

"Jsem na tebe pyšný, Jone."

"Budu tě informovat. Nashle."

"Bud' tak hodný. Nashle, Jone..."

Další telefonát přišel o pár dnů později.

"Ten hajzl!" pravil Jon.

"Co se děje?"

"Firepower porušila slovo! Vědí o Edlemanovi a Sorensonovi. A TEĎ POŽADUJÍ NAVÍC SUMU MEZI 500 000 A 750 000 DOLARY!"

"COŽE?"

"Friedman porušil svoje slovo. Mluvil jsem s ním telefonicky, řekl jsem mu: 'Ale tys mi říkal, že nebudete chtít nic navíc! Dal jsi mi své slovo!'"

"Co na to řekl?"

"Neřekl nic. Zavěsil. Teď se mu nemůžu dovolat. Telefonáty ode mě nebere. Vyhlášu HLADOVKU!"

"Cože?"

"HLADOVKU! Vezmu si láhev vody a rybářskou stoličku a jdu si sednout před Firepower a budu tam držet hladovku!"

"Teď?"

"Ano, budu tam za deset minut!"

"To nemyslíš vážně..."

"Samozřejmě že to myslím vážně!"

Když jsem tam přijel, před budovou seděl na rybářské stoličce Jon Pinchot. Měl s sebou láhev vody. A narychlo načmáraný nápis:

HLADOVKA!

FIREPOWER JSOU

LHÁŘI !

Zaparkoval jsem a přešel na místo, kde seděl Jon. Zíralo na něho asi čtyři nebo pět lidí. Přiklekl jsem k němu.

"Podívej, Jone, zapomeňme na ten zasraný film. Dám ti zpátky tvoje peníze. Já je tak strašně nepotřebuju. Výserem se tady na to a zajdeme někam pořádně pařit, jo?"

Jon sáhl do kapsy kabátu a podal mi kus papíru.

"Zařídil jsem, aby to posel donesl Harrymu Friedmanovi. Už to dostal. Tohle je kopie. A tohle," vytáhl další papír,

"tohle je smlouva o postoupení práv."

Přečetl jsem si první papír, který mi podal:

Milý Harry,

už v telefonu jsem ti říkal, že existují dvě alternativy. Jak vidíš, obě jsou pro mne přijatelné. Věř mi, že když navrhuji řešení, ze kterého nebudu mít žádné peníze, není to jen proto, abych celý projekt zachránil, ale taky proto, že tě mám strašně rád, mnohem víc, než si umíš představit.

Teď se tedy rozhodni. Udělej to, prosím tě, rychle, protože mám Edlemana, který je přichystaný film převzít a s ním i všechny závazky ve smlouvách. Pokud Edleman, který je připraven film okamžitě převzít, nedostane tebou podepsaný příložený list papíru (Řešení č. 1) do čtvrtka odpoledne, nebude moci začít s natáčením devatenáctého. Deset nejdůležitějších lidí se musí najmout před tímto datem. To znamená, že na převzetí filmu Edlemanem nám zbývá úterý a středa. Pokud se to nestihne, ztratíme Jacka Bledsoea pro hlavní roli v našem filmu a ty přijdeš o nějaký milión dolarů. To znamená sebevraždu pro každého, finančně v každém případě. Já ale musím jít ještě o krok dál, a to následovně: jestli do zítřka do devíti hodin ráno můj film neuvolníš tak, jak mně slíbilš, Řešení č. 2 znamená, že si začnu postupně odřezávat části svého těla a posílat ti je každý den v balíčku. Myslím to vážně. Nemůžeš si dovolit celý další den vyčkávat. Jde o Byti či Nebyti Mého Filmu.

Tvůj
Jon

Druhý kus papíru byl nádepsán Řešení č. 1 a stálo na něm:

DODATEK KE SMLouvĚ O VYUŽÍVÁNÍ REŽISÉRSKÝCH SLUŽEB JONA PINCHOTA

Vzhledem k tomu, že byl sepsán právníkem, byl téměř nečitelný, ale zdálo se, že vyzývá Friedmana, aby uvolnil film pro Edlemana a aby si nechal peníze, které jdou Jonovi.

"Co znamená Řešení č. 2?"

"Odřezávání si částí těla."

"Tomu ty říkáš řešení?"

"Řekl bych, že by se tomu mělo říkat spíš rezoluce."

"Ty to ale neuděláš?"

"Jo, udělám. To je to jediný, co s tím umím udělat."

"Ty jsi blázen."

"Ne. Ne. Ale pojď se mnou. Musím se připravit."

"Připravit?"

"Ano."

Seděli jsme v Jonově autě. Už mám první věc, kterou potřebuju. Lék proti bolesti. Víš, musel jsem k doktorovi se zarostlým nehtem. Operoval to. A pak mi dal prášek na bolest. Fungoval skvěle..."

"Kam jedeme?"

"Uvidíš. Stejně jsem musel k tomu doktorovi s palcem na kontrolu. Řekl jsem mu: Ten lék proti bolesti byl skvělý, působil deset hodin. Řekněte mi o něm něco víc.' Tak mi o něm vyprávěl. Pak jsem se ho zeptal: 'Mohu ho vidět?' A on mě vzal do nemocniční lékárny a ukázal mi na něj. To je moc zajímavé," řekl jsem. Trošku jsme ještě spolu mluvili a pak jsem odešel. Měl jsem ale s sebou tašku, malou příruční tašku. Nechal jsem ji v lékárně. Pak jsem odešel z ordinace a vrátil se zpátky. Na vrátnici jsem řekl: 'Ach, zapomněl jsem si u vás tašku.' Šel jsem si pro tašku a nikdo tam nebyl. Tak jsem si otevřel skříňku a ten lék proti bolesti si vzal."

"To nemůžeš udělat," řekl jsem Jonovi.

"Musím," odpověděl.

Dojeli jsme do železářství.

"Prosím?" zeptal se prodavač.

"Potřebuju pilu," řekl Jon, "elektrickou řetězovou pilu."

Prodavač přešel ke zboží vystavenému na zdi a vrátil se s jakýmsi oranžovým krámem.

"To je Black and Decker, jedna z nejlepších."

"Kam se dává list?" zeptal se Jon. "Jak se tam připevňuje?"

"Ale to je docela jednoduché," řekl prodavač. Vzal list pily a připevnil ho na své místo.

Jon se na to díval. List měl hodně velké zuby.

"Hmm," řekl Jon, "tohle není zrovna ten list, který potřebuju."

"Jaký list chcete?" zeptal se prodavač.

Jon se chvíli rozmýšlel. Potom řekl: "Nějaký, se kterým by šly řezat malé kousky dřeva. Tvrdého dřeva."

"A co tenhle?" zeptal se prodavač.

Připevnil nový list. Měl jemňoučké zuby, blízko u sebe a ostré.

"Ano," řekl Jon, "to je přesně ono. Ten bude stačit."

"Hotově nebo kreditní kartou?" zeptal se prodavač.

Cestou zpátky v autě, kdy jsme se vraceli, aby pokračoval v hladovce, jsem se Jona znovu zeptal: "Ty to ve skutečnosti neuděláš, že ne?"

"Pochopitelně začnu s malíčkem levé ruky. K čemu vlastně je?"

"Ten používáš, abys na psacím stroji napsal 'a'."

"Budu psát bez 'a'."

"Poslyš, příteli, neexistuje způsob, jak to celé otočit a prostě na to zapomenout?"

"Ne. To v žádném případě nejde."

"Budeš tam v devět ráno?"

"V pracovní jeho právníka. Zapojujím to. A jestli ten film nepustí, tak to udělám."

Věřil jsem mu. Bylo to tak, jak říkal: prosté věcné stanovisko bez jakýchkoli melodramatických póz.

"Počkáš na mě, než půjdeš do té právníkovy kanceláře?"

"Ano, ale musíš tam být včas. Budeš tam včas?"

"Budu tam včas," řekl jsem.

Zamířili jsme zpátky k Firepower.

Byl jsem tam v 8:50. Zaparkoval jsem a čekal na Jona. Objevil se v 8:55. Vylezl jsem a přistoupil k jeho autu.

"Dobré ráno, Jone..."

"Ahoj, Hanku... Jak se máš?"

"Prima. Poslyš, co se stalo s hladovkou?"

"Já ji pořád ještě držím. Ale důležitější je odřezávání částí těla."

Jon měl pilu s sebou. Měl ji zabalenou v tmavozeleném ručníku. Do budovy Firepower jsme šli spolu. Výtahem jsme vyjeli ke kanceláři právníka. Jmenoval se Neeli Zutnick. Sekretářka náš příchod očekávala. "Běžte, prosím, rovnou dovnitř," řekla.

Neeli Zutnick čekal. Vstal za stolem a potřásl si s námi rukou. Pak se za stolem opět posadil. "Dáte si, pánové, trochu kávy?" zeptal se.

"Ne," řekl Jon.

"Já si dám," řekl jsem já.

Zutnick zmáčkl knoflík na ústředně: "Růženko? Růženko, drahousku... jednu kávu, prosím vás..." Podíval se na mě:

"Sladíte? Mléko?"

"Černou."

"Tak bez mléka a bez cukru. Děkuju vám, Růženko... Takže, pánové..."

"Kde je Friedman?" zeptal se Jon.

"Pan Friedman mně předal vyčerpávající instrukce. Tedy..."

"Kde máte zásuvku?" zeptal se Jon.

"Zásuvku?"

"Na tohle..." Jon vybalil z ručníku pilu Black and Decker.

"Prosím vás, pane Pinchote..."

"Kde je zásuvka? To je jedno, už ji vidím..."

Jon přistoupil k zásuvce a pilu zapojil.

"Jistě chápete," řekl Zutnick, "že kdybych tušil, že přijdete s tímhle nástrojem, zařídil bych, aby vypnuli proud."

"To je v pořádku," řekl Jon.

"Ten nástroj nebude třeba," řekl Zutnick.

"Já doufám, že ne. To jen... pro každý případ."

Vešla Růženka s kávou. Jon zmáčkl knoflík. List pily se napnul a začal vibrovat.

Růženka nervózně zvrhla šálek kávy, ale jen trochu... stačilo to však, aby jí káva vyšpláchla na šaty. Byly to krásné červené šaty a plnoštíhlá Růženka je krásně vyplňovala.

"Jejda! To jsem se lekla!"

"Promiňte," řekl Jon, "já jsem to jen... zkoušel..."

"Komu přijde káva?"

"Mně," řekl jsem já, "děkuju vám."

Růženka mi podala kávu. Potřeboval jsem ji.

Při odchodu se na nás Růženka ohlédla ustaraným pohledem.

"Jak pan Friedman, tak pan Fischman vyjádřili nad vaším současným stavem zděšení..."

"Nech si ty kecy, Zutnicku! Buď dostanu povolení, nebo vám předložím svůj první kousek masa... tady!"

Jon poklepal koncem pily přímo doprostřed Zutnickova stolu.

"Tedy, pane Pinchote, není vůbec potřeba..."

"JE POTŘEBA! A MÁŠ UŽ MÁLO ČASU! CHCI TO POVOLENÍ! TEĎ HNED!"

Zutnick se podíval na mě. "Jak vám chutná káva, pane Chinaski?"

Jon zmáčkl spoušť pily a zvedl levou ruku s nataženým malíčkem. Zamával pilou kolem sebe, zatímco list divoce vibroval.

"TEĎ HNED!"

"TAK DOBRĚ!" zaječel Zutnick.

Jon sundal prst ze spouště.

Zutnick otevřel horní šuplík psacího stolu a vytáhl odtud dva hlavičkové papíry. Šoupnul je po stole k Jonovi. Jon k nim přistoupil, zvedl je, posadil se a začal číst.

"Pane Zutnicku," zeptal jsem se, "mohu dostat ještě jednu kávu?"

Zutnick se na mě nasupeně zadíval a zmáčkl knoflík na ústředně: "Ještě jednu kávu, Růženko. Černou..."

"Černou jako černý Black and Decker..." řekl jsem.

"Pane Chinaski, to se vám moc nepovedlo."

Jon si ještě četl.

Přišla káva.

"Děkuju vám, Růženko..."

Jon pokračoval ve čtení a my čekali. Black and Decker mu ležel v klíně.

Potom Jon pravil: "Ne, takhle to nepůjde..."

"COŽE?" řekl Zutnick. "TO JE ÚPLNĚ POSTOUPENÍ FILMOVÝCH PRÁV!"

"Celý odstavec 'e' musí jít pryč. Je v něm příliš mnoho nejasností."

"Můžu se na to podívat?" zeptal se Zutnick.

"Jistěže..."

Jon položil papíry na list pily a přisunul je k Zutnickovi. Zutnick si je vzal s jistou nechutí. Pustil se do čtení odstavce

'e'.

"Nevidím v tom nic špatného..."

"Vyškrtněte to..."

"Máte opravdu v úmyslu uříznout si prst?"

"Ano. Můžu uříznout i jeden váš."

"To má být výhrůžka? Vy mně vyhrožujete?"

"Uvědomte si toto: já tady nemám co ztratit. Ztratit můžete jediné vy."

"Smlouva podepsaná za těchto okolností může být považována za neplatnou."

"Je mi z tebe nanic, Zutnicku! Vyškrtni odstavec 'e', nebo si uříznu prst. TEĎ HNED!"

Jon zmáčkl knoflík. Black and Decker se znovu rozezvučel. Jon Pinchot vystrčil malíček levé ruky.

"PŘESTAŇ!" zakřičel Zutnick.

Jon přestal.

Zutnick se obrátil k ústředně: "RŮŽENKO! Potřebuju vás..."

Růženka vešla: "Ještě kávu, pánové?"

"Ne, Růženko. Chci přepsat celou tuhle smlouvu a znova ji vyjet, ale vypusťte odstavec 'e' a pak to přineste."

"Ano, pane Zutnicku."

Chvilí jsme tam jen mlčky seděli.

Pak Zutnick pravil: "Už to můžeš vytáhnout ze zásuvky."

"Ještě ne," řekl Jon. "Dokud nebude všechno hotovo..."

"Máte na tu věc skutečně jiného producenta?"

"Samozřejmě..."

"Řekneš mi, kdo to je?"

"Samozřejmě že ne. Hal Edleman. Friedman to ví."

Zutnick zamrkal. Edleman, to byly peníze. To jméno znal.

"Četl jsem ten scénář. Zdál se mi být... velice... drsný."

"Četl jste i jiné věci od pana Chinaskiho?" zeptal se Jon.

"Ne. Ale má dcera to čte. Četla jeho knihu povídek Sny ze žumpy."

"No a?"

"Nelíbilo se jí to."

Růženka se vrátila s novou smlouvou. Podala ji Zutnickovi. Zutnick ji přelétl očima, vstal a přešel s ní k Jonovi.

Jon ji celou znova přečetl.

"Velmi dobře."

Přešel k psacímu stolu, sehnul se a podepsal. ji. Zutnick se podepsal za Friedmana a Fischmana. Bylo to hotové. Každý po jedné kopii.

Pak se Zutnick rozesmál. Zdálo se, že se mu ulevilo.

"Právníkové praktiky jsou čím dál podivnější..."

Jon vytáhl Black and Deckera ze zásuvky. Zutnick přistoupil k malé skřínce na stěně, otevřel ji a vytáhl láhev se třemi skleničkami. Postavil je na stůl a rozlil.

"Na dohodu, pánové..."

"Na dohodu..." řekl Jon.

"Na dohodu," špitl do toho spisovatel.

Vypili jsme je na ex. Byl to koňak. A zase jsme měli svůj film.

Doprovodil jsem Jona k autu. Hodil Black and Decker na zadní sedadlo a sám si sedl dopředu.

"Jone," zeptal jsem se z chodníku, "mohu ti položit jednu zásadní otázku?"

"Samozřejmě."

"Řekni mi pravdu o té pile. Nikdy to nedám dál. Opravdu jsi to chtěl udělat?"

"Samozřejmě. Když se jednou do takové věci pustíš, nemůžeš toho nechat."

"Ty máš ale odvalu, chlape..."

"To nic není. A teď mám hlad."

"Můžu tě pozvat na snídani?"

"Tak dobře... Znáš tady jedno místo... Nasedni do auta a jed' za mnou..."

"Dobře."

Jel jsem za Jonem přes Hollywood, a světla i stíny Alfreda Hitchcocka, Laurela a Hardyho, Clarka Gablea, Glorie Swansonové, Mickeyho Mouse a Humphreyho Bogarta tančily kolem nás.

26

Týden nebo tak nějak se nic moc nedělo. Hrál jsem si zrovna s kočkou na koberci, když zazvonil telefon. Vzala to Sarah.

"Ano? Ale, ahoj, Jone. Ano, je tady. V pondělí a v úterý nejsou žádné dostihy. Cože? Panebože, co je to za šílenost..."

Podívejte, já vám předám Hanka..."

Vstal jsem z koberce a vzal si telefon.

"Ahoj, Jone..

"Hanku, tak to padlo..."

"Co?"

"Ta věc s Edlemanem. Obcházejí nás a za našimi zády se snaží Tanec Jima Beama prodat za sedm miliónů. Lidi, které jsem najal, aby v době, kdy jsme byli u Firepower, potají hledali jiného sponzora, mi právě řekli, že Edlemanova skupina jim nabídla, že jim prodají práva k filmu za sedm miliónů."

"Ale oni ta práva ještě nemají..."

"Tvrdí, že ano. Nabízejí celý balík: scénář, herce, rozpočet. Za právo k produkci filmu chtějí sedm miliónů. Až by potají uzavřeli smlouvu, tak by od nás koupili práva laciněji..."

"Ježíši..."

"Jsme obětí zase jiné bandy zlodějů. Takže je to v tahu. S Edlemanem jsme skončili. Takže se teď pokusíme získat jiného producenta. Nechtěl jsem tě s tím vším otravovat, ale myslel jsem si, že ti přece jen raději dám vědět."

"Samozřejmě. Tak jak to vypadá?"

"Telefonujeme různým lidem. Říkáme jim to po telefonu a oni všichni říkají: 'Prima, prima, my to uděláme.' A pak když vidí scénář, tak řeknou ne. Celý město říká ne. Ve chvíli, kdy mají v ruce scénář, řeknou ne. Je tady film s dvěma skvělými herci a s tak nízkým rozpočtem, že se na něm nedá prodělat. Ale celý město přesto říká ne. To je neslýchané."

"Nelíbí se jim scénář," řekl jsem.

"Nelíbí."

"A mně se nelíbí oni. Vůbec se mně nelíbí."

"No, budeme na tom pracovat dál. Určitě musí existovat nějací lidé, na které jsme to ještě nezkusili."

"To zní hrozně."

"Nějak už to uděláme."

"Obdivuji tvoji víru."

"Neboj."

"Tak dobře..."

Vrátil jsem se na koberec a hrál si s kočkou. Kočka ráda honila kousek provázku.

"S tím filmem to zase nikam nevede," řekl jsem Sarah. "Nikomu se nelíbí scénář."

"Tobě se líbí?"

"Myslím, že je lepší než většina scénářů, které jsem kdy viděl, ale možná se pletu. Hlavně je mi líto Jona."

Kočka minula provázek, ale sklouzla packou po hřbetě mé dlaně. Začala mi téct krev. Šel jsem do koupelny a nalil si na ránu kyslíčník. V zrcadle se objevil můj obličej: prostě starý člověk, který napsal scénář. Do prdele. Šel jsem odtamtud pryč.

Když jsou dostihy, nikdy nemám žádné špatné zprávy, protože nejsem doma a nikdo mě nemůže zastihnout.

No, dostihy zase začaly a já tam chodil každý den, užíval jsem si, pak jsem přišel domů, a jak bylo mým zvykem, pojedl jsem, podíval se chvilku se Sárrou na televizi a šel nahoru k láhvi vína a psacímu stroji. Pracoval jsem na básni. Z básni nebylo moc peněz, ale zase to bylo obrovské pole působnosti.

Pár týdnů od svého posledního telefonátu se Jon znovu ozval.

"Všechno je zase v prdeli," začal. "Jsme na tom hůř než kdy dřív!"

"Co je?"

"Poslyš, našli jsme jednoho producenta, a ten řekl, že se mu to všechno líbí, dokonce i scénář. Řekl mi: 'Dobře, tak my to uděláme. Přineste papíry, já je podepíšu, a hned se pustíme do natáčení.' Takže jsme už na podpis dohodli termín, jenže než jsem tam šel, ten člověk mi zavolal. Povídá: 'Já ten film nemůžu dělat'. Patrně existuje jeden slavný režisér, který prohlašuje, že má všechna práva na dramatizaci jakéhokoli díla o Henrym Chinaskim. 'S tím já nemůžu nic dělat,' povídá mi. 'Máme po smlouvě.'"

Henry Chinaski bylo jméno, které jsem použil pro hlavní postavu v několika svých románech. Ve scénáři jsem jméno použil znova.

"Co je to za kecy?" zeptal jsem se.

"To nejsou kecy. Prodals práva na postavu Henryho Chinaskiho."

"To není žádná pravda," řekl jsem, "ale i kdyby to pravda byla, stačilo by jenom změnit jméno."

"Ne, ta smlouva mluví o postavě, bez ohledu na to, jak se bude jmenovat. Navždycky!"

"To nemůže být pravda..."

"Obávám se, že když prodals román Úředník v expedici režiséru Hectoru Blackfordovi, prodal jsi také ta práva na dramatizaci."

"Ano, prodal jsem filmová práva. Bylo to jen dva tisíce dolarů. Měl jsem hlad. Tehdy mi to připadalo jako spousta peněz. Blackford podle Úředníka v expedici nikdy film nenatočil"

"To je jedno. Ve smlouvě se říká, že práva na postavu vlastní navždy."

"Poslyš, jak se to k tobě doneslo?"

"No, existuje jeden právník, Fletcher Jaystone. Spává s jednou ženskou ze střížny. Když si to spolu odbyli, ten právník uviděl na nočním stolku scénář. Natáhl se po něm. Byl to Tanec Jima Beama. Prolistoval ho, odložil zpátky a říká:

'HENRY CHINASKI! TOHO CHLÁPKA VLASTNÍ JEDEN MŮJ KLIENT! SÁM JSEM TU SMLOUVU NAVRHOVAL!'

A přímo odtamtud se to rozneslo po městě. Tanec Jima Beama skončil. Nikdo teď o něj ani nezavádí, protože Blackford a jeho právník vlastní Henryho Chinaskiho."

"To není pravda, Jone. Takovýhle práva bych neprodal na věčný čas za mizerný dva tácy. To je nesmysl."

"Ale je to ve smlouvě!"

"Než jsem to podepsal, tak jsem tu smlouvu četl. Nic takového jsem tam neviděl."

"Tak se podívej na článek VI."

"Tomu nevěřím."

"Tomu právníkovi jsem telefonoval. Je to ostrý hoch. 'My Henryho Chinaskiho vlastníme,' povídá mi. Tehdy jsem do toho investoval 15 tisíc dolarů ze své vlastní kapsy, a to byly tehdy velké peníze. Pořád to ještě jsou velké peníze.' Rozčílil jsem se a začal na něho ječet. 'Moment,' řekl, 'takhle na mě nemluvte. Takhle na mě opravdu nemluvte.' Nebyla s ním řeč. Nevím, jestli chce moc peněz nebo co, ale v téhle chvíli je Jim Beam totálně odepsaný. Je to konec."

"Jone, já ti zavolám"

Našel jsem smlouvu a prošel si článek VI. Přes veškerou snahu jsem tam žádný implikovaný ani přímý prodej práv na postavu nenašel. Četl jsem článek VI. znovu a znovu, ale nic takového jsem nemohl najít.

Zavola jsem Jonovi:

"V článku VI. o nějakém definitivním postoupení práv na postavu není ani čárka. Co je to za blbost? To se všichni zbláznili?"

"Nezbláznili, ale přesně tohle to znamená."

"Co to znamená?"

"Článek VI."

"Máš tu smlouvu u sebe, Jone?"

"Ano."

"Přečteš mi, prosím tě, kde je uvedeno, že ten chlápek vlastní Henryho Chinaskiho?"

"No, to z toho plyne."

"To je BLBOST! Podle mého z toho neplyne nic!"

"Když s tím půjdeme k soudu, bude to trvat tři čtyři pět let... A mezitím už bude Jim Beam nadobro odepsaný. Nikdo po něm ani nevzdechne!"

"TO SE V TOMHLE MĚSTĚ VŠICHNI TAK STRAŠNĚ BOJÍ? V ČLÁNKU VI. NENÍ JEDINÁ SEBEMLHAVĚJŠÍ ZMÍNK A O PRODEJI POSTAVY CHINASKIHO!"

"Navždy ses vzdal práv na Henryho Chinaskiho," řekl Jon.

Taky se zbláznil. Zavěsil jsem.

Vyhledal jsem telefonní číslo na Hedora Blackforda. Bylo v telefonním seznamu jako vždycky. Znal jsem se s Hedorem od doby, kdy skončil filmovou fakultu na Kolumbijské univerzitě. Jeden z jeho prvních filmů byl dokument o mně. V kině se hrál jeden den. Druhý den tam telefonovalo padesát lidí a odřeklo zamluvené listky.

Párkrát jsme se s Hectorem opili. Projevil jistý zájem o natáčení Úředníka v expedici, a dokonce mi i přinesl scénář, jenže to bylo tak mizerně udělané, že jsem mu řekl, aby na to zapomněl. Potom si šel svou cestou a já taky svou. A on zbohatl a proslavil se a režíroval spoustu velkých trháků. Já si hrál s básněmi a na Úředníka v expedici jsem zapomněl.

Telefon zazvonil, a vzal to on sám.

"Hectore, tady je Hank..."

"Ale, nazdar, Hanku. Jak se vede?"

"Moc dobře ne."

"Co se děje?"

"To kvůli Jimu Beamovi. Po městě chodí chlápek, který prohlašuje, že vy dva vlastníte Henryho Chinaskiho. Ty se s ním znáš?"

"Fletcher Jaystone?"

"Ano. Podívej, Hectore, ty přece víš, že bych neprodal svou prdel i s duší za mizerný dva tisíce babek."

"Fletcher říká, že..."

"V článku VI. nic takového není."

"On to říká."

"Četls to?"

"Ano."

"Je to tam?"

"Já nevím."

"Podívej, chlapče, ty mně přece neurveš koule kvůli nějakým vágním slovíčkům, kterým nikdo nerozumí, že ne?"

"Co tím chceš říct?"

"Chci říct, že se chystáme točit film a tohle by ho navždy zabilo. Pamatuješ se na ty noci, který jsme spolu prochlastali, a jak jsme si povídali?"

"Ano, to bývaly dobré časy."

"Tak si promluv s tím svým chlápkem a zaříd', aby se nám nesral do cesty. Chceme jenom trochu dýchat. To je všechno."

"Hanku, já ti zavolám."

Seděl jsem u telefonu a čekal jsem. Čekal jsem čtvrt hodiny.

Zazvonil.

Byl to Hector: "V pořádku, Jaystone povolil."

"Děkuju, člověče, já věděl, že máš dobrý srdce. Prachy tě ještě nepohřbily."

"Jaystone ti okamžitě pošle postoupení práv."

"Skvělé! Skvělé! Hectore, ty jsi nádhernej!"
"A Hanku..."
"Ano?"
"Chtěl bych pořád ještě natočit film podle Úředníka v expedici."
"Fajn, chlapče! Pozdravuj ženu!"
"Pozdravuj Sarah," řekl Hector.

Devět desetin těchhle akcí se řeší po telefonu; zbývající desetinu tvoří podepisování papírů.

Zavolal jsem Jonovi.

"Hector odvolal toho svého Jaystonea. Jaystone posílá postoupení práv."

"Skvělé! Skvělé! Teď se do toho můžeme pustit. Hector byl tvůj kámoš, ne?"

"No, myslím, že to právě dokázal."

"Hned jak to postoupení práv dostaneme, poletím za naším novým producentem... Mimochodem, namísto čekání na poštu bych mohl zajít přímo k Jaystoneovi do kanceláře a svolení si vzít."

"Samozřejmě, zavolej mu a domluv si to s ním."

"Tak jsme zpátky u filmu," řekl Jon.

"Jistě. Možná bychom měli poobědvat v Musso's."

"Kdy?"

"Zítřka. O půl druhé."

"Sejdeme se tam," řekl Jon.

"Nashle," odpověděl jsem.

27

Tak jsem jen seděl, psal na stroji básně a posílal je do malých časopisů. Z nějakého důvodu nepřicházela do psacího stroje žádná povídka, a to se mi nelíbilo, ale to se nedá nutit, takže jsem si hrál s básněmi. To bylo mé osvobození a svátek. Možná jednoho dne zase přijdou povídky. Já jsem v to alespoň doufal. Koně závodili, víno teklo a Sarah udělala kus pořádné práce na zahradě.

Asi týden jsem o Jonovi neslyšel, pak jednou v noci zazvonil telefon.

"Víš o tom novém producentovi, pro kterého jsme získali postoupení práv od Blackforda?"

"Ano, chce začít točit?"

"Vycouval z toho. Říká, že ten film nechce dělat."

"Proč?"

"Řekl, že během čekání na papíry o postoupení práv mu nabídl jiný film, kterému dal přednost. Scénáři o osiřelých dvojčatech, z nichž se stanou mistři světa v tenisové čtyřce."

"To zní skvěle. Kdyby tak něco takového napadlo mě."

"Mám ale taky dobré zprávy."

"Například?"

"Firepower se rozhodla na filmu pokračovat."

"Cože? Proč?"

"Myslím, že dostali strach, že to bude dělat někdo jiný. Myslím, že v tom cítí peníze. Nakonec rozpočet je už ohlodaný až na kost. Všichni zkrátili rozpočty. A to je jejich práce, jejich umění. Myslím, že nechtějí, aby na tom vydělal někdo jiný než oni. Telefonoval mi Harry Friedman. 'Chci ten prokletý film,' řekl. 'Dobře,' pověděl jsem mu, 'máš ho mít.' 'A jestli ten film nevydělá peníze, osobně ti uříznu všechny tvoje prsty!'"

"Takže se zase jede...?"

"Zase se jede."

Za tři nebo čtyři dny telefon zase zazvonil. Byl to Jon.

"Mohu na chvilku přijít? Musíme si o něčem promluvit."

"Samozřejmě, Jone..."

Za půl hodiny stál u dveří. Láhev se sklenkami čekaly na konferenčním stolku.

"Pojď dál, Jone..."

"Kde je Sarah?"

"V herecké přípravce."

"Ale..."

Jon chvíli bloumal a pak si našel své oblíbené místo u krbu. Nalil jsem mu do skleničky.

"Tak začni."

"No, všichni jsme byli připraveni začít natáčet, byl připravený harmonogram. A do toho Francine Bowersová, která je v Bostonu, onemocní. Musí jít na operaci. Bude v neschopnosti celé dva týdny..."

"A jak to řešíte?"

"Točíme bez ní. Točíme Jacka Bledsoea a všechno další. Ji budeme točit nakonec. Ale jsme nachystaní točit první scénu s Jackem a on odmítá!"

"Proč?"

"Požaduje kabriolet Rolls-Royce, který by ho vozil na natáčení, jinak prý nebude hrát."

"Jak může do háje něco takového udělat?"

"Má to ve smlouvě. Tak jsme mu jednoho sehnali. Špatně. Špatná barva. Natočili jsme pár scén bez Jacka i bez Francine. Pak jsme získali Rollse ve správné barvě a Jack je náš a je připravený pracovat."

Dolil jsem nám.

"Chce tě tam, aby ses na něho díval," řekl Jon.

"Cože? Copak neví, že já musím chodit na dostihy?"

"Říká, že každý den dostihy nejsou."

"To je pravda."

"Poslyš, Hanku, chce, abys napsal scénu speciálně pro něho."

"Opravdu?"

"Chce mít scénu před zrcadlena, chce něco říkat před zrcadlem. Třeba báseň..."

To může zničit celý film, Jone."

"S herci mohou být pěkný potíže. Když se hned zpočátku necítí dobře, mohou zrovna tak celý film zabít."

Už je to tady, pomyslel jsem si, prodávám vlastní prdel...

"Dobře," řekl jsem, "napíšu báseň pro zrcadlo."

"A taky Francine chce scénu, kde by mohla ukazovat nohy. Má nádherný nohy, víš."

"Dobře, dopíšu scénu pro nohy..."

"Děkuju ti. Víš, přijdou ti další peníze. Měl jsi je dostat, když se začalo točit, ale Firepower nám zadržela výplaty. Ale my to z nich dostaneme, a pak dostaneš taky zaplacenou."

"Dobře, Jone."

"Přál bych si, abys přišel dolů za náma a prohlédl si bar a hotel, kde natáčíme. Točíme se skutečnými barovými povaleči. V tom hotelu žijí. Budou se ti líbit."

"Přijedeme tam příští pondělí..."

"Mám s Jackem i jiné potíže..."

"Jaké?"

"Chce se opálit a nosit plstěný klobouk a cůpek..."

"Tomu nevěřím..."

"Je to pravda. Trvalo mi hodiny, než jsem mu to vymluvil. A podívej se, co chce mít na sobě ve filmu!"

Jon se sklonil pro svůj kufík a vytáhl z něj sluneční brýle. Nasadil si je. Byly obrovské. A obroučky byly ve tvaru zelených palem z umělé hmoty.

"Nezbláznil se ten chlap?" zeptal jsem se. "Ve státě Kalifornie neexistuje člověk, který by něco takového nosil."

"To jsem mu říkal. Trval na tom, abychom mu povolili mít brýle alespoň někde ve filmu, byť jen na okamžik. 'JINAK,' zařval na mě, 'JE TO JAKO BYSTE MI URVALI KOULE!'"

"Dobře," řekl jsem, "já mu nechci urvat koule. Vymyslím někde scénu, kde by si ty brýle mohl nasadit."

"Dáš mi to hned, jak to napíšeš?"

"Udělám to dnes večer."

Nalil jsem další rundu.

"Jak se má François?"

"Pamatuješ si, jak na té své ruletě prohrával 60 tisíc?"

"Ano."

"Tak z toho se už dostal. Ted' má šest tisíc k dobru a je mnohem šťastnější."

"To je dobře."

Člověk potřebuje tři věci: víru, práci a štěstí.

28

Mělo se začít točit v Culver City. Byl tam bar a hotel a v něm můj pokoj. Další část natáčení měla proběhnout v okolí Alvarado Street, kde bydlela představitelka hlavní ženské role.

Pak tu byl k použití bar blízko křižovatky Šestá a Vermontu. Ale první záběry se měly točit v Culver City.

Jon nás vzal s sebou, abychom si prohlédli hotel. Vypadal autenticky. Bydleli tam štamgasti. Bar byl dole. Stáli jsme a dívali se na to.

"Jak se vám to líbí?" ptal se Jon.

"Je to skvělý. Ale bydlel jsem na horších místech."

"Já vím," řekla Sarah, "já to viděla."

Pak jsme vyšli po schodech do pokoje.

"Tak tady to je. Spokojen?"

Pokoj byl šedě vymalovaný, jak to v takových hotelích bývá. Potrhané rolety. Stůl a židle. Lednička pokrytá krunýřem špíny. A ubohá prohýbající se postel.

"Je to perfektní, Jone. Tohle je přesně ono."

Bylo mi trochu smutno, že už nejsem mladý a neprožívám to celé znova, všechno to popíjení, rvačky a hraní si se slovy. Když jsi mladý, můžeš se opravdu rvát... Na jídle nezáleží. Záleží na pití a na psaní. Musel jsem být blázen, jenže je spousta druhů bláznovství a některé z nich jsou docela nádherné. hladověl jsem, abych mohl mít čas na psaní. To už se dneska nedělá. Když jsem se díval na stůl, viděl jsem se za ním opět sedět. Byl jsem blázen a věděl jsem to a bylo mi to jedno.

"Pojďme dolů a prohlédněme si ještě jednou bar..."

Sešli jsme dolů. Seděli tam štamgasti, kteří měli hrát ve filmu. Popíjeli.

"Pojď, Sarah, vezmeme si stoličku. Uvidíme se později, Jone..."

Výčepní nás štamgastům představil. Byli tam Velkej Přišera a Malej Přišera, Plízák, Bufík, Čokl, Paní Lila, Tvrďas, Klára a další.

Sarah se zeptala Plízáka, co pije. "Vypadá to dobře," řekla.

"To je Mys Blbosti, klikvová šťáva s vodkou."

"Dám si Mys Blbosti," řekla Sarah výčepnímu, Kovboji Calovi.

"Vodku 7," řekl jsem Kovbojovi.

Pár jsme si dali. Velkej přišera mi vyprávěl historku, jak se všichni poprali s policajtem. Docela to bylo zajímavé. A ze způsobu, jakým to vyprávěl, jsem poznal, že mluví pravdu.

Pak volali herce a štáb k obědu. Štamgasti zůstávali tady uvnitř.

"Měli bychom se raději najíst," řekla Sarah.

Vyšli jsme zadem na východní stranu hotelu. Stála zde dlouhá široká lavice. Statisti, technici, pomocný personál a další už všichni jedli. Jídlo vypadalo dobře. Sešel se tu s námi Jon. U výdeje jsme si vzali svoje porce a šli za Jonem na konec stolu. Cestou nás Jon zastavil. Seděl tam u jídla osamocený muž. Jon nás představil.

Toto je Lance Edwards..."

Edwards na nás lehce kývnul a vrátil se ke svému stejku.

Posadili jsme se na konec stolu. Edwards byl jedním ze spoluproducentů.

"Tenhleten Edwards vypadá jako čurák," řekl jsem.

"Och," řekl Jon, "on je hrozně stydlivý. To je jeden z těch lidí, kterých se chtěl Friedman zbavit."

"Třeba měl Friedman pravdu."

"Hanku," řekla Sarah, "vždyť toho člověka ani neznáš."

Hrál jsem si se svým pivem.

"Dojez to jídlo," řekla Sarah.

Sarah mi hodlala prodloužit život o deset let, ať se mi to líbí nebo ne. "Budeme točit scénu s Jackem v pokoji. Měl by ses na to jít podívat

"Po jídle se vracíme do baru. Až budete připraveni točit, někoho pro nás pošlete."

"Dobře," řekl Jon.

Po jídle jsme se vraceli druhou stranou a prohlíželi si hotel. Jon byl s námi. Podél ulice stálo zaparkovaných několik přívěsů. Zahlédli jsme Jackova Rolls-Royce. A hned vedle něho stál velký stříbrný přívěs. Na dveřích byl nápis: JACK BLEDSOE.

"Podívej," řekl Jon, "ze střechy mu čouhá periskop, aby se mohl podívat, kdo jde..."

"Ježíši..."

"Poslouchej, musím připravit všechny věci..."

"Dobře... Ahoj..."

S Jonem se stala zvláštní věc. Jak tady v Americe mluvil jenom anglicky, pomalu ztrácel francouzský přízvuk. Bylo to trochu smutné.

Pak se otevřely dveře Jackova přívěsu. Stál v nich Jack.

"Hej, pojdte dál!"

Vyšli jsme po schůdcích. Byla tam puštěná televize. Na kavalci se válela mladá holka a hleděla na televizi.

"To je Clea. Koupil jsem jí kolo. Jezdíme spolu."

V rohu seděl nějaký hoch.

"A tohle je můj bratr Doug..."

Předstoupil jsem před Douga a trochu před ním naprázdno do vzduchu zaboxoval. Nic na to neřekl. Prostě jen zíral.

Studený čumák. Prima. Měl jsem rád studené čumáky.

"Máte něco k pití?" zeptal jsem se Jacka.

"Samo..."

Jack našel nějakou whisky a nalil mi ji se sodou.

"Díky..."

"Dáte si taky?" zeptal se Sarah.

"Díky," řekla, "nerada pítí míchám."

"Pije Mys Blbosti," řekl jsem.

"Aha..."

Se Sarah jsme si sedli. Whisky byla dobrá.

"Líbí se mi to tady," řekl jsem.

"Zůstaňte, jak dlouho chcete," řekl Jack.

"Třeba navždy..."

Jack se na mě usmál svým pověstným úsměvem.

"Váš bratr toho moc nenamluví, že?"

"Ne, nenamluví."

"Studenej čumák."

"Jo."

"Takže, Jacku, umíte svou roli?"

"Nikdy se svou roli neučím, až těsně před natáčením."

"Skvělé. No, poslyšte, my už budeme muset jít."

"Vím, že vy to dokážete, Jacku," řekla Sarah, "jsme rádi, že hrajete hlavní roli vy."

"Díky..."

U baru štamgasti seděli pořád dál a nevypadali o nic víc opilejší. Opít profíka dá práci.

Sarah si dala další Mys Blbosti. Já se vrátil k vodce 7.

Pili jsme a poslouchali další historky. Dokonce i já jsem dal jednu k lepšimu. Uběhla možná hodina. Pak jsem se podíval nahoru a za lítacími vchodovými dveřmi stál Jack. Viděl jsem jen jeho hlavu.

"Haló, Jacku," zaječel jsem, "pojdte za námi na panáka!"

"Ne, Hanku, teď budeme točit. Proč se nejdete nahoru podívat?"

"Budeme tam, chlapče..."

Objednali jsme si další dvě sklenky. Zrovna jsme je popíjeli, když přišel Jon.

"Budeme teď točit," řekl.

"Dobře," řekla Sarah.

"Dobře," opakoval jsem.

Dopili jsme a já vzal s sebou pár lahví piva.

Šli jsme za Jonem po schodišti do pokoje. Všude ležely kábly. Pobíhali tam technici.

"Vsadím se, že by klidně mohli ten film točit s třetinou všech těch zatracených lidí."

"To říká Friedman."

"Friedman má občas pravdu."

"Dobře," řekl Jon, "už jsme skoro připraveni. Párkrát jsme už jeli na zkoušku. Teď budeme točit. Ty," ukázal na mě, "se postav tady do rohu. Můžeš se dívat odsud, nesmíš se dostat do záběru."

Sarah tam šla se mnou.

"TICHO!" zakřičel Jonův asistent režie, "POJEDEME NAOSTRO!"

Nastalo naprosté ticho.

Pak se ozval Jon: "KAMERA! JEDEM!"

Dveře pokoje se otevřely a Jack Bledsoe se vpotácel dovnitř. Do prdele, byl to mladý Chinaski! Byl jsem to já! Pocítil jsem slabé svírání v nitru. Zatracené mládí, kam se podělo?

Zatoužil jsem být zase mladým opilcem. Chtěl jsem být Jackem Bledsoem. Jenže jsem byl jen starý fotr, který cucá pivo.

Bledsoe se dopotácel k oknu za stolem. Vytáhl potrhanou roletu. Zaboxoval naprázdno do vzduchu s úsměvem na tváři. Pak se posadil za stůl, našel tužku a kus papíru. Chvilí tam seděl, pak vytáhl z láhve vína špunt, lóknul si a zapálil si cigaretu. Pustil rádio a hned měl štěstí na Mozarta.

Začal psát tužkou na kus papíru a scéna se zatmívala...

Měl to v sobě. Měl to v doopravdy v sobě, ať už to znamenalo cokoliv, měl to v doopravdy sobě.

Přistoupil jsem k Jackovi a potřásl mu rukou.

"Trefil jsem to?" zeptal se.

"Přesně," řekl jsem..."

Dole v baru štamgasti pokračovali a vypadali pořád stejně.

Sarah se vrátila k Mysu Blbosti a já se držel vodky 7. Slyšeli jsme další historky, moc moc dobré historky. Ale ve vzduchu panoval smutek, protože až se natočí film, měli bar i s hotelem bourat a místo se mělo začít komerčně využívat. Někteří nájemníci žili v hotelu už desítky let. Jiní bydleli na nedalekém opuštěném nádraží, odkud se je chystali vyhnat. Takže to bylo smutné chlastání.

Nakonec Sarah řekla: "Musíme domů nakrmit kočky."

Chlast může počkat.

Hollywood může počkat.

Kočky počkat nemůžou.

Souhlasil jsem.

Rozloučili jsme se se štamgasty a zamířili k autu. Z řízení jsem strach neměl. Něco na tom mladém Chinaskim, kterého jsem viděl ve starém hotelovém pokoji, mě vyburcovalo. Do prdele, byl jsem pěkně mladý bejk. Skutečně prvotřídní panák.

Sarah měla starost o budoucnost štamgastů z baru. Mně se to taky nelíbilo. Na druhé straně jsem si nedovedl představit, jak sedí u nás v obýváku, popíjejí a vyprávějí svoje historky. Kouzlo někdy pomíjí, když je přesadíš do reality. A o kolik bráchů se člověk může postarat?

Zamířil jsem domů. Přijeli jsme.

Kočky už čekaly.

Sarah si klekla a vyčistila jim misky a já otevřel konzervy.

Jednoduchost, to je to, co se žádá.

Šli jsme nahoru, umyli se, převlékli a přichystali se do postele.

"Co budou ti chudáci dělat?" zeptala se Sarah.

"Já vím. Já vím..."

Pak už byl čas spát. Sešel jsem dolů naposled obhlédnout byt a vrátil se nahoru. Sarah už spala. Zhasnul jsem. Spali

jsme. Jak jsme odpoledne viděli natáčení, nějak nás to změnilo, nikdy už nebudeme myslet ani mluvit úplně stejně. Věděli jsme teď o něco víc, jenže se to zdálo velice vágní a bylo to snad i trošku nepříjemné.

29

Jon Pinchot utekl z ghett. Ve smlouvě měl dojednáno, že dostane byt, který bude platit Firepower. Našel si byt nedaleko sídla Firepower. Každou noc z postele viděl nahoře na budově neon Firepower, který mu zářil do okna a do obličejů, když spal.

François Racine zůstal v ghettu. Začal pracovat na zahrádce, pěstoval zeleninu. Roztáčel svoji ruletku, staral se o zahradu a krmil slepice. Byl to jeden z nejpodivnějších lidí, jakého jsem kdy potkal.

"Nemohu opustit svoje slepice," řekl mi. "Zemřu v téhle podivné zemi spolu se svými slepicemi, tady mezi černochy." Ve dnech, kdy se běžely dostihy, jsem chodil na závodiště a film se natáčel dál.

Telefon vyzváněl denně. Lidi chtěli dělat rozhovory se spisovatelem. Nikdy jsem nevěděl, že existuje tolik filmových časopisů či časopisů zajímavých se o filmy. Byla to choroba: tenhle obrovský zájem o médium, které ustavičně a důsledně znovu a znovu nebylo schopno cokoliv vyprodukovat. Lidé natolik přivykli tomu, že filmy, které vidí, jsou samé sračky, že si nakonec přestali uvědomovat, že to sračky opravdu jsou.

Dostihy patřily k dalším způsobům marnění lidského života a úsilí. Lidé napochodovali se svými penězi k okénkům, a tam je měnili za očíslované papírky. Téměř všechna čísla byla špatná. Navíc si závodiště spolu se státem braly z každého dolaru 18 %, o něž se dělily. Do kina a na dostihy chodili ti největší pitomci. Já patřil k pitomcům chodícím na dostihy. Vedl jsem si ale lépe než většina ostatních, protože za ty desítky let, které jsem strávil na dostizích, jsem se naučil pár drobných triků. Pro mě to bylo hobby a nikdy jsem ze svých peněz nezdivočel. Když byls jednou delší dobu chudý, získáš k penězům jistý respekt. Nikdy už nechceš být bez nich. To je pro svaté a pro blázny. Jedním z největších úspěchů mého života je; že navzdory všem ztřeštěnostem, které jsem prováděl, jsem byl naprosto normální: rozhodl jsem se pro ně sám, nerozhodly ony za mě.

Nicméně jednou večer zazvonil telefon. Byl to Jon Pinchot.

"Nevím, co mám dělat," řekl.

"Friedman zase zrušil natáčení?"

"Ne, v tom to není... Nevím, jak ten chlápek získal moje telefonní číslo..."

"Jakej chlápek?"

"Právě mi volal..."

"Co říkal?"

"Říkal: 'TY SVINĚ, TYS ZABIL MÝHO BRÁCHU! TYS ZABIL MÝHO BRÁCHU! A TEĎ ZABIJU JÁ TEBE! DNES V NOCI TĚ ZABIJU!'"

"Panebože..."

"Vzlykal, vypadalo to, že je úplně bez sebe, celé to vypadalo velmi opravdově. Je to možné. V tomhle městě nikdy nevíš..."

"Volals na policii?"

"Ano."

"Co říkali?"

"Říkali: 'Zavolejte, až bude u vás.'"

"Můžeš přijít bydlet k nám..."

"Ne, díky, to je v pořádku... ale jsem si jistý, že nebudu dnes v noci dobře spát..."

"Máš bouchačku?"

"Ne, zítra jednu dostanu, ale to bude možná už pozdě."

"Běž do motelu..."

"Ne, třeba mě sleduje..."

"Co můžu udělat já?"

"Nic. Chtěl jsem ti jen dát vědět a poděkovat ti za scénář."

"Není zač."

"Dobrou noc, Hanku..."

"Dobrou noc, Jone..."

Zavěsil.

Věděl jsem, jak se cítí. Jednou mi telefonoval taky nějaký chlap a řekl mi, že mě zabije, protože jsem mu omrdal ženu.

Říkal mi příjmením a že už jde. Nepřišel. Musel se zabít při dopravní nehodě.

Rozhodl jsem se zatelefonovat Françoisi Racinovi, abych zjistil, jak se má on.

Dostal jsem spojení s jeho záznamníkem:

"NEMLUVTE NA MĚ, MLUVTE NA TENHLE PŘÍSTROJ. JÁ SI NEPŘEJI HOVOŘIT. MLUVTE NA TENHLE PŘÍSTROJ. NEJSEM NIKDE A VY TAKY NEJSTE NIKDE. SMRT PO NÁS SAHÁ SVOU MALOU RUČKOU. JÁ SI NEPŘEJI HOVOŘIT. MLUVTE NA TENHLE PŘÍSTROJ."

Ozvalo se pípnutí.

"Françoisi, ty pitomče..."

"Ale, to jsi ty, Hanku..."

"Jo, chlapče..."

"Byl tady oheň... oheň... OHEN..."

"Cože?"

"Ano. Koupil jsem si lacinou černobílou televizi... nechal jsem ji zapnutou a někam jsem odešel... chtěl jsem je doběhnout... aby si mysleli, že je někdo uvnitř... Myslím, že zatímco jsem byl pryč, televize chytla a explodovala... Když jsem přijel, všude vidím samý kouř... Požárníci sem dolů nejezdí... Tady by mohl být v plamenech celý blok a nepřijeli by... Procházím kouřem... Ještě to hoří... Uvnitř jsou černoši... Vrahouni a zloději... Mají v rukách kbelíky s vodou, běhají sem a tam a hasí oheň... Sedím a koukám se... Najdu láhev vína, otevřu ji a piju... Kolem mě běhají černoši... Oheň je brzy uhašen... Jsou tu žhavé uhlíky a strašně moc kouře. Kýcháme. 'Promiň, člověče,' říká jeden černoš. 'Dostali jsme se sem pozdě. Měli jsme schůzi gangu... kdosi ucítil kouř...' 'Děkuju vám,' řekl jsem jim. Jeden z nich měl sedmičku ginu, poslali jsme ji dokola a pak odešli..."

"To je mi líto, François... Kristepane, nevím, co ti mám říct... Dá se tam ještě bydlet?"

"Sedím v kouři, sedím v kouři... je to jak mlha, mlha... Vlasy mám bílé, jsem starý muž, sedím v mlze... Všude je tu mlha a mám bílé vlasy... Jsem starý muž, sedím v mlze... teď jsem mladý muž, sedím v mlze... Slyším hlas své matky... Ach ne! Ona vzdychá! S někým MRDÁ! MRDÁ s nějakou zrůdou! Musím zpátky do Francie, musím pomoci matce, musím pomoci Francii!"

"François, můžeš bydlet tady... nebo vím jistě, že Jon má pokoj... Není to tak zlé, jak si myslíš... Všechno zlé se v dobré obrátí..."

"Ne ne, někdy se zlé v dobré neobrací. Zůstává napořád!"

"Dobře, ale to je smrt."

"Každý den v životě znamená smrti Vracím se do Francie! Budu zase hrát!"

"François, co bude se slepicemi? Miluješ přece svoje slepice, vzpomeň si!"

"Do prdele se slípkama! Ať si ty slípký vemou černoši! Ať se černé maso prolně s bílým masem!"

"Maso s masem?" zeptal jsem se.

"Jsem v mlze. Hořelo tady. Hořelo. Jsem starý muž, mám bílé vlasy. Sedím v mlze... a teď odcházím..."

François zavěsil.

Zkusil jsem ho vytočit znovu. Odpověděl mi jen hlas: "NEMLUVTE NA MĚ, MLUVTE NA TENHLE PŘESTROJ..."

Doufám, že má jednu nebo dvě láhve dobrého červeného vína, které mu pomohou přečkat noc, protože bylo jasné, že jestli to teď někdo potřebuje, tak je to můj přítel François. Pokud to není můj přítel Jon. Pokud to nejsem já sám. Jednu jsem otevřel.

"Dáš si skleničku?" zeptal jsem se Sarah.

"Samozřejmě," odpověděla. "Co je nového?"

Pověděl jsem jí to.

30

První noc ten člověk Jona zabít nepřišel. Druhou noc měl Jon pistoli a čekal. Muž nepřišel. Někdy přijdou, někdy ne. Mezitím se po operaci uzdravila Francine Bowersová.

"50 dolarů diet plus pokoj se stravou, to je všechno, co jí mohu nabídnout," řekl Friedman Jonovi.

Taky došlo k nějaké hádce kvůli její letence do Kalifornie, ale Firepower nakonec souhlasila, že to zaplatí.

Po prvním dnu natáčení jsem měl dostat výplatu, a stejně tak Jon, ale nedostali jsme nic. Firepower měla zaplatit Jonovi a Jon pak měl zaplatit mně. Nic nepřišlo. Neměl jsem ani ponětí, jestli dostali zapláceno aspoň lidi ze štábu.

Možná to byl důvod, proč jsem se rozhodl jít na večírek distributorů. Mohl jsem se zeptat Friedmana, kde jsou moje peníze.

Večírek se konal v pátek večer v Lemon Duck, v obrovském temném lokále s rozlehlým barem a mnoha stoly. Když jsme se Sarah přijeli, byla většina stolů už obsazená. Byli zde distributoři z celého světa. Vypadali klidně a téměř znuděně. Zrovna jedli nebo si objednávali večere, moc nemluví ani moc nepili. Našli jsme si stůl až skoro v rohu.

Vešel Jon Pinchot a okamžitě nás spatřil. Přišel ke stolu a usmíval se. "To je překvapení vás tady potkat. Večírký distributorů bývají příšerné... Mimochodem, něco tu mám..."

Měl s sebou v modrém přebalu scénář a hned ho otevřel:

"Tady tu scénu potřebujeme zkrátit na minutu a půl. Můžeš to udělat?"

"Jistě. Ale poslouchej, můžeš pro mě a pro Sarah přinést pití?"

"Samozřejmě..."

"Jon má pravdu," řekla Sarah, "tenhle večírek nevypadá moc na to, že by se rozjel."

"Třeba tomu můžeme trochu pomoci," řekl jsem.

"Hanku, nemusíme vždycky odcházet z večírků jako poslední."

"Ale my jsme tak nějak..."

Začal jsem proškrtávat text. Moje postavy byly příliš ukecané. Všichni byli moc ukecaní.

Jon se vrátil s pitím. "Jak to jde?"

"Moje postavy jsou moc ukecané..."

"A taky moc pijí..."

"Ne, nemohou pít přesplíši. Pití není nikdy dost..."

Pak se strhl potlesk.

"To je Friedman," řekla Sarah.

Byl tady, ve starém obleku, bez kravaty, v pomačkané košili s chybějícím knoflíčkem u krku. Friedman myslel na jiné věci než na oblékání. Měl ale fascinující úsměv a díval se lidem zpřímá do očí, jako by je rentgenoval. Přišel z pekla a

pořád ještě v pekle byl, a pokud jste mu dali sebemenší příležitost, dostal vás do pekla taky. Chodil od stolu ke stolu a trousil drobné vtípné poznámky.

Nakonec přistoupil k našemu stolu. Řekl něco jako že to Sarah sluší.

"Podívejte," ukázal jsem na scénář ležící na stole, "ta kurva Pinchot mě donutil i na večírku PRACOVAT!"

"DOBŘE!" řekl Friedman, otočil se a přešel k dalšímu stolu.

Dokončil jsem škrty a podal scénář Jonovi. Začal si to číst.

"Je to prima," řekl, "nic důležitého se nevynechalo a myslím, že je to stejně srozumitelné."

"Možná i líp."

Pak se strhl další potlesk. Vcházela Francine Bowersová. Nebyla tak moc stará, ale byla ze staré školy. Stála velmi vzpřímeně (jako podle pravítka) a pomalu otáčela hlavou ze strany na stranu, usmívala se, a pak se zase neusmívala, a nakonec se opět vrátila k úsměvu. Váhavě a nerozhodně postávala ve dveřích. Deset vteřin tam stála jako socha a potom elegantně vplula do místnosti. To jí vyneslo další potlesk. Zablesko pár fotoaparátů. Pak se uvolnila. U několika stolů se zastavila, aby prohodila pár slov, a pokračovala dál.

Panebože, pomyslel jsem si, a co autor? Spisovatel, to byla krev, kosti a mozek (nebo nedostatek toho všeho) vložené do těchto stvoření. Spisovatel nechal tlouci jejich srdce, vložil jim slova do úst, nechal je žít nebo zemřít, cokoli se mu zachtělo. A kde zůstal spisovatel? Kdo kdy fotografoval spisovatele? Kdo mu tleskal? Ale bylo tomu tak jako vždycky. spisovatel byl tam, kam patří: v nějakém temném koutě; odkud se jenom díval.

Potom náhle, pozor! Francine Bowersová přistoupila k našemu stolu. Na Sarah a Jona se usmála a ke mně pronesla:

"Dopsal jste mi tam už tu scénu pro nohy?"

"Francine, už to tam je. Musíte je rozsvítit."

"To uvidíte. Já mám nádherný nohy!"

"Já v to samozřejmě doufám."

Sklonila se nad stál směrem ke mně, rozzářila se svým krásným úsměvem a nad pověstnými vysokými lícními kostmi jí svítily oči: "Nebojte se."

Potom se napřímila a odešla, k dalšímu stolu.

"Musím kvůli něčemu za Friedmanem," řekl Jon.

"Ano," řekl jsem já, "zeptej se ho na výplatu."

Seděli jsme se Sarah dál a pozorovali lidi. Sarah byla na večírcích výborná. Vybírala pro mě lidi a vyprávěla mi o nich.

Dozvěděl jsem se tak věci, kterých bych si sám nikdy nevšiml. Měl jsem o lidstvu velmi nízké mínění, a tak jsem si ho raději moc nevšiml. Sarah mně ukazovala lidi v zajímavějším světle, což jsem vítal.

Čas pokročil a my jsme si jako obvykle nedali se Sarah nic k jídlu. Jíst, to byla dřina, a po dvou třech skleničkách jídlo ztrácelo chuť. Bylo jenom divné, že když víno zteplalo, jídlo se zdálo chutnější. Pak se náhle zčistajasna vynořil Jon Pinchot.

"Podívej," ukázal k jednomu stolu, "tamhle je jeden z Friedmanových právníků."

"Dobře," pravil jsem, "půjdu tam. Pojď, prosím tě, Sarah, se mnou..."

Vyrazili jsme a posadili se k jeho stolu. Právník zručně zacházel se svými pohárky. Vedle něho seděla vysoká blondýna. Seděla tam vysoká a nehnutá, jakoby zamrzlá. Měla dlouhou předlouhou šíjí, a ten krk byl vytažený k prasknutí a ani se nehnul. Dívat se na ni působilo bolest. Vypadala zkameněle.

Právník nás znal.

"Á, Chinaski," řekl, "a Sarah..."

"Ahoj," řekla Sarah.

"Ahoj," opakoval jsem já.

"Tohle je moje žena Helga..."

Pozdravili jsme se s Helgou. Neodpovídala. Zkamenělá seděla na vysoké židli.

Právník posunkem objednal nějaké pití. Objevily se dvě láhve. Všechno vypadalo hned lépe. Právník, Tommy Henderson, nám nalil.

"O co, že nemáte rádi právníky," řekl mně.

"Jako sociální skupinu ne, to ne."

"No, já jsem poctivý advokát, žádnéj zloděj. Myslíte si, že když pracuju pro Friedmana, že chci každého očesat?"

"Ano."

"Já tedy ne..."

Tommy do sebe obrátil skleničku vína a nalil si další. Já vypil svoji.

"Pomalů, Hanku," řekla Sarah, "musíme dojet nazpátek."

"Když to budu špatný, tak si nazpátek vezmeme taxíka. Ten právník to zaplatí."

"Správně, já to zaplatím..."

"No, v tom případě..." Sarah okamžitě vypila i svou sklenku.

Vysoká zkamenělá žena byla pořád ještě zkamenělá. Bylo bolestné se na ni byt' jen podívat. Krk měla tak dlouhý a vypnutý, že jí na něm vystupovaly žíly - dlouhé, tvrdé a bolavé žíly. Bylo to fakt ošklivé.

"Moje žena," řekl advokát, "s pitím skončila."

"Aha..." řekl jsem.

"To máte dobré," řekla Sarah, "chce to odvahy, zvláště když lidé kolem vás pijí."

"Já bych to nemohl udělat," řekl jsem, "nejhorší věci na světě je být střízlivý mezi partou samých přiblblých opilců."

"Jednou jsem se v pět hodin ráno vzbudila nahá na pláži v Malibu. To pro mě rozhodlo."

"To vám určitě prospěje," řekl jsem. "Nechat toho, to chce odvahy."
"Nenechte si to od nikoho rozmluvit," řekla Sarah.
Advokát Tommy Henderson nalil sobě, Sarah i mně čerstvé víno.
"Chinaski mě nemá rád," řekl své ženě Helze.
"Mysli si, že jsem gauner."
"To bych mu nevyvracela," řekla Helga.
"Fakt, jo? Fakt?" řekl advokát. Vypil skoro celou sklenku a zazíral na mě. Díval se mi hluboko do očí. "Myslíte si, že jsem gauner?"
"No," řekl jsem, "asi..."
"Vy si myslíte, že vám nezaplatíme?"
"Ano, mám takový pocit..."
"Tak podívejte, četl jsem většinu vašich knih, co na to řeknete? Myslím si, že jste veliký spisovatel. Myslím, že jste skoro tak dobrý jako Updike."
"Díky."
"A tohle si poslechněte: dnes ráno jsem rozeslal všechny šeky. Všichni dostanete zaplacené. Všichni máte v poště svoje peníze."
"To je pravda," řekla Helga, "viděla jsem, jak nese šeky na poštu."
"To je skvělý," řekl jsem, "víte, ale je fěr..."
"Samozřejmě, že je to fěr. Chceme být fěr. Máme problémy s dočasnou platební neschopností. Ale už se to vyřešilo."
"Bude to dobrý film," řekl jsem.
"Já vím. Četl jsem scénář," řekl Tommy. "Zdá se vám to teď už trochu lepší?"
"No samo, že jo."
"Pořád si ještě myslíte, že jsem gauner?"
"No, to si už myslet nemůžu."
Tak se na to napijeme!" řekl Tommy.
Nalil do skleniček. Pozvedli jsme je k připitku. Tedy Tommy, Sarah a já.
"Na spravedlivý a čestný svět," pravil jsem.
Přitukli jsme si a vypili na ex.
Všiml jsem si, že žily na krku Helgy vystoupily, bylo-li možné, ještě víc. Nicméně jsme pili dál.
Trošku jsme i mluvili. Většinou o tom, jak je Helga statečná.
Odcházeli jsme poslední. Tedy Helga, Tommy, Sarah a já. Zbylí dva číšníci se po nás při odchodu dívali velice zle. Ale my na to byli se Sarah zvyklí. A Tommy s největší pravděpodobností taky. Helga s námi kráčela směrem k východu, stále vzpřímená a trpící. No, aspoň nebude mít ráno kocovinu. Pak to bude zase na nás.

31

V pondělí za týden jsme se vydat na jinou sešlost v Alvarado Street. Zaparkovali jsme pár bloků stranou a šli pěšky. Když jsme se přiblížili, vidíme, že se něco děje kolem Rolls-Royce Jacka Bledsoea.
"Střílejí rachejtle," řekla Sarah.
Na kapotě Rollse stál Jack Bledsoe a spolu s ním dva jeho kámoši v motocyklistických botách. Rachejtle vybuchovaly, Bledsoe se smál, motocyklisti se smáli, a procházeli se v těžkých botách po kapotě, aby na další rachejtle změnili místo.
"Nemyslím, že by to karosérii dělalo zrovna moc dobře," řekla Sarah.
Pak jsem zahlédl Jona Pinchota. Mířil k nám. Na tváři měl unavený úsměv.
"Co se to tady sakra děje, Jone?"
"Musíme udržovat dětičky šťastné
Potom jeden motocyklista zaječel. Všichni seskočili z kapoty. Ohňostroj skončil. Odcházeli, smáli se a povídali.
"Podívej na ty vybouleniny na kapotě," řekl Jon.
"Všude možně. Copak si toho nevšímal?"
"Nic nevědí. Oni jen žijí, a nevědí nic."
"Ubohé krásné auto," řekla Sarah.
(Vyklepat ty vybouleniny z kapoty a znova ji nastříkat stálo později 6000 dolarů.)
Tys mluvil na večírku s tím advokátem, že jo, Hanku?"
"Ano."
"Co říkal?"
"Říkal, že šeky už poslali."
"To je pravda. Dostal jsem je a chtěl je uložit na svůj účet."
Jon vytáhl peněženku a vytáhl z ní šeky. Byly dva. Přes líc každého z nich bylo razítko: Nedostatečné finanční krytí.
"Patří holandské bance. To zíráš."
"Nemůžu tomu věřit," řekl jsem.
"Proč?" zeptala se Sarah. "Proč Firepower tohleto dělá?"
"Já nevím. Pohádal jsem se dnes ráno s Friedmanem. Prohlásil, že šeky jsou dobré, že jejich účetní složil fondy na nesprávný bankovní účet a že jakmile budou peníze převedeny zpátky na tento účet, bude to v pořádku. Povídám mu: 'Jsou orazítkované v holandské bance. Žádná banka se jich ani nedotkne, když jsou takhle označeny a orazítkovány. Musíte mi napsat nové šeky.' Friedman řekl: 'No, to ale nemůže udělat já sám. Musím počkat na svého účetního,

abychom si to vyjasnili."

"Já tomu nemůže uvěřit," řekl jsem.

"Povídám Friedmanovi: 'Dobře, zavoláme si sem vašeho účetního: A on na to: 'Můj účetní odjel do Chicaga ke smrtelnému loži své matky. Umírá na rakovinu.' Pak se zaklonil ve svém křesle a díval se z okna. 'Pane Friedmane,' povídám mu, 'to není fér.'"

"A co ten hajzl řekl?" zeptala se Sarah.

"Podíval se na mě těma svýma nevinnýma modrýma očima a řekl: 'Pamatuj si, chlapče, že nikdo jiný v tomhle městě ten film nechce. Kašlou na to. Smějí se tomu. My ho bereme, to si zapamatuj. Pracuj s náma, zlatíčko, a budeš mít na různých ustlano.'"

"Cos udělal potom?"

"Sarah, Hanku, pojd'te teď, prosím vás, se mnou," řekl Jon. "Jsme připraveni točit scénu ve vaně. Pamatujete si na ni?"

"Ano, samozřejmě. Budeš pokračovat i bez výplaty?"

Zamířili jsme k připravenému interiéru.

"Scéna ve vaně bude dobrá. Líbí se mi," řekl Jon.

"Ano," řekl jsem, "je dobrá"

Jon pokračoval ve vyprávění: "Po návštěvě Friedmana jsem obcházel ten jejich barák. Šel jsem dvakrát kolem dokola celého bloku a díval se na zelenou budovu Firepower. Pak mě to konečně napadlo. Vrátil jsem se do Friedmanovy kanceláře... Promiňte, Hanku, prosím tě, postav se za mě, jak budu sedět tady na té židli..."

"Hm?"

Stál tam čekající fotograf. Jon se posadil na židli.

"Jsi za mnou?"

"Ano."

"A teď pořádný přiblblý úsměv."

Zakřenil jsem se.

Blýskl fotoaparát.

"Prima. To je ono."

Jon se zvedl: "Pojd'te se mnou. Točíme nahoře..."

Vešli jsme na schody.

"Friedman s Fischmanem se nechali vyfotit přesně takhle minulý týden, Friedman na židli a Fischman stojící za ním, a oba se usmívají. Fotka vyšla jako celostránkový inzerát ve Variety. A pod tím byl titulek: FIREPOWER ZVÍTĚZÍ!"

"Fakt?"

Moment. Zastav. Chci vám to dopovědět, než přijdeme do stavby."

"Dobře."

Stáli jsem nahoře na schodišti. Točit se mělo v hale.

"Vrátil jsem se do Friedmanovy kanceláře. Řekl jsem mu, že jsem viděl jeho inzerát ve Variety. A oznámil jsem mu, že my dva tam budeme mít inzerát příští týden. Ty a já v té samé pozici. A pod tím bude fotka dvou neplatných šeků a titulek: FIREPOWER ZVÍTĚZÍ, ALE JAKÝM ZPŮSOBEM? Pověděl jsem mu, že pokud do osmačtyřiceti hodin neobdržíme dva potvrzené šeky, inzerát vyjde."

Na konci předstíne, kde se mělo točit, stál podivuhodně vysoký muž. Byl to Jonův asistent režie, pan Edwards.

"Jsme připraveni točit, Jone. Všechno je přichystané."

"Moment..." "Hned tam jsem..."

"Třeba bys nám to mohl dopovědět později?" zeptala se Sarah.

"Ne, chci to dokončit. Já pak povídám Friedmanovi: 'Na druhou stranu, pokud dostaneme potvrzené šeky do osmačtyřiceti hodin, pořád ještě ten inzerát do Variety můžeme dát bez těch holandských šeků, a titulek bude znít: FIREPOWER, MY TI VYHRÁT POMŮŽEM!'"

"Co na to říkal?" zeptal jsem se.

"Chvilí neříkal nic. A potom povídá: 'Fajn, máte ty šeky mít.'"

"Jenže na těch fotkách, cos nám právě nechal udělat, máme oba šíleně falešné úsměvy. Nepotřebujeme na inzerát 'FIREPOWER, MY TI VYHRÁT POMŮŽEM' trochu lepší fotky?"

"Když dostaneme šeky," řekl Jon, "na inzerát zapomeneme. Takový by přišel asi na dva tisíce dolarů."

S tím jsme se přesunuli k natáčení scény ve vaně.

32

Scéna ve vaně byla jednoduchá. Francine měla sedět ve vaně a Jack Bledsoe zády k ní na podlaze. Francine měla ve vaně hovořit o různých věcech, hlavně o vrahovi právě propuštěném na podmínku, který žil v jejím domě. Žil na hromádce s jednou starou ženskou, kterou bez přestání mlátil. Rachot a nadávky vraha i jeho dámy bylo slyšet přes stěnu.

Jon Pinchot mě požádal, abych napsal dialogy lidí, kteří se hádají za stěnou, a já mu přichystal několik stránek dialogů. V podstatě to byla nejzábavnější část z celého psaní scénáře.

Častokrát nebylo v těch ubytovnách a laciných bytech co dělat, když jste byli o hladu a o poslední lahvi. Nedalo se dělat nic jiného, než poslouchat tyhle divoké hádky. Dávaly vám pocit, že nejste jediní, které svět odepsal, že neste jediní, kteří se blíží šílenství.

Nemohli jsme se na scénu s vanou dívat, protože uvnitř nebylo dost místa, takže jsme šli se Sarah do obývacího pokoje

bytu, kde byl i kuchyňský kout. Náhodou jsem před třiceti lety žil v úplně stejném domě na Alvarado Street s jednou ženou, o níž scénář byl. Opravdu podivné a vzrušující. Všechno tu už jednou bylo. Buď tak či onak. Po třiceti letech to tady vypadalo téměř stejně. Jenom lidi, které jsem znával, už všichni zemřeli. Ta žena zemřela před třemi desítkami let a já tady sedím a piju pivo v úplně stejném domě, plném kamer, zvuků a filmového štábu. No, já umřu taky, a to dost brzo. Nalejte mi jednu.

V kuchyňském koutě si vařili a lednička byla plná piva. Párkrát jsem si tam zašel. Sarah si našla lidi, se kterými se dalo mluvit. Měla štěstí. Pokaždé, když někdo mluvil se mnou, chtělo se mi vyskočit z okna nebo alespoň ujet výtahem. Lidi se prostě o nic nezajímali. Třeba se ani o nic zajímat nemají. Jenže zvířata, ptáci, a dokonce i hmyz se zajímá. Neumím to pochopit.

Jon Pinchot měl pořád jednodenní náskok oproti rozvrhu natáčení a já tomu byl velmi rád. Drželo nám to Firepower od těla. Velcí bosové mezi nás nelozili. Měli tu špióny, pochopitelně. Ti se dali poznat.

Někteří lidi u štábu měli moje knížky. Žádali mě o autogramy. Knihy, které měli, byly podivné. To znamená ty, které jsem nepovažoval za své nejlepší. (Moje nejlepší kniha je vždýcky ta poslední, kterou napíšu.) Někteří z nich měli moji první sbírku sviňáckých povídek Onanování s ďáblem. Pár jich přineslo básně: Mozart na fíkovníku a Nechali byste toho chlapa hlídat svoji čtyřletou dcerku? Taký Záchodové prkénko je moje kaple.

Den ubíhal pokojně, ale apaticky.

Taková scéna ve vaně, pomyslel jsem si. Francine teď už musí být dokonale čistá.

Potom náhle vrazil do pokoje Jon Pinchot. Vypadal neupraveně. I zip kalhot měl zapnutý jen napůl. Neučesaný. Jeho oči vypadaly divoce a zoufale zároveň.

"Panebože!" řekl. "Tady jsi!"

"Jak to jde?"

Předklonil se a pošeptal mi do ucha: "Je to hrozný, k zbláznění! Francine se bojí, aby jí nad vodu nevykoukly kozy!"

Pořád se ptá: 'Nejsou mi vidět prsa?'"

"Má je malý?"

Jon se ke mně nahnul ještě blíž: "Už není tak mladá, jak by chtěla... A Hyansovi se zase nelíbí světla... Nedokáže si prosadit svou, a tak chlastá víc než dřív..."

Hyans byl kameraman. Vyhrál už skoro všechny možné filmové ceny a nejruznější uznání, ale jako většina dobrých duší se rád sem tam napil.

Jon pokračoval a o překot mi šeptal: "A Jack si pořád nemůže zapamatovat tu svou jednu větu. Musíme to pořád znova zastavovat. Něco mu na té větě vadí, a když ji říká, má na tváři přiblblý úsměv."

"Kterou větu?"

"Ta věta zní: 'Když přijde důstojník, tak se musí onanovat s heslem'"

"Dobře, tak zkuste: 'Když přijde důstojník, tak se musí jebat s heslem'"

"Prima, děkuju ti! PRÁVĚ TO JDEME TOČIT PODEVATENÁCTÉ!"

"Panebože," vydechl jsem.

"Popřej mi hodně štěstí..."

"Hodně štěstí..."

Jon pak z pokoje odešel. Přistoupila ke mně Sarah:

"Co se stalo?"

"Jedou to podevatenáctý. Francine se bojí ukázat prsa, Jack neumí říct svou větu a Hyansovi se nelíbí nasvícení..."

"Francine potřebuje panáka," řekla, "to ji uvolní."

"Hyans zato panáka nepotřebuje."

"Já vím. A když se Francine uvolní, Jack tu svou větu říct dokáže."

"Možná."

Právě v té chvíli vešla do pokoje Francine. Vypadala úplně ztracená, naprosto mimo. Měla na sobě koupací plášť a kolem hlavy omotaný ručník.

"Řeknu jí to," pravila Sarah.

Přistoupila k Francine a tiše s ní mluvila. Francine poslouchala. Trochu přikývla a pak zašla nalevo do ložnice. Za chvíli přišla z kuchyně Sarah s šálkem kávy. No, v té kuchyni byla skotská, vodka, režná i gin. Sarah z toho něco umíchala.

Dveře se otevřely, zavřely, a kávový šálek zmizel.

Sarah přišla za mnou: "Teď bude v pořádku..."

Uběhly dvě nebo tři minuty a dveře od ložnice se prudce rozletěly. Vyšla odtud Francine a zamířila do koupelny ke kameře. Když šla kolem, našla očima Sarah: "Děkuju vám!"

Nedalo se tam prostě nic dělat, jen sedět a oddávat se dalším krátkým konverzacím.

Nešlo nemyslet na minulost. Byl to úplně ten samý dům, ze kterého mě vyhodili za to, že jsem tam měl jednou v noci tři ženský. V těch dobách neexistovalo nic takového jako Práva nájemníků.

"Pane Chinaski," říkávala domácí, "žijí tady nábožensky založení lidé, pracující, lidé s dětmi. Nikdy tady nebyly od nájemníků podobné stížnosti. A já vás taky slyšela - všechno to zpívání, hádky... třískání... neslušné řeči a smích... Za celý svůj život jsem neslyšela nic podobného, jako to, co se včera v noci dělo u vás v pokoji!"

"Tak dobře, odstěhuju se..."

"Děkuji vám."

Musel jsem vypadat šíleně. Neholený. Natělník plný děr po cigaretách. Mým jediným přáním bylo mít na prádelníku víc než jednu láhev. Nehodil jsem se do tohoto světa a svět se nehodil pro mě, a našel jsem si několik sobě rovných.

Většinou to byly ženy, ženy, s nimiž by většina mužů nechtěla být v jednom pokoji, ale já je zbožňoval, inspirovaly mě,

přehrával jsem před nimi, přísahal, pózoval ve spodním prádle a vyprávěl jim, jak budu slavný, ale jenom já jsem tomu skutečně věřil. Ony akorát ječely: "Zavři tu klapačku! Nalej nám ještě!" Tyhle dámy z pekla, tyhle dámy v pekle i se mnou.

Jon Pinchot vešel zvesela do pokoje.

"Zabralo to!" řekl mi. "Všechno fungovalo! To byl tedy den! A zítra začínáme znovu!"

"To Sarah," odpověděl jsem. "Umí namíchat jakýsi kouzelný nápoj."

"Cože?"

"Dokázala uvolnit Francine čímsi, co jí dala do kávy."

Jon se obrátil na Sarah:

"Mockrát děkuju..."

"Kdykoli k službám," odpověděla Sarah.

"Panebože," řekl Jon, "jsem v téhle branži už pěkně dlouho, ale nikdy jsem nic netočil devatenáctkrát!"

"Slyšel jsem," odvětil jsem, "že Chaplin někdy točil scénu stokrát, než se mu povedla."

"To byl Chaplin," řekl Jon. "Kdybychom to točili stokrát, tak na to padne celý náš rozpočet."

A to bylo ten den asi tak všechno. Sarah ještě řekla: "Do háje, pojďme k Musso's."

Což jsme udělali. Dostali jsme stůl Na starém, objednali si něco k pití a začali prohlížet jídelní lístek.

"Pamatuješ se?" zeptal jsem se. "Pamatuješ, jak jsme se sem kdysi chodili dívat na lidi sedící u stolů a snažili se rozpoznat jednotlivé typy, herecké typy, typy produkčních a režisérů, herců porna, agentů, podvodníků? A jak jsme si mysleli: 'Koukni se na ně, jak si povídají o svých přiblblých filmařských záležitostech, o smlouvách a o posledních filmech.' Co je to za krtky, za ztracené existence..., lepší se odvrátit, když se cpou těmi svými mečouny a kambalami."

"Mysleli jsme si, že stojí za hovno," řekla Sarah, "a teď tu sedíme sami."

"Nechtěného největší krajíc..."

"Správně! Myslím, že si dám kambalu..."

Číšník stál nad námi, šoupal nohama, mračil se a husté řasy mu lezly do očí. Musso's fungovali od roku 1919 a všichni pro ně byli jak obtížný hmyz: my i všichni ostatní v restauraci. Kývl jsem. Rozhodl jsem se pro mečouna. S hranolky.

33

Film se natáčel na třech místech. Různé místnosti, různé ulice a bulváry, různé bary, s tím vším se musela provádět spousta triků.

Byla zde například noční scéna, při které mělo dojít ke krádeži kukuřice z nezastavěné parcely a k honičce s policií.

Kukuřici vypěstovali a připravili ke krádeži.

Pronájem přišel na pět tisíc dolarů. Opuštěnou parcelu nyní vlastnilo Rehabilitační centrum pro alkoholiky. Pinchot všude hledal něco lacinějšího, ale nakonec se musel spokojit s touhle parcelou, která byla náhodou přesně táž, kde před třiceti lety kradla kukuřici moje dáma. Novou kukuřici vypěstovali na přesně stejném místě, kde rostla původně. Další věci už tak přesně nebyly. Nedaleký činžák, kde žena bydlela, ten, kam jsem se k ní přistěhoval, se nyní proměnil na domov důchodců.

Velkou budovu sousedící s parcelou nyní užívalo Rehabilitační centrum, zatímco dříve tam bývala populární tančírna. Bývalo tam plno obzvlášť v neděli večer. Celé přízemí tvořilo gigantický taneční sál s velkými světelnými koulemi pomalu se otáčejícími u stropu, a k tanci tam hrála kapela až do ranních hodin, zatímco spousta módních automobilů, některá i se šoféry, čekala venku.

Tu tančírnu i ty lidi jsme v dobách našeho hladovění nenáviděli a navzájem se mlátili s policií i s domácími, takže jsme končili na okrsku v Lincoln Heights, odkud nás zase hned pouštěli.

Teď byl ten dům plný napravených opilců, kteří si četli v Bibli, bez přestání kouřili a v místnosti, která kdysi bývala parádní tančírnou, hráli bingo.

Jedině ta prázdná parcela se nezměnila. Za celá desetiletí tady nikdo nikdy nic nepostavil.

Francine s Jackem už měli za sebou několik zkoušek a zmizeli do svých přívěsů, a my tam postávali a čekali, až se pojede naostro. Upíjel jsem pivo, když vtom mi někdo zaklepal na rameno. Byl to elegantně vypadající chlápek s pečlivě zastřiženou brádkou, milýma očima a milým úsměvem. Byl mi povědomý, ale nevěděl jsem, o koho jde, nevěděl jsem, co dělá, a neptal jsem se na to. Popravdě řečeno jsem si myslel, že jeho pravým posláním je fyzlovat pro Firepower.

"Prosím vás," řekl, "tady na place se nesmí pít."

"Proč ne?"

"Ve smlouvě s vlastníky jsme podepsali, že tady můžeme točit, ale že se při tom nebude pít."

"Voda?"

"Víte, co mám na mysli."

"Ano, ty bývalé opilce, kteří nesnesou, aby viděli pít někoho jiného."

"Nevěří už v pití."

"Ale celý film je právě o pití."

"Bylo pro nás hrozně těžké tuhle parcelu zajistit. Nekažte to, prosím vás."

"Fajn, kámo. Ale dělám to jen kvůli Pinchotovi, ne kvůli vám..."

Odešel i se svým zápisníkem a kroužil měkkou zadnicí, kterou dost často nenakopli.

Obrátil jsem se k budově zády, dal si další doušek a vložil láhev do kapsy saka.

Můžou tě vidět," řekla Sarah.

"Myslíš, že všichni ti polepšení alkoholici visí v oknech a dívají se, jak piju pivo?"

"To ne, ale určitě tu mají svoje lidi."

"Dobře, půjdu se vždycky schovat, když si budu chtít loknout piva."

"Chováš se namyšleně jako některý ty hvězdy."

Sarah měla pravdu. Neměl jsem právo být namyšlený. Herec v hlavní roli bral sedmsetpadesátkrát víc než já. Pak nás našel Jon Pinchot.

"Ahoj, Sarah... Ahoj, Hanku..."

Pověděl mi, že Friedman právě odeslal nové šeky, že můj vypsali přímo na mě a budu ho mít v poště. Náš plán byl úspěšný.

"Musím jít," řekl Jon, "jsme pomalu připraveni točit scénu na kukuřičném poli. Dívejte se a řeknete mi, co si o tom myslíte..."

Konečně se natáčení rozjelo a Francine vyběhla na kopec k řadám kukuřice.

"Já chci kukuřici!" křičela.

Vzpomněl jsem si na Jane, jak chodila na ten samý kopec, zatímco já se tahal s obrovským pytlím lahví, Jenomže když ona křičela "Já chci kukuřici!", znělo to, jako by žádala nazpět celý svět; svět, o jehož výhody někde přišla nebo který ji jaksi nechával stranou. Kukuřice pro ni byla vítězstvím, odměnou, pomstou, písní.

Ale když křičela "Já chci kukuřici!" Francine, znělo to hluše, v jejím hlase znělo jakési fňukání, a vůbec to nebyl šílený hlas opilce. Bylo to v pořádku, bylo to dobré, ale úplně v pořádku to nebylo.

Když pak začala Francine strhávat slupky, věděl jsem, že to není totéž, že to nikdy ani totéž být nemůže. Francine byla herečka. Jane byla šílená alkoholička. Naprosto a úplně šílená. Ale člověk přece od představení nečeká žádnou dokonalost. Dobrá imitace stačí.

Takže Francine loupala kukuřici a cpala si ji do kabelky. Jack povídá: "Jsi ožralá... Ta kukuřice je zelená..."

Pak přijelo policejní auto, blikalo červeně a zamířilo na ně reflektor. Francine s Jackem utíkali směrem k jejímu domu, přesně jako já s Jane, a doběhli k výtahu přesně ve chvíli, kdy policajti křičeli do megafonu: "STŮJTE NEBO BUDEME STRÍLET!"

Ale místo aby ti policajti vyskočili z auta a pustili se za Francine a Jackem, tak tam jen seděli. Záběr skončil.

Najít Jona Pinchota nám se Sarah trvalo pět minut.

Stál tam úplně tiše.

"Jone, člověče, ti policajti by měli vyskočit a hnát se za nima!"

"Já vím. Dveře od auta nešly otevřít. Nemohli se dostat ven."

"Cože?"

"Já vím... Zní to neuvěřitelně. Budeme muset dveře auta spravit a točit to celé znova."

"To je nám líto," řekla Sarah.

Jon byl zoufalý. Většinou když šlo něco špatně, tak se smál.

"Vrátím se k vám, jakmile to přetočíme."

Odešli jsme zpátky přes ulici. Nesnášel jsem pohled na takhle pojednaného Jona. Měl přirozenou sílu. Někteří lidé ho neměli rádi, protože příliš dělal ramena. Jenže většinou to k němu patřilo. Všichni si hrajeme na statečné. Já taky. Ale nelíbilo se mi, když jsem viděl, jak Jon o svá ramena přichází.

Francine, Jack a spousta dalších lidí se vrátili do svých přívěsů. Dlouhé pauzy mezi jednotlivými záběry jsem nenáviděl. Filmování stojí strašné peníze, protože většinu času nikdo nic nedělá, jenom se čeká, čeká a čeká. Dokud není tohleto připraveno a támhleto přichystáno a dokud to není nasvíceno a kamera není připravena a vlásenkář se nevychcal a konzultant se nezkonzultoval, tak se nic neděje. Je to celé naprostá onanie, plat za tohleto a plat za támhleto, a existuje jen jediný člověk, který má právo zastrčit zástrčku do zásuvky, a zvukaře nasral asistent režie, a potom se zase herci necítí dobře, protože tak to s herci chodí a tak pořád dál. Samé plýtvání a plýtvání. Dokonce i při tomhle filmu s extrémně nízkým rozpočtem jsem cítil, jak začnu ječet: "TAK DOBŘE, NECHTE UŽ TĚCH KECŮ! DÁ SE TO CELÉ ZVLÁDNOUT ZA DESET MINUT A VY SE S TÍM SERETE UŽ CELÝ HODINY!"

Neměl jsem odvalu něco takového říct. Já byl jen spisovatel. Vedlejší výdaj.

Pak moje sebevědomí vzrostlo. Přijel televizní štáb z Itálie a taky jeden z Německa. Oba se mnou chtěly natočit rozhovor. Oba týmy vedly ženy.

"Nám to slíbil první," řekla Italka.

"Jenže to z něj vymačkáte všechnu šťávu," řekla Němka.

"To doufám," odpověděla Italka.

Posadil jsem se do italských světél. Byli jsme před kamerou.

"Co si myslíte o kinematografii?"

"O filmech?"

"Ano."

"Nechodím na ně."

"Co děláte, když nepíšete?"

"Sázím na koně."

"Pomáhají vám psát?"

"Ano. Pomáhají mi na psaní zapomínat."

"Vy jste tím opilem z tohoto filmu?"

"Ano."

"Myslíte si, že pití je odvážná věc?"

"Ne, zrovna jako nic jiného."

"Co chcete vaším filmem říct?"

"Nic."

"Nic?"

"Nic. Nahlédnout smrti do řiti, možná."

"Možná?"

"Možná; to znamená, že to není jisté."

"Co vidíte, když se díváte 'smrti do řiti'?"

"To samé co vy."

"Jaká je vaše životní filozofie?"

"Myslet co možná nejméně."

"A co ještě?"

"Když už neumíte vymyslet nic, co by se dalo dělat, buďte aspoň laskaví."

"To je pěkné."

"Pěkné ještě nemusí znamenat laskavé."

"Dobře, pane Chinaski. Co byste chtěl vzkázat lidem v Itálii?"

"Nekřičte tolik. A přečtěte si Celina."

Světla zhasla a my skončili.

Německé interview bylo zajímavé ještě míň. Ta ženská pořád vyzvíдалa, kolik piju.

"Pije, ale ne tolik jako dřív," pověděla jí Sarah.

"Potřebuju se napít teď hned, jinak už nic neřeknu."

Okamžitě mi přinesli pití. Bylo ve velkém papírovém kelímku a já to hned vypil. Udělalo mi dobře. Náhle mi připadlo absurdní, že všichni chtějí vědět, co si myslím. To nejlepší ze spisovatele je na papíře. Zbytek jsou většinou nesmysly.

Německá reportérka měla pravdu. Italka ze mě vytáhla všechnu šťávu.

Ted' jsem byl namyšlená hvězda. A scéna v kukuřičném poli mi dělala starosti.

Potřeboval jsem mluvit s Jonem, říct mu, aby Francine víc opil, aby byla šilenější, jednou nohou v pekle, kukuřici z klasu aby rvala jednou rukou, jako by na ni sahala smrt, a okolní budovy aby měly snové tváře a shlížely na smutek veškeré naší existence: bohatých, chudých, krásných i ošklivých, talentovaných i těch, kteří jsou k ničemu.

"Vy nemáte rád filmy?" zeptala se Němka.

"Ne."

Světla zhasla. Bylo po interview.

A scéna v kukuřičném poli se začala přetáčet. Možná ne přesně tak, jak by měla, ale skoro.

34

Telefon zazvonil v deset hodin ráno. Byl to Jon Pinchot.

"Zrušili film..."

"Jone, já už těmhle historkám nevěřím. To oni jen tak zkoušejí."

"Ne, je to pravda, ten film zrušili."

"Jak by to mohli udělat? Proinvestovali už příliš mnoho, utrpěli by na celém projektu obrovskou ztrátu..."

"Hanku, Firepower prostě nemá žádné další peníze. Nezrušili jenom náš film, zrušili všechny filmy. Šel jsem dnes ráno do jejich ústředí. Jsou tam jenom vrátní. V celé budově NIKDO není! Celou jsem ji prošel a křičel jsem: 'Haló! Haló! Je tu někdo?' A nikdo neodpovídal. Celý barák je prázdný."

"Ale, Jone, co bude s tím paragrafem Jacka Bledsoea o nároku na honorář v každém případě?"

"Oni ho prostě nemůžou zaplatit ani ho nechat hrát. Žádní lidi z Firepower, včetně nás, už nedostanou žádný plat.

Někteří už pracovali bez mzdy dva týdny. Ted' už pro nikoho nejsou peníze..."

"Co budeš dělat?"

"Já nevím, Hanku, vypadá to, že je konec..."

"Jenom nedělej žádné uspěchané závěry, Jone. Třeba by ten film mohla vzít nějaká jiná společnost?"

"Nevezme. Nikomu se nelíbí scénář."

"Aha, vlastně, to je pravda..."

"Co budeš dělat ty?"

"Já? Já jdu právě na dostihy. Ale jestli chceš přijít dnes večer na panáka, rád tě uvidím."

"Díky, Hanku, ale mám schůzku s dvěma lesbičkami."

"Hodně štěstí."

"Tobě taky..."

Jel jsem na sever po dálnici Harbor směrem k Hollywood Parku. Sázel jsem na koně už víc jak třicet let. Začalo to v Okresní nemocnici v Los Angeles poté, co mě málem trefil šlak. Řekli mi, že pokud se ještě někdy napije, tak umřu.

"Co mám dělat?" zeptal jsem se tehdy Jane.

"S čím?"

"Jakou náhražku si mám najít za pití?"

"No, jsou tady koně."

"Koně? Co se s nimi dá dělat?"

"Sázet na ně."

"Sázet na něj To zní pitomě."

Šli jsme a já slušně vyhrál. Začal jsem tam chodit denně. Pak jsem pomalu začal zase pít. Pak čím dál víc. A neumřel jsem. Takže jsem pak i pil, i chodil na dostihy. Úplně mě to chytlo. V těch dobách se nezávodilo v neděli, a tak jsem si to o nedělích pěkně hasil starým autíčkem až do Agua Caliente a zase zpátky, párkrát jsem tam zůstal, když dostihy skončily, na závody psů, a pak jsem se flákal po calientských barech. Nikdy mě neokradli ani nezmlátili, a chovali se ke mně pěkně jak mexičtí výčepní, tak jejich šéfové, třebaže někdy jsem tam byl jediný gringo. Pozdní noční jízdy zpět bývaly nádherné, a když jsem přijel domů, bylo mi jedno, jestli tam Jane je nebo ne. Rekl jsem jí, že Mexiko je pro ženu prostě příliš nebezpečné. Většinou, když jsem přišel, tak doma nebyla. Bývala na daleko nebezpečnějším místě: v Alvarado Street. Ale pokud na mne čekala tři čtyři piva, bylo to v pořádku. Když je vypila a lednička zůstala prázdná, pak to měla fakt zlý.

Co se týče koní, stal se ze mě náruživý učeďník. Měl jsem na dva tucty různých systémů. Všechny vycházely, jenom se nedaly nasadit všechny zároveň, protože byly založeny na proměnlivých faktorech. Jeden faktor však měly mé systémy společný: že Průměrný divák musí vždycky prohrát. Museli jste určit, jak bude Průměrný divák sázet a snažit se hrát proti tomu.

Jeden můj systém byl založen na kombinaci startovních čísel a pozice na výhru. Jsou jistá čísla, na která lidi neradi sázejí. Když tahle čísla mají jistou šanci vzhledem k šancím na výhru, máte vysoké procento naděje. Mnohaletým studiím dostihových výsledků z Kanady, USA a Mexika jsem si vypracoval systém založený výhradně na těchto startovních číslech. (Startovní čísla udávají pozici a dostih, kde se dotyčný kůň naposled objevil.) K dostihovému programu vycházela za deset dolarů tlustá červená brožura výsledků. Já je četl celé týdny. Všechny výsledky dávaly jistý vzorec. Když jste ten vzorec objevili, dostali jste se k jádru věci. A mohli jste říct šéfovi, ať si vysere oko. Několika svým šéfům jsem to řekl, jenom jsem pak vždycky musel hledat nové. Hlavně proto, že jsem změnil nebo podvedl svůj vlastní systém. Lidská slabost je další věc, nad kterou musíte na dostihové dráze zvítězit.

Vjel jsem do Hollywood Parku a projížděl vyhrazeným parkovištěm. Jeden zdejší trenér, kterého jsem znal, mi dal parkovačku pro majitele a trenéry a průkazku do klubu. Byl to dobrý člověk, a nejlepší na něm bylo, že to nebyl ani spisovatel, ani herec.

Vešel jsem do klubu, našel si stůl a pracoval na svém systému. Vždycky jsem to napřed zkoušel tady, ale pak jsem si koupil lístek do Pavilónu Caryho Granta. Nebývalo tam moc lidí a dalo se tam lépe přemýšlet. Pokud jde o Caryho Granta, na stěně pavilónu visela jeho velká fotka. Měl starodávné brýle a známý úsměv. Vyrovnaný. Jaký to ale byl dostihový sázkař! Sázel po dvou dolarech. A když prohrál, běžel k závodisti, křičel, šermoval rukama a ječel TOHLE MI PŘECE NEMŮŽETE UDELAT!" Když chcete vsadit jenom dva dolary, můžete zrovna tak zůstat doma a svoje peníze přendávat z kapsy do kapsy.

Na druhou stranu, moje největší sázka byla dvacet dolarů. Rostoucí nenasytnost může vést k chybám, neboť příliš velká vydání ovlivňují způsob vašeho myšlení. A ještě dvě věci. Nikdy nesázejte na koně s nejvyšší průměrnou rychlostí vypočtenou z jeho posledního závodu, a nikdy nesázejte na druhého favorita.

Můj den na závodisti byl dost příjemný, ale jako obvykle jsem měl vztek na půlhodinové přestávky mezi jednotlivými závody. Byla to příliš dlouhá doba. Cítili jste, jak je váš život drcen až na dřevě tím naprosto zbytečným plýtváním časem. Prostě jen sedíte na židli a posloucháte všechny ty hlasy o tom, kdo by měl vyhrát a proč. Je to opravdu k zblití. Někdy máte pocit, že jste v blázninci. A svým způsobem tam jste. Všichni ti onani si myslí, že vědí víc, než ti ostatní onani, a všichni jsou soustředěni na jednom místě. A tady jsem já: sedím mezi nimi.

Líbila se mi přímá akce, čas, kdy vycházelo najevo, jak dobře jste kalkulovali, a kdy život měl jistý smysl, rytmus a styl. Ale přestávky mezi jednotlivými dostihy, to byl opravdový horor: čekání s mumlající a hučící lidskou masou, která se nikdy nepoučí ani nepolepší, dělalo ten čas nesnesitelným. Často jsem vyhrožoval své dobré ženě Sarah, že jednou zůstanu místo všech dostihů doma a napíšu stovky nesmrtelných básní.

Tak jsem překlepal odpoledne a zamířil domů, něco málo přes sto dolarů v kapse. Vracel jsem se s pracujícími. To byla ale sebranka! Zkárování, mravně zkažení a zlomení. Domů, trochu si vrznout, když se to podaří, kouknout na televizi a brzy jít spát, aby se to zítra celé mohlo znovu opakovat.

Zajel jsem k domu a Sarah zalévala zahrádku. Vášnivě se o ni starala. A skoncovala s mými výstřelky. Zdravě mě živila, stříhala mi vlasy a nehty na nohou a v mnoha směrech mě udržovala v chodu.

Zaparkoval jsem auto a vešel na zahrádku, řekl jí ahoj a dal jí pusku.

"Vyhráls?" zeptala se.

"Jo. Jasně. Trochu."

"Nikdo nevolal," řekla.

"To je špatný, to všechno..." řekl jsem já. "Viš, po tom, jak Jon vyhrožoval, že si uřízne prsty a vůbec. Je mi ho opravdu líto."

"Možná jsi ho mohl na dnešek pozvat."

"Udělal jsem to, ale byl už zadaný."

"Sadomaso?"

"Nevím. Párek lesbiček. Zřejmě se v tom vyžívá."

"Všiml sis růží?"

"Ano, vypadají báječně. Tyhle červený, bílý, i ty žlutý. Žlutá je moje nejmilejší barva. Žlutou úplně žeru."

Sarah přešla s hadicí ke kohoutku, zastavila vodu a vešli jsme společně do domu. Život nebyl zas tak špatný, aspoň někdy.

Potom se zase najednou zničehonic točilo. Jako většinu novinek jsem se to dozvěděl telefonicky od Jona.

"Ano," pravil, "Zítřejší se rozjíždíme znova produkci."

"Já tomu nerozumím. Myslel jsem si, že je dávno po filmu."

"Firepower prodala nějaká aktiva. Nějakou filmovou půjčovnu a pár hotelů, které vlastnili v Evropě. Navíc se jim podařilo získat velikánskou půjčku od nějaké italské party. Říká se, že tyhle italské peníze jsou trošinku špinavý, ale... jsou to peníze. Nicméně bych byl rád, kdybyste mohli se Sarah přijít zítra na natáčení."

"Já nevím..."

"Je to až večer..."

"Tak jo, dobře... Kdy a kde?"

Seděli jsme se Sarah v jednom boxu. Byl pátek večer a atmosféra ve výčepu byla báječná. Seděli jsme tam a náhle vešel Rick Talbot a přisedl si k nám. Zničehonic se objevil u nás v boxu. Chtěl jenom kávu. Měkrát jsem ho už viděl v televizi jako filmového recenzenta společně s Kirbym Hudsonem. Dělal svou práci velmi dobře a často se při ní dostávali do extáze. Filmy zábavným způsobem hodnotili a třebaže se ostatní snažili jejich formát napodobit, byli mezi svými konkurenty zdaleka nejlepší.

Rick Talbot vypadal ve skutečnosti daleko mladší než v televizi. Taký se zdál být víc stáhnutý do sebe, téměř stydlivý.

"Často se na vás díváme," řekla Sarah.

"Děkuju..."

"Poslyšte," zeptal jsem se ho, "co vám nejvíc vadí na Kirbym Hudsonovi?"

"Jeho ukazováček... Když na něco ukazuje prstem."

Pak vešla Francine Bowersová. Nasoukala se do boxu k nám. Přivítali jsme se s ní. S Rickem Talbotem se znala.

Francine měla s sebou malý zápisník.

"Poslyšte, Hanku, chtěla bych toho vědět o Jane víc. Byla to Indiánka, že?"

"Napůl Indiánka, napůl Irka."

"Proč pila?"

"Byl to jistý úkryt a taky prodlužovaná forma sebevraždy."

"Vzal jste ji někdy někam jinam než do hospody?"

"Jednou jsem ji vzal na baseball. Na Wrigley Field, v době, kdy ještě losangeští Andělé hráli ligu."

"Jaké to bylo?"

"Oba jsme se dost ztřískali. Ona ji pěkně chytla a utekla mi z parku. Jezdil jsem celé hodiny a hledal ji. Když jsem se vrátil domů, ležela v bezvědomí na posteli."

"Jak mluvila? Hodně nahlas?"

"Celé hodiny bývala zticha. Potom se náhle zničehonic rozparádila a začala ječet, nadávat a házet vším možným.

Zpočátku jsem nereagoval. Později se mi už dostávala na kobyliku. Chodil jsem dokola sem a tam a odpovídal jí taky ječením a nadávkami. Většinou to trvalo asi tak 20 minut, pak jsme se utišili, něco vypili a začali nanovo. Věčně jsme měli soudní vystěhování. Vyhodili nás z tolika míst, že jsme si je všechny ani nemohli zapamatovat. Jednou, když jsme hledali nový podnájem, zaklepali jsme na jedny dveře. Ty se otevřely a stála v nich domácí, která se nás právě zbavila. Uviděla nás, zbledla, zaječela a třískla dveřmi..."

"Jane je už mrtvá?" zeptal se Rick Talbot.

"Dávno mrtvá. Všechny jsou mrtvé. Všechny ty, se kterými jsem chlastal."

"Co vás drží při životě?"

"Rád píšu na stroji. Vzrušuje mě to."

"A já ho cpu vitamíny a nízkokalorickou dietou, žádné krvavé bifteky," prozradila jí Sarah.

"Pijete ještě pořád?" zeptal se Rick.

"Většinou když píšu nebo když přijde návštěva. Nemám rád kolem sebe lidi, a když se dost napiju, je to, jako by zmizeli."

"Povídejte mi ještě o Jane," požádala mě Francine.

"No, při spaní měla pod polštářem růženec..."

"Chodila do kostela?"

"Jeden čas chodila na ranní, vyšumět kocovinu, jak říkávala. Myslím, že to začínalo o půl deváté ráno a trvalo to asi hodinu. Nesnášela hrubou v deset, protože trvala přes dvě hodiny."

"Chodila ke zpovědi?"

"Neptal jsem se jí..."

"Mohli byste mi o ní říct něco, co by mi pomohlo její osobu nějak osvětlit?"

"Jenom to, že přes to všechno, jak strašlivě vyváděla, přes všechny ty hádky, šílenství nebo lásku k flašce, vždycky dělala věci s jistým stylem. Rád bych měl za to, že jsem od ní trochu toho stylu pochytil..."

"Ráda bych vám za to, co jste mi řekl, poděkovala. Myslím, že by mi to mohlo pomoci."

"Rádo se stalo."

Potom Francine i se zápisníkem zmizela.

"To jsem si nemyslel, že se při natáčení budu tak dobře bavit," poznamenal Rick Talbot.

"Co tím myslíte, Ricku?" zeptala se Sarah.

"Tu atmosféru, co je cítit ve vzduchu. Tenhle karnevalový pocit někdy u filmů s nízkým rozpočtem bývá. Ale tady to

cítím víc než kdykoli předtím..."

Myslel to vážně. Oči mu jiskřily, v jeho úsměvu bylo vidět, že se opravdu baví. Objednal jsem další rundu.

"Pro mě jen kávu," řekl.

Přinesli novou rundu a pak Rick povídá: "Podívejte! Je tady Sesteenove!"

"Kdo?" zeptal jsem se.

"Udělal ten nádherný film o hrobečcích domácích miláčků! Haló, Sesteenove!"

Sesteenov přišel k nám.

"Posadte se, prosím," požádal jsem ho.

Sesteenov se nasoukal do boxu.

"Dáte si něco k pití?" zeptal jsem se.

"Ani ne..."

"Podívejte," řekl Rick Talbot, "támhle je Illiantovič!"

Illiantoviče jsem znal. Natočil pár bláznivých pochmurných filmů, jejichž hlavním tématem bylo násilí v životě, překonávané lidskou statečností. Dělal to ale dobře, přisupěl si to z nicoty.

Byl to velmi vysoký muž s křivě posazeným krkem a s šílenými očima. Ty oči na vás bez přestání hleděly, pořád a pořád. Poněkud to člověka uvádělo do rozpaků.

Odtáhli jsme se, aby mohl projít dovnitř. Box byl plný.

"Dáte si panáka?" zeptal jsem se ho.

"Dvojitou vodku," řekl.

To se mi líbilo a zamával jsem na výčepního.

"Dvojitou vodku," řekl v výčepnímu, přičemž ho fixoval svými šílenými očima. Výčepní odpěchal, aby splnil svou povinnost.

"Tohle je skvělý večer," řekl Rick.

Rickův nedostatek jakékoli blazeovanosti jsem si zamiloval. Když jste na vrcholu, chce to odvahy říct, že se vám líbí, co děláte, že je pro vás práce zábavou.

Illiantovič dostal svou dvojitou vodku a kopnul ji do sebe.

Rick Talbot se všech včetně Sarah pořád na něco ptal. V našem boxu nebylo znát žádnou soutěživost nebo závist. Cítil jsem se naprosto příjemně.

Pak vešel Jon Pinchot. Přišel k boxu, trochu se sehnul a zašklebil se: "Brzo pojedeme, aspoň doufám. Přijdu všem říct..."

"Děkujeme, Jone..."

Pak zmizel.

"Je dobrý režisér," řekl Rick Talbot, "ale rád bych věděl, proč jste si ho vybral."

"On si vybral mě..."

"Fakt?"

"Ano... a můžu vám o něm vyprávět historku, z které bude jasné, proč je to dobrý režisér a proč ho mám rád. Je to ale čistě mezi náma..."

"To bych rád slyšel," řekl Rick.

"Jen mezi náma?"

"Samozřejmě..."

Naklonil jsem se doprostřed boxu a vyprávěl příběh o Jonovi, elektrické řetězové pile a jeho malíčku.

"To se skutečně stalo?" zeptal se Rick.

"Ano. Jen mezi náma."

"Samozřejmě..."

(Já vím: nic není jen mezi náma, když už to jednou povíte.)

Mezitím už Illiantovič stihl vypít dvě dvojitě vodky a další stála před ním. Pořád na mě nepřestával zírat. Pak vytáhl peněženku a z ní umaštěnou navštívenku. Podal mi ji. Všechny čtyři rožky byly olámané a celá byla zplihlá a špinavá.

Už to vzdala být opravdovou navštívenkou. Illiantovič vypadal jako ušmudlaný génius. Obdivoval jsem ho kvůli tomu. Sotva by se snížil k předstírání. Popadl dvojitou vodku před sebou a prolil ji hrdlem.

Potom se po mně podíval kalným zrakem. Pohled jsem opětoval. Ale jeho tmavé oči byly pro mě přespříliš. Musel jsem pohledem uhnout. Kývnul jsem na výčepního, aby dolil. Pak jsem se vrátil k Illiantoviči.

"Vy tady o všem rozhodujete," řekl jsem. "Nad vámi už není nic."

"Ne, ne, tak to není," řekl, "to VY o všem rozhodujete! Dávám vám svoji navštívenku! Je na ní datum PŘEDPREMIÉRY MÉHO NOVÉHO FILMU! MUSÍTE TAM PŘIJÍT!"

"Jistě, chlapče," řekl! jsem a vytáhl svoji peněženku a opatrně uložil navštívenku dovnitř.

"Tohle je fantastický večer," řekl Rick Talbot.

Ještě jsme trochu mluvit a pak přišel Jon Pinchot.

"Můžeme začít točit. Mohli byste, prosím, všichni ven, abychom vám určili místa?"

Všichni až na Illiantoviče jsme vstali a šli za Jonem. Illiantovič zapadl do boxu.

"Seru na to! Dám si ještě pár dvojitých vódek! Vy si klidně běžte!"

Ten hajzl mi ukradl jednu nebo dvě stránky. Zamával na výčepního, vytáhl si ohnutou cigaretu, vrazil si ji do pusy, škrtnul zapalovačem a spalil si kus nosu.

Takovej hajzl.

Vyšli jsme do noci.

36

Vše bylo přichystáno k natáčení v aleji. Měla se zde odehrát rvačka mezi výčepním a hrdinou filmu. Venku bylo chladno. Téměř všechno bylo připraveno. Rvačku měli za výčepního i za Jacka Bledsoea sehrát dubléři. V detailech se měly objevovat tváře Bledsoea a výčepního, ale skutečnou rvačku měli předvádět kaskadéři.

Bledsoe mě uviděl: "Hej, Hanku, pojďte sem!"

Přistoupil jsem k nim.

"Předvedte jim svůj bojový styl."

Začal jsem poskakovat do kruhu, zlehka vystřeloval levačkou a do toho sem a tam prudce vyrážel k levým i pravým hákům. Přestal jsem. Pokusil jsem se ty dávné rvačky vysvětlit.

"Opravdu to nevypadalo moc dobře. Především se pořád točili dokola, Dokola a dokola. A pak se na nás sesypal dav a někdo se do toho vložil. Myslím, že navzdory chlastu byly ty výměny velmi tvrdé a brutální. Pak jsme se vždycky stáhli, odhadli znovu situaci a zase se do sebe pustili. Pěsti litaly: Nakonec šlo o to vymlátit z toho druhého duši. Vyhrát mohl jen jeden. A rvačka nikdy nekončila dřív, dokud jeden z nás v bezvědomí nepadl. Byla to dobrá podívaná a navíc zadarmo..."

Přiblížil se čas natáčení. Stáhli jsme se z cesty a zaujali místa z dohledu. Právě v té chvíli přikráčel Harry Friedman s jakousi kočkou v paruce - typický Hollywood: falešné řasy a nánosy make-upu. Rty měla zvětšené na dvojnásobek a prsa jakbysmet. Spolu s nimi přišel taky skvělý režisér Manz Loeb, který režíroval takové filmy jako Krysař nebo Bílej límeček. Šla s ním slavná herečka Rosalinda Bonelliová. Takže jsme museli za nimi a nechat se představit. Loeb a Bonelliová se pěkně usmívali a byli zdvořilí, měl jsem ale hrozný pocit, že se cítí být nad námi. Bylo to ale v pořádku, protože já se zase cítil být nad nimi. Takhle to prostě funguje.

Pak jsme se vrátili na svá výhodná místa a začala velká rvačka. Vypadala dost drsně, hned od začátku. Jenomže v našich rvačkách se dostala brutalita ke davu hlavně ke konci, když jeden ze zápasících byl bezmocný (většinou já) a druhý toho ještě nenechal.

A ještě jedna věc k těmhle rvačkám: když nepatřils k partě výčepního a prohráls, nechali tě ležet mezi popelnicemi a krysami. Tlačily se další vzpomínky. Jednou ráno mě probralo zaječení klaksonu a na mě namířené světlomety. Byli to popeláři.

"HEJ, ČLOVĚČE, UKLIĎ SE, DO PRDELE, Z CESTY! MÁLEM JSME TĚ PŘEJELI!"

"Promiňte..."

A pak vstát s pocitem závratí, člověku se chtělo zvracet, byl celý zmlácený a pomýšlel na sebevraždu, zatímco ty hodně, zdravě vypadající černochoy zajímalo jen dodržení časového rozpisu sběru odpadků.

Nebo to bývala hlava černošky vykukující z okna: "HELE, BÍLEJ ŠMEJDE, TÁHNI DO ŘITI OD MEJCH ČERNEJCH DVEŘÍ!"

"Ano, milospani, promiňte, milospani..."

A nejhorší ze všeho při prvním nabytí vědomí na zemi mezi popelnicemi a s bolestí, kterou jste se nemohli pohnout, ale s vědomím, že vám nic jiného nezbývá, nejhorší ze všeho byla myšlenka: vsadím se, že jsem zase přišel o peněženku...

Člověk si s tou představou hrál. Pokusil se vybavit tlak peněženky na zadku. Zdálo se, že tam není. Moc se mu nechtělo po ní sahat, ale nakonec to udělal. A peněženka tam nikdy nebyla. Pak jsem se postavil a prohledával všechny kapsy: žádná peněženka, nikdy. Lidstvem jsem byl čím dál víc znechucen.

Nicméně pak byla rvačka za námi a Jon Pinchot za mnou přišel s otázkou: "Tak jak?"

"Nebylo to úplně ono."

"Proč?"

"No, v našich rvačkách se gladiátoři podobali víc klaunům, hráli pro obecnost. Jeden chlápek skončil na zemi a málem tomu druhému podrazil nohy, otočil se k přihlížejícím a řekl: 'Jak se vám líbilo tohle?'"

"Přehrávali jste?"

"Ano..."

Jon se vrátil ke kaskadérům a mluvil k nim. Poslouchali. Starý dobrý Jon, snad jeden z prvních režisérů, který kdy naslouchal přímo autorovi. Cítil jsem se poctěn. V životě jsem měl málokdy štěstí, ale teď to tak začínalo vypadat. Nakonec, trochu by ho neškodilo.

Natáčeli scénu s rvačkou znovu.

Přihlížel jsem a musím vám říct, že se mi při pohledu na ten starý sen roztřásla kolena. Chtěl jsem být jedním z nich, znova jít na to. Ať se vám to zdá hloupé nebo ne, chtělo se mi praštit do zídky v aleji. Narodit se, abych mohl zemřít. Pak to skončilo. Přišel Jon.

"Tak jak?" zeptal se.

"Líbilo se mi to..."

"Mně taky," řekl.

A bylo to.

Šli jsme se Sarah zpátky do boxu v baru.

Illiantovič byl v tahu. Barmanovi asi došla vodka.

Objednali jsme si se Sarah a Rick si dal další kávu.

"Tohle je jeden z nejlepších večer, jaký jsem zažil," řekl Rick.

"Poslyšte, Ricku, vy si ze mě musíte dělat šoufky. Kde trávíte své večery?"

Usmál se do hrnku s kávou. Byl to báječný a nevinný člověk.

Pak se vrátila Francine Bowersová se svým zápisníkem.

"Jak Jane zemřela?"

"Byl jsem už tehdy s jinou. Už dva roky jsme spolu nežili a já se za ní stavil těsně před vánocemi. Byla tehdy moc oblíbená pokojská v tomhle hotelu. Každý v hotelu jí dával láhve vína. A ve svém pokoji měla úzkou dřevěnou policičku, která se táhla těsně pod stropem podél stěny, a muselo na ní být takových 18,19 lahví.

'Jestli tu kořalku všechnu vypiješ, a to ty uděláš, tak tě to zabije! Copak to ti lidi nechápou?' zeptal jsem se jí.

Jane se na mě podívala.

'Všechny ty zasraný flašky odsud odnesu. Ti lidi se tě pokoušejí zamordovat!'

Znova se na mě jen prostě podívala. Tu noc jsem zůstal s ní a sám jsem tři láhve vypil, takže se jejich počet snížil na 15 nebo 16. Ráno, když jsem odcházel, jsem jí řekl: 'Nevypij to, prosím tě, všechno...' Vrátil jsem se za deset dní. Její dveře byly otevřené. Na posteli byla veliká krvavá skvrna. V pokoji žádné láhve nebyly. Vyhledal jsem ji v losangeleské okresní nemocnici. Byla v alkoholickém deliriu. Dlouho jsem u ní seděl, jen se na ni díval, zvlhčoval jí vodou rty, odhazoval vlasy z očí. Sestry nás nechávaly o samotě. Pak úplně zničehonic otevřela oči a řekla: 'Já věděla, že to jsi ty.' Tři hodiny na to byla mrtvá."

"Nikdy neměla žádnou šanci," řekla Francine Bowersová.

"Žádnou nechtěla. Byla jediným člověkem, kterého jsem kdy poznal, který měl pro lidskou rasu stejné opovržení jako já."

Francine sklapla zápisník.

"Tohle mi určitě pomůže..."

Pak zmizela.

A Rick řekl: "Promiňte, ale já vás tady celý večer pozoruje a nepůsobíte na mě jako špatný člověk."

"Vy na mě taky ne, Ricku," odpověděl jsem.

37

Vrátili jsme se na to samé místo o několik dnů později kvůli nějakým denním záběrům a Jon Pinchot nás našel zrovna po obědě. Ještě jsme nezapadli do baru.

"Moment," řekl mi Jon, "každou chvilku tady bude fotograf Corbell Veeker. Chce udělat pár snímků s tebou, Jackem a Francine. Toho chlapa znají po celém světě. Je slavný hlavně svými snímky žen, přímo je idealizuje..."

Stáli jsme v uličce za barem. Sluneční světlo se tam mísilo se stínem. Myslel jsem, že budeme čekat dlouho, ale Corbell Veeker se přičinil během pěti minut. Bylo mu asi pětapadesát a měl naducané tváře a pivní cejchu. Na sobě šálu a baret. Byli s ním další dva hoši a oba balili přístroje. Vypadali vystrašeně a oddaně.

Vzájemně jsme se představovali.

Nakonec Corbell představil své pomocníky.

Tohle je David..."

"A toto William..."

Oba se zakřiknutě usmáli.

Pak přišla Francine. "Ách, ách, ách!" vypouštěl ze sebe Corbell Veeker, když vstával a líbal ji.

Pak odstoupil...

Ted', ted', ted'... Ano, ách!" mával rukama. "To je ono! Ano, přesně takhle!"

Za barem se povaloval starý vyhozený rozlámaný gauč. Ten ho upoutal.

"Vy," podíval se na mě, "se posadíte na gauč..."

Šel jsem a posadil se. "A vy si mu, Francine, sednete na klín..."

Francine měla na sobě jasně červené, dole rozstřižené šaty. Na nohou červené botky, červené punčochy a bílé korále. Sedla si mi do klína. Ohlédl jsem se a mrknul na Sarah.

"To je ono! Ano, takhle!"

"Nevadí vám moje tvrdá prdel?" zeptala se mě Francine.

"Ne, to je v pořádku. Nedělejte si s tím starosti."

"Fotoaparát číslo ČTYŘI!" zařval Corbell Veeker.

David přiběhl s fotoaparátem číslo čtyři a Corbell si ho hodil kolem krku a padl na jedno koleno... Ozvalo se cvaknutí a šlehnul blesk...

"SKVĚLÝ! ANO! ANO!"

Další cvaknutí, další blesk...

"ANO! ANO!"

Cvaknutí, blesk...

"FRANCINE, UKAŽ VÍC NOHY! TO JE ONO! ANO! ANO!"

Cvaknutí a blesk, cvaknutí a blesk...

Fotil zuřivě a s vášní...

"FILM! FILM!" zakřičel.

William přiběhl s novým svítkem filmu, vložil ho do fotoaparátu a exponovaný film dal do speciální krabice.

Corbell dopadl na obě kolena, zaostřil a řekl: "DO HAJZLU, JÁ NECHCI TENHLE FOŤÁK! FOTOAPARÁT ČÍSLO ŠEST, PROŠÍM! RYCHLE! RYCHLE!"

David přiběhl s fotoaparátem číslo šest, předal ho Corbellu Veekerovi a vzal si od něho fotoaparát číslo čtyři.

"VÍC NOHY, FRANCINE! VYPADAJÍ SKVĚLE! MILUJU TĚ, FRANCINE! JSI POSLEDNÍ OPRAVDOVÁ VELKÁ

HOLLYWOODSKÁ HVĚZDA!"

Cvaknutí, blesk... cvaknutí, blesk... a zase... a zase... a zase.

Pak dorazil Jack Bledsoe.

"JACKU, BĚŽ TAKY NA GAUČ! KAŽDÝ Z JEDNÉ STRANY! ANO! ANO!"

Cvaknutí, blesk... Cvaknutí, blesk...

"FILM! FILM!" zařval Corbell.

Snímky měly být pro jeden módní ženský časopis s obrovským nákladem.

"FAJN, TED VY, HOŠI, BĚŽTE Z GAUČE! CHCI SAMOTNOU FRANCINE!"

Nechal ji položit se v celé délce na gauč, opřít se o loket a druhou ruku se zapálenou dlouhou cigaretou přehodit přes opěradlo. Francine se to hrozně líbilo.

Cvaknutí, cvaknutí, blesk, blesk...

Poslední opravdová velká hollywoodská hvězda.

Hoši běhali s novými filmy, s fotoaparáty... řekl bych, že se takovému tempu naučili někde u benzínky.

Pak si Corbell všiml drátěného plotu.

"DRÁTĚNEJ PLOT!" vykřikl.

Nechal Francine provokativně se opřít o drátěný plot a Jacka Bledsoea a mě nechal stát po stranách.

"PRIMA! PRIMA!"

Ideu drátěného plotu si zamiloval a fotil čím dál víc. Ten drátěný plot ho vzrušoval. Nebo možná pozadí za plotem.

Blesk, cvaknutí, blesk, cvaknutí...

A potom to všechno naráz skončilo.

"Moc vám všem děkuju..."

Znova Francine políbil. Jeho hoši byli zaneprázdnění balením věcí, jejich pořádáním a číslováním. William měl notes a všechno si do něho zapisoval: číslo snímku, čas, předmět, fotoaparát a použitý film.

Pak všichni prostě odešli a my se Sarah zapadli do baru. Stáli štangasti už byli uvnitř. Byli teď filmovými hvězdami a vypěstovali si jistou důstojnost. Poněkud se ztišili, jako by přemýšleli o velikých věcech. Dřív se mi líbili víc. Práce na filmu pomalu končila a mně bylo trochu líto, že jsem tolik dnů filmování zmeškal, ale když jednou sázíte na koníčky, musí všechno ostatní stranou.

Nedělali jsme si z toho se Sarah těžkou hlavu. Objednal jsem si pivo a ona si dala červené víno.

"Myslíš, že ještě napíšeš nějaký scénář?" zeptala se.

"Pochybuju. Musíš dělat spoustu přibližných kompromisů. A pořád musíš myslet okem kamery. Pochopí to obecenstvo? A filmové obecenstvo téměř všechno nudí a otravuje, zatímco lidé, kteří čtou romány, se nudí a otravují strašně rádi."

"Já jenom, že ti to jde..."

V té chvíli vešel do baru Jon Pinchot. Sedl si vedle mě zleva a usmál se na nás.

"Ten hajzl," řekl.

"Co se děje?" zeptala se Sarah.

"Už zase film zrušili?" přidal jsem se já.

"Ne, to ne... Něco jiného..."

"Co?"

"Jack Bledsoe odmítl podepsat povolení k uveřejnění fotografií, které se právě dělaly..."

"Cože?"

"Ano, jeden z hochů Corbella Veekera šel za ním do přívěsu s papíry a Jack to odmítl podepsat. Pak tam šel Corbell. To samé."

"Ale proč?" zeptal jsem se. "Proč se nechal fotit, když pak odmítne podepsat povolení ke zveřejnění?"

"Já nevím. Můžeme se ale pořád do toho dát a uveřejnit fotky s tebou a Francine. Půjďte se všichni podívat na další záběr?"

"Jistě..."

"Já přijdu hned..."

"Díky..."

Seděli jsme se Sarah a přemýšleli o tom. Myslím, že o tom přemýšlela. Vím aspoň, že já ano.

Pochopil jsem jen, že herci jsou jiní než my. Mají pro různé věci své vlastní důvody. Když totiž strávíte spoustu hodin, spoustu let tím, že předstíráte, že jste někým, kým nejste, pak to s vámi může něco udělat. Je dost těžké snažit se být jen sám sebou. Jen pomyslete, jaké to musí být urputně se snažit být někým, kým nejste. A pak být zase někým dalším, kým nejste. A zase dalším. Napoprvé to může být docela vzrušující. Ale posléze, když jste už představovali desítky postav, je možná obtížné vzpomenout si, kým jste vy sami, obzvlášť když si musíte vymýšlet vlastní věty.

Myslím, že se Jack Bledsoe ztratil a rozhodl se, že fotografovali někoho jiného a ne jeho, takže mu zbývalo jen nedat souhlas ke zveřejnění těch fotek. Dávalo mi to smysl. Rozhodl jsem se to vysvětlit Sarah.

Díval jsem se, jak odkládá sklenku s vínem a zapaluje si cigaretu.

Pak jsem si pomyslel, no, snad jí to vysvětlím někdy jindy, a dlouze jsem se napil svého piva a přemítal jsem, jestli použiji některý z těch snímků, na kterých mi Francine se svou tvrdou prdelí sedí v klíně, do toho módního ženského časopisu...

38

Pak bylo zčistajasna dvaatřicet dnů natáčení pryč a nastal čas pro dotočnou. V přízemí byl dlouhý barpult, pár stolů a veliký taneční parket. Také schodiště, které vedlo do poschodí. V podstatě tam byl filmový štáb a herci, třebaže ne všichni, a pak tam byli další lidi, které jsem neznal. Nehrála žádná kapela a z reproduktorů většinu času jelo disco, ale pití bylo opravdové. Vrazili jsme se Sarah dovnitř. Za barem byly dvě číšnice. Dal jsem si vodku a Sarah červené víno. Jedna z číšnic mě poznala a přinesla jednu moji knihu. Podepsal jsem se jí.

Uvnitř bylo přecpáno a začínalo být vedro, letní noc, žádná klimatizace.

"Dáme si ještě sklenku a půjdeme nahoru," navrhl jsem Sarah. "Tady dole je strašný vedro."

"Fajn," řekla.

Pustili jsme se po schodišti. Nahoře bylo chladněji a nebylo zde tolik lidí. Pár jich tančilo. Jako večírku tomu jaksi scházela šťáva, ale takhle vypadá většina večírků. Začal jsem se dostávat do deprese. Dopil jsem sklenku.

"Jdu si objednat pití," řekl jsem Sarah. "Chceš taky?"

"Ne, jen běž..."

Sešel jsem ze schodů, ale než jsem se stačil procat k baru, popadl mě za ruku (a začal jí mohutně třást) kulatý tlustý chlápek se spoustou vlasů a tmavými brýlemi.

"Chinaski, četl jsem všechno, co jste napsal, všecičko!"

"Skutečně?" zeptal jsem se.

Pořád mi třásl rukou.

"Jednou jsem se s váma v Barney's Beanery ožral! Pamatujete se na mě?"

"Ne."

"Chcete říct, že se nepamatujete, jak jsme se spolu ožrali v Barney's Beanery?"

"Ne."

Nadzvedl si své tmavé brýle a posadil si je na temeno hlavy.

"Teď si na mě vzpomínáte?"

"Ne," řekl jsem, vytrhl mu ruku a zamířil k baru.

"Dvojitou vodku," objednal jsem si u výčepní.

Přinesla mi ji. "Mám přítelkyni, která se jmenuje Lola," řekla. "Znáte Lolu?"

"Ne."

"Říkala, že byla za vás dva roky vdaná."

"To není pravda," řekl jsem.

Odešel jsem od baru a zamířil ke schodišti. Stál tam další tloušť, tentokrát bez vlasů, zato s mohutnou bradkou.

"Chinaski," řekl.

"Ano?"

"Já jsem Andre Wells... Hrál jsem v tom filmu štek... Jsem taky spisovatel... Právě jsem dopsal román, který by měl brzy vyjít. Byl bych rád, kdybyste si ho přečetl. Mohu vám jeden výtisk poslat?"

"Dobře..." a dal jsem mu číslo své poštovní přihrádky.

"Copak vy nemáte žádnou adresu?"

"Mám, ale pošlete to na přihrádku."

Šel jsem ke schodišti. Cestou po schodech jsem vypil polovinu sklenky. Sarah mluvila s jednou komparsistkou. Pak jsem zahlédl Jona Pinchota. Stál tam sám se sklenkou v ruce. Přistoupil jsem k němu.

"Hanku," řekl, "jsem překvapený, že tě tady vidím..."

"A já jsem překvapený, že Firepower pustila na tohleto peníze..."

"Oni nám je naučtují..."

"Aha... No a co dál?"

"Jsme teď ve střížně a děláme na tom... Potom budeme míchat hudbu... Proč se nepřijdeš podívat, jak se to dělá?"

"Kdy?"

"Kdykoli. Pracujeme denně dvanáct, čtrnáct hodin."

"Dobře... Poslyš, co se stalo s Popppy?"

"S kým?"

"S tou, která do toho vrazila deset táců, ještě když bydlels dole u pláže."

"Aha, ta je teď v Brazílii. Postaráme se o ni."

Dopil jsem.

"Nechceš jít dolů si zatančovat?" zeptal jsem se Jona.

"Ale ne, to je blbost..."

Pak někdo na Jona zavolal.

"Promiň," řekl, "a nezapomeň přijít do střížny!"

"Samo."

Pak Jon zmizel na druhý konec místnosti.

Přešel jsem k zábradlí a podíval se dolů do baru. Zatímco jsem mluvil s Jonem, dorazil Jack Bledsoe se svými motocyklovými kumpány. Opírali se zády o barpult, čelem proti lidem. Všichni měli v ruce láhev piva, až na Jacka, který pil limonádu 7-Up. Na sobě měli kožené bundy, šály, kožené kalhoty a vysoké boty.

Vrátil jsem se k Sarah. "Půjdu dolů pozdravit se s Jackem Bledsoem a jeho tlupou... Jdeš taky?"

"Jasně..."

Šli jsme dolů a Jack nás všem svým kámošům představil.

Tohle je Zabiják Harry..."

"Čau, kámo..."

"Tohle je Bič..."

"Nazdárek..."

"Tady Červ..."

"Hej, hej!"

"A tohleto Antoušek..."

"Fantastický!"

"Tohle je Tříkoulovej Eddie..."

"Do prdele..."

Tohleto Prďoch..."

"Těší mě, že vás poznávám..."

"A Spermoň..."

"Jo..."

Tak to by bylo. Vypadat všichni na hodný kluky, ale jako by pořád byli na scéně, jak se tam zády opírali o barpult a drželi v rukách láhve piva.

"Jacku," řekl jsem, "zahrál jste to skvěle."

"A jak!" přidala se Sarah.

"Děkuju..." nasadil svůj nádherný úsměv.

"No," řekl jsem, "tak my půjdeme zpátky nahoru, tady dole je příšerně vedro... Proč nepřejdete nahoru?"

Natáhl jsem se se sklenkou k číšnici za pultem.

"Budete psát další filmový scénář?" zeptal se Jack.

"Nemyslím... Je to příliš velká ztráta soukromí... Já rád jen tak sedím a zírám do zdi..."

"Jestli budete nějaký psát, dejte mi vědět."

"Určitě. Poslyšte, proč jsou ti vaši hoši takhle otočení od pultu? Vyhlížejí si holky?"

"Nee, ti už měli strašnou spoustu holek. Prostě relaxují..."

"Dobře, nashle, Jacku..."

"Vydržte pořád tak dobře pracovat," řekla Sarah.

Vrátili jsme se nahoru. Jack se svým gangem za chvíli zmizel.

Za moc ten večer nestál. Já pořád chodil nahoru a dolů po schodech pro pití. Po třech hodinách byli skoro všichni pryč. Naklánět jsme se se Sarah z balkónu. Pak jsem uviděl Jona. Zahlédl jsem ho už předtím tančit. Zamával jsem na něho.

"Hej, co se stalo s Francine? Nepřišla na dotočnou."

"Ne, nejsou tady žádní novináři..."

"Chápu."

"Musím už jít," řekl Jon. "Ráno musím brzo vstávat a jít do střížny."

"Dobře..."

Pak byl Jon pryč.

Dole bylo prázdné a trochu chladněji, a tak jsme sešli dolů k baru. Zbyli jsme tam se Sarah poslední. Za pultem zůstala jen jedna výčepní.

"Dáme si jednu na cestu," řekl jsem jí.

"Měla bych vám teď dát za pití účet," řekla.

"Jak to?"

"Firepower si to pronajala jenom do půlnoci... je deset minut po dvanácté... Ale něco k pití vám naleju každopádně, protože se mi strašně líbí, jak píšete. Jenom to, prosím vás, nikomu neprozradíte."

"Moje milá, nikdo se to nikdy nedozví."

Nalila sklenky. Místnost se začala plnit lidmi na noční diskotéku. Byl čas jít. Ano, byl. Našich pět koček na nás čekalo. Cítil jsem se jaksi smutný, že už filmování skončilo. Bylo na tom cosi dráždivého. Jakýsi hazard. Dopili jsme a vyšli na ulici. Auto tam pořád stálo. Pomohl jsem Sarah dovnitř a nastoupil z druhé strany. Dali jsme si pásy. Nastartoval jsem a brzy auto uhánělo na jih po Harbor Freeway. Vraceli jsme se do každodenního normálu a svým způsobem se mi to líbilo, a jiným zase ne.

Sarah si zapálila cigaretu: "Nakrmíme kočky a jdeme spát."

"A jednu skleničku?" navrhl jsem.

"Tak dobře," řekla Sarah.

Se Sarah jsme spolu dobře vycházeli, občas.

39

Za pár dnů jsme šli do střížny. Jon Pinchot se střihačkou Kay Bronsteinovou tam měli plné ruce práce.

Jon nám přitáhl nějaké židle.

"Ukážu vám to nesestříhané. Je to ještě hodně syrové, víte. Je na tom ještě spousta práce..."

"My si to uvědomujeme," řekla Sarah.

"Chceme váš film udělat perfektně," řekla Kay. "Úplně jsem si ho zamilovala!"

"Děkuju," odpověděl jsem.

"Právě přimícháváme hudbu," řekl Jon. "Friedman i Fischman jsou v Londýně a pracují na nějaké nové věci. Čtyřikrát pětikrát denně telefonují a řvou: 'ZASTAVTE MIX! ZASTAVTE MIX!' Já dělám, že nerozumím. Vybrali jsme skvělou muziku, ale dostat práva bude stát hodně peněz. Friedman s Fischmanem chtějí, abych použil přednatočený pásy, který by nic nestál, ale který jsou příšerný. To by ten film zabilo! Takže do zvuku míchám dobrou hudbu, aby ji už odtamtud nemohli dostat..."

"Dělals už někdy film za takových podmínek?" zeptal jsem se.

"Ne. Ty dva chlápci jsou úplně jiný než ostatní. Ale já je miluju!"

"Ty je miluješ?"

"Jo, jsou jako děti. Mají velké srdce. I když ti jdou po krku, vyzařuje z nich jakési hřejivé teplo. Jednám s nimi mnohem raději než s právníky společností, které mají v Hollywoodu pod palcem většinu obchodu."

Jon ztlumil světlo a dívali jsme se. Promítalo se na malícké plátno, veliké asi jako obrazovka televizoru. Rozběhly se titulky. Bylo tam moje jméno. Byl jsem součástí Hollywoodu, alespoň na kratičkou chvíli. Měl jsem svůj podíl viny. Pokračovalo to dobře. Nenašel jsem na tom za celou dobu žádné chyby.

"Mně se to líbí, mně se to líbí," opakoval jsem.

"Pak tu máme ještě něco," řekl Jon.

Začala scéna, kde se Jack s Francine právě seznámili. Sedí zkraye u barového pultu. Jack postavil před Francine dva panáky. Francine je do sebe hodila. Jack sedí u zpoila vypité láhve piva. Pravačkou láhev odstrkuje a říká: 'To bychom měli...' 'Co bychom měli?' ptá se Francine. Jack jí začíná vysvětlovat, že nemá žádné peníze, že je na dně a že na další pití nemá...

"NE! NE!" zaječel jsem. "SVATÝ BOŽE NA NEBESECH, TO NE!"

Jon film zastavil.

"Co je?"

"Ti alkoholici, kteří tohle uvidí, se nám budou smát a roznesou nás po celém městě!"

"V čem je chyba?"

"Opilec by od sebe nikdy neodsunul půl láhve piva a neřekl by: 'To bychom měli' Ten vypije láhev do poslední kapky a pak teprve řekne: 'To bychom měli...'"

"Hank má pravdu," řekla Sarah, "taky jsem si toho všimla..."

"Točil jsem tuhle scénu pětikrát a měl jsem pocit, že tato je z nich nejlepší..."

"Jone, mě přímo urazilo, jak tu flašku odstrčil, to bolí, je to jak dostat ránu přímo mezi oči!"

"Myslím, že mám jeden záběr, kde zbyla v láhvi jen trošinka piva..."

"I malá troška je příliš, ale použij ho, prosím tě, jestli ho máš," řekl jsem.

Tohle se vám může stát, když máte režiséra, který sám není alkoholik, a herce, který pití nesnáší, a přitom oba pracují na témté filmu. A spisovatele alkoholika, který dává před natáčením přednost dostihům.

Dívali jsme se na zbytek filmu.

Jon rozsvítil.

"Jak se vám to líbilo? Je to teda zatím jen nhrubo, samozřejmě..."

"Hudba a kamera jsou fantastický," řekla Sarah.

"A co takhle jak je to napsaný, miláčku?" zeptal jsem se.

"Chinaski je stejně dobrý jako vždycky," odpověděla.

"Děkuju," pravil jsem.

"Všichni herci a celý štáb na vás pořád mysleli," řekla Kay, "i když jste tam nebyl."

"Ech," oddechl jsem si.

"Ale co si o tom myslíš ty, Hanku?" zeptal se Jon.

"Líbí se mi, jak hraje Jack. Měl jsem pocit, že Francine by potřebovala trochu promazat klouby."

"Francine byla výborná," řekl Jon. "Když je před kamerou ona, film teprve dostává šťávu."

"Možná. V každém případě jsem rád, že jsem součástí toho filmu i součástí jejího skvělého comebacku..."

Takže abychom oslavili své dobré pocity, zamkli jsme střížnu, nasedli do výtahu, sjeli na ulici k mému autu a zajeli na oběd. Tentokrát nikoli k Musso's, ale někam blíž, do restaurace asi o osm ulic dál na západ. Zvláštní věc, pomyslel jsem si, jak se to všechno skládá do sebe. Vždycky to byl jen jeden den, pak další a další, a najednou je to celé pryč. V jistém smyslu jsem měl pocit, jako bych ten scénář ještě ani nenapsal. Taky žes nenapsal, mohl by říct nějaký kritik, když ve své předloze oslavuješ špatnost a průměrnost. Jenže jaký je rozdíl mezi filmovým kritikem a průměrným filmovým divákem? Odpověď: kritik si nemusí kupovat vstupenku.

"Tady někde zastav," řekl Jon, "jsme na místě!"

A já ho poslechl.

40

Vrátil jsem se k dostihům. Občas jsem dumal, co tam vlastně dělám. A občas jsem to věděl. Především mi to dovolovalo pozorovat spoustu lidí z jejich nejhorší stránky, což mě udržovalo při vědomí, z čeho se vlastně lidstvo skládá.

Chtivost, strach, vztek, to všechno zde bylo.

Na každých dostizích jsou denně k vidění vždy určití typičtí jedinci. Já bych asi mohl být považován taky za jednoho z nich, což se mi nelíbilo. Dal bych přednost tomu být neviditelný. Nestarám se o názory jiných sázkařů. Nechci s nimi

diskutovat o jednotlivých koních. Necítím k ostatním sázkařům vůbec žádné kamarádství. V podstatě hrajeme proti sobě navzájem. Závodíště neprohrává nikdy. Závodíště si bere svoje procenta, stát si bere svoje procenta, a ta procenta jsou čím dál vyšší, což znamená, že jestli chce hráč důsledně vyhrávat, musí mít jasno, do jaké výše bude sázet, a musí použít dokonalou metodu s vnitřní logikou. Průměrný sázkař sází denně na dva koně, na pořadí, trojičky, trefuje se na šestky nebo na devítky. Končívá s plnou náručí bezcenného kartónu. Sází na výhru, na místo, pro efekt. Existuje ale jenom jedna sázka, a to je sázka na vlastní výhru. Ta snímá z člověka napětí. Celé tajemství spočívá v jednoduchosti, to je klíč k hlubokým pravdám, k tvoření věcí, ke psaní, k malování. Život je hluboký ve své jednoduchosti. Myslím, že dostihy mě o tom nenechávají na pochybách.

Ale v jiném smyslu jsou dostihy nemoc, zbabělý útek, náhražka za něco jiného, s čím by bylo třeba se vyrovnat. Všichni potřebujeme uniknout. Hodiny jsou dlouhé a nějak je musíme vyplnit až do smrti. A pro všechny není dost slávy a vzrušení. Věci rychle zpuštěnou a odumřou. Probouzíme se ráno, vyhrabeme nohy zpod příkrývek, položíme je na podlahu a pomyslíme si: ach jo, do prdele, co teď?

Byly časy, kdy jsem býval z touhy po dostizích úplně nemocný. Přes den jsem sázel na plnokrevníky a potom večer jsem se přistihl, že sázím na speciální krátké tratě nebo na klusáky, podle toho, co se zrovna běželo. V noci se sázelo taky. Nejvyšší stádium choroby.

Vrátil jsem se tedy na závodíště a na všechno kolem filmu zapomněl, na herce, na štáb i na střížnu. Dostihy mě držely při prostém životě, i když by se možná hodilo říct spíš hloupém.

Večer jsem se obvykle díval se Sarah na televizi, pak jsem šel nahoru a pohrával si s básní. Báseň zachraňovala duši před výbuchem. Báseň byla to, co jsem potřeboval. Opravdu potřeboval.

Byl jsem zpátky v této zaběhnuté rutině už dva nebo tři týdny, když starý dobrý telefon opět zazvonil. Byl to Jon Pinchot.

"Film je hotový. Budeme mít ve Firepower soukromé promítání. Bez novinářů. Bez kritiků. Doufám, že přijdete."

"Určitě. Pověz mi, v kolik hodin a kde."

Zapsal jsem si to.

Bylo to v pátek večer. Cestu do budovy Firepower jsem dobře znal. Sarah kouřila a o čemsi dumala. Začaly mě za jízdy také napadat jisté myšlenky. Vzpomněl jsem si na něco, co mi Jon Pinchot jednou řekl. Dávno před tím, než našel někoho, kdo by scénář produkoval, chodil každou noc po celém městě a obířel bary. Hledal prostě ten správný bar, správné štamgasty. Dal si i jméno: "Bobby." A chodil od baru k baru, noc co noc. Říkal, že se z něj stal téměř alkoholik. A ani v jednom z těch barů, říkal, nikdy nepotkal žádnou ženskou, se kterou by se mu chtělo jít domů. Někdy si udělal v noci volno a přišel k nám se všemi fotografiemi barů, které už navštívil, a pokládal je přede mnou na konferenční stůl. Já vybral ty nejlepší a on vždycky řekl: "Ano, na tyhle se zaměřím..." Neustále věřil, že ze scénáře vznikne film.

Projekční místnost nebyla přímo ve Firepower, nýbrž ve dvoře za ní.

Přijeli jsme. Byl tam vrátný.

"Ve Firepower promítají Tanec Jima Beama," oznámil jsem mu.

"Jen jedte dál... dáte se doprava..." řekl.

A je to. Byli jsme velká zvířata. Vjel jsem dovnitř, zabočil doprava a zaparkoval.

Ve dvoře byla spousta soukromých ateliérů. Proč nemají Firepower vlastní projekci, jsem nechápal. Měli obrovský barák. Ale měli asi taky moc dobrý důvod, proč dělali to, co dělali.

Vystoupili jsme a začali hledat projekci. Žádné šipky. Zdálo se, že jsme tam sami. Přijeli jsme ale včas. Chodili jsme kolem dokola. Pak jsem uviděl pár podvyživených studiových týpků, kteří se opírali o zpola otevřené dveře. Všichni z branže vypadali skoro stejně - mám na mysli štáby, odborné konzultanty, a tak dál. Všem bylo mezi šestadvaceti a osmatřiceti, byli štíhlí a vždycky mezi sebou mluvili o něčem zajímavém.

"Promiňte," zeptal jsem se, "je tohle projekce Tance Jima Beama?"

Oba přestali a zírali na nás, jako bychom je vyrušili z něčeho strašně důležitého. Pak jeden z nich promluvil:

"Ne."

Nevím, co se s těmi chlápky stane, když jim je devětatřicet. Možná právě o tom mluvili.

Pokračovali jsme v hledání.

Pak jsme uviděli stát u automobilu se zapnutým motorem někoho povědomého. Byl to Jon Pinchot se spoluproducentem Lancem Edwardsem.

"Jone, pro Boží smilování, kde je ta projekce?"

"Jo," řekla Sarah, "kde je?"

"Ach," začal Jon, "přestěhovali to. Snažil jsem se vám zavolat, ale už jste byli pryč..."

"No tak kde to je, chlapče?"

"Jo, chlapče," řekla Sarah.

"Hledal jsem vás... Podívejte, Lance Edwards tam právě jede. Nevadilo by ti, kdybychom jeli s tebou, Lanci?"

Lance přikývl, jako by byl pořádně nasraný. Řekl bych, že jsme to měli být my, kdo se mohl nasrat. V Hollywoodu se tyhle věci někdy nerozlišují.

Jon si sedl dopředu vedle Lanceho a my se Sarah dozadu. Říkalo se, že Lance je stydlivý a že proto nemluví. Já měl spíš pocit, že nemá s kým mrdat. Jedna z těch televizních redaktorek z Itálie mi řekla: "Pro tu svini jsem jednou pracovala! V životě jsem takovýho hajzla nepotkala! Za nic neplatil. Neměl ani vlastní dopisní papíry..." Používal obálky z dopisů, které mu posílali jiní lidé. Musela jsem škrtnout jména a adresy a napsat nad to jména nová a poslali jsme tutéž obálku znova. Odlepoval neorazítkované známky z došlé pošty a znova je používal. Jednoho dne normálně pracuju a najednou cítím na noze jeho ruku. 'Ztratil jste něco?' zeptala jsem se ho. 'Co tím myslíte?' odpověděl otázkou. 'Myslím tím, jestli

něco hledáte na mé noze? Jestli ne, tak s tou zatracenou prackou táhněte někam!" Vyrazil mě, ani mi nedal žádné odstupné."

Auto jelo pořád dál. Vypadalo to na dlouhou jízdu.

"Hele, Lanci," řekl jsem, "zavezete nás potom zpátky k našemu autu?"

Přikývl, jako by byl nasraný. Samozřejmě, že byl nasraný: stálo ho to benzín.

Konečně jsme tam dorazili, vystoupili a vešli do projekční místnosti. Byla plná. Všichni tam byli. Vypadali spokojeně a v pohodě. Mnoho z nich mělo v rukou zlaté plechovky s pivem.

"Ty hajzle!" řekl jsem nahlas.

"Co se děje?" zeptal se Jon.

"Ty lidi mají všichni pivo! A my nemáme k pití NIC!"

"Moment! Moment!" řekl Jon.

Odběhl.

Ubohý Jon.

Zacházeli se mnou a se Sarah jako s druhořadými občany. Jenže nakonec, co můžete čekat, když herec v hlavní roli bere 750krát víc než autor scénáře? Obecenstvo si nikdy nepamatuje, kdo napsal scénář, jenom kdo to poslal a kdo to dal dohromady, ať už režisér nebo herci nebo kdokoli jiný. My se Sarah byli pouhými příživníky ze slumu.

Jon se procpal zpátky s dvěma plechovkami piva pro nás zrovna ve chvíli, kdy se zhaslo a začal film. Tanec Jima Beama.

Loknul jsem si piva na počest všech alkoholiků světa.

A jak film začal, vrátilo se mi (jak se to v kině stává) ráno toho dne v baru, kdy jsem byl mladý, kdy jsem se necítil ani dobře, ani špatně, jen naprosto otupěle, a kdy mi výčepní pověděl:

"Víš co, chlapče?"

"Nee, co?"

"Dáme sem do baru plynovou trubku, přímo sem, kde celou dobu vysedáváš, a dáme na ni kohoutek."

"Plynovou trubku?"

"Jo. Takže když budeš mít pocit, že to chceš celý skončit, budeš moct otočit kohoutkem, párkrát se nadechneš a bude to..."

"Myslím, že jsi strašně hodnej, Jime," řekl jsem.

41

Bylo to tady. Odvíjel se film. Výčepní mě v postranní uličce zmlátil. Jak jsem už vysvětlil, mám drobné ruce, což je v pěstním souboji velká nevýhoda. Tenhle konkrétní výčepní měl ruce jak lopaty. Aby to bylo horší, rány jsem přijímal výborně, díky čemuž jsem jich taky pěknou řádku dostal. Stálo při mně trochu štěstí: moc jsem se nebát. Rvačky s výčepním představovaly způsob, jak si ukrátit dlouhou chvíli. Nakonec nemůžete celé dny a noci jen dřepět na barové stoličce. A ty rvačky moc nebolely. Bolest přicházela až dalšího rána, a když se člověk dokázal dostat zpátky domů, nebylo to zase tak zlé.

Když jsem se dvakrát třikrát týdně popral, pomalu jsem se v tom začal zlepšovat. Nebo se snad výčepní zhoršil.

To bylo však víc jak čtyřicet let. Ted' jsem seděl v hollywoodské projekci.

Popisovat tady film samotný nemá cenu. Snad bude lepší říct něco o části, kterou vynechali. Ke konci filmu chce ta dáma o mě pečovat. Myslí si, že jsem génius, a chce mě ochránit před životem na ulici. Ve filmu u ní zůstanu pouze jednu noc. Ale ve skutečnosti jsem tam zůstal asi šest týdnů.

Ta dáma, Tully, bydlela v rozlehlém domě v Hollywood Hills. Žila tam s další ženou, která se jmenovala Nadine. Tully i Nadine měly obě dost vysoké postavení. Děly do zábavního průmyslu: hudba, vydávání knih a časopisů, všechno možné. Zdálo se, že znají úplně všechny, a pořádaly dva tři večírky týdně, většinou s newyorskými typky. Tullyiny večírky jsem neměl rád a bavil jsem se tím, že jsem se ožral namol a napadl tolik lidí, kolik jsem zvládl.

S Nadine žil cápek trochu mladší než já. Byl to hudební skladatel nebo snad režisér nebo co, dočasně bez práce.

Zpočátku jsem ho neměl rád. Často jsem ho potkával po domě nebo v patiu hned po ránu, kdy jsme oba měli kocovinu.

Kolem krku měl vždycky takový zasraný šál.

Jednou ráno asi kolem jedenácté jsme oba v patiu pocucávali pivo a snažili se vyléčit z kocoviny. Jmenoval se Rich.

Podíval se na mě:

"Chceš ještě pivo?"

"Samo... Děkuju..."

Zašel do kuchyně, vrátil se, podal mi pivo a pak se posadil. Rich si řádně přihnul. Potom zhluboka vzdychl:

"Nevím, jak dlouho ji ještě budu umět vodit za nos..."

"Cože?"

"Myslím tím, že nemám vůbec žádný talent na nic. Všechno to jsou jenom kecy."

"To je nádherný," řekl jsem, "to je fakt nádherný. Obdivuju tě."

"Děkuju. A co ty?" zeptal se.

"Já píšu na stroji. Ale v tom není žádný problém."

"V čem teda je?"

"Mám úplně sedřenýho ptáka od mrdání. Pořád se nemůže nasytit."

"Já musím Nadine každou noc lízat."

"Ježíšikriste..."

"Hanku, my jsme prostě párek vydržovanejších chlapů."
"Richi, tyhle emancipovaný ženský nás mají v kabeli i s našima koulema
"Myslím, že bychom si měli dát pro začátek vodku," řekl.
"Prima," řekl jsem já.

Toho večera, když přijely naše dámy, nebyl ani jeden z nás schopen plnit své povinnosti.
Rich vydržel ještě týden a pak zmizel.
Poté jsem často potkával Nadine, jak se prochází nahá po domě, většinou když byla Tully pryč.
"Co to ksakru děláš?" zeptal jsem se konečně.
"Tohle je můj dům, a kdybych tady chtěla skákat po čtyřech s vystrčenou prdelí, je to moje věc."
"Ale no tak, Nadine, o co ti vlastně jde? Nechceš náhodou opíchat?"
"Ani kdybys byl poslední chlap na zemi."
"Kdybych byl poslední chlap na zemi, musela bys vystát frontu."
"Buď rád, že to neřeknu Tully."
"Tak už tady přestaň běhat s tou nahou čičmundou."
"Ty prase!"
Rozběhla se se schodů, plesk, plesk, plesk. Velká prdel. Kdesi třískly dveře. Dál jsem to nesledoval. Zcela přeceněné zboží.
Tu noc, když přišla Tully domů, sbalila mě na celý týden do Cataliny. Myslím, že věděla, že je Nadine rozparáděná. Ve filmu to nebylo. Do filmu nemůžete dát všechno.
A pak projekce skončila. Nastal potlesk. Chodili jsme dokola, podávali si ruce a popleskávali se. Všichni jsme byli skvělí, do prdele, to teda ano.
Pak si mě našel Harry Friedman. Poplácali jsme se a potřásli si rukama. "Harry," řekl jsem, "máte tutovku."
"Ano, ano, skvělý scénář! Počkejte, slyšel jsem, že jste napsal román o prostitutkách!"
"Ano."
"Chci, abyste mi o tom napsal scénář. Chci to dělat!"
"Samozřejmě, Harry, samozřejmě..."
Pak spatřil Francine Bowersovou a pelášil k ní: "Francine, panenka moje, byla jste úžasná!"
Postupně vše sláblo a místnost byla skoro prázdná. Vyšli jsme se Sarah ven.
Lance Edwards byl pryč i s autem. Měli jsme před sebou dlouhou procházku k našemu autu. To bylo v pořádku. Noc byla chladná a jasná. Film byl hotový a brzy měl jít do distribuce. Ke slovu se dostanou kritici. Věděl jsem, že se točí příliš mnoho filmů, jeden po druhém a pořád dál. Publikum už vidělo tolik filmů, že pomalu neví, co to film je, a kritici jsou na tom stejně bledě.
Pak jsme seděli v autě a vraceli se.
"Líbilo se mi to," řekla Sarah, "jenom tam byly sem tam pasáže..."
"Já vím. Není to nesmrtelný film, ale je dobrý."
"Ano, to je..."
Vyjeli jsme na dálnici.
"Už se těším na kočky," řekla Sarah.
"Já taky..."
"Napíšeš další scénář?"
"Já doufám, že ne..."
"Harry Friedman chce, abychom s ním jeli do Cannes, Hanku."
"Cože? Opustit kočky?"
"Říkal, abychom kočky přinesli k nim."
"V žádném případě!"
"To jsem mu právě řekla."
Byl to dobrý večer a měly přijít další. Najel jsem do nejrychlejšího pruhu a uháněl k cíli.

42

Cannes, to byla jiná záležitost. Telefonoval mi odtamtud Pinchot.
"Nečekáme, že bychom vyhráli, ale doufáme, že se můžeme umístit někde nahoře."
"Myslím, že by Jack Bledsoe mohl dostat nejlepšího herce."
"Šušká se, že Francouzi dají Zlatou palmu někomu ze svých."
Propagační oddělení Firepower za mnou pořád posílalo lidi z nejrůznějších komerčních časopisů, aby se mnou udělali o filmu rozhovor. Vzhledem k tomu, že jsem svého času porozbíjel pár kostelních oken, v časopisech cítili, že jsem něco nebo snad někdo, koho by mohli oblbnout, někdo, kdo se ve svém stupidním ožraleckém žvanění nechá přesvědčit, aby plácl něco, co by se dalo šikovně využít. A jednoho pitomého večera se jim to podařilo. Řekl jsem něco nepěkného o jednom herci, kterého jsem měl ve skutečnosti rád, jako člověka i jako herce. Byla to nějaká maličkost, nějaký drobný detail celé jeho osobnosti. Ale, jak mi řekla jeho žena v telefonu: "Může to být pravda, ale nemusel jste to říkat." Měla pravdu, ale na druhou stranu zase pravdu neměla. Měli bychom mít svobodu mluvit naprosto otevřeně, zvláště když nám pokládají přímé otázky. Ale je zde otázka taktu. Pak je tu také otázka přehnaného taktu.
Ksaku, mě napadali bez přestání celá léta, ale já to považoval spíš za osvěžující. Vždycky jsem věřil, že moji kritici jsou

pitomci. Jestli svět vydrží do příštího století, já tu pořád budu, a ti staří kritici budou mrtví a zapomenutí, jenom je vystřídají noví kritici, noví blbci. Takže mi bylo lito, že jsem tomu herci ublížil, ale herci jsou možná prostě jen citlivější než spisovatelé. Aspoň doufám. A přestal jsem dávat rozhovory. Po pravdě řečeno, říkal jsem každému, že se za rozhovor platí 1000 dolarů za hodinu. Rychle ztráceli zájem.

Pak zavolał znova Jon Pinchot z Cannes.

"Máme problémy..."

"Jaké?"

"Jack Bledsoe nevychází ze svého hotelového pokoje a nedává rozhovory..."

"To umím pochopit."

"Ne, počkej... Ono je to tím, že nechce mluvit s nikým, kdo o jeho posledním filmu nenapsal dobrou recenzi. Problém je v tom, že na něho moc dobrých recenzí nebylo. V recepci čekali všichni reportéři a Jack povídá: 'Ne, ne, žádná interview, vy mi, lidi, nerozumíte.' Přihlásil se jeden chlápek a řekl: 'Jacku, já udělal na váš poslední film dobrou recenzi!' Jack povídá: 'Dobře, tak vám interview dám.' Takže se domluvili. V jisté kavárně v tolik a tolik hodin. Jediný problém je, že Jack se tam neukázal."

"Jone, řekl bych, že tihle herci jsou citlivější než spisovatelé nebo režiséři..."

"Citlivější? Dobře, můžeš tomu tak říkat..."

"Jak se má Francine?"

"Prima. Prima. Rozmlouvá s kdekým. Nosí takové letní šaty. O nás o všech mluví moc pěkně. Ví, že se jí povedl skvělý comeback. Cítí, že je poslední z nejposlednějších velkých hvězd. Prochází se tady jako bohyně. Skvěle se předvádí."

"Jo. A co Friedman?"

"No ten je skvělejší! Je všude, povídá a potí se, mává rukama. Tady ho všichni důležití lidi nenávidí. A zároveň se ho bojí kvůli jeho energické tvrdošijnosti. Nedá jim spát. Probírají ho u sklenky. S chutí by mu to dali sežrat i s chlupama."

"To nemají šanci. Ještě něco jiného?"

"Jenom Jack. Jen kdybychom ho mohli dostat z hotelového pokoje. Už se nám ho podařilo přesvědčit, aby se objevil v jednom z nejpopulárnějších televizních programů ve Francii. Souhlasil. A pak nepřišel."

"Proč vůbec do Cannes jezdil?"

"To sakra nevím..."

Čas ubíhal tak, jak má ve zvyku. Dostihy byly pořád. Taky jsem si znova přečetl něco od Jamese Thurbera. Ve svých nejlepších pasážích je strašně legrační. Jenom je škoda, že se na všechno dívá z pohledu vyšších středních vrstev. Horníka, kterýho právě vytili, by pořádně nasral.

Taky jsem vyplodil spoustu básní. Báseň má jistou hodnotu, věřte mi. Chrání vás, abyste se úplně nezbláznili.

Ano.

A pak..., ale ne. Ten film v Cannes nevyhrál.

A Sarah začala na zahradě pěstovat nové květiny a zeleninu.

A našich 5 koček nás pozorovalo svýma deseti očima.

43

Po Cannes nastala znova práce ve střižně. Pinchot na filmu tvrdě pracoval.

Hrál jsem tam jednu maličkou roli. V jedné scéně jsem představoval jednoho ze štamgastů. Byl to jen krátký záběr, ale mohl být delší. Většinu toho vystříhli. Vysvětlím vám to. Sedím tam s dvěma dalšími chlápky, jsme u baru, ale nesedíme spolu, jsme každý zvlášť. Je to scéna, kdy se Jack poprvé potká s Francine. My tři tam máme jako štamgasti jenom sedět. Když už nás ale brala kamera, nemohl jsem si pomoci. Pořádně jsem si přihnul piva, poválel ho v puse, a pak ho poslal z dobrých dvaceti centimetrů zpátky do hrdla láhve. Vynikající trik. Na barpult nespadla ani kapička. Nevím, co mě přimělo to udělat. Nikdy dřív se mi to nepovedlo. Jenže ta sekvence skončila ve střižně na podlaze.

"Podívej, Jone," řekl jsem, "proč to tam nedáš zpátky?"

"Nemůžu. Každý by se ptal: 'Co je to ksakru za chlapa?'"

Když jste jen v komparsu, nesmíte prostě improvizovat.

Ale nakonec přišel čas, kdy už se s filmem nedalo nic dál dělat. Stanovilo se datum, kdy půjde do distribuce.

Jednoho nezapomenutelného večera asi týden před tím se Jon stavil u nás, seděli jsme a povídali si.

"Tak co, napišeš pro nás další scénář? Jestli jsi pro, tak já taky."

"Ne, Jone, mám z Hollywoodu strach. V tom to je. Nebo aspoň doufám, že to v tom je."

"Co teď budeš dělat?"

"Řekl bych, že asi román."

"O čem?"

"O tom se nedá dopředu mluvit."

"Proč ne?"

"Vypouští to vzduch z pneumatik."

"Hank si pořád kontroluje tlak v pneumatikách," řekla Sarah. "Má u sebe pořád manometr. Na testování románů."

"Má pravdu... Poslyš, Jone, bude ten film mít premiéru?"

"Premiéru? Na co..."

"Žádná premiéra?" zeptala se Sarah. "To je ale absurdní!"
"Jone," řekl jsem, "já chci premiéru!"
"Ty chceš premiéru? Tomu se mi nechce věřit! Proč?"
"Proč? Pro potěšení. Pro nic za nic. Chci pořádněj bílej bourák se šoférem, zásobu nejlepšího vína, barevnou televizi, v autě bezdrátový telefon, doutníčky..."
"Přesně tak," řekla Sarah, "a Francine se to bude moc líbit!"
"Dobře," pravil Jon, "uvidím, co se dá dělat."
"Řekněte Friedmanovi, že to je vydání na reklamu," řekla Sarah. "Že to pomůže zvednout hrubý zisk."
"Zpracuju na tom..."
"A, Jone," připomněl jsem mu, "nezapomeň na ten pořádněj bílej bourák."

Jon to jakýmsi záhadným způsobem zařídil. Přišel večer premiéry. Sarah se nahoře chystala a pořádněj bílej bourák pro nás přijel. Malé děti ze sousedství si ho už všimly a začaly vybíhat vedle na dvorek. Vyšel jsem ven a ukázal bouráku cestičku k domku.

"Hanku, ty seš slavněj?" zeptalo se jedno děcko.
"Slavněj? No jo, to jo..."
"Hanku, můžeme jet s tebou?"
"Nelíbilo by se vám to."
"Ale líbilo!"
Šofér zastavil motor a vystoupil.
Potřást jsme si rukou.
"Já jsem Frank," řekl.
"A já Hank," opáčil jsem.
"Vy jste spisovatel?"
"Ano. Četl jste ode mě něco?"
"Ne."
"Já jsem vás taky ještě neviděl řídit."
"Ale ano, pane, viděl. Právě jste mě viděl zajiždět k domku."
"To je vlastně pravda, že? Poslyšte, moje žena se ještě obléká. Nebude to dlouho trvat."
"Co píšete, pane?"
"Jak to myslíte?"
"Jak to říkám. Co píšete?"
Začínal mě ten chlap poněkud srát. Nebyl jsem na šoféry zvyklý.
"No, já píšu básně, povídky, romány..."
"A napsal jste scénář, pane."
"Aha. Tamten. Ano."
"O čem píšete, pane?"
"O čem?"
"Ano, o čem..."
"Chmm, píšu o životě, víte. Prostě o životě."
"Moje máma," řeklo jedno z děcek a prostrčilo hlavu plotem, "říká, že píše prasečinky!"
Šofér se na mě zadíval: "Řekněte, prosím, manželce, že je to daleko. Nesmíme přijet pozdě."
"Kdo to říkal?"
"Pan Friedman."

Vešel jsem do domu a zařval nahoru: "Sarah, náš bourák je tady, pospěš si..."

"Přijel dřív..."

"Já vím. Jenže je pátek večer a je to daleko."

"Hned jsem dole. Neboj se. Stihneme to."

Otevřel jsem plechovku piva a pustil televizi. Na placeném kanále jel zápas. Vytřásali jeden z druhého duši. Boxeři jsou dnes v lepší formě než za mého mládí. Obdivoval jsem energii, jakou dokázali vydat, a přitom se bít dál a dál. Ty měsíce běhání a posilování v tělocvičně, které tihle boxeři podstupovali, musely být úplně nesnesitelné. A pak poslední dva tři intenzivní dny před zápasem. Kondice byla klíčem ke všemu. Talent a odvaha jsou nutné, ale bez formy jsou k ničemu. Rád jsem se na zápasy díval. Nějak mi připomínaly psaní. Potřebujete to samé, talent, odvahu a formu. Jenomže ta forma je mentální, duševní. Nikdy nejste spisovatelem. Musíte se spisovatelem stávat pokaždé znovu, když si sedáte k psacímu stroji. Když už jste si k němu sedli, už to není tak těžké. Co bývalo občas těžké, bylo najít židli, na kterou by se dalo sednout. Jako pro všechny lidi na světě, i pro vás se odvíjely věci stejným tempem: malé problémy, velké problémy, samé rány a nářezy. Museli jste být ve formě, abyste vydrželi všechno to, co se vás pokoušelo zabít. To je poučení, které jsem si odnesl z boxu, z dostihů, z toho, jak žokejové zdolávají nepřízeň osudu, pády na dráze a drobné osobní horory v zákulisí. Psal jsem o životě, hmm. Co mě ale šokovalo, byla úžasná kuráž, se kterou někteří lidé tento život žili. To mě drželo nad vodou.

Sarah sešla dolů. Vypadala skvěle.

"Jdeme!"

Vypnul jsem televizi. A už jsme byli venku.

Představil jsem Sarah šoférovi.

"Sarah! Sarah! Sarah!" hulákala děcka. Měly Sarah rády.

"Můžeme jít s tebou, Sarah?"

"Musíte se zeptat maminek," zasmála se.

Maminek? To se nikdy nikdo nezeptá otců?

Šofér nás usadil na zadní sedadlo. Náš bourák pomalu vycouval a děti za ním běžely podél plotu. Do háje, já už brzo umřu, a z nich jednoho dne bude polovina sedět u textových editorů a psát nepředstavitelné sračky.

Sjeli jsme z prudkého kopce a já vytáhl korek z první láhve vína. Nalil jsem dvě plné vysoké sklenice.

"Tak na tvoje zdraví," řekl jsem Sarah a přitukli jsme si.

"Ať je to tvoje zdraví zdravý," odpověděla.

Pustil jsem televizi. Ten komerční kanál tam neměli. Vypl jsem to.

"Víte, jak se tam dostat?" zeptala se Sarah šoféra.

"Samozřejmě..."

Sarah se na mě zadívala: "Napadlo tě někdy, že tě povevou v takovémhle bouráku na premiéru filmu, kterej napíšeš?"

"Nikdy v životě. Jsem fakt rád, že jsem se z té lavičky v parku dostal."

"Mám tyhle limuzíny ráda. Líbí se ti, jak se nesou po ulici?"

"Přímě plachtí. Jsme v povětrnosti mířícím do pekla. Dovol, abych ti dolil."

"Skvělý víno..."

"Ano, ano..."

Najeli jsme na dálnici k přístavu a odbočili z ní na dálnici na San Diego. Tu jsem nesnášel. Pořád na ní byla zácpa. Všiml jsem si, že začalo drobně mrholit.

"A je to," řekl jsem, "začíná pršet." Auta začínala zastavovat. Kalifornští řidiči neumějí jezdit v dešti. Jedou buď moc rychle, nebo moc pomalu. Většina jich jezdí moc pomalu.

"Přijedeme pozdě," řekla Sarah.

"Myslím, že jo, holka."

Pak začalo opravdu chát. Ostatní řidiče na dálnici přepadla hrůza. Čuměli skrz mávajících stěračů nepřítomným očičkami. Ti zmrdi by měli být rádi, že stěrače mají. Já měl jednou staré auto bez nich. Chcete vědět, co to je mít opravdu zlé podmínky k řízení? Zkuste to. Za deště jsem s sebou vozil nakrájený brambor. Zastavil jsem, očistil sklo bramborem a pokračoval v jízdě. Museli jste vědět, jak na to: jenom zlehka setřít vodu.

Jenže tihle řidiči se ve svých autech chovali, jako by byli prakticky na smrtelné posteli. V návalech deště byla cítit jejich panika. Hloupá panika. Zbytečná panika. Panika k ničemu. Když už chcete někdy svou paniku využít, ušetřte si ji pro nějakou lepší příležitost.

"Tak, miláčku, máme tady spoustu vína."

Dolil jsem nám oběma.

Musel jsem ale uznat, že náš šofér je profík. Zdálo se, že ví, který pruh se zpomalí a který se brzy rozjede, a klouzal s limuzínou, s tou velikánskou, velikanánskou limuzínou hladce mezi pruhy a využíval nejplynulejšího provozu. Skoro jsem mu odpustil, že nečte moje věci. Miloval jsem profesionály, kteří umí to, o čem se předpokládá, že by to umět měli. Byli vzácní. Je tolik neschopných profesionálů: doktorů, právníků, prezidentů, instalatérů, fotbalových obránců, zubařů, policistů, pilotů letadel a tak dál.

"Myslím, že to stihneme," řekl jsem mu.

"Mohli bychom," připustil.

"Který je váš nejoblíbenější spisovatel?" zeptal jsem se.

"Shakespeare."

"Když to stihneme, tak vám to odpustím."

"Když to stihneme, tak si to odpustím sám."

Prostě jsem s tím buzíkem neuměl začít žádný rozhovor. Pokaždý mě dostal.

Popíjeli jsme se Sarah víno.

A pak jsme tam dojeli. Šofér zastavil a otevřel dveře. Vystoupili jsme.

Bylo to před velkým nákupním střediskem. Do kina se šlo odkudsi zezadu.

"Děkuju vám, Franku," řekl jsem.

"Rádo se stalo. Půjdu zaparkovat. Až půjdete zpátky, najdu si vás."

"Jak si nás najdete?"

"Najdu..."

To už seděl za volantem a prostorná bílá limuzína vjela do proudu vozů. Pořád pršelo.

Ohlédl jsem se a stálo tam pět šest mužů s deštníky, kteří na nás čekali. Byli jsme na volném prostranství před nákupním střediskem a spršky deště stříkaly i dovnitř. Muži s deštníky k nám přispěchali a vypadali velmi ustaraně při myšlence, že bychom mohli provlhnout.

Zasmál jsem se: "To je úplně absurdní!"

"Mně se to líbí!" rozesmála se Sarah.

Utíkali jsme sobě vstříc. Pak jsme zapadli do obchodáku. Začaly blýskat fotoaparáty. Čas slávy. Lavičku v parku jsem nechal za sebou.

44

K jednomu z mužů jsem za chůze pronesl: "Do háje, nechali jsme si v autě láhev vína! Budeme na film potřebovat pár

lahví vína!"

"Seženu vám je, pane Chinaski," řekl ten chlapík. Neměl jsem ani ponětí, co je zač. Oddělil se od skupiny.

"A nezapomeňte na vývrtku!" zakřičel jsem za ním.

Zasunuli jsme se víc pod střechu mezi jednotlivé obchůdky. V dálce vlevo jsem zahlédl blikat blesky fotoaparátů. Pak jsem uviděl Francine Bowersovou. Pózovala, dívala se na jednu a pak na druhou stranu. Byla jako královna. Nejlepší z posledních.

Následovali jsme muže. Byla zde televizní kamera. Další blesky. Poznal jsem jednu z žen. Byla to redaktorka jakési komerční stanice.

"Henry Chinaski," přivítala mě.

Těší mě, že vás poznávám," uklonil jsem se.

Pak, než se stihla na cokoli zeptat, řekl jsem: "Máme starosti. Nechali jsme si v limuzíně víno. Ted' ho asi právě pije šofér. Potřebujeme nějaké víno."

"Líbí se vám jako scénáristovi to, co z filmu vyšlo?"

"Režisér zvládnul oba problematické herce v hlavních rolích úplně hladce. Točili jsme se skutečnými štamgasty, z nichž žádný nebyl schopen dnes večer přijít. Práce kamery byla skvělá a scénář je dobře napsaný."

"Je to vaše autobiografie?"

"Pár dnů vytržených z desetiletého období..."

"Děkuji vám, pane Chinaski, za rozhovor..."

"To nic..."

Pak se objevil Jon Pinchot: "Ahoj, Sarah, ahoj, Hanku... Pojdte za mnou..."

Stála tam skupinka s kazetovými magnetofonky. Některé blesky přestaly. Nevěděl jsem, co jsou zač. Začali mi dávat otázky:

"Myslíte si, že pití zaslouží glorifikovat?"

"O nic víc než cokoli jiného..."

"Není snad alkoholismus nemoc?"

"Dýchat je nemoc."

"Myslíte si, že jsou opilci nesnesitelní?"

"Ano, většina z nich. Stejně tak většina abstinentů."

"Ale koho zajímá život opilce?"

"Jiného opilce."

"Považujete nadměrné pití za společensky přijatelné?"

"V Beverly Hills ano. V chudinské čtvrti nikoli."

"Dobyl jste Hollywood?"

"Myslím, že ne."

"Proč jste ten film napsal?"

"Když něco píš, nikdy nepřemýšlím proč."

"Kdo je váš nejoblíbenější herec?"

"Žádného nemám."

"A herečka?"

"Stejná odpověď."

Jon Pinchot mě zatahal za rukáv.

"Měli bychom raději jít. Myslím, že už bude začínat film..."

Šli jsme se Sarah za ním. Pospíchali jsme. Pak jsme se octli v kině. Zdálo se, že tam jsou všichni.

Pak se za námi ozval hlas: "MOMENT!"

Byl to ten chlápek, co šel pro víno. Měl obrovskou kartónovou tašku. Přiběhl a vrazil mi ji do náruče.

"Jste jeden z nejskvělejších lidí na světě!" řekl jsem mu.

On se jen otočil a odběhl pryč.

"Kdo to byl?" zeptal jsem se Jona. "Pracuje pro Firepower?"

"Já nevím..."

"Pojďte," řekla Sarah, "měli bychom jít dovnitř."

Šli jsme za Jonem do předsálí. Dveře už byly pozavírané. Jon jedny otevřel. Byla tam tma a my šli za ním parterem. Film už začal.

"Do prdele," řekl jsem, "to na nás nemohli počkat? Jsme přece spisovatelé!"

"Pojďte za mnou," řekl Jon, "držím vám dvě místa."

Šli jsme za ním až dolů do první řady úplně na kraj. Byla tu dvě místa přímo proti zdi.

"Uvidíme se později," řekl Jon.

Hned vedle nás seděly dvě dívky. Jedna právě druhé říkala: "Nevím, co tady děláme. Henryho Chinaskiho fakt nesnáším. Je odpornej!"

Šmátravě jsem ve tmě tápal po láhvi vína s vývrtkou. Plátno se rozjasnilo.

"Henry Chinaski," pokračovala dívka, "nenávidí ženy, nenávidí děti, je to vlezlej starej kurevník, a já nechápu, co na něm lidi vidí!"

Starší dívka mě v odlesku plátna zahlédla a šťouchla loktem svou přítelkyni pod žebra.

"Pšššt... myslím, že to je on!"

Otevřel jsem jednu láhev pro Sarah a jednu pro sebe. Oba jsme je zvedli do vrchu. Sarah řekla: "Měla bych těm kundám

napráskat!"

"To nedělej," odpověděl jsem, "moji nepřátelé tvoří polovinu mých příjmů. Tak strašně mě nenávidí, že to bývá až podvědomá láska."

Byli jsme na příšerném místě, pokud šlo o možnost sledování filmu. Z našeho úhlu byly všechny postavy vysoké, protáhlé a hubené, a ze všeho nejhorší byly hlavy. Obrovské a špatně tvarované, velikánská čela, ke kterým, přestože byla tak veliká, jako by nepatřily žádné oči, ústa nebo brady. Také zvuk byl příliš hlasitý a mizerně zkreslený. Dialogy zněly nějak jako: "HŮŮŮ, HŮŮŮ, BUD BYLS TY KRISTOL, JO TOTO..."

Premiéra mého prvního a jediného filmu, a já z ní nic neměl.

Později jsem se dozvěděl, že hned vedle bylo další kino, které přesně ve stejnou dobu rovněž promítalo náš film a bylo poloprázdné.

"Tohle Jon moc dobře nenaplánoval," pravila Sarah.

"No tak si to někdy promítneme na videu," navrhl jsem jí.

"Jo," řekla.

A v unisonu jsme pozvedli své láhve.

Dívky nás sledovaly s odporem a naprosto fascinovány.

Předimenzované hlavy s velkými čely se pořád pohybovaly po plátně. A hlavy spolu přespříliš nahlas rozmlouvaly:

"FLÁM FLAM VŮL VOU, TAKÁ BREK VU SO..."

"JA PANEN JA, TEK TA TAM, JA VU DO..."

"KÍÍRDA..."

"HAHAJ LE..."

"Úplně mi zkurvili můj dialog, Sarah."

"No... jo..."

Ale nejlepší bylo, když si ta vypouklá čela chodila pro vysokánská tenoučká štamprlátka, která byla přes půl plátna, a pak se štamprlátka přeneslo kamsi pod čelo a zmizelo, a pak už tam zbyly jen prázdné zvlněné skleničky, které měnily tvar, natahovaly se a smršťovaly, třpytivé prázdné skleničky z předpekli. Jaké jen kocoviny ta čela mívala!

Nakonec jsme se se Sarah přestali na plátno dívat a hleděli si jen svých lahví.

A za čas představení skončilo.

Strhlo se trochu potlesku a pak už jsme čekali, až obecenstvo vypadne.

Čekali jsme dlouho. Pak jsme vstali a vyšli ven.

Blesky fotoaparátů v předsáli se rozmnožily. Stisky rukou. Vyhýbali jsme se tomu.

Potřebovali jsme na záchod.

"Setkáme se u toho květináče před ženskými záchodky," řekl jsem Sarah.

Já zamířil na pánský. U vedlejšího pisoáru se pohupoval nějaký opilec. Ohlédl se po mně.

"Hele, vy jste Henry Chinaski, že jo?"

"Ne, já jsem jeho bratr Donny."

Opilec se znovu zhoupal a začal chcat.

"Chinaski nikdy o žádném bráchovi nepsal."

"To je tím, že mě nenávidí."

"Jak je to možný?"

"Protože jsem mu tak šedesátkrát sedmdesátkrát zkopal prdel."

Opilec nevěděl, co si o tom má myslet. Pořád jen chcal a pohupoval se. Odešel jsem od něho, umyl se a zamířil ven.

Čekal jsem u květináče. Zpoza něho vystoupil náš šofér.

"Dostal jsem instrukce, abych vás dovedl na večírek na oslavu."

"Skvělé," řekl jsem, "Jen co Sarah..."

A Sarah už tam byla. "Víš, miláčku, většina šoféru čeká venku, ale náš Frank si nás našel uvnitř. Jenom si sundal čepici, aby jako šofér nevypadal

"Byl to podivný večer," řekla.

Následovali jsme Franka přes prodejní plochy. Šel asi dva kroky před námi.

"Nevypil jste nám víno, že ne, Franku?"

"Ne, pane..."

"Franku, neplatí snad pro šoféra, že nejdůležitější je nikdy neopustit svou limuzínu? Řekněme, že by ten bourák třeba někdo ukradl."

"Pane, takovou šunku by v životě nikdo nelohnul."

"Máte pravdu."

Jen co jsme vyšli z budovy, Frank si zase svou čepici nasadil. Limuzína stála hned u obrubníku.

Pomohl nám na zadní sedadlo a byli jsme fuč.

45

Popremiérový večírek byl u Copperfieldů na La Brea Avenue. Frank zastavil před domem, nechal nás vystoupit a my zamířili ke vchodu do dalších blesků. Napadlo mě, že vůbec nevědí, koho fotografují. Jakmile vystoupíte z limuzíny, máte hned nárok.

U vchodu nás pustit dovnitř a octli jsme se v místnosti přečpané lidmi, kteří všichni drželi v rukou sklenky s červeným vínem. Stáli ve skupinkách po třech, po čtyřech, rozmlouvali spolu nebo taky ne. Nebyla tam klimatizace, a tak třebaže

venku bylo chladno, uvnitř sálalo vedro, strašné vedro. Prostě tam kyslík nasávalo příliš mnoho lidí. Dostali jsme se Sarah víno a postávali snažíce se ho vypít. Víno chutnalo dost sprostě. Nic není horšího než laciné červené víno, až na laciné bílé víno, které nechali zteplat.

"Co je to za lidi, Sarah? Co tady chtějí?"

"Někteří patří k filmu, někteří se pohybují na jeho okraji, a někteří tu jsou proto, že si neumí představit, že by byli někde jinde."

"Co tady dělají?"

"Někteří se snaží navázat kontakty, jiní se pokoušejí v kontaktu zůstat. Někteří chodí na všechny akce, jako je tato. Taky jde o novinářské tlachy."

Atmosféra nebyla dobrá. Chyběla tam radost. Byli zde defenzivní typy, žraloci, škrti. Do úmrť žvatlající ztracené duše a navíc vedro, vedro, vedro. Pak k nám přistoupil nějaký muž v drahém obleku: "Pan Chinaski s chotí?"

"Ano," řekl jsem.

"Vy nepatříte sem dolů. Patříte nahoru. Pojděte za mnou."

Šli jsme za ním.

Šli jsme za ním nahoru po schodišti do prvního patra. Tady tak plno nebylo. Člověk v drahém obleku se k nám otočil.

"Nesmíte pít to víno, které se tady servíruje. Obstarám vám vlastní láhev."

"Díky. Doneste dvě."

"Samozřejmě. Hned jsem zpátky..."

"Hanku, co to má znamenat?"

"Jen ber. To už se víckrát nestane."

Rozhlédl jsem se po lidech. Měl jsem z nich úplně stejný pocit jako z těch dole.

"Zajímalo by mě, co to bylo za člověka," řekl jsem.

Pak se vrátil s dvěma lahvemi dobrého vína, s vývrtkou a s dvěma čistými sklenicemi.

"Mockrát vám děkujeme," řekl jsem.

"Rádo se stalo," odpověděl. "Čítával jsem vaše sloupky v L.A. Free Press."

"Nevypadáte tak staře."

"Já taky nejsem. Můj tatínek byl hippie. Četl jsem noviny vždycky po něm."

"Mohu se zeptat, jak se jmenujete?"

"Carl Wilson. Mně to tady patří."

"Aha. Tak vám ještě jednou děkujeme za to dobré víno."

"Rádo se stalo. Když budete potřebovat víc, dejte mi vědět."

"Spolehněte se."

S tím zmizel. Otevřel jsem láhev a nalil dvě sklenky. Ochutnali jsme. Opravdu dobré víno.

"A teď mi pověz," zeptal jsem se Sarah, "co je to za lidi tady nahoře. Čím se liší od těch dole?"

"Jsou úplně stejní. Mají jen lepší výdrž a víc štěstí. Peníze, politika, rodina. Ti, kteří už patří ke klanu, přivádějí příbuzné a své přátele. Schopnosti a talent jsou vedlejší. Já vím, že mluvím jak v televizi, ale je to tak."

"Souhlasí to. I ty takzvané nejlepší filmy mi připadají hrozně špatné."

"Taky chodíš raději na dostihy?"

"Samozřejmě..."

Pak k nám přišel Jon Pinchot.

"Můj bože! Ty lidi! Mám pocit, jako bych se umazal od sraček!"

Zasmál jsem se.

Pak se objevila Francine Bowersová. Dmula se pýchou. Povedl se jí come-back.

"Byla jste dobrá, Francine," řekl jsem.

"Ano," pravil Jon.

"Byla jste velmi upřímná a přirozená," řekla Sarah.

"Možná až moc?"

"Vůbec ne," řekl jsem.

"Hele," řekla Francine, "co to pijete za víno? Vypadá na dobrou značku."

"Dejte si," přihnul jsem láhev do její sklenky.

"Mně taky," řekl Jon.

"Jak to, že máte tu jeho dobrou značku?" zeptala se Francine.

"Majitelův otec byl hippie. Oba četli L.A. Free Press. Psával jsem tam sloupky 'Poznámky neandrtálce'."

Stáli jsme tam dál beze slova. Nic víc se nedalo říct. Film skončil.

"Kde je Jack Bledsoe?" zeptal jsem se.

"On na takové věci nechodí," řekl Jon.

"To já zas ano," řekla Francine.

"My taky," přidala se Sarah.

Pak na nás mávali z nějaké jiné skupinky.

"Jakýsi časopis chce s vámi udělat rozhovor, Francine. Filmové zrcadlo." "Samozřejmě," řekla Francine. "Promiňte," obrátila se k nám.

"Ale jistě."

Odcházela vzpřímeně a pyšně. Měl jsem z ní dobrý pocit. Měl jsem dobrý pocit z každého, komu se podařil comeback poté, co ho vyhostili do zapomenutí.

"Běžte tam s ní, Jone," řekla Sarah. "Bude se cítit líp..."

"Neměl bych jít taky, Sarah?"

"Ne, Hanku, ty by ses jen pokusil to interview přehrát na sebe. A nezapomeň, že za to teď bereš 1000 dolarů."

"To je pravda..."

"Tak dobře," řekl Jon, "já tam půjdu."

Odešel.

Přistoupil k nám nějaký mladík s magnetofonem: "Já jsem z časopisu Herald Examiner. Dělá rubriku 'O čem se mluví'.

Jak se vám líbila definitivní verze filmu?"

"Máte tisíc dolarů?" zeptala se Sarah.

"Sarah, tohle je jenom takový tlachání, to je v pořádku."

"Jak se vám tedy líbila konečná podoba filmu?"

"Je to lepší než průměrný film. Ještě dlouho poté, co budou filmy poctěné v letošním roce Cenou Akademie zapomenuty, Tanec Jima Beama budou čas od času hrát ve filmových klubech. A sem tam se objeví i v televizi, pokud svět vydrží."

"To si opravdu myslíte?"

"Ano. A když se na to budete dívat pořád znovu a znovu, budete nacházet v textu i v jednotlivých záběrech nové zvláštní významy, které by nikdo nečekal. Přecenění a podcenění, to jsou výchozí normy naší společnosti."

"Tímhle způsobem mluvívájí barová povalečí?"

"Některé ano, dokud je někdo neodkrouhne."

"Který film ze všech, jež jste viděl, pokládáte za nejlepší?"

"Vygumovanou hlavu."

"Vygumovanou hlavu?"

"Ano."

"A který je na druhém místě?"

"Kdo se bojí Virginie Woolfové?"

Pak se vrátil Carl Wilson: "Chinaski, dole je člověk, který tvrdí, že vás zná. Chce jít nahoru. Jakýsi John Galt."

"Pusťte ho sem, prosím vás."

"Dobře, děkuju, Chinaski," řekl ten člověk z Herald Examiner.

"Rádo se stalo."

Otevřel jsem vývrtkou druhou láhev a nalil jsem nám další sklenky. Sarah snášela chlast pozoruhodně dobře. Jazyk se jí rozvazoval, jenom když jsme spolu byli sami. A říkala potom většinou samé chytré věci.

Pak se objevil John Galt. Veliký John Galt. Přistoupil k nám.

"Nikdy si s Hankem nepodáváme ruce," usmál se. "Ahoj, Sarah," řekl, "máš toho chlapa pod kontrolou?"

"Ano, Johnne."

Do prdele, pomyslel jsem si, když já znám tolik chlápů, co se jmenují John.

Ve vzduchu visela biblická jména. Jan, Marek, Petr, Pavel.

Veliký John Galt vypadal dobře. Jeho oči byly laskavější. Laskavost ho nakonec přemohla. Bylo v něm méně sobectví.

Méně strachu. Méně ran pod pás zdůvodňovaných konkurencí.

"Vypadáš dobře, chlapče," řekl jsem mu.

"Ty teď vypadáš líp než před pětadvaceti lety," odpověděl.

"To ten lepší chlast, Johnne."

"To dělají vitamíny a zdravá strava," řekla Sarah. "Žádné hovězí, žádná sůl, žádný cukr."

"Jestli se tohle někdy prozradí, Johnne, prodej mých knih klesne na nulu."

"Tvoje věci se budou vždycky prodávat, Hanku. To je jasný jak facka."

Veliký John Galt. Do prdele, jaký to byl zachránce života! Když jsem pracoval na poště, chodíval jsem k němu místo jídla, spaní i všeho ostatního. Veliký John byl vždycky u sebe. Podporovala ho jakási žena. Velikého Johna vždycky vydržovaly ženy. "Hanku, já když pracuju, tak nejsem šťastnej. A já chci být šťastnej," říkával.

Na stolku mezi námi vždycky bývala veliká dóza s fetem. Obvykle až po okraj byla plná všelijakých prášků a kapslíček.

"Jen si dej."

Zanořil jsem ruku a pojídal je jako bonbóny. "Johnne, s tímhle svinstvem přijdeš o mozek úplně."

"Každý člověk je jinej, Hanku, co jednoho ničí, druhému vůbec nevadí."

Přenádherné noci plné keců. Nosil jsem si vlastní pivo a polykal prášky. John, byl nejsečtější člověk, jakého jsem kdy potkal, ale nepoučoval. Byl však výstřední a chamtivý. Možná kvůli těm práškům.

Občas míval kolem třetí čtvrté ráno nepřekonatelné nutkání prohrabat popelnice na dvorku. Chodil jsem s ním. "Já to chci."

"Do prdele, Johnne, to je přece stará levá bota, kterou kdosi vyhodil."

"Já to chci."

Dům měl celý přečpaný haraburdím. Všude toho byly stohy. Když jste se chtěli posadit na gauč, museli jste přesunout kupu harampádí na jednu stranu. A zdi měl celé oblepené citáty a výstředními novinovými titulky. V tom všem neexistoval žádný systém. Jako poslední slova posledního šílence na zemi. Ve sklepech měl naštosovány tisíce knížek, které byly provlhlé a hnily. Vše, co potřeboval k životu, byla tkanička do bot, a bylo lépe nepouštět se s ním do šachů, ani do boje na život a na smrt. Byl okouzlující: Opravdu si myslím, že jsem v té době hodně trpěl sebelitostí, kterou mě on donutil si uvědomit. Ty doby a ty hodiny s ním byly především zábavné. Žral jsem Johna Galta v době, kdy jsem nic jiného neměl. Byl to taky spisovatel. A později jsem já měl se slovy štěstí, a on ne. Uměl napsat velmi silnou báseň, ale

mezitím ležela dlouhá období, kdy se zdál být úplně prázdný. Vysvětloval mi to: "Já nechci bejt slavněj, chci jen, aby mi bylo fajn." Byl jeden z nejlepších recitátorů poezie, ať už své vlastní nebo cizí, jakého jsem kdy slyšel. A později po mém úspěchu, když jsem se sem tam o Johnu Galtovi zmínil, vždycky se mi donesla stejná reakce: "Nevím, co na tom starým vejtahovi Chinaski vidí." Ti, kteří mě a moje práce přijali, už nepřijali jeho s jeho pracemi, a mě by zajímalo, jestli to znamená, že moje psaní je určeno jen pro blbce. S čímž nic nenadělám. Ptáci létají, hadi se plazí, a já vyměňuji pásky v psacím stroji.

Ale vidět zase jednou Johna Galta bylo nicméně příjemné. Měl s sebou nějakou novou ženskou.

"Tohle je Lisa," řekl. "Píše taky poezii."

Lisa mu rovnou skočila do řeči a začala povídat. Byla to smršť slov a John tam jen tiše stál. Možná to byl pro ni volný večer, ale bylo z ní slyšet bojovnici za ženská práva ze starých častí. Což je docela v pořádku, aspoň pro ně, až na to, že takovéhle emancipátorky spotřebují příliš mnoho kyslíku, a nahoře už bylo pro nedostatek čerstvého vzduchu dost horko. Mluvila pořád dál a dál, a snažila se nám říct úplně všechno. Často si četli s Johnem společně. Slyšel jsem někdy o Babs Danishové? "Ne," řekl jsem jí. No, takže Babs Danishová byla černoška a k tomu žena, a když měla recitovat, tak nosila obrovské náušnice, a protože byla hodně vášnivá, náušnice se jí pohupovaly ze strany na stranu, a její bratr Tip podmalovával čtení hudbou. Měl bych si ji někdy poslechnout.

"Hank nechodí na čtení poezie," řekla Sarah, "ale já Babs Danishovou slyšela a moc se mi líbila."

Máme s Johnem a s Babs recitovat příští středu v Beyond Baroque, přijdete?"

"Já bych asi přišla," řekla Sarah. A asi opravdu půjde.

Potom jsem se pronikavě zadíval na Johna Galta. Vypadal uhlazeně a dobře, ale v jeho očích jsem zahlédl hlubokou bolest, kterou jsem tam nikdy dřív neviděl. Namísto muže, který chtěl být šťastný, vypadal spíš jako člověk, který v prvních tazích šachové partie přišel o dva pěšce, aniž by z toho měl nějakou výhodu.

Pak se vrátil muž z Herald Examineru.

"Pane Chinaski," řekl, "chtěl bych vám položit ještě jednu otázku."

Představil jsem ho Johnu Galtovi s Lisou.

"John Galt," řekl jsem, "je veliký, dosud neobjevený americký básník. Tento člověk mi pomohl pokračovat v době, kdy se na mě všichni ostatní vykašlali. Chci, abyste udělal interview s Johnem Galttem."

"Ano, pane Galte?"

"Známe se s Hankem snad dvacet let..."

Potichu jsme se se Sarah vypařili.

"Vypadá to, že s Lisou John konečně dosáhl naprosté spokojenosti," řekl jsem.

"Snad je to pro něho dobré."

"Snad."

Nahoru přišli další lidé. Zdálo se, že přitom nikdo neodešel. Co za tím bylo? Kontakty? Příležitosti? Stálo to za to? Nebylo lepší v tom show businessu nebýt? Ne, ne, ne. Kdo chce být zahradníkem nebo taxikářem? Kdo daňovým poradcem? Nejsme snad všichni umělci? Nejsou naše duše určeny k něčemu lepšímu? Je lepší trpět takto než jinak. Nebo to aspoň líp vypadá.

Naše druhá láhev byla téměř prázdná.

Pak se vrátil Jon Pinchot.

"Je tady Jack Bledsoe. Chce se s tebou vidět."

"Kde je?"

"Tááhle u dveří."

A tam stál opravdu Jack Bledsoe se svým slavným a citlivým úsměvem a opíral se o futro.

Šli jsme se Sarah za ním. Potřáslí jsme si s Jackem Bledsoem rukou.

Přemýšlel jsem nad tím, co řekl John Galt: "Nikdy si s Hankem nepodáváme ruce."

"Skvělá podívaná, Jacku, fantastický herecký výkon. Jsem opravdu moc rád, že jste tu roli dostal."

"Zahrál jsem to přijatelně?"

"Myslím, že víc než to."

"Nechtěl jsem si vás pro sebe zabrat, ani vás vyrušit z vašeho pohodlí..."

"To se nestalo."

"Chtěl jsem se jen stavit a pozdravit vás."

To mě zarazilo. Nevěděl jsem, jak reagovat.

"No tak, ksakru, chlapče, snad se spolu můžeme jít někdy opít."

"Já nepiju."

"Aha, vlastně... No tak, Jacku, děkuju, že jste přišel. Co tak si dát aspoň jednu sklenku na cestu?"

"Ne, já piju..."

Otočil se a scházel po schodišti dolů.

Byl sám. Žádná ostraha, žádní motocyklisti. Prima kluk, prima úsměv.

Spánembohem, Jacku Bledsoe.

Vytáhl jsem z Carla Wilsona další láhev a stáli jsme se Sarah mezi jinými lidmi, ale nic zvláštního se nedělo. Lidé tam jen tak postávali. Snad čekali, až se ožeru a začnu nesnesitelně vyvádět, jak jsem to občas na večírcích dělal. O tom jsem ale pochyboval. Prostě jen byli úplně pitomí. Neměli co jiného na práci než jen postávat a nepřítomně čumět. Moc to nebolelo. Byli na bezpečném místě.

Pokud jde o mne, mým hlavním životním cílem bylo lidem se co nejvíc vyhýbat. Čím míň lidí jsem viděl, tím jsem se cítil líp. Potkal jsem jednou jednoho člověka, který mou filozofii sdílel Kurevníka Sama. Bydlel na sousedním dvorku v East Hollywoodu. Měl ochranný dohled.

"Hanku," pověděl mi, "vždycky když sedím, tak mám potíže. Dozorce mě pořád strkal do díry. Jenže já mám díru rád. Dozorce brousil kolem, zvedal kukátko a nahlížel dovnitř. Jednou se mě zeptal: 'STAČÍ TI TO? MŮŽU TĚ UŽ PUSTIT?'" Vzal jsem do ruky kousek svého hovna a mrštil jsem mu ho přímo do kšichtu. Zavřel kukátko a nechal mě tam. Zůstal jsem dole na samotce. Když se dozorce vrátil, kukátko neotevřel. 'NO TAK CO, UŽ TI TO STAČÍ?' 'VŮBEC NE,' zaječel jsem v odpověď. Nakonec mě dozorce odtamtud vytáhl 'PŘÍLIŠ MOC SE MU TO LÍBÍ,' řekl ostatním strážcům. 'VYTÁHNEME MU TU PRDEL Z DÍRY!'"

Sam byl skvělý chlapík, jenže pak se dal na hazard. Neměl z čeho platit nájem, byl pořád v Gardeně, přespával tam na hajzlech a začínal hrát, jen co se vzbudil. Nakonec dostal Sam padáka z bytu. Našel jsem si ho v malém pokojíku v korejské čtvrti. Seděl v rohu.

"Hanku, můžu pít jenom mlíko, jenže se mi hned navaluje. Ale doktoři říkají, že je se mnou všechno v pořádku."

Za dva týdny bylo po něm. Po člověku, který sdílel moji filozofii o lidstvu.

"Poslyš," řekl jsem Sarah, "tady se nic neděje. Tady je to mrtvý. Pojďme odtud."

"Máme tady zadarmo pití, kolik se nám zachce..."

"Nestojí to za to."

"Jenže večer sotva začal, možná se něco semele."

"V žádném případě, pokud se do toho nevložíš já, a já na to nemám náladu."

"Počkáme aspoň malou chvilku..."

Věděl jsem, jak to myslí. Pro nás to znamenalo konec Hollywoodu. Když se to vezme kolem a kolem, byla do toho světa zatažená víc než já. Ne moc, ale přece jenom. Začala studovat na herečku.

Lidi tam pořád jen tak postávali, a to bylo všechno. Ženy nebyly pěkné a muži nebyli zajímaví. Bylo to blbější než blbost sama. A blbost skutečně bolí. "Zblázním se, jestli odtud nevypadneme," řekl jsem Sarah.

"Tak dobře," odpověděla, "pojďme."

"Starý dobrý Frank byl dole i s limuzínou."

"Odcházíte brzy," řekl.

"No jo," opáčil jsem.

Frank nás posadil dozadu, kde jsme našli novou láhev vína. Odzátkovali jsme ji, zatímco náš spolehlivý šofér zamířil na jih po dálnici od přístavu.

"Hej, Franku, nechcete loka?"

"To dá rozum, kámo!"

Zmáčkl knoflík a skleněná přepážka se odsunula. Protáhl jsem otvorem láhev.

Aniž přestal řídit náš bourák, přihnul si Frank z láhve. Nevím proč, ale celé to vypadalo nějak podivně a strašně legračně a my jsme se se Sarah rozesmáli.

Nakonec ten večer přece jen k něčemu byl.

46

Potom to už moc slavné nebylo. Film začali hrát na třech čtyřech místech dole ve městě. Lidi mě začali otravovat na dostizích.

"Vy jste napsal ten film?"

"Ano."

"Myslel jsem, že jste koníčkář."

"To jsem. Když dovolíte, prosím..."

Někteří lidé vás dokázali krásně oslovit. Jiní byli příšerní. Zazírali na vás rozšířenýma očima a následoval úprk vašim směrem. Naučil jsem se ten pohled rozpoznávat, a když jsem ho zahlédl, přikrčil jsem se někde v postranní uličce mezi sedadly a rychle mizel na opačnou stranu. Jsem si jistý, že jsem utekl před mnoha lidmi, kteří vůbec neměli v úmyslu mě otravovat. Věděl jsem, že časem se věci vrátí k normálu a že zas budu jen obyčejný stařík mezi ostatními staříky, co chodí na dostihy.

Recenze na Tanec Jima Beama byly dobré i špatné. V New York Times otiskli skvělou recenzi, ale dámu z New Yorkeru Jim Beam unavoval. Rick Talbot prohlásil, že to je jeden z deseti nejlepších filmů roku.

Pak přišly zlé chvíle. Jednou večer jsem byl nahoře a Sarah na mě zakřičela: "Recenzují Tanec Jima Beama!"

Byli to Wexler a Selby na kabelové televizi. Když jsem dorazil, ukazovali právě scénu, kde Jack Bledsoe vyhazuje šaty Francine Bowersové z okna v pátém poschodí. Záběr skončil.

Selby potřásl hlavou a film odmávnul do šrotu: "OHAVNÉ PŘÍŠERNÉ! Tohle musí být ten nejhorší film roku!"

Představuje nám tohohle... vandráka... s kalhotami spuštěnými ke kotníkům! Je špinavý, nestará se o sebe a působí přímo... urážlivě! Jediné, po čem touží, je zmlátit barmana! Čas od času píše básně na kousky papíru! Jenže většinou ho vidíme v mravním bahně... popíjejícího láhve vína nebo jak žebrá o sklenku u barového pultu! V jedné scéně můžeme vidět, jak se kvůli němu téměř k smrti umlácí v baru dvě ženy. Neuvěřitelné! NIKDO, NIKDO by o takového člověka neměl projevit sebemenší zájem! Kdo by se měl o něho zajímat? Hodnotíme zde filmy škálou od jedné do deseti.

Existuje způsob, jak bych mohl dát mínus jedna?"

A opravdu, nahoře v rohu obrazovky se objevilo mínus jedna.

Spustil Wexler. "Souhlasím s tvým pohledem, ale já dávám dvojku. Myslím, že je tam jedna humorná scéna, kde se hrdina koupe ve vaně se psem."

"Ale ne," řekl Selby, "ta byla stupidní..."

Po měsíci film hráli ještě pořád ve třech čtyřech kinech. Pak ho začali promítat v jednom kině poblíž San Pedra a my se rozhodli, že na něj zajdeme. Nakonec jsme ho nikdy na plátně neviděli kromě premiéry s těmi obrovskými protáhlými hlavami.

Přijeli jsme k malému středisku a zaparkovali na dohled od kina. Nad vchodem stálo velikými písmeny: Tanec Jima Beama. Bylo vzrušující to vidět.

Většinu filmů jsem viděl jako kluk, samé příšerné filmy. Fred Astaire s Ginger Rogersovou. Jeanette McDonaldová s Nelsonem Eddym. Bob Hope. Tyrone Power. Tři pomocníci. Cary Grant. Tyhle filmy vám otřásly mozkem, zanechaly vás bez naděje a bez energie. Sedával jsem v těch kinech a trpěl na těle i na duchu.

Sedli jsme si na parkovišti a čekali na konec odpoledního představení.

"Možná tam nikdo není," řekl jsem. "Možná nikdo ven nevyjde."

"Jsou uvnitř, Hanku..."

Čekali jsme. Pak film skončil a začali vycházet.

"Jsou tři," řekla Sarah.

"Pět," řekl jsem já.

"Sedum."

"Osum."

"Jedenáct..."

Cítil jsem se líp. Pořád vycházeli další. Vzdal jsem počítání.

Pak byli venku všichni. Brzy začne první večerní představení.

"Myslíš, že to dělá ještě někdo jiný, Sarah?"

"Co?"

"Že takhle sedí a dívá se, kolik lidí jde do kina a z kina?"

"Jsem si jistá, že nejsme první."

Uběhl nějaký čas.

"Kde jsou lidi?" zeptal jsem se. "Třeba nikdo nepřijde!"

"Ale přijdou."

Právě v té chvíli, opravdu, začaly přijíždět stařícké značky automobilů a hledaly místo k parkování. Jeden chlápek vysedl s lahví vína v papírovém sáčku.

Přijíždějí opilci zkontrolovat věrohodnost," zasmál jsem se.

"Najdou ji tam," řekla moje drahá žena.

"Jako historik opilství nemám soupeře."

"Protože nikdo z nich není tak dlouho na světě jako ty. V čem spočívá tvůj recept?"

"Nikdy nevstávej před polednem."

Vypadalo to, že dovnitř jde docela slušný dav. Šli jsme taky ke kinu. Přistoupil jsem k pokladně. "Dva na ted," řekl jsem dívce, která prodávala lístky, "jeden pro přestárlé."

Uvaděč si vzal od nás lístky, utrl je a my vešli dovnitř. Na plátně jely naplno reklamy. Měli jsme dvě místa po straně, ale dost daleko vzadu. Čekali jsme. Zdálo se, že uvnitř musí být aspoň takových sto lidí.

Potom si na poslední chvíli před nás sedli dva vysokí hubení mladí lidé kolem pětadvaceti.

Reklamy odezněly a začal Tanec Jima Beama. Objevily se osoby a obsazení. A pak začal samotný film. Viděl jsem ho třikrát nebo čtyřikrát na videu a docela dobře jsem si ho pamatoval. Ano, byl to příběh mého života. Kdo jim to mohl nacpat do krku líp než já? Ale ve skutečnosti nebylo mým záměrem soustředit se tak moc na sebe. Chtěl jsem jen ukázat, jak podivné a zoufalé životy někteří opilci žijí a já byl opilec, kterého jsem znal nejlíp.

Několik slušných ožralů mě už předešlo. Eugene O'Neill, Faulkner, Hemingway, Jack London. Chlast jim rozvázal klapky psacího stroje, dal jim jiskru a chuť riskovat.

Film běžel.

"Myslíš, že někdo ví, že jsi tady?" zeptala se Sarah.

"Ne, vypadám docela jako všichni ostatní."

"Vadí ti to?"

"Ano, nemám rád, když vypadám jako ostatní."

Ten vysoký hubený mladík před námi se otočil a řekl: "Prosím vás, já bych se rád nerušeně na ten film podíval."

"Promiňte," řekl jsem.

Film pokračoval. Pak došlo k jakési nečekané obscénnosti a dívka v řadě před námi sebou trhla a řekla: "To snad ne."

"To je v pořádku, Darlene," řekl její vysoký partner.

Darlene to přešla a následovala jednoduchá scéna, kde se jedna ženská u baru chvástá, jak umí nejlíp ve městě kouřit. Přímou říká: "Žádná v tomhle městě neumí spolknout mliči tak jako já!"

Darlene si zakryla obličej a řekla: "To je neuvěřitelný..."

"To je v pořádku, zlato," řekl její mužný doprovod.

Darlene předváděla zakrývání obličeje během celého filmu, ale ani ona, ani její kluk z kina neodešli.

Pak film skončil a lidé se pomalu začínali zvedat. Čekali jsme. No, viděl jsem zvláště ve třicátých letech spoustu horších filmů.

Vstali jsme se Sarah a zamířili uličkou nahoru k východu. Kráčeli jsme k autu, posadili jsme se a dívali se, jak odjíždějí.

Stáhl jsem okénka a zapálili jsme si.

Pak kolem nás zvolna projížděl starý automobil. Seděl v něm samotný muž. Uviděl nás a začal mávat. Měl ve tváři bláznivý úsměv. Opětoval jsem zamávání a on zmizel.

"Poznal tě," řekla Sarah.

"Ano, bylo to legrační."

"Jo."

Vrátili jsme se domů jako z kteréhokoli jiného filmu.

Doma jsem otevřel láhev dobrého červeného vína. Krev bohů.

V televizi byly zprávy. Špatné zprávy.

Seděli jsme, popíjeli a dívali se na zprávy, až začal Johnny Carson. Objevil se v prvotřídním obleku. Ruka mu nervózně skákala k uzlu kravaty, podvědomě měl strach o svůj zevnějšek. Johnny se pustil do svého monologu a po stranách bylo slyšet výbuchy Edova falešného smíchu. Dobře to vynášelo.

"Co teď budeš dělat?" zeptala se Sarah.

"S čím?"

"Chtěla jsem říct, že film už teď opravdu patří minulosti."

"To jistě."

"A co budeš dělat?"

"Jsou tady koně."

"Kromě koní."

"Ale do prdele, napíšu román o psaní scénáře a o točení filmu."

"Jasně, myslím, že ti to půjde."

"Půjde mi to."

"Jak se to bude jmenovat?"

"Hollywood."

"Hollywood?"

"Ano..."

A tady ho máte.